

คำสมาสในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542

ก

กกุฎภัณฑ์ (กะกุฎทะพัน) น. เครื่องประดับพระเกียรติยศพระราชา

กกุฎ หมายถึง น. เครื่องประดับพระเกียรติยศพระราชา (ป.)

ภัณฑ์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

กฐินกาล (กะถินนะกาน) น. ระยะเวลาตั้งแต่แรมค่ำหนึ่ง เดือน 11 ถึงกลางเดือน 12 ระยะเวลา

นี้เรียกเป็นสามัญว่าเทศกาลกฐิน

กฐิน หมายถึง น. ผ้าพิเศษที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตแก่ภิกษุสงฆ์เฉพาะกฐินกาล (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

กฐินทาน (กะถินนะทาน) น. การทอดกฐิน

กฐิน หมายถึง น. ผ้าพิเศษที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตแก่ภิกษุสงฆ์เฉพาะกฐินกาล (ป.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

กฐินัตถการกรรม (กะถินัตถการกะ) น. การกรานกฐิน

กฐินัตถการ หมายถึง น. การกรานกฐิน, การซึ่งไม่สะดึง คือเอาผ้าที่เย็บเป็นจีวรซึ่งที่ไม้
สะดึงและทำจีวรให้สำเร็จ (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

กตเวทิตี (กะตะเวทิตี) จ. (ผู้) ประกาศคุณท่าน, (ผู้) สมองคุณท่าน

กต หมายถึง จ. (อุปการคุณ) ที่ท่านทำแล้ว (ป.)

เวทิตี หมายถึง น. ผู้ให้รู้, ผู้ประกาศ (ป.)

กติกาสัญญา (กะติกาสันยา) น. ความตกลงระหว่างประเทศ

กติกา หมายถึง น. กฎเกณฑ์หรือข้อตกลงที่บุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไปกำหนดขึ้นเป็น
หลักปฏิบัติ (ป.)

สัญญา หมายถึง น. ข้อตกลงระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย หรือหลายฝ่ายว่าจะกระทำหรือ
งดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง (ป.)

กถามรรค (กะถามัก) น. ลาดเลาแห่งกถา

กถา หมายถึง น. ถ้อยคำ, เรื่อง, คำอธิบาย, คำกล่าว (ป., ส.)

มรรค หมายถึง น. ทาง (ส.)

กถามรรคเทศนา (กะถามักคะเทศสะหฺนา) น. เทศนาฝ่ายกถามรรค

กถามรรค หมายถึง น. ลาดเลาแห่งกถา ได้แก่ เรื่องที่แต่งตามอัธโนมติของผู้แต่งว่า
ด้วยธรรมนั้นๆ (ส.)

เทศนา หมายถึง น. การแสดงธรรมสั่งสอนในทางศาสนา (ส.)

กถามุข (กะถามุก) น. เบื้องต้นของเนื้อเรื่อง

กถา หมายถึง น. ถ้อยคำ, เรื่อง, คำอธิบาย, คำกล่าว (ป., ส.)

มุข หมายถึง น. หน้า, ปาก (ป., ส.)

กนิษฐภคินี (กะนิตตะพะคินี) น. น้องหญิง

กนิษฐ์ หมายถึง ว. น้อยที่สุด (ส.)

ภคินี หมายถึง น. พี่หญิง, น้องหญิง (ป., ส.)

กนิษฐภาดา (กะนิตตะพาดา) น. น้องชาย

กนิษฐ์ หมายถึง ว. น้อยที่สุด (ส.)

ภาดา หมายถึง น. พี่ชาย, น้องชาย (ป.)

กรกฎาคม (กะระกะดาคม) น. ชื่อเดือนที่ 7 ตามสุริยคติ ซึ่งเริ่มด้วยเดือนมกราคมมี 31 วัน

กรกฎ หมายถึง น. ชื่อกลุ่มดาวรูปปู เรียกว่า ราศีกรกฎ เป็นราศีที่ 3 ในจักรราศี (ส.)

อาคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

กรณียกิจ (กะระนียะกิด) น. กิจที่พึงทำ, หน้าที่อันพึงทำ

กรณีย์ หมายถึง ว. อันควรทำ, อันพึงทำ (ป.)

กิจ หมายถึง น. ชุระ, งาน (ป.)

กรรณยบุคคล (กันนะยัคคน) น. หูทั้ง 2 ข้าง

กรรณ หมายถึง น. หู, ไบหู (ส.)

บุคคล หมายถึง ว. คู่, ทั้งสอง (ป., ส.)

กรรตุการก (กัตตุการก) น. ผู้ทำ หรือผู้ใช้ให้ทำ

กรรตุ หมายถึง น. ผู้ทำ (ส.)

การก หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

กรรตุวาทก (กัตตุวาทก) ก. กริยาที่บอกว่าประธานเป็นกรรตุการก คือ ผู้ทำหรือผู้ใช้ให้ทำ

กรรตุ หมายถึง น. ผู้ทำ (ส.)

วาทก หมายถึง ก. กริยาของประโยคที่แสดงว่าประธานทำหน้าที่เป็นผู้ทำ ผู้ใช้ ผู้ถูกทำ
หรือผู้ถูกใช้ (ป., ส.)

กรรตุสัญญา (กัตตุสันยา) น. นามที่เป็นคำร้องเรียกชื่อลอยๆ

กรรตุ หมายถึง น. ผู้ทำ (ส.)

สัญญา หมายถึง น. ชื่อ, นาม (ป.)

กรรบาลิกพัสดร์ (กัปปาลิกะพัต) น. ผ้าอันทอด้วยฝ้าย คือ ผ้าฝ้าย

กรรบาลิก หมายถึง ว. อันทอด้วยฝ้าย (ส.)

พัสดร์ หมายถึง น. ผ้า (ส.)

กรรมกร (กัมมะกอน) น. คนงาน, ลูกจ้างที่ใช้แรงงาน

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

กรรมกรณ์ (กัมมะกอน) น. อาญา, เครื่องสำหรับลงโทษ

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

กรณ์ หมายถึง น. การทำ, เครื่องทำ, (ป., ส.)

กรรมการ (กัมมะกาน) น. บุคคลที่ได้รับเลือก หรือได้รับแต่งตั้งเข้าเป็นคณะร่วมทำงานหรือ

กระทำกิจการบางอย่าง ซึ่งได้รับมอบหมาย

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

กรรมการก (กัมมะการก) น. ผู้ถูกทำ

กรรม หมายถึง น. ผู้ถูกกระทำ, คำนามหรือสรรพนามที่เป็นผู้ถูกกระทำ (ส.)

การก หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

กรรมการินี (กัมมะการินี) น. หญิงผู้กระทำ, หญิงผู้มีหน้าที่กระทำ (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

การินี หมายถึง น. หญิงผู้กระทำ, หญิงผู้มีหน้าที่กระทำ (ป., ส.)

กรรมคติ (กัมมะคะติ) น. ทางดำเนินแห่งกรรม

กรรม หมายถึง น. การกระทำที่ส่งผลร้ายมาในปัจจุบัน หรือซึ่งจะส่งผลร้ายต่อไปใน

อนาคต (ส.)

คติ หมายถึง น. ความเป็นไป (ป.)

กรรมบถ (กัมมะบถ) น. ทางแห่งกรรมมี 2 อย่างตามลักษณะ คือ กุศลกรรมบถ และ

อกุศลกรรมบถ

กรรม หมายถึง น. การกระทำที่ส่งผลร้ายมายังปัจจุบัน หรือซึ่งจะส่งผลร้ายต่อไปในอนาคต (ส.)

บถ หมายถึง น. ทาง (ป.)

กรรมพันธุ์ (กัมมะพันธุ์) ว. มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ คือ เกี่ยวเนื่องด้วยกรรมของตน

กรรม หมายถึง น. การกระทำที่ส่งผลร้ายมายังปัจจุบัน หรือซึ่งจะส่งผลร้ายต่อไปในอนาคต (ส.)

พันธุ์ หมายถึง น. พวกพ้อง, เชื้อสาย, วงศ์วาน (ป., ส.)

กรรมวาจก (กัมมะวาจก) ก. กริยาที่บอกกว่าประธานเป็นกรรมการก หรือผู้ถูกทำ

กรรม หมายถึง น. ผู้ถูกกระทำ (ส.)

วาจก หมายถึง ก. กริยาของประโยคที่แสดงว่าประธานทำหน้าที่เป็นผู้ทำ ผู้ใช้ ผู้ถูกทำ หรือผู้ถูกใช้ (ป., ส.)

กรรมวาจา (กัมมะวาจา) น. คำประกาศกิจการในท่ามกลางสงฆ์

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

วาจา หมายถึง น. ถ้อยคำ, คำกล่าว, คำพูด (ป., ส.)

กรรมวาจาจารย์ (กัมมะวาจาจาน) น. อาจารย์ผู้ให้สำเร็จกรรมวาจา คือ คู่สวด

กรรมวาจา หมายถึง น. คำประกาศกิจการในท่ามกลางสงฆ์ (ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้ที่สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

กรรมวิธี (กัมมะวิธี) น. ลักษณะอาการ หรือวิธีการที่ผันแปร หรือเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติ

หรือที่มนุษย์ทำขึ้น อันดำเนินติดต่อกันเรื่อยไปเป็นลำดับ

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

วิธี หมายถึง น. ทำนอง หรือหนทางที่จะทำ (ป., ส.)

กรรมวิบาก (กัมมะวิบาก) น. ผลของกรรม

กรรม หมายถึง น. การกระทำที่ส่งผลร้ายมายังปัจจุบัน หรือซึ่งจะส่งผลร้ายต่อไปในอนาคต (ส.)

วิบาก หมายถึง น. ผลแห่งกรรมตีกรรมชั่ว อันทำไว้แต่อดีต (ป., ส.)

กรรมศาลา (ก่ามะศาลา) น. โรงงาน

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ศาลา หมายถึง น. อาคารทรงไทย ปลายโถง ไม่กั้นฝา ใช้เป็นที่พักหรือเพื่อประโยชน์
การงานอย่างใดอย่างหนึ่ง (ส.)

กรรมสัมปาทิก (ก่ามะสำปาทิก) น. ผู้ยังการงานให้ถึงพร้อม

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

สัมปาทิก หมายถึง น. ผู้ให้ถึงพร้อม (ส.)

กรรมสิทธิ์ (ก่ามะสิ็ด) น. ความเป็นเจ้าของทรัพย์สิน

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

สิทธิ์ หมายถึง น. อำนาจอันชอบธรรม (ป., ส.)

กรรมมาชีพ (ก่ามาชีพ) น. คำเรียกชนชั้นกรรมกร หรือลูกจ้าง ผู้หาเลี้ยงชีพด้วยค่าจ้างแรงงานว่า
ชนชั้นกรรมมาชีพ

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

อาชีพ หมายถึง น. การเลี้ยงชีพ, การทำมาหากิน (ป., ส.)

กรรมมาธิการ (ก่ามาติกาน) น. บุคคลที่สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภาเลือก และแต่งตั้งเป็น
คณะกรรมมาธิการ เพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ
อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของแต่ละสภา

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

อธิการ หมายถึง น. อำนาจ, การปกครอง, ความบังคับบัญชา, ตำแหน่ง, หน้าที่,
กิจการ, ภาระสิทธิ (ป., ส.)

กรสุทธิ (กะระสุต) น. "การชำระมือให้หมดจด", พิธีอย่างหนึ่งของพราหมณ์ ก่อนที่จะประกอบ
พิธีใด ๆ จะต้องชำระมือให้สะอาดเสียก่อน

กร หมายถึง น. มือ (ป., ส.)

สุทธิ หมายถึง ว. หมดจด, สะอาด (ป.)

กรินทร์ (กะริน) น. พญาช้าง, ช้างที่ควรยกย่อง

กริน หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

กริยานุเคราะห์ (กริยานุเคราะห์) น. กริยาที่ช่วยกริยาอื่น

กริยา หมายถึง น. คำที่แสดงอาการของนาม หรือสรรพนาม (ส.)

อนุเคราะห์ หมายถึง ก. เอื้อเฟื้อ, ช่วยเหลือ (ส.)

กริยาวิเศษณ์ (กริยาวิเสด) น. คำวิเศษณ์ใช้ประกอบคำกริยา หรือคำวิเศษณ์ด้วยกันให้มี

ความหมายแปลกออกไป

กริยา หมายถึง น. คำที่แสดงอาการของนาม หรือสรรพนาม (ส.)

วิเศษณ์ หมายถึง น. คำจำพวกหนึ่งที่แต่ง หรือขยายคำนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ เพื่อบอกคุณภาพ หรือปริมาณ เป็นต้น (ส.)

กริยาวิเศษณานุประโยค (กริยาวิเสสนานานุประโยค) น. อนุประโยคที่ประกอบกริยา หรือ

วิเศษณ์ในสังกรประโยค, ประโยควิเศษณ์

กริยาวิเศษณ์ หมายถึง น. คำวิเศษณ์ใช้ประกอบคำกริยา หรือคำวิเศษณ์ด้วยกันให้มี ความหมายแปลกออกไป (ส.)

อนุประโยค หมายถึง น. ประโยคเล็กที่ทำหน้าที่แต่ง मुखยประโยคให้ได้ดีความดีขึ้นแบ่ง

เป็น 3 ชนิด คือ นามานุประโยค คุณานุประโยค และวิเศษณานุประโยค (ส.)

กริษากร (กริษากรอน) ก. ทำกริษา

กริษา หมายถึง น. การเล่นสนุก (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

กริษาภิรมย์ (กริษาภิรม) จ. นำรื่นรมย์ยิ่งในกริษา

กริษา หมายถึง น. การเล่นสนุก (ส.)

อภิรมย์ หมายถึง ก. รื่นเริงยิ่ง, ดีใจยิ่ง, ยินดียิ่ง (ส.)

กริษารมย์ (กริษารม) น. เป็นที่น่ายินดีในกริษา

กริษา หมายถึง น. การเล่นสนุก (ส.)

รมย์ หมายถึง จ. นำบันเทิง, นำชม, นำสนุก, นำพึงพอใจ (ส.)

กริษาสถาน (กริษาสถาน) น. สถานที่เล่นกีฬา

กริษา หมายถึง น. การเล่นสนุก (ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แห่ง (ส.)

กริษาพล (กริษาพน) ก. รวมพลเข้าเป็นกระบวน

กริษา หมายถึง ก. เคลื่อน, ยก, เดินทางเป็นหมู่เป็นกระบวน (ส.)

พล หมายถึง น. ทหาร (ป., ส.)

กรรณาคิคุณ (กระรนาทิกุณ) น. คุณอันยิ่งใหญ่ คือ กรรณา

กรรณา หมายถึง น. ความสงสารคิดจะช่วยให้พ้นทุกข์ (ป.)

อิธิ หมายถึง ว. ยิ่ง, ใหญ่ (ป., ส.)

คุณ หมายถึง น. ความเกื้อกูล (ป., ส.)

กมลบท (กมลละบต) น. คำประพันธ์ที่บัญญัติให้ใช้คำหรือสัมผัสเป็นชั้นเชิงยิ่งกว่าธรรมดา

กมล หมายถึง น. อุบาย, ชั้นเชิง, แบบอย่าง, วิธี (ส.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

กมลยุทธ์ (กมลละยุต) น. การรบที่มีเล่ห์เหลี่ยม, วิธีการที่ต้องใช้กลอุบายต่างๆ, เล่ห์เหลี่ยมในการ

ต่อสู้

กมล หมายถึง น. อุบาย, ชั้นเชิง, แบบอย่าง, วิธี (ส.)

ยุทธ์ หมายถึง น. สงคราม, การรบพุ่ง (ป., ส.)

กมลวิธี (กมลละวิท) น. วิธีพลิกแพลง โดยอาศัยความรู้ความชำนาญ

กมล หมายถึง น. อุบาย, ชั้นเชิง, แบบอย่าง, วิธี (ส.)

วิธี หมายถึง น. ทำนองหรือหนทางที่จะทำ (ป., ส.)

กมลศาสตร์ (กมลละสาด) น. วิชาฟิสิกส์สาขาหนึ่ง ที่ศึกษาเกี่ยวกับการกระทำของแรงต่อเทหวัตถุ

และผลที่เกิดขึ้นแก่เทหวัตถุนั้นภายหลังที่ถูกแรงมากกระทำ

กมล หมายถึง น. วิธี (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

กวีนิพนธ์ (กะวินิพน) น. คำประพันธ์ที่กวีแต่ง

กวี หมายถึง น. ผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญในศิลปะการประพันธ์บทกลอน (ป.)

นิพนธ์ น. เรื่องที่แต่งขึ้น (ป., ส.)

กษัตริราช (กะสัดตุราทิราด) น. พระเจ้าแผ่นดิน

กษัตริ น. พระเจ้าแผ่นดิน, เจ้านาย (ส.)

อิธิราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดินผู้ยิ่งใหญ่ (ส.)

กษัตริยชาติ (กะสัดตุริยะชาติ) น. ชาติกษัตริย์

กษัตริย์ หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ส.)

ชาติ หมายถึง น. เหลือกอ, เทือกเถา, เผ่าพันธุ์ (ป., ส.)

กษัยการ (กะไสยะกาน) น. การที่สิ่งต่างๆ ค่อยๆ พังและแพร่สะพัดหรือกระจัดกระจายเพราะ
พลังลม พลังน้ำ หรือปฏิกิริยาเคมี

กษัย หมายถึง น. การสิ้นไป, การหมด, การเสื่อมไป, การน้อยไป (ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

กษีรธारा (กะสีระธารา) น. สายน้ำนม

กษีระ หมายถึง น. น้ำนม (ส.)

ธारा หมายถึง น. สายน้ำ, ลำธาร, ห้วย, หยาดน้ำ, ท่อน้ำ (ป., ส.)

กษีรรส (กะสีระรด) น. น้ำนม

กษีระ หมายถึง น. น้ำนม (ส.)

รส หมายถึง น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยลิ้น (ป., ส.)

กษีรามพู (กะสีรามพู) น. น้ำนม

กษีระ หมายถึง น. น้ำนม (ส.)

อัมพู หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

กษีรารณพ (กะสีราระนบ) น. ทะเลน้ำนม

กษีระ หมายถึง น. น้ำนม (ส.)

อรรณพ หมายถึง น. ห้วงน้ำ, ทะเล, มหาสมุทร (ส.)

กสิกร (กะสิกอณ) น. ผู้ทำไร่ไถนา

กสิ หมายถึง น. การทำนา, การเพาะปลูก (ป.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

กสิกรรม (กะสิกัม) น. การทำไร่ไถนา

กสิ หมายถึง น. การทำนา, การเพาะปลูก (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

กัณฐ์ศว์ (กันถัด) น. ชื่อม้าตระกูลหนึ่ง

กัณฐ์ หมายถึง น. คอ (ป.)

อศ्व หมายถึง น. ม้า (ส.)

กัณหธรรม (กันหะทำ) น. ธรรมฝ่ายดำ คือ อกุศล

กัณห หมายถึง น. ดำ (ป.)

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา, หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา (ส.)

กัณห์ปักษ์ (กัณห์ปะปัก) น. ฝ่ายดำ คือ ข้างแรม

กัณห์ หมายถึง น. ดำ (ป.)

ปักษ์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง (ส.)

กัตติกมาส (กัตติกะมาต) น. เดือนอันมีพระจันทร์เพ็ญเสวยฤกษ์กัตติกา คือ เดือน 12 ตาม

จันทรคติ ตกในราวเดือนพฤศจิกายน

กัตติกะ หมายถึง น. ชื่อเดือนที่สิบสองตามจันทรคติ (ป.)

มาส หมายถึง น. พระจันทร์, เดือน (ป., ส.)

กัปปิยการก (กัปปิยะการก) น. ผู้ปฏิบัติภิกษุในเรื่องปัจจัย 4 คือ จีวร อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค

กัปปิยะ หมายถึง ว. สมควร (ป.)

การก หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

กัปปิยภัณฑ (กัปปิยะพัน) น. สิ่งของที่ควรแก่ภิกษุ ได้แก่ ปัจจัย 4 คือ จีวร อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และสิ่งของอื่น เช่น ร่ม รองเท้า

กัปปิยะ หมายถึง ว. สมควร (ป.)

ภัณฑ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

กัปปิยโหวหาร (กัปปิยะโหวาน) น. โหวหารที่ควรแก่ภิกษุ, ถ้อยคำสำนวนที่เหมาะสมแก่กาลเทศะ

กัปปิยะ หมายถึง ว. สมควร (ป.)

โหวหาร หมายถึง น. ชั้นเชิงหรือสำนวนแต่งหนังสือหรือพูด (ป.)

กัมปนาการ (กัมปะนากาน) น. อาการ คือ การห้วนไหว

กัมปน หมายถึง น. การห้วนไหว, แผ่นดินไหว (ป., ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

กัมปนาท (กัมปะนาค) น. เสียงสนั่นห้วนไหว

กัมปน หมายถึง น. การห้วนไหว, แผ่นดินไหว (ป., ส.)

นาค หมายถึง น. เสียงบันลือ, เสียงร้อง (ป., ส.)

กัลปาวสาน (กัณณะปาวะสาน) น. ที่สุดแห่งระยะเวลากัลป์หนึ่ง คือ ช่วงเวลา 4,320,000,000 ปีมนุษย์

กัลป์ หมายถึง น. กัลป์, อายุของโลกตั้งแต่เมื่อพระพรหมสร้างเสร็จจนถึงเวลาที่ไฟประลัย

กัลป์ล้างโลก (ส.)

อวสาน หมายถึง น. การสิ้นสุด, ที่สุด (ป., ส.)

กากคติ (กากะคะติ) น. ชื่อภาพย่นชนิดหนึ่ง มีดำเนินกลอนอย่างกาที่บินไป

กากะ หมายถึง น. กา (นก) (ป., ส.)

คติ หมายถึง น. การไป (ป.)

กากบาท (กากะบาด) น. ชื่อเครื่องหมายอย่างตีนกา มีรูป + หรือ ×

กากะ หมายถึง น. กา (นก) (ป., ส.)

บาท หมายถึง น. ตีน (ป., ส.)

กาญจนภิเษก (กานจะนาพิเสก) น. พระราชพิธีที่พระเจ้าแผ่นดินกระทำเมื่อครองราชย์สมบัติได้

50 ปี

กาญจนา หมายถึง น. ทอง, ทรัพย์, สมบัติ (ส.)

ภิเษก หมายถึง ก. แต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ (ส.)

กามกรีธา (กามมะกรีธา) น. ชัยชนะในกาม

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

กรีธา หมายถึง น. การเล่นสนุก (ส.)

กามกิจ (กามมะกิด) น. การร่วมประเวณี

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

กามคุณ (กามมะคุณ) น. สิ่งที่น่าปรารถนามี 5 ประการ คือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

กามฉันท์ (กามมะฉัน) น. ความพอใจในกามคุณทั้ง 5

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

ฉันท์ หมายถึง น. ความพอใจ, ความรักใคร่, ความชอบใจ, ความยินดี (ป.)

กามตัณหา (กามมะตันหา) น. ความอยากในกามคุณทั้ง 5

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

ตัณหา หมายถึง น. ความทะยานอยาก (ป.)

กามเทพ (กามมะเทบ) น. เทพเจ้าแห่งความรัก

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

เทพ หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

กามภพ (กามมะพบ) น. ที่เกิดของผู้ที่ยังเกี่ยวกับกาม, โลกเป็นที่อยู่อาศัยของผู้เสพกาม

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

ภพ หมายถึง น. โลก, แผ่นดิน (ป.)

กามราคะ (กามมะระคะ) น. ความกำหนัดในกาม

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

ราคะ หมายถึง น. ความกำหนัดยินดีในกามารมณ์, ความใคร่ในกามคุณ (ป., ส.)

กามโรค (กามมะโรก) น. โรคซึ่งติดต่อกันได้โดยการประกอบกามกิจหรือติดต่อกันโดยใช้สิ่งของร่วมกับคนที่เป็นกามโรคเป็นต้น

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

โรค หมายถึง น. ภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่ปกติเนื่องจากเชื้อโรคเป็นต้น (ป., ส.)

กามวิตก (กามมะวิตก) น. ความครุ่นคิดในกาม, ความคำนึงในทางกาม

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

วิตก หมายถึง น. ความตรึกตรอง, ความตรึ, ความคิด (ป.)

กามสมังคี (กามมะสะมังคี) ว. พร้อมด้วยกามคุณ

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

สมังคี หมายถึง ว. ประกอบด้วย, พร้อมเพรียงด้วย (ป.)

กามาทีนพ (กามาทีนป) น. โทษแห่งกาม

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

อาทีนพ หมายถึง น. โทษ (ป., ส.)

กามามิส (กามามิด) น. อามิสคือกาม

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

อามิส หมายถึง น. สิ่งของวัตถุเครื่องล่อใจมีเงินเป็นต้น (ส.)

กามารมณ (กามารม) น. กามคุณ, อารมณที่น่าใคร่

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

อารมณ หมายถึง น. สิ่งที่ยึดหวังจิตโดยผ่านทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ (ป.)

กามิส (กามิด) ว. เต็มไปด้วยกาม

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

อิส หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

กาเมศ (กาเมต) ว. เต็มไปด้วยกาม

กาม หมายถึง น. ความใคร่, ความใคร่ทางเมถุน (ป., ส.)

อิศ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

กายกรรม (กายะกะ) น. การกระทำทางกาย

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การกระทำ (ส.)

กายทวาร (กายะทะวาน) น. ทางกาย

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

ทวาร หมายถึง น. ช่อง, ทาง (ป., ส.)

กายทุจริต (กายะหุดจะหุริต) น. ความประพฤติชั่วทางกายได้แก่ การฆ่าสัตว์ 1 การลักทรัพย์ 1

การประพฤติผิดในกาม 1

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

ทุจริต หมายถึง น. ความประพฤติชั่ว (ป.)

กายพันธน์ (กายะพัน) น. เครื่องรัดตัว คือ รัดประคด

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

พันธน์ หมายถึง น. เครื่องผูก, เครื่องมัด, เครื่องจำ (ป., ส.)

กายภาพ (กายะพาบ) น. เกี่ยวกับสิ่งที่ไม่มีชีวิต, เกี่ยวกับสสารและพลังงาน

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

กายวิภาคศาสตร์ (กายะวิพาคคะสาด) น. วิทยาศาสตร์การแพทย์สาขาหนึ่ง ว่าด้วยเรื่อง

โครงสร้างของร่างกายโดยศึกษาเป็นส่วนๆ

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

วิภาค หมายถึง น. ส่วน, ตอน (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

กายสิทธิ์ (กายะสิต) ว. มีฤทธิ์เดชต่างๆ อยู่ในตัว

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

สิทธิ์ หมายถึง น. อำนาจอันชอบธรรม (ป., ส.)

กายสุจริต (กายยะสุดจะหฺริต) น. ความประพฤดิชอบทางกาย ได้แก่ การไม่ฆ่าสัตว์ 1 การไม่

ลักทรัพย์ 1 การไม่ประพฤดิผิดในกาม 1

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

สุจริต หมายถึง น. ความประพฤดิชอบ (ป., ส.)

กายาพยพ (กายาพะยบ) น. ส่วนต่างๆ ของร่างกาย

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

อพยพ หมายถึง น. อวัยวะ, ส่วนของร่างกาย (ป., ส.)

กายินทรีย์ (กายินชี) น. ร่างกายซึ่งเป็นใหญ่ในการรับสัมผัส

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

อินทรีย์ หมายถึง น. ร่างกายและจิตใจ (ป., ส.)

กาเยนทรีย์ (กาเยนชี) น. ร่างกายซึ่งเป็นใหญ่ในการรับสัมผัส

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

อินทรีย์ หมายถึง น. ร่างกายและจิตใจ (ป., ส.)

การิตการก (การิตตะการก) น. ผู้ถูกใช้ให้ทำ

การิต หมายถึง ก. ใช้ให้ทำ (ป., ส.)

การก หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

การิตวากก (การิตตะวากก) ก. กริยาที่บอกว่าประธานเป็นการิตการกหรือผู้รับใช้

การิต หมายถึง ก. ใช้ให้ทำ (ป., ส.)

วากก หมายถึง ก. กริยาของประโยคที่แสดงว่าประธานทำหน้าที่เป็นผู้ทำ ผู้ใช้ ผู้ถูกทำ หรือผู้ถูกใช้ (ป., ส.)

กาลกิริยา (กาละกิริยา) น. ความตาย

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

กิริยา หมายถึง น. การกระทำ (ป.)

กาลจักร (กาละจัก) น. ชื่อพิธีกรรมในลัทธิตันตระ ซึ่งมีข้อปฏิบัติเบื้องต้น 5 อย่าง คือ ดื่มน้ำ

น้ำเมา กินเนื้อสัตว์ พราหมณ์ร แสดงท่าช่วยยวน และเสพเมถุน ซึ่งปฏิบัติในเวลา กลางคืนหรือที่มีด

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

จักร หมายถึง น. บรรจบรอบแห่งปีหรือฤดู (ส.)

กาลเทศะ (กาละเทศะ) น. เวลาและสถานที่

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

เทศะ หมายถึง น. ถิ่นที่, ท้องที่ (ส.)

กาลโยค (กาละโยค) น. การกำหนด วัน ยาม ฤกษ์ ราศี ดีถึ ของแต่ละปี

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

โยค หมายถึง น. การที่ดาวนพเคราะห์ที่ตั้งตั้งแต่ 2 ดวงขึ้นไปมารวมกันในราศีเดียว (ป., ส.)

กาลสมุตถาน (กาละสะหุมุตถาน) น. กองโรคที่เกิดขึ้นเพราะธาตุไม่เป็นไปตามเวลาปกติ

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

สมุตถาน หมายถึง น. สมุฏฐาน, ที่เกิด, ที่ตั้ง, เหตุ (ส.)

กาสิกพัสตร์ (กาลิกะพัต) น. เนื้อผ้าละเอียดมาจากแคว้นกาสิ

กาสิก หมายถึง ว. ที่มาจากแคว้นกาสิ (ส.)

พัสตร์ หมายถึง น. ผ้า (ส.)

กาสาวพัสตร์ (กาสาวะพัต) น. ผ้าข้อมฝาด คือผ้าเหลืองพระ

กาสาวะ หมายถึง น. ผ้าข้อมฝาด (ป.)

พัสตร์ หมายถึง น. ผ้า (ส.)

กาฬจักร (กาละจัก) น. กาลจักร, ชื่อพิธีกรรมในลัทธิตันตระ ซึ่งมีข้อปฏิบัติเบื้องต้น 5 อย่าง

คือ ดื่มน้ำเมา กินเนื้อสัตว์ พรำมนตร์ แสดงท่าข้วยวน และเสพเมถุน ซึ่ง

ปฏิบัติในเวลากลางคืนหรือที่มีด

กาฬ หมายถึง ว. ดำ (ป.)

จักร หมายถึง น. บรรจบรอบแห่งปีหรือฤดู (ส.)

กาฬปักข์ (กาละปัก) ว. ฝ่ายดำ คือ ข้างแรม

กาฬ หมายถึง ว. ดำ (ป.)

ปักข์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง (ส.)

กาฬโรค (กานละโรค) น. ชื่อโรคระบาดอย่างร้ายแรงชนิดหนึ่ง มักมีอาการบวมมนที่รักแร้เป็นต้น

กาฬ หมายถึง ว. ดำ (ป.)

โรค หมายถึง น. ภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่ปกติเนื่องจากเชื้อโรคเป็นต้น (ป., ส.)

กาฬวาท (กานละวาท) น. ลมพายุใหญ่อย่างหนึ่ง

กาฬ หมายถึง ว. ดำ (ป.)

วาท หมายถึง น. ลม (ป., ส.)

กิจกรรม (กิดจะกำ) น. การที่ผู้เขียนปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการเรียนรู้

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

กิจการ (กิดจะกาน) น. การงานที่ประกอบ, ธุระ

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่ง หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

กิจวัตร (กิดจะวัต) น. กิจที่ทำเป็นประจำ

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

วัตร หมายถึง น. กิจพึงกระทำ, หน้าที่ (ป.)

กิจจานุกิจ (กิดจานุกิด) น. การงานน้อยใหญ่ หมายเอาการงานทั่วไป

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุนหลัง, ตาม, เนื่องๆ (ป., ส.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

กิตาการ (กิดากาน) น. อาการเล่าลือ, เสียงสรรเสริญ, ข่าวเลื่องลือ

กิต หมายถึง ก. เล่าลือ, ขนาน, เรียก, บอก, ประกาศ (ป.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

กิตติกรรมประกาศ (กิดติกำมะประกาศ) น. ข้อความที่กล่าวถึงผลงานและแสดงความขอบคุณ

บุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือที่ให้ความช่วยเหลือต่างๆ มักเขียนไว้ตอนต้นของ
วิทยานิพนธ์

กิตติ หมายถึง น. คำเล่าลือ, คำสรรเสริญ (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ (ส.)

ประกาศ หมายถึง ก. ป่าวร้อง, แจ้งให้ทราบ (ส.)

กิตติคุณ (กิดติคุณ) น. คุณที่เลื่องลือ

กิตติ หมายถึง น. คำเล่าลือ, คำสรรเสริญ (ป.)

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

กุลบดี (กุลละบอดี) น. หัวหน้าตระกูล

กุล หมายถึง น. ตระกูล, สกุล (ป., ส.)

บดี หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ครอง, ผู้บังคับบัญชา (ป., ส.)

กุลบุตร (กุลละบุตร) น. ลูกชายผู้มีตระกูล

กุล หมายถึง น. ตระกูล, สกุล (ป., ส.)

บุตร หมายถึง น. ลูก, ลูกชาย (ส.)

กุลสตรี (กุลละสตรี) น. หญิงผู้มีตระกูลและมีความประพฤติดี

กุล หมายถึง น. ตระกูล, สกุล (ป., ส.)

สตรี หมายถึง น. ผู้หญิง, เพศหญิง (ส.)

กุลสัมพันธ์ (กุลละสัมพันธ์) ว. เกี่ยวเนื่องกันทางตระกูล

กุล หมายถึง น. ตระกูล, สกุล (ป., ส.)

สัมพันธ์ หมายถึง ก. ผูกพัน, เกี่ยวข้อง (ป., ส.)

กุศลกรรมบถ (กุศลนะกำมะบถ) น. ธรรมหมวดหนึ่ง มี 10 อย่าง คือ กายสุจริต 3 วจีสุจริต 4 มโนสุจริต 3

กุศล หมายถึง น. สิ่งที่ดีที่ชอบ, บุญ (ส.)

กรรมบถ หมายถึง น. ทางแห่งกรรมมี 2 อย่างตามลักษณะ คือ กุศลกรรมบถ และ อกุศลกรรมบถ (ส.)

กุศลโบาย (กุสะโบาย) น. อุบายอันแยบคาย

กุศล หมายถึง ว.ฉลาด (ส.)

อุบาย หมายถึง น. วิธีการอันแยบคาย (ป., ส.)

เกตุมาลา (เกตุมาลา) น. พระรัศมีซึ่งเปล่งอยู่เหนือพระเศียรของพระพุทธเจ้า

เกตุ หมายถึง น. ความรุ่งเรือง, สิ่งอันรุ่งเรือง, ตะเกียง, เปลวไฟ (ป., ส.)

มาลา หมายถึง น. สาย, แถว (ป., ส.)

เกศธาดุ (เกศสะทาด) น. ผม

เกศ หมายถึง น. ผม (ส.)

ธาดุ หมายถึง น. สิ่งที่ดีถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่คุ้มกันเป็นร่างกาย (ป.)

เกษตรกร (กะเสตตระกอน) น. ผู้ทำเกษตรกรรม

เกษตร หมายถึง น. ที่ดิน, ทุ่ง, นา, ไร่ (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

เกษตรกรรม (เกษตรทะระกำ) น. การใช้ที่ดินเพาะปลูกพืชต่างๆ รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์ การประมง และการป่าไม้

เกษตร หมายถึง น. ที่ดิน, ทุ่ง, นา, ไร่ (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

เกษตรศาสตร์ (เกษตรทะระสาต) น. วิชาว่าด้วยเรื่องเกษตรกรรม

เกษตร หมายถึง น. ที่ดิน, ทุ่ง, นา, ไร่ (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

เกียรติคุณ (เกียรติคุณ) น. คุณที่เลื่องลือ, ชื่อเสียงโดยคุณงามความดี

เกียรติ หมายถึง น. ชื่อเสียง, ความยกย่องนับถือ, ความมีหน้ามีตา (ส.)

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

เกียรติประวัติ (เกียรติประวัติ) น. ประวัติที่ได้รับความสรรเสริญ

เกียรติ หมายถึง น. ชื่อเสียง, ความยกย่องนับถือ, ความมีหน้ามีตา (ส.)

ประวัติ หมายถึง น. เรื่องราวว่าด้วยความเป็นไปของคน สถานที่ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ป.)

เกียรติยศ (เกียรติยศ) น. เกียรติโดยฐานะตำแหน่งหน้าที่หรือชาติชั้นวรรณะ

เกียรติ หมายถึง น. ชื่อเสียง, ความยกย่องนับถือ, ความมีหน้ามีตา (ส.)

ยศ หมายถึง น. ความยกย่องนับถือเกียรติของตน, เกียรติคุณ (ส.)

เกียรติศักดิ์ (เกียรติศักดิ์) น. เกียรติ, เกียรติตามฐานะของแต่ละบุคคล

เกียรติ หมายถึง น. ชื่อเสียง, ความยกย่องนับถือ, ความมีหน้ามีตา (ส.)

ศักดิ์ หมายถึง น. ฐานะ (ส.)

โกญจนาท (โดนจะนาด) น. การบันลือเสียงเหมือนนกกระเรียน, ความกึกก้อง (ป.)

โกญจ หมายถึง น. นกกระเรียน (ป.)

นาท หมายถึง น. ความบันลือ (ป., ส.)

๒

ขันทสีมา (ขันทะสีมา) น. เขตแดน, เขตแดนส่วนหนึ่งๆ

ขันท หมายถึง น. ภาค, ตอน, ท่อน, ส่วน (ป., ส.)

สีมา หมายถึง น. เขต, แดน (ป., ส.)

ขัตติยมานะ (ขัตติยะมานะ) น. การถือตัวว่าเป็นกษัตริย์หรือเชื้อสายกษัตริย์

ขัตติย หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป.)

มานะ หมายถึง น. ความถือตัว (ป.)

ขุททนิกา (ขุทธกะนิกา) น. ชื่อคัมภีร์นิการที่ 5 แห่งพระสุตตันตปิฎก แปลว่า หมวดเล็กน้อย

รวบรวมข้อธรรมะที่ไม่อยู่ใน 4 นิกายข้างต้น มี 15 เรื่อง ซึ่งมีธรรมบทและชาดก
รวมอยู่ในคัมภีร์นี้ด้วย

ขุททะ หมายถึง ว. เล็กน้อย, เบ็ดเตล็ด (ป.)

นิกาย หมายถึง น. หมู่, พวก, หมวด (ป., ส.)

ค

คคนัมพร (คะคนำพอน) น. พ้า

คคนะ หมายถึง น. พ้า (ป., ส.)

อัมพร หมายถึง น. พ้า, ท้องฟ้า, อากาศ (ป., ส.)

คคนางค์ (คะคนาง) น. พ้า

คคนะ หมายถึง น. พ้า (ป., ส.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

คคนानต์ (คะคนาน) น. พ้า

คคนะ หมายถึง น. พ้า (ป., ส.)

อันต หมายถึง น. เขต, แดน (ป., ส.)

คชกรรม (คคชะกำ) น. กิจการในทางปฏิบัติอันเกี่ยวกับช้าง

คช หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

คชนาม (คคชะนาม) น. นามราหู, อักษรชื่อที่ขึ้นต้นด้วย ย ร ล ว

คช หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ป., ส.)

นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)

คชลักษณ์ (คคชะลัก) น. รูปพรรณสัณฐานของช้างต่างๆ ซึ่งดีและชั่ว

คช หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ป., ส.)

ลักษณ์ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

คชศาสตร์ (คคชะสาด) น. วิชาว่าด้วยช้าง มี 2 ประเภท คือ คชลักษณ์ และคชกรรม

คช หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

คชสีห์ (คคชะลี) น. สัตว์ในนิยายมีรูปเหมือนราชสีห์ แต่มีวงเหมือนช้าง

คช หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ป., ส.)

สีห์ หมายถึง น. ราชสีห์ (ป.)

คชาชาติ (คะชาชาติ) น. ช้าง, หมูช้าง

คช หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึง
พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

คชาชีพ (คะชาชีพ) น. คนเลี้ยงช้าง, หมอช้าง, ความรู้ช้าง

คช หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ป., ส.)

อาชีพ หมายถึง น. การเลี้ยงชีพ, การทำมาหากิน (ป., ส.)

คชาธาร (คะชาทาน) น. ช้างทรง, ช้างพระที่นั่ง

คช หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ป., ส.)

อาธาร หมายถึง น. เครื่องค้ำจุน, ฐานที่รองรับ (ป., ส.)

คชาภรณ์ (คะชาพอน) น. เครื่องประดับช้าง

คช หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ป., ส.)

อาภรณ์ หมายถึง น. เครื่องประดับ (ป., ส.)

คชินทร์ (คะชิน) น. พญาช้าง

คช หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

คเชนทร์ (คะเชน) น. พญาช้าง

คช หมายถึง น. ช้าง, ช้างพลาย (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

คณบดี (คะนะบอดี) น. หัวหน้าคณะในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า

คณะ หมายถึง น. หน่วยงานในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่าซึ่งรวมภาควิชาต่างๆ
ที่จัดการเรียนการสอนวิชาในสายเดียวกัน (ป., ส.)

บดี หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ครอง, ผู้บังคับบัญชา (ป., ส.)

คณาจารย์ (คณาจານ) น. คณะอาจารย์

คณะ หมายถึง น. หมู่, พวก (ป., ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

คณาธิการ (คณาธิการ) น. ผู้มีอำนาจในคณะ, ผู้ปกครองคณะ

คณะ หมายถึง น. หมู่, พวก (ป., ส.)

อธิการ หมายถึง น. อำนาจ, การปกครอง, การบังคับบัญชา (ป., ส.)

คณาธิปไตย (คณาธิปะไต) น. ระบบการปกครองแบบหนึ่ง ซึ่งปกครองโดยคณะบุคคลจำนวน

น้อยของสังคม มักได้แก่ กลุ่มผู้อาวุโส กลุ่มทหาร หรือกลุ่มปฏิวัติ

คณะ หมายถึง น. หมู่, พวก (ป., ส.)

อธิปไตย หมายถึง น. อำนาจสูงสุดของรัฐที่จะใช้บังคับบัญชาภายในอาณาเขตของตน

(ป.)

คณานุกรม (คณานุกรม) น. ฐานานุกรมของเจ้าคณะใหญ่และรองเจ้าคณะใหญ่ฝ่ายพระสงฆ์

จีนและพระสงฆ์ยวน

คณะ หมายถึง น. หมู่, พวก (ป., ส.)

อนุกรม หมายถึง น. ลำดับ, ระเบียบ, ชั้น (ส.)

คณิตศาสตร์ (คะนิตตะสาด) น. วิชาว่าด้วยการคำนวณ

คณิต หมายถึง น. การนับ, การคำนวณ, วิชาคำนวณ (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

คดีอนาถา (คะดีอะนาถา) น. คดีแพ่งที่คู่ความอ้างว่าเป็นคนจนไม่สามารถเสียค่าธรรมเนียมศาล

ในศาลชั้นต้น หรือชั้นอุทธรณ์ หรือชั้นฎีกา

คดี หมายถึง น. เรื่อง, เรื่องหรือความที่ฟ้องร้องหรือกล่าวหากันในทางกฎหมาย ซึ่งต้อง

ดำเนินการตามกระบวนการวิธีพิจารณาความตามที่กฎหมายกำหนด (ป.)

อนาถา หมายถึง ว. ไม่มีที่พึ่ง, กำพร้า, ยากจน, เจ็บใจ (ป., ส.)

คดีอาญา (คะดีอาญา) น. คดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่กฎหมายบัญญัติว่า เป็นความผิดและมีโทษ

ทางอาญา

คดี หมายถึง น. เรื่อง, เรื่องหรือความที่ฟ้องร้องหรือกล่าวหากันในทางกฎหมาย ซึ่งต้อง

ดำเนินการตามกระบวนการวิธีพิจารณาความตามที่กฎหมายกำหนด (ป.)

อาญา หมายถึง น. โทษ (ป.)

คติธรรม (คะติทำ) น. ธรรมที่เป็นแบบอย่าง

คติ หมายถึง น. แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง (ป.)

ธรรม หมายถึง น. หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา (ส.)

คตินิยม (คะตินิยม) น. แบบอย่างความคิดเห็น ความเชื่อ หรือวิธีการคิดรวมกันที่เป็นลักษณะ
ของกลุ่มชน

คติ หมายถึง น. แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง (ป.)

นิยม หมายถึง น. การกำหนด (ป., ส.)

คติพจน์ (คะติพด) น. ถ้อยคำที่เป็นแบบอย่าง

คติ หมายถึง น. แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง (ป.)

พจน์ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

คติสุขารมณ (คะติสุขารม) น. ลัทธิที่ถือว่าความสุขทางผัสสะหรือโลกียสุขในชีวิตปัจจุบันเป็นสิ่ง
สูงสุดหรือเป็นความดีสูงสุดของชีวิต

คติ หมายถึง น. แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง (ป.)

สุขารมณ หมายถึง น. อารมณที่มีสุข, เรียกลัทธิที่ถือว่าความสุขทางผัสสะหรือโลกียสุข
ในชีวิตปัจจุบันเป็นสิ่งสูงสุดของชีวิต (ป.)

คนธรรพศาสตร์ (คนตันพะสาต) น. วิชาดนตรีและขับร้อง

คนธรรพ หมายถึง น. ชาวสวรรค์พวกหนึ่ง เป็นบริวารทำอรรถรรฐมมีความชำนาญใน
วิชาดนตรีและขับร้อง (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

คมนาการ (คะมะนาทาน) น. การไป, การถึง

คมน หมายถึง น. การไป, การถึง (ป.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

คมนาคม (คะมะนาคม) น. การติดต่อไปมาถึงกัน, การสื่อสาร

คมน หมายถึง น. การไป, การถึง (ป.)

อาคม หมายถึง น. การมา, การถึง (ป., ส.)

ครรรกธาตุ (คัปปะทาด) น. ส่วนของพระสถูปหรือพระปรางค์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุหรือ
พระธาตุไว้ภายใน

ครรรภ์ หมายถึง น. ห้อง, ท้อง (ส.)

ธาตุ หมายถึง น. กระดูกของพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอรหันต์ โดย
ทั่วๆ ไปเรียกรวมๆ กันว่า พระธาตุ (ป., ส.)

ครรรกธาตุมณฑล (คัปปะทาดมณฑล) น. ภาวะอันแท้จริงของพระพุทธเจ้าซึ่งอยู่ในสรวรพัสต์ว์
แต่ยังไม่ได้สำแดงให้ปรากฏ

ครรรกธาตุ หมายถึง น. ส่วนของพระสถูปหรือพระปรางค์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุหรือ
พระธาตุไว้ภายใน (ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

ครรรกมณฑล (คัปปะมณฑล) น. ห้องประดิษฐานพระพุทธรูป หรือรูปพระโพธิสัตว์

ครรรภ์ หมายถึง น. ห้อง, ท้อง (ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

ครรรกมล (คัปปะมณ) น. รก

ครรรภ์ หมายถึง น. ห้อง, ท้อง (ส.)

มล หมายถึง น. ความมัวหมอง, ความสกปรก, ความไม่บริสุทธิ์ (ป., ส.)

ครริษมายัน (ครริตตะมายัน) น. จุดสุดทางเหนือเมื่อดวงอาทิตย์ปรากฏในราวันวันที่ 22 มิถุนายน
เป็นจุดในหน้าร้อน มีกลางวันยาวที่สุด

ครริษมะ หมายถึง น. ฤดูร้อน (ส.)

อายัน หมายถึง น. การมาถึง (ป., ส.)

ครรรกกรรม (คระรูกำ) น. กรรมหนัก มีทั้งฝ่ายกุศลและอกุศล

ครรร หมายถึง ว. หนัก (ป.)

กรรม หมายถึง น. การกระทำ (ส.)

ครรรกัณท์ (คระรูกัณ) น. ของที่ใช้ทนทาน

ครรร หมายถึง ว. หนัก (ป.)

กัณท์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

ครรรวาร (คระรูกวาน) น. วันพฤหัสบดี ถือว่าเป็นวันครรร

ครรร หมายถึง น. ครรร (ป.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

ครุศาสตร์ (ครุศาสตร์) น. วิชาว่าด้วยการสร้างพื้นฐานและความรู้ของการเป็นครูประกอบด้วย
วิชาการศึกษาเป็นต้น

ครู หมายถึง น. ครู (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

คหกรรมศาสตร์ (คหะกำมะสาต) น. วิชาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์ โดยมุ่งพัฒนาครอบครัวด้วยการจัดการทรัพยากรบุคคล วัสดุ
และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาอาชีพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตความมั่นคงของ
สถาบันครอบครัวและสังคม

คห หมายถึง น. เรือน (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง ระบบวิชาความรู้ (ส.)

คหบดี (คหะบอดดี) น. ชายที่เป็นเจ้าบ้าน, ผู้มีอันจะกินซึ่งเป็นเจ้าบ้าน

คห หมายถึง น. เรือน (ป.)

บดี หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ครอง, ผู้บังคับบัญชา (ป., ส.)

คหปตานี (คหะปะตานี) น. หญิงที่เป็นเจ้าบ้าน, ภรรยาของคหบดี

คห หมายถึง น. เรือน (ป.)

ปตานี หมายถึง น. หญิงแม่เรือน, เมีย (ป.)

คันทธุระ (คันตะฑุระ) น. การเรียนคัมภีร์ปริยัติ

คันถ หมายถึง น. คัมภีร์ (ป.)

ธุระ หมายถึง น. หน้าที่การงานที่พึงกระทำ, กิจในพระศาสนา มี 2 อย่าง คือ การ
เล่าเรียน เรียกว่า คันธุระและการปฏิบัติทางใจ เรียกว่า วิปัสสนาธุระ (ป., ส.)

คันถรจนาคารย (คันถะระจนะนาจาน) น. อาจารย์ผู้แต่งคัมภีร์

คันถ หมายถึง น. คัมภีร์ (ป.)

รจน หมายถึง ก. ตกแต่ง, ประพันธ์ (ป., ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

คันถกฐี (คันตะกุดดี) น. ชื่อกฐีที่ประทับของพระพุทธเจ้า

คันถะ หมายถึง น. หอม (ป., ส.)

กฐี หมายถึง น. กระโจมที่อยู่ของนักบวช, เรือนหรือตึกสำหรับภิกษุสามเณรอยู่ (ป., ส.)

คันธมาทน์ (คันทะมาต) น. ชื่อภูเขา เรียกว่า ภูเขาคันธมาทน์ คือ ภูเขาหอม

คันธะ หมายถึง น. หอม (ป., ส.)

มาทนะ หมายถึง น. เครื่องทำให้เมา, เครื่องทำให้รื่นเริง (ส.)

คันธารราชฎร์ (คันทาระราต) น. ชื่อแคว้นโบราณอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดีย

คันธาร หมายถึง น. ชาวคันธาร, ประเทศคันธาร ปัจจุบันเรียก "กัณฑ์ทวาร" อยู่ทาง

ตะวันออกเฉียงเหนือของมณฑลเปชวาร (ป.)

ราชฎร์ หมายถึง น. แคว้นคันทัน, บ้านเมือง (ส.)

คัพภสาลี (คัพพะสาลี) น. ข้าวที่กำลังท้องยังไม่แตกเป็นรวง

คัพภ หมายถึง น. ครรภ์, ท้อง (ป.)

สาลี หมายถึง น. ชื่อข้าวชนิดหนึ่ง ปลูกในประเทศหนาวใช้ทำขนมปัง (ป.)

คัพภโภทร (คัพพะโพน) น. ครรภ์โภทร, ท้องมีลูก

คัพภ หมายถึง น. ครรภ์, ท้อง (ป.)

อุทร หมายถึง น. ท้อง (ป., ส.)

คัมภีรภาพ (คัมพะระพาบ) น. ความลึกซึ้ง

คัมภีร์ หมายถึง ว. ลึกซึ้ง (ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

คามโกชก (คามะโพชก) น. นายบ้าน, นายตำบล, ผู้ใหญ่บ้าน, กำนัน

คาม หมายถึง น. บ้าน, หมู่บ้าน (ป.)

โกชก หมายถึง น. นายบ้าน, ผู้ใหญ่บ้าน (ป.)

คามวาสี (คามะวาสี) น. ผู้อยู่ในหมู่บ้าน

คาม หมายถึง น. บ้าน, หมู่บ้าน (ป.)

วาสี หมายถึง น. ผู้อยู่, ผู้ครอง (ป., ส.)

คิมหันต์ (คิมหัน) น. ฤดูร้อน

คิมหะ หมายถึง น. ฤดูร้อน (ป.)

อันต หมายถึง น. เขต, แดน (ป., ส.)

คิลานปัจฉัย (คิลานะปัตตไจ) น. ปัจฉัยสำหรับคนไข้, วัตถุเป็นเครื่องอาศัยของคนเจ็บ, ยารักษา

โรค

คิลานะ หมายถึง น. คนเจ็บ (ป.)

ปัจฉัย หมายถึง น. เครื่องอาศัยยังชีพ (ป.)

คิลานเภสัช (คิลานะเพสัด) น. ยารักษาโรค

คิลานะ หมายถึง น. คนเจ็บ (ป.)

เภสัช หมายถึง น. ยาแก้โรค (ป.)

คุณธรรม (คุณนะท่า) น. สภาพคุณงามความดี

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. คุณความดี (ส.)

คุณนาม (คุณนะนาม) น. ชื่อที่ตั้งขึ้นโดยถือเอาความดีเป็นหลัก

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)

คุณบท (คุณนะบต) น. กลบทโบราณชนิดหนึ่ง ตัวอย่างว่า “เดชกุศลผล ตนข้าแปล แก้วแก้ว
ที่ชาดก”

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

คุณประโยชน์ (คุณนะประโยชน์) น. ลักษณะที่เป็นประโยชน์

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

ประโยชน์ หมายถึง น. สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ,
สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ (ส.)

คุณพิเศษ (คุณนะพิเศษ) น. ความดีแปลกกว่าสามัญ

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

พิเศษ หมายถึง ว. นอกเหนือหรือแตกต่างไปจากปรกติธรรมดา (ส.)

คุณวิเศษ (คุณนะวิเสด) น. ความดีแปลกกว่าสามัญ

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

วิเศษ หมายถึง ว. ยอดเยี่ยม, เลิศลอย (ส.)

คุณภาพ (คุณนะพาบ) น. ลักษณะที่ดีเด่นของบุคคลหรือสิ่งของ

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

คุณลักษณะ (คุณนะลักสะหุณะ) น. เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดีหรือลักษณะประจำ

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

ลักษณะ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

คุณวุฒิ (คุณนะวุฒิ) น. ความรู้ความสามารถของบุคคล, ระดับการศึกษา

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

วุฒิ หมายถึง น. ภูมิรู้ (ป.)

คุณสมบัติ (คุณนะสมบัติ) น. คุณงามความดี, คุณลักษณะประจำตัวของบุคคล

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

สมบัติ หมายถึง น. ความถึงพร้อม หมายถึง ทรัพย์สิน เงินทอง ของใช้ เป็นต้นที่มีอยู่ (ป., ส.)

คุณากร (คุณากอน) น. บ่อเกิดแห่งความดี

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

ากร หมายถึง น. หมู, กอง, บ่อเกิด, ที่เกิด (ป., ส.)

คุณูปการ (คุณูปะกาน) น. การอุดหนุนทำความดี

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

อุปการะ หมายถึง น. ความช่วยเหลือเกื้อกูล, ความอุดหนุน (ป., ส.)

คุณิณูปการ (คุณิณูปะกาน) น. การอุดหนุนทำความดี

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

อุปการะ หมายถึง น. ความช่วยเหลือเกื้อกูล, ความอุดหนุน (ป., ส.)

คุณหรรษ์ (คุณหระหัด) น. ความลับที่ควรปิดบัง

คุณ หมายถึง ว. ลับ, ซ่อนเร้น (ป.)

หรรษ์ หมายถึง น. เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ลับ ซึ่งรู้เฉพาะผู้ที่ตกลงไว้ (ส.)

คุณุกรรม (คุณุกำ) น. กิจหรือหน้าที่แห่งคุณ

คุณุ หมายถึง น. ผู้สั่งสอน, ครู (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การงาน, กิจ (ส.)

คุณุวาร (คุณุวาน) น. วันคุณุ คือ วันพฤหัสบดี

คุณุ หมายถึง น. ผู้สั่งสอน, ครู (ป., ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

คุณุศึกษา (คุณุศึกษา) น. การเล่าเรียนวิชาคุณุ

คุณุ หมายถึง น. ผู้สั่งสอน, ครู (ป., ส.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม (ส.)

เคหสถาน (เคหะสถาน) น. บ้านเรือน

เคหะ หมายถึง น. เรือน, ที่อยู่ (ป., ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แหล่ง (ส.)

โคมัย (โคไม) น. ชีวัว

โค หมายถึง น. วัว (ป., ส.)

มัย หมายถึง ว. สำเร็จด้วย, แล้วด้วย, ประกอบด้วย (ป., ส.)

โครส (โครต) น. นมวัว (มี 5 อย่าง คือ นมสด นมส้ม เนยใส เนยข้น เปรียง)

โค หมายถึง น. วัว (ป., ส.)

รส หมายถึง น. สิ่งที่ได้ด้วยลิ้น (ป., ส.)

โคจรคาม (โคจรคาม) น. หมู่บ้านที่ภิกษุไปบิณฑบาตเสมอ

โคจร หมายถึง ก. เดินไปตามวิถี, เทียบ (ป., ส.)

คาม หมายถึง น. บ้าน, หมู่บ้าน (ป.)

ฃ

ฆราวาส (คะรวาต) น. คนผู้อยู่ครองเรือน, คนที่ว้ไปที่ไม่ใช่บรรพชิตหรือนักบวช

ฆระ หมายถึง น. เรือน (ป.)

าวาส หมายถึง น. ที่อยู่, เรือน, การอยู่, การครอบครอง, ผู้ครอบครอง (ป., ส.)

ฆาตกร (คาตตะกอน) น. ผู้ที่ฆ่าน

ฆาต หมายถึง น. การฆ่า, การทำลาย (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

ฆาตกรรม (คาตตะก่า) น. การฆ่าน

ฆาต หมายถึง น. การฆ่า, การทำลาย (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ฆานประสาท (คานะประสาต) น. ประสาทที่รับรู้กลิ่น

ฆาน หมายถึง น. จมูก, ประสาทที่รับรู้กลิ่น (ป.)

ประสาท หมายถึง น. ส่วนของร่างกายมีลักษณะคล้ายเส้นใย มีหน้าที่นำคำสั่งและ

ความรู้สึกไปสู่ หรือออกจากสมอง หรืออวัยวะส่วนอื่นของร่างกาย (ส.)

ฆานินทรีย์ (คานินทรี) น. จมูกซึ่งเป็นใหญ่ในการดมกลิ่น

ฆาน หมายถึง น. จมูก, ประสาทที่รับรู้กลิ่น (ป.)

อินทรีย์ หมายถึง น. ร่างกาย และจิตใจ (ป., ส.)

โฆษณาการ (โคตสะนากาน) น. การป่าวร้องให้ทราบ, การแจ้งความให้ทราบ

โฆษณา หมายถึง ก. ป่าวร้อง, ป่าวประกาศ (ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

จ

จตุกาลธาตุ (จะตุกานละทาด) น. ธาตุกาล 4 คือ ว่าเป็นน้ำ เจตมูลเพลิง แคนเตร พนมสวรรค์

จตุ หมายถึง ว. สี่ (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

ธาตุ หมายถึง น. สิ่งที่ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่คุมกันเป็นร่างกายของสิ่งทั้งหลาย (ป.)

จตุทิพยคันธา (จะตุทิบพะยะคันทา) น. กลิ่นทิพย์ 4 ประการ คือ ดอกพิกุล ชะเอมเทศ

มะกล่ำเครือ ชิงแครง

จตุ หมายถึง ว. สี่ (ป.)

ทิพย์ หมายถึง ว. เป็นของเทวดา, ดีวิเศษอย่างเทวดา (ส.)

คันธะ หมายถึง น. หอม (ป., ส.)

จตุบาท (จะตุบด) น. สัตว์สี่เท้า

จตุ หมายถึง ว. สี่ (ป.)

บาท หมายถึง น. เท้า, รอยเท้า (ป.)

จตุบริษัท (จะตุบอริสัด) น. บริษัท 4 เหล่า

จตุ หมายถึง ว. สี่ (ป.)

บริษัท หมายถึง น. หมู่, คณะ (ส.)

จตุปัจจัย (จะตุปัตไจ) น. เครื่องอาศัยเลี้ยงชีวิตของบรรพชิตในพระพุทธศาสนา 4 อย่าง คือ

ผ้านุ่งห่ม อาหาร ที่อยู่ ยา

จตุ หมายถึง ว. สี่ (ป.)

ปัจจัย หมายถึง น. เครื่องอาศัยยังชีพ, เครื่องอาศัยเลี้ยงชีวิตของบรรพชิตใน

พระพุทธศาสนา (ป.)

จตุปารีสฐิติศีล (จะตุปารีสฐิตีสีน) น. ศีลคือความบริสุทธิ์ หรือ ศีลคือเครื่องให้บริสุทธิ์ 4

ประการ

จตุ หมายถึง ว. สี่ (ป.)

ปารีสฐิติ หมายถึง ก. บริสุทธิ์, แท้, ไม่มีอะไรเจือปน, ปราศจากมลทิน, ปราศจาก

ความผิด, หมดจดไม่มีตำหนิ (ป.)

ศีล หมายถึง น. ข้อบัญญัติทางพระพุทธศาสนาที่กำหนดการปฏิบัติกายและวาจา (ส.)

จตุรคุณ (จะตุระคุณ) น. 4 เท่า

จตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

คุณ หมายถึง ก. เพิ่มจำนวนเท่าตัวตามหน่วยที่ต้องการ, เท่า (ป., ส.)

จตุรงค์ (จะตุรง) ว. องค์ 4, 4 เหล่า

จตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

จตุรงค์พล (จะตุรงคะพน) น. กองทัพมีกำลัง 4 เหล่า คือ เหล่าช้าง เหล่ารถ เหล่าม้า

เหล่าราบ

จตุรงค์ หมายถึง ว. องค์ 4, 4 เหล่า (ส.)

พล หมายถึง น. กำลัง, ทหาร (ป., ส.)

จตุรงค์โยธา (จะตุรงคะโยธา) น. กองทัพมีกำลัง 4 เหล่า คือ เหล่าช้าง เหล่ารถ เหล่าม้า

เหล่าราบ

จตุรงค์ หมายถึง ว. องค์ 4, 4 เหล่า (ส.)

โยธา หมายถึง น. พลรบ, ทหาร (ป., ส.)

จตุรงค์เสนา (จะตุรงคะเสนา) น. กองทัพมีกำลัง 4 เหล่า คือ เหล่าช้าง เหล่ารถ เหล่าม้า

เหล่าราบ

จตุรงค์ หมายถึง ว. องค์ 4, 4 เหล่า (ส.)

เสนา หมายถึง น. ไพร่พล (ป., ส.)

จตุรงคินีเสนา (จะตุรงคินีเสนา)

จตุรงคินี หมายถึง น. กองทัพมีกำลัง 4 เหล่า คือ เหล่าช้าง เหล่ารถ เหล่าม้า

เหล่าราบ (ป., ส.)

เสนา หมายถึง น. ไพร่พล (ป., ส.)

จตุรพักตร์ (จะตุระพัก) ว. "ผู้มี 4 หน้า" คือ พระพรหม

จตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

พักตร์ หมายถึง น. หน้า (ส.)

จตุรพิธ (จะตุระพิท) ว. มี 4 อย่าง

จตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

พิท หมายถึง น. อย่าง, ชนิด (ป.)

จตุรพิทพร (จะตุระพิทพะพน) น. พร 4 ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ

จตุรพิท หมายถึง ว. มี 4 อย่าง (ป., ส.)

พร หมายถึง น. คำแสดงความปรารถนาให้ประสบสิ่งที่เป็นสิริมงคล, สิ่งที่ขอเลือกเอาตามประสงค์ (ป.)

จตุรภุช (จะตุระพูช) ว. "ผู้มี 4 แขน" คือ พระนารายณ์

จตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

ภุช หมายถึง น. แขน (ป., ส.)

จตุรภูมิ (จะตุระพูม) น. ภูมิ 4 คือ 1. กามาวจรภูมิ 2. รูปวจรภูมิ 3. อรูปวจรภูมิ 4. โลกุตตรภูมิ

จตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

จตุรยุค (จะตุระยุค) ยุคทั้ง 4 คือ กฤตายุค ไตรตายุค ทวารยุค กัลปียุค

จตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

ยุค หมายถึง น. คราว, สมัย, กำหนดเวลาของโลกมี 4 ยุค (ป., ส.)

จตุรเพท (จะตุระเพด) น. ชื่อคัมภีร์พระเวท 4 คัมภีร์ของศาสนาพราหมณ์ในยุคพระเวท

จตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

เพท หมายถึง น. เวท, ความรู้, ความรู้ทางศาสนา (ป., ส.)

จตุรเวท (จะตุระเวด) น. ชื่อคัมภีร์พระเวท 4 คัมภีร์ของศาสนาพราหมณ์ในยุคพระเวท

จตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

เวท หมายถึง น. ความรู้, ความรู้ทางศาสนา (ป., ส.)

จตุราริยส์จ (จะตุราริยะสัด) น. อริยส์จ 4 ประการ คือ ทุภษ์ สมุทัย นิโรธ มรรค

จตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

อริยส์จ หมายถึง น. ความจริงของพระอริยะ, ความจริงอันประเสริฐ (ป.)

จตุโลกบาล (จะตุโลกกะบาน) น. ท้าวจตุมหาราช, หัวหน้าเทวดาในสวรรค์ชั้นจตุมหาราช มี
หน้าที่รักษาโลกในทิศทั้ง 4 เรียกว่า ท้าวจตุโลกบาล

จตุ หมายถึง ว. สี่ (ป.)

โลกบาล หมายถึง น. หัวหน้าเทวดาในชั้นจตุมหาราชมีหน้าที่รักษาโลกในทิศทั้ง 4
เรียกว่า ท้าวจตุโลกบาล (ป., ส)

จตุสดมภ์ (จะตุสะดม) น. วิธีจัดระเบียบราชการบริหารส่วนกลางในสมัยโบราณโดยตั้งกรมหรือ
กระทรวงใหญ่ขึ้น 4 กรม คือ กรมเมือง กรมวัง กรมคลัง กรมนา

จตุ หมายถึง ว. สี่ (ป.)

สดมภ์ หมายถึง น. เส่า, หลัก (ส.)

จรรยาบรรณ (จันยาบัน) น. ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่าง
กำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อาจ
เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

จรรยา หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติในหมู่คณะ (ส.)

บรรณ หมายถึง น. หนังสือ (ส.)

จริยธรรม (จะริยะท่า) น. ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ

จริย หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ (ป.)

ธรรม หมายถึง น. หลักประพฤติปฏิบัติในศาสนา (ส.)

จริยวัตร (จะริยะวัต) น. หน้าที่ที่พึงประพฤติปฏิบัติ

จริย หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ (ป.)

วัตร หมายถึง น. กิจพึงกระทำ (ป.)

จริยศาสตร์ (จะริยะสาด) น. ปรัชญาสาขาหนึ่งว่าด้วยการแสวงหาความดีสูงสุดของชีวิตมนุษย์
แสวงหาเกณฑ์ในการตัดสินความประพฤติของมนุษย์ว่าอย่างไรถูก ไม่ถูก ดี
ไม่ดี ควร ไม่ควร และพิจารณาปัญหาเรื่องสถานภาพของค่าทางศีลธรรม

จริย หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

จริยศึกษา (จะริยะสิกสา) น. การศึกษาเกี่ยวกับความเจริญองงามในทางความประพฤติและ
การปฏิบัติตน เพื่อให้อยู่ในแนวทางของศีลธรรมและวัฒนธรรม

จริย หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ (ป.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม (ส.)

จริยาปิฎก (จะริยาปิตก) น. ชื่อคัมภีร์ที่ว่าด้วยการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้าในชาติที่ล่วง
แล้ว รวมอยู่ในชุดทศนิกายแห่งสุดท้ายคือปิฎก

จริยา หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ (ป.)

ปิฎก หมายถึง น. หมวดแห่งคำสอนในพระพุทธศาสนา (ป., ส.)

จริยาวัตร (จะริยาวัต) น. หน้าที่ที่พึงประพฤติปฏิบัติ

จริยา หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ (ป.)

วัตร หมายถึง น. กิจพึงกระทำ (ป.)

จลนพลศาสตร์ (จะละนะพนละสาด) น. สาขาหนึ่งของพลศาสตร์ ว่าด้วยการเคลื่อนที่ของเทห-
วัตถุที่เป็นของแข็ง และแรงที่ก่อให้เกิดการเคลื่อนที่นั้นด้วย

จลน หมายถึง น. การเคลื่อน, การไหว, การสั่น (ป., ส.)

พลศาสตร์ หมายถึง น. วิชากลศาสตร์แขนงหนึ่งว่าด้วยการเคลื่อนที่ของเทหวัตถุที่
เป็นของแข็ง (ส.)

จลนศาสตร์ (จะละนะสาด) น. สาขาหนึ่งของพลศาสตร์ ว่าด้วยการเคลื่อนที่ของเทหวัตถุที่เป็น
ของแข็ง โดยไม่คำนึงถึงแรงที่ก่อให้เกิดการเคลื่อนที่นั้น

จลน หมายถึง น. การเคลื่อน, การไหว, การสั่น (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

จลาจล (จะลาจน) น. ความปั่นป่วนวุ่นวายไม่มีระเบียบ

จล หมายถึง ก. ไหว, สั่น (ป.)

อจล หมายถึง ว. ไม่หวั่นไหว, ไม่คลอนแคลน (ป., ส.)

จักขุนทรีย์ (จักขุนซี) น. ตาซึ่งทำหน้าที่ดู

จักขุ หมายถึง น. ตา (ป.)

อินทรีย์ หมายถึง น. ร่างกายและจิตใจ (ป., ส.)

จักขุทวาร (จักขุทะวาน) น. ช่องตา

จักขุ หมายถึง น. ตา (ป.)

ทวาร หมายถึง น. ช่อง, ทาง (ป., ส.)

จักขุประสาท (จักขุประสาด) น. ส่วนสำคัญของตา ทำให้เห็น

จักขุ หมายถึง น. ตา (ป.)

ประสาท หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย มีลักษณะคล้ายเส้นใย มีหน้าที่นำคำสั่งและ
ความรู้สึกไปสู่หรือออกจากสมองหรืออวัยวะส่วนอื่นของร่างกาย (ส.)

จักขุวิญญาณ (จักขุอินยาน) น. ความรู้อันอาศัยทางตาเกิดขึ้น

จักขุ หมายถึง น. ตา (ป.)

วิญญาณ หมายถึง น. ความรับรู้ (ป.)

จักขุสัมผัส (จักขุสัมผัส) น. อากาโรที่ตารับรูปและจักขุวิญญาณประจวบกัน

จักขุ หมายถึง น. ตา (ป.)

สัมผัส หมายถึง ก. ถูกต้อง, แต่จะต้อง, กระทบ (ป.)

จักรยาน (จักรกระยาน) น. รถถีบ, ยานพาหนะประเภทที่มีล้อ 2 ล้อ ล้อหนึ่งอยู่ข้างหน้าและอีกล้อหนึ่งอยู่ข้างหลัง

จักร หมายถึง น. สิ่งที่มีลักษณะเป็นวงกลมอย่างล้อรถ (ส.)

ยาน หมายถึง น. เครื่องนำไป, พาหนะต่างๆ (ป., ส.)

จักรราศี (จักรกระราศี) น. อาณาเขตที่ดาวเคราะห์โคจรรอบดวงอาทิตย์

จักร หมายถึง น. สิ่งมีรูปกลมอันหมุนด้วยกำลังต่างๆ (ส.)

ราศี หมายถึง น. อาทิตย์โคจรรอบจักรวาลผ่านหมู่ดาว 12 หมู่ และดาวหมู่หนึ่งๆ

เรียกว่า ราศี 1 (ส.)

จักรวาท (จักรกระวาท) น. ลมบ้าหมู

จักร หมายถึง น. สิ่งมีรูปกลมอันหมุนด้วยกำลังต่างๆ (ส.)

วาท หมายถึง น. ลม (ป., ส.)

จัดวาศก (จัดตะวาศก) น. เรียกปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 4 เช่น ปีจอจัดวาศก จุลศักราช 1344

จัดวา หมายถึง ว. สี่ (ส.)

ศก หมายถึง น. ระบบการคำนวณนับเวลาเรียงลำดับกันเป็นปีๆ โดยถือเอาเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเป็นจุดเริ่มต้น (ส.)

จัดรงค์ (จัดตรุง) ว. จตรงค์, องค์ 4, 4 เหล่า

จัดรุง หมายถึง ว. สี่ (ส.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

จัดรุงคพล (จัดตรุงคะพน) น. จตรุงคพล, กองทัพมีกำลัง 4 เหล่า คือ เหล่าช้าง เหล่ารถ เหล่าม้า เหล่าราบ

จัดรุงค หมายถึง ว. องค์ 4, 4 เหล่า (ส.)

คพล หมายถึง น. กำลัง, ทหาร (ป., ส.)

จัตุรงคินีเสนา (จัตุรงคินีเสนา) น. จตุรงคินีเสนา, กองทัพมีกำลัง 4 เหล่า คือ เหล่า
ข้าง เหล่ารถ เหล่าม้า เหล่าราบ

จัตุรงคินี หมายถึง น. กองทัพมีกำลัง 4 เหล่า คือ เหล่าข้าง เหล่ารถ เหล่าม้า
เหล่าราบ (ป., ส.)

เสนา หมายถึง น. ไพ่พล (ป., ส.)

จัตุรพักตร์ (จัตุระพัก) ว. จตุรพักตร์, "ผู้มี 4 หน้า" คือ พระพรหม

จัตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

พักตร์ หมายถึง น. หน้า (ส.)

จัตุร मुख (จัตุระ मुख) ว. จตุร मुख, "ผู้มี 4 แขน" คือ พระนารายณ์

จัตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

मुख หมายถึง น. แขน (ป., ส.)

จัตุรมุข (จัตุระ मुख) น. เรียกอาคารที่มี 4 มุข

จัตุร หมายถึง ว. สี่ (ส.)

मुख หมายถึง น. หน้า, ปาก, ทาง, ส่วนของอาคารที่ยื่นออกมาทางด้านหน้า (ป., ส.)

จัตุโลกบาล (จัตุโลกกะบาน) น. ท้าวจตุมหาราช, หัวหน้าเทวดาในสวรรค์ชั้นจตุมหาราช มี
หน้าที่รักษาโลกในทิศทั้ง 4 เรียกว่า ท้าวจตุโลกบาล

จัตุ หมายถึง ว. สี่ (ป.)

โลกบาล หมายถึง น. หัวหน้าเทวดาในชั้นจตุมหาราชมีหน้าที่รักษาโลกในทิศทั้ง 4
เรียกว่า ท้าวจตุโลกบาล (ป., ส.)

จัตุสดมภ์ (จัตุสะดะดะ) น. จตุสดมภ์, วิธีจัดระเบียบราชการบริหารส่วนกลางในสมัยโบราณโดย
ตั้งกรมหรือกระทรวงใหญ่ขึ้น 4 กรม คือ กรมเมือง กรมวัง กรมคลัง กรมนา

จัตุ หมายถึง ว. สี่ (ป.)

สดมภ์ หมายถึง น. เสา, หลัก (ส.)

จันทรกานต์ (จันทรกะกัน) น. แร่ประกอบหินที่มีค่าสูงชนิดหนึ่ง จัดอยู่ในพวกรัตนชาติ ประกติมี
สีขาวปนฟ้าหรือสีเหลืองขุ่นมัวอย่างน่านม แต่มีวาวฉาบหน้าเหมือนวาวมุกใน
หอยมุก หรือวาวแสงจันทร์ในหยาดน้ำค้าง

จันทร หมายถึง น. ดวงเดือน (ส.)

กานต์ หมายถึง ว. เป็นที่รัก (ส.)

จันทรคติ (จันทรະคະຕិ) น. วิธีนับวันและเดือน โดยถือเอาการเดินทางของดวงจันทร์เป็นหลัก

จันทร หมายถึง น. ดวงเดือน (ส.)

คติ หมายถึง น. แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง (ป.)

จันทรพิมพ์ (จันทรະพិມ) น. ดวงเดือน, รูปที่แลดูแบนแห่งดวงจันทร์

จันทร หมายถึง น. ดวงเดือน (ส.)

พิมพ์ หมายถึง น. รูป, รูปร่าง, แบบ (ป., ส.)

จันทรมณฑล (จันทรະมณฑ) น. จันทรพิมพ์, ดวงเดือน, รูปที่แลดูแบนแห่งดวงจันทร์

จันทร หมายถึง น. ดวงเดือน (ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

จันทรวงส์ (จันทรະวง) น. วงส์แห่งกษัตริย์เนื่องมาจากพระจันทร์

จันทร หมายถึง น. ดวงเดือน (ส.)

วงส์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เหล่ากอ, ตระกูล (ส.)

จันทรवार (จันทรະวาน) น. วันจันทร์

จันทร หมายถึง น. ดวงเดือน (ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

จันทรุปราคา (จันทรະປະຣາ) น. ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อดวงอาทิตย์ โลก และดวงจันทร์

โคจรมาอยู่ในแนวเดียวกัน ทำให้เงาของโลกตกลงบนดวงจันทร์บางส่วนหรือทั้งหมด

จันทร หมายถึง น. ดวงเดือน (ส.)

อุปราคา หมายถึง น. การทำให้ดำ, การทำให้มีมลทิน (ป., ส.)

จันทวาร (จันทະวาน) น. วันจันทร์, จันทรवार

จันท์ หมายถึง น. จันทร, ดวงเดือน (ป.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

จาดูกรณีย์ (จาดูກະຣະນີ) น. ราชกิจ 4 อย่าง คือ 1. ตัดสินความเมือง 2. บำรุงราษฎร 3. บำรุง

ผลประโยชน์บ้านเมือง 4. ป้องกันพระนคร

จาดู หมายถึง ว. สี่ (ป., ส.)

กรณีย์ หมายถึง น. กิจ, ธุระ, งาน (ป.)

จาตุมหาราช (จาตุมะหาราช) น. ชื่อสวรรค์ชั้นแรกแห่งสวรรค์ 6 ชั้น ได้แก่ จาตุมหาราชหรือ
 จาตุมหาราชิกหรือจาตุมหาราชิกา ดาวดึงส์ ยามา ดุสิต นิมานรดี และปรนิม-
 มิตวสวัตตี มีท้าวจาตุมหาราชทั้ง 4 ผู้รักษาโลกในทิศทั้ง 4 ร่วมกันปกครอง
จาดุ หมายถึง ว. สี่ (ป., ส.)

มหาราช หมายถึง น. คำซึ่งมหาชนถวายเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

จาดุรงค์สันนิบาต (จาดุรงค์สันนิบาต) น. การประชุมพร้อมด้วยองค์ 4 ประการ

จาดุรงค์ หมายถึง น. มีองค์ 4, มีส่วน 4 (ป.)

สันนิบาต หมายถึง น. การประชุม, ที่ประชุม (ป.)

จิตนิยม (จิตตะนิยม) น. ลัทธิที่เชื่อว่าจิตเท่านั้นเป็นความแท้จริงชั้นสูงสุด วัตถุทั้งหลายเป็นเพียง
 สิ่งที่เกิดคิดขึ้น

จิต หมายถึง น. ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก (ป.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

จิตแพทย์ (จิตตะแพต) น. แพทย์ผู้รักษาโรคทางจิตใจ ซึ่งมีอาการแสดงความรู้สึก ความคิด
 อารมณ์ หรือพฤติกรรมที่ผิดปกติ

จิต หมายถึง น. ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก (ป.)

แพทย์ หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ส.)

จิตภาพ (จิตตะภาพ) น. ลักษณะทั่วไปของจิตที่แสดงให้เห็นเด่นชัด

จิต หมายถึง น. ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก (ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

จิตวิทยา (จิตตะวิททยา) น. วิชาว่าด้วยจิต, วิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งว่าด้วยปรากฏการณ์
 พฤติกรรม และกระบวนการของจิต

จิต หมายถึง น. ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก (ป.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

จิตวิสัย (จิตตะวิไส) ว. ที่มีอยู่ในจิต, ที่เกี่ยวกับจิต, จิตที่คิดขึ้นเองโดยไม่อาศัยวัตถุภายนอก

จิต หมายถึง น. ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก (ป.)

วิสัย หมายถึง น. ความสามารถ (ป.)

จิตเวชศาสตร์ (จิตตะเวตชะสาด) น. วิชาแพทย์แขนงหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการตรวจรักษา
และป้องกันโรคของจิตใจ

จิต หมายถึง น. ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก (ป.)

เวช หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

จิตกาธาน (จิตตะกาทาน) น. เซึ่งตะกอน

จิตกา หมายถึง น. เซึ่งตะกอน (ป., ส.)

อาธาน หมายถึง น. การตั้งไว้, การวางไว้ (ส.)

จิตตานุปัสสนา (จิตตานุปัตตสะนา) น. การพิจารณาจิตเป็นอารมณ์ เป็นข้อ 1 ในสติปัฏฐาน

จิตต์ หมายถึง น. จิต, ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก (ป.)

อนุปัสสนา หมายถึง น. การพิจารณา (ป.)

จิตรกร (จิตตระกอน) น. ช่างวาดเขียน, ช่างวาดภาพ

จิตร หมายถึง น. การวาดเขียน, การระบายสี, ลวดลาย (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

จิตรกรรม (จิตตระก่า) น. ศิลปะประเภทหนึ่งในทัศนศิลป์เกี่ยวกับการเขียนภาพวาดภาพ,
รูปภาพที่เขียนหรือวาดขึ้น

จิตร หมายถึง น. การวาดเขียน, การระบายสี, ลวดลาย (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

จินตกวี (จินตะกะวี) น. กวีผู้มีความสามารถในการแต่งร้อยกรองตามแนวความคิดหรือ
จินตนาการของตนเอง

จินต์ หมายถึง ก. คิด (ป., ส.)

กวี หมายถึง น. ผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญในศิลป์การประพันธ์บทกลอน (ป.)

จินตนาการ (จินตะนาทาน) น. การสร้างภาพขึ้นใจจิตใจ

จินต์ หมายถึง ก. คิด (ป., ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

จินตนิยม (จินตะนิยม) น. คตินิยมในการสร้างสรรค์วรรณกรรมหรือศิลปะซึ่งแสดงให้เห็นชีวิต
และโลกตามจินตนาการหรือมโนภาพ

จินต์ หมายถึง ก. คิด (ป., ส.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

จินตภาพ (จินตภาพ) น. ภาพที่เกิดจากการนึกคิดหรือที่คิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้น

จินต์ หมายถึง ก. คิด (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. รูปที่ปรากฏเห็นหรือนึกเห็น (ป., ส.)

จิรกาล (จิระกาน) น. เวลารานาน, เวลาช้านาน

จิร หมายถึง น. นาน, ช้า (ป., ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

จุฑาธิปไตย (จุฑาธิปะไต) น. พระเจ้าแผ่นดิน

จุฑา หมายถึง น. จุก, โดยปริยายหมายถึงที่สูงสุดของศีรชะ เช่น ยอด หัว มงกุฏ (ส.)

อธิปไตย หมายถึง น. อำนาจสูงสุดของรัฐที่จะใช้บังคับบัญชาภายในอาณาเขตของตน

(ป.)

จุฑารัตน์ (จุฑารัต) น. เครื่องประดับจุก

จุฑา หมายถึง น. จุก, โดยปริยายหมายถึงที่สูงสุดของศีรชะ เช่น ยอด หัว มงกุฏ (ส.)

รัตน์ หมายถึง ใช้ประกอบคำอื่นหมายถึงยอดเยี่ยมในพวกนั้นๆ (ป.)

จุลกรฐิน (จุนละกะดิน) น. เรียกพิธีทอดกรฐินที่ต้องทำตั้งแต่บั้นฝ้าย ทอ เย็บ ย้อม ผ่ากรฐิน และ

ถวายสงฆ์ให้เสร็จในวันเดียว

จุล หมายถึง ว. เล็ก, น้อย (ป.)

กรฐิน หมายถึง น. ผ้าพิเศษที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตแก่ภิกษุสงฆ์เฉพาะกรฐินกาล (ป.)

จุลชีพ (จุนละชีบ) น. สิ่งมีชีวิตขนาดเล็กมาก มองด้วยตาเปล่าไม่เห็น ต้องดูด้วยกล้อง

จุลทรรศน์ ส่วนมากมีเซลล์เดียว

จุล หมายถึง ว. เล็ก, น้อย (ป.)

ชีพ หมายถึง น. ชีวิต (ป., ส.)

จุลชีวัน (จุนละชีวัน) น. สิ่งมีชีวิตขนาดเล็กมาก มองด้วยตาเปล่าไม่เห็น ต้องดูด้วยกล้อง

จุลทรรศน์ ส่วนมากมีเซลล์เดียว

จุล หมายถึง ว. เล็ก, น้อย (ป.)

ชีวัน หมายถึง น. สัตว์เป็น (ส.)

จุลชีวิน (จุนละชีวิน) น. สิ่งมีชีวิตขนาดเล็กมาก มองด้วยตาเปล่าไม่เห็น ต้องดูด้วยกล้อง

จุลทรรศน์ ส่วนมากมีเซลล์เดียว

จุล หมายถึง ว. เล็ก, น้อย (ป.)

ชีวิน หมายถึง น. ผู้เป็นอยู่, ผู้มีชีวิต (ส.)

จุลินทรีย์ (จุลินชี) น. สิ่งมีชีวิตขนาดเล็กมาก มองด้วยตาเปล่าไม่เห็น ต้องดูด้วยกล้อง

จุลทรรศน์ ส่วนมากมีเซลล์เดียว

จุล หมายถึง ว. เล็ก, น้อย (ป.)

อินทรีย์ หมายถึง น. สิ่งมีชีวิต (ป., ส.)

จุลทรรศน์ (จุลระทัด) น. กล้องขยายดูของเล็กที่ไม่สามารถเห็นได้ด้วยตาเปล่า

จุล หมายถึง ว. เล็ก, น้อย (ป.)

ทรรศนะ หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น (ส.)

จุลพน (จุลระพน) น. ชื่อกัณฑ์ที่ 6 ของมหาชาติ

จุล หมายถึง ว. เล็ก, น้อย (ป.)

พน หมายถึง น. ป่า, พง, ดง (ป., ส.)

จุลภาค (จุลระพาก) น. เครื่องหมายวรรคตอนรูปดังนี้ , สำหรับคั่นวรรคตอนของข้อความ,

ภาคเล็ก

จุล หมายถึง ว. เล็ก, น้อย (ป.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, บั้น, ตอน, คราว (ป.)

จุลวงศ์ (จุลระวง) น. ชื่อหนังสือพงศาวดารลังกา แต่งเป็นภาษาบาลีต่อจากมหาวงศ์ ตั้งแต่

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

จุล หมายถึง ว. เล็ก, น้อย (ป.)

วงศ์ หมายถึง น. เลื้อยสาย, เหล่ากอ, ตระกูล (ส.)

จุลวรรค (จุลระวัค) น. ชื่อมาตราปักษะคนนา คือ ปักซ์ถ้วน 3 ปักซ์ ปักซ์ชาติ 1 เป็นจุลปักซ์

จุล หมายถึง ว. เล็ก, น้อย (ป.)

วรรค หมายถึง น. ตอน, หมวด (ส.)

จุลสาร (จุลระสาน) น. สิ่งตีพิมพ์ที่บอกเรื่องราวต่างๆ ที่น่าสนใจ ออกมาเป็นคราวๆ ไม่มี

กำหนดเวลานานอน

จุล หมายถึง ว. เล็ก, น้อย (ป.)

สาร หมายถึง น. ข้อความ, ถ้อยคำ, เรื่องราว, จุดหมาย, หนังสือ (ป., ส.)

จุฬาราชมนตรี (จุฬาราชมนตรี) น. ตำแหน่งผู้นำสูงสุดทางการบริหารกิจการมุสลิมในประเทศไทย เป็นที่ปรึกษาทางราชการเกี่ยวกับกิจการมุสลิมทั้งปวง

จุฬา หมายถึง หมายถึง น. จุก, โดยปริยายหมายถึงที่สูงสุดของศีรษะ เช่น ยอด หัว มงกุฏ (ป.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

มนตรี หมายถึง น. ที่ปรึกษา, ผู้แนะนำ, ที่ปรึกษาราชการ (ส.)

จุฬาลักษณ์ (จุฬาลัก) ว. มีลักษณะเล็ก, โคมงาม

จุฬา หมายถึง น. จุก, โดยปริยายหมายถึงที่สูงสุดของศีรษะ เช่น ยอด หัว มงกุฏ (ป.)

ลักษณ์ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

เจดีย์ฐาน (เจดีย์ฐาน) น. สถานที่เคารพ

เจดีย์ หมายถึง น. สิ่งซึ่งก่อเป็นรูปคล้ายลอมฟาง มียอดแหลม บรรจุสิ่งที่น่านับถือมีพระธาตุเป็นต้น, สิ่งหรือบุคคลที่เคารพนับถือ (ป.)

ฐาน หมายถึง น. ที่ตั้ง, ที่รองรับ (ป.)

เจดีย์สถาน (เจดีย์สถาน) น. สถานที่เคารพ

เจดีย์ หมายถึง น. สิ่งซึ่งก่อเป็นรูปคล้ายลอมฟาง มียอดแหลม บรรจุสิ่งที่น่านับถือมีพระธาตุเป็นต้น, สิ่งหรือบุคคลที่เคารพนับถือ (ป.)

สถาน หมายถึง น. แหล่ง, ที่ (ส.)

เจตคติ (เจตตะคติ) น. ทำที่หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เจต หมายถึง น. สิ่งที่คิด, ใจ (ป.)

คติ หมายถึง น. ความเป็นไป (ป.)

เจตภูต (เจตตะภูต) น. สภาพเป็นผู้คิดอ่าน คือ มโนส

เจต หมายถึง น. สิ่งที่คิด, ใจ (ป.)

ภูต หมายถึง น. ผี (ป., ส.)

เจตนารมณ์ (เจตตะนารม) น. ความมุ่งมั่น

เจตนา หมายถึง น. ความตั้งใจ, ความจงใจ, ความมุ่งหมาย (ป., ส.)

อารมณ์ หมายถึง น. สิ่งที่ยึดหนองจิตโดยผ่านทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ (ป.)

จ

จกษัตริย์ (จกษัตริย์) น. กษัตริย์ 6 องค์

จ หมายถึง ว. หก (ป.)

กษัตริย์ หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ส.)

จกามาพจร (จกามาพะจอน) น. สวรรค์ 6 ชั้น

จ หมายถึง ว. หก (ป.)

กามาพจร หมายถึง ว. ที่ยังข้งอยู่ในกาม, ที่ยังท่องเที่ยวอยู่ในกามภพ (ป., ส.)

จกามาวจร (จกามาวะจอน) น. สวรรค์ 6 ชั้น

จ หมายถึง ว. หก (ป.)

กามาวจร หมายถึง ว. ที่ยังข้งอยู่ในกาม, ที่ยังท่องเที่ยวอยู่ในกามภพ (ป., ส.)

จทวาร (จทวะวาน) น. ทวารทั้ง 6 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

จ หมายถึง ว. หก (ป.)

ทวาร หมายถึง น. ประตู (ป., ส.)

จทานศาลา (จทานนะศาลา) น. ศาลาเป็นที่ทำทาน 6 แห่ง

จ หมายถึง ว. หก (ป.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

ศาลา หมายถึง น. อาคารทรงไทยปล้อยโถง ไม่กั้นฝาใช้เป็นที่พัก หรือเพื่อประโยชน์
การงานอย่างใดอย่างหนึ่ง (ส.)

จศก (จอสก) น. เรียกปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 6 เช่น ปีจวดจศก จุลศักราช 1346

จ หมายถึง ว. หก (ป.)

ศก หมายถึง น. ระบบคำนวณนับเวลาเรียงลำดับกันเป็นปี ๆ โดยถือเอาเหตุการณ์ใด
เหตุการณ์หนึ่งเป็นจุดเริ่มต้น (ส.)

จัตตบรรณ (จัตตระบัน) น. ต้นสัตตบรรณ

จัตต หมายถึง น. เครื่องสูงชนิดหนึ่งมีรูปคล้ายร่มที่ซ้อนกันขึ้นไปเป็นชั้น ๆ ชั้นบนมีขนาดเล็กกว่าชั้นล่างลดหลั่นกันโดยลำดับ สำหรับแขวน ปัก ตั้ง หรือเชิญเข้ากระบวน
แห่เป็นเกียรติยศ (ส.)

บรรณ หมายถึง น. ใบไม้ (ส.)

ฉัตรมงคล (ฉัตรระฆังคน) น. พระราชพิธีฉลองพระเศวตฉัตร

ฉัตร หมายถึง น. เครื่องสูงชนิดหนึ่งมีรูปคล้ายร่มที่ซ้อนกันขึ้นไปเป็นชั้นๆ ชั้นบนมีขนาดเล็กกว่าชั้นล่างลดหลั่นกันโดยลำดับ สำหรับแขวน ปัก ตั้ง หรือเชิญเข้ากระบวนแห่เป็นเกียรติยศ (ส.)

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

ฉันทลักษณ์ (ฉันทะลัก) น. ลักษณะแบบแผนคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง

ฉันท หมายถึง น. ชื่อคำประพันธ์ประเภทหนึ่งที่วางคำครุ ลหุ เป็นแบบต่างๆ (ป.)

ลักษณ์ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

ฉันทศาสตร์ (ฉันทะสาต) น. ตำราว่าด้วยการแต่งฉันททั้งที่เป็นมาตราพฤติ และวรรณพฤติเป็น

ศิลปศาสตร์อย่างหนึ่งในศิลปศาสตร์ 18 ประการ

ฉันท หมายถึง น. ชื่อคำประพันธ์ประเภทหนึ่งที่วางคำครุ ลหุ เป็นแบบต่างๆ (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ฉันทาคติ (ฉันทาคะติ) น. ความลำเอียง เพราะความรักใคร่ชอบใจ

ฉันทะ หมายถึง น. ความพอใจ, ความรักใคร่, ความชอบใจ, ความยินดี (ป.)

อคติ หมายถึง น. ความลำเอียง (ป.)

ฉันทานุมัติ (ฉันทานุมัต) น. ความเห็นชอบตามโดยความพอใจ, การได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ

ฉันทะ หมายถึง น. ความพอใจ, ความรักใคร่, ความชอบใจ, ความยินดี (ป.)

อนุมัติ หมายถึง ก. ให้อำนาจกระทำการตามระเบียบที่กำหนดไว้ (ป., ส.)

ฉาตกภัย (ฉาตะกะไพ) น. ภัยที่เกิดจากความแห้งแล้ง, ภัยที่เกิดจากข้าวยากหมากแพง

ฉาตก หมายถึง ก. หิว, อิดโรยด้วยการอดอาหาร (ป.)

ภัย หมายถึง น. สิ่งที่น่ากลัว, อันตราย (ป., ส.)

ฉินทฤกษ์ (ฉินทะเริก) น. ฤกษ์ตัดจุก

ฉินท์ หมายถึง ก. ตัด, ขาด, ทำลาย (ป., ส.)

ฤกษ์ หมายถึง น. คราว หรือเวลาที่กำหนดหรือคาดว่าจะให้ผล (ส.)

ฉุปศาสตร์ (ฉุปะสาต) น. วิชาว่าด้วยการสงคราม

ฉุป หมายถึง น. การรบ, สงคราม, การสัมผัสถูกต้อง (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ช

ชฎาธาร (ชะดาทาน) น. ผู้ทรงไว้ซึ่งชฎา

ชฎา หมายถึง น. เครื่องสวมศีรษะรูปคล้ายมงกุฏ, ผมหที่เกล้าเป็นมวยสูงขึ้นไป (ป., ส.)

ธาร หมายถึง น. การทรงไว้, การรับไว้, การหนุน (ป., ส.)

ชนกกรรม (ชนะกะกำ) น. กรรมอันทำให้เกิด หรือกรรมอันเป็นต้นเค้าทั้งข้างดี หรือข้างชั่ว

ชนก หมายถึง น. ชายผู้ให้เกิด, พ่อ (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ (ส.)

ชนมาพิธิ (ชนนะมาพิธิ) น. อายุ, อายุขัย, กำหนดอายุ

ชนม์ หมายถึง น. การเกิด (ส.)

พิธิ หมายถึง น. การกำหนด (ป., ส.)

ชนินทร์ (ชะนิน) น. ผู้เป็นใหญ่ในหมู่ชน

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

ชราธรรม (ชะราท่า) ว. มีชราเป็นธรรมดา, มีความแก่ความช้ำรุดทรุดโทรมเป็นธรรมดา

ชรา หมายถึง ว. แก่ด้วยอายุ, ช้ำรุดทรุดโทรม (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. ความจริง (ส.)

ชราภาพ (ชะราพาบ) น. ความแก่ด้วยอายุ, ความช้ำรุดทรุดโทรม

ชรา หมายถึง ว. แก่ด้วยอายุ, ช้ำรุดทรุดโทรม (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ชลจร (ชนละจอน) น. ทางน้ำ, สัตว์น้ำ

ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

จร หมายถึง ก. ไป, เทียบไป (ป., ส.)

ชลฉัตร (ชนละฉัน) น. น้ำฉัตร

ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

ฉัตร หมายถึง ว. ตรีชัย, หยาบช้า, เกรี้ยวกราด, อุนเจียว (ป., ส.)

ชลชาติ (ชนละชาติ) น. น้ำ

ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึง

พวก หรือหมู่ (ป., ส.)

ชลประทาน (ชลະปะทาน) น. การทดน้ำและระบายน้ำเพื่อการเพาะปลูกเป็นต้น

ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

ปะทาน หมายถึง ก. ให้ (ส.)

ชลมารค (ชลະมาก) น. ทางน้ำ

ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

มารค หมายถึง น. ทาง (ส.)

ชลสถาน (ชลະสะถาน) น. บ่อ, สระ

ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แห่ง (ส.)

ชลธาร (ชะลาทาน) น. บ่อ, สระ

ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

ธาร หมายถึง น. เครื่องค้ำจุน, ฐานที่รองรับ (ป., ส.)

ชลาลัย (ชะลาไล) น. ทะเล, แม่น้ำ

ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

าลัย หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

ชลโทร (ชะโลทอน) น. แม่น้ำ, ทะเล, ห้วงน้ำ, ท้องน้ำ

ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

อุทร หมายถึง น. ท้อง (ป., ส.)

ชังฆวิหาร (ชังคะวิหาน) น. การเดินไปมา

ชังฆ หมายถึง น. ชงฆ์, แข็ง (ป., ส.)

วิหาร หมายถึง น. การเที่ยว, การเล่น, การพักผ่อน, การเดินไปมา (ป., ส.)

ชัยบาน (ไชยะบาน) เครื่องดื่มในการมีชัย

ชัย หมายถึง น. การชนะ, ความชนะ (ป., ส.)

บาน หมายถึง น. น้ำสำหรับดื่ม, เครื่องดื่ม (ป., ส.)

ชัยภูมิ (ไชยะพูม) น. ทำเลที่เหมาะสม

ชัย หมายถึง น. การชนะ, ความชนะ (ป., ส.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

ชัยภริ (ไชยะเพรี) น. ชื่อกลองชนิดหนึ่ง

ชัย หมายถึง น. การชนะ, ความชนะ (ป., ส.)

ภริ หมายถึง น. กลอง (ป.)

ชาคริยานุโยค (ชาคะริยานุโยก) น. การประกอบความเพียร เพื่อจะชำระใจให้หมดจดไม่เห็นแก่
การนอนมากนัก

ชาคริย์ หมายถึง น. ความเพียร, ความตื่นอยู่, ความระวังอยู่ (ส.)

อนุโยค หมายถึง ก. ชักถาม, ชักใช้ (ป., ส.)

ชาตรูป (ชาตะรูป) น. ท้อง

ชาตะ หมายถึง ก. เกิด (ป.)

รูป หมายถึง น. สิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตา, ร่าง, ร่างกาย (ป., ส.)

ชาตสระ (ชาตะสระ) น. สระธรรมชาติ

ชาตะ หมายถึง ก. เกิด (ป.)

สระ หมายถึง น. แอ่งน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นเองหรือคนขุด (ป., ส.)

ชาติภูมิ (ชาติติภูมิ) น. ถิ่นที่เกิด

ชาติ หมายถึง น. กำเนิด (ป., ส.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

ชาติมาลา (ชาติมาลา) น. สาขาแห่งชาติ, โครงแห่งตระกูล, แผนเครือญาติ

ชาติ หมายถึง น. เหล่ากอ, เทือกเถา, เผ่าพันธุ์ (ป., ส.)

มาลา หมายถึง น. สาย, แถว (ป., ส.)

ชาติรส (ชาติรด) น. รสโดยกำเนิด

ชาติ หมายถึง น. กำเนิด (ป., ส.)

รส หมายถึง น. สิ่งที่รู้ได้ด้วยลิ้น (ป., ส.)

ชานุมณฑล (ชานุมณฑน) น. สบ้ำเข้า

ชานู หมายถึง น. เข้า (ป., ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

ชาลกรรม (ชาละกำ) น. การจับปลา

ชาล หมายถึง น. ตาข่าย, ร้างแห (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ชีโนรส (ชีโนรด) น. พระสงฆ์

ชิน หมายถึง ผู้ชนะ, พระพุทธเจ้า (ป., ส.)

โอรส หมายถึง น. ลูกชาย (ป.)

ชีรณคคิ (ชีระนัคคิ) น. ไฟธาตุที่ทำอาหารให้ย่อย

ชีรณะ หมายถึง ว. แก่, คร่ำครา, ชำรุด (ป.)

อัคคิ หมายถึง น. ไฟ (ป.)

ชีวหาสมมภ์ (ชีวหาสะตม) น. ชื่อโรคชนิดหนึ่ง ตามตำราแพทย์โบราณว่าทำให้มีอาการลิ้น
กระด้างคางแข็ง

ชีวหา หมายถึง น. ลิ้น (ป.)

สมมภ์ หมายถึง น. เส้า, หลัก, ความแข็งแรง, ความมั่นคง (ส.)

ชีวหินทรีย์ (ชีวหินซี) น. ลิ้นซึ่งเป็นใหญ่ในการชิมรส

ชีวหา หมายถึง น. ลิ้น (ป.)

อินทรีย์ หมายถึง น. ร่างกายและจิตใจ (ป., ส.)

ชีพจร (ชีบพะจอน) น. อากาศที่เส้นเลือดเดินอยู่ตามร่างกาย

ชีพ หมายถึง น. ชีวิต (ป., ส.)

จร หมายถึง ก. ไป, เทียบไป (ป., ส.)

ชีรณคคิ (ชีระนัคคิ) น. ไฟธาตุที่ทำอาหารให้ย่อย

ชีรณะ หมายถึง ว. แก่, คร่ำครา, ชำรุด (ป., ส.)

อัคคิ หมายถึง น. ไฟ (ป.)

ชีวประวัตติ (ชีวะประหฺวัต) น. ประวัตติชีวิตบุคคล

ชีวะ หมายถึง น. ชีพ, ความเป็นอยู่ (ป., ส.)

ประวัตติ หมายถึง น. เรื่องราวว่าด้วยความเป็นไปของคน สถานที่ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ป.)

ชีวภาพ (ชีวะพาบ) ว. เกี่ยวกับสิ่งที่ไม่มีชีวิตและสิ่งสืบเนื่องมาจากสิ่งมีชีวิต

ชีวะ หมายถึง น. ชีพ, ความเป็นอยู่ (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ชีวโลก (ชีวะโลก) น. โลกของสัตว์เป็น

ชีวะ หมายถึง น. ชีพ, ความเป็นอยู่ (ป., ส.)

โลก หมายถึง น. ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล (ป., ส.)

ชีวาร (ชีวะวาน) น. วันพฤหัสบดี

ชีวะ หมายถึง น. พระพฤหัสบดี (ป., ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

ชีววิทยา (ชีวะวิตทยา) น. วิชาว่าด้วยสิ่งที่มีชีวิต

ชีวะ หมายถึง น. ชีพ, ความเป็นอยู่ (ป., ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

ชีวันตราย (ชีวันตะราย) น. อันตรายต่อชีวิต, อันตรายถึงตาย

ชีวะ หมายถึง น. ชีพ, ความเป็นอยู่ (ป., ส.)

อันตราย หมายถึง น. เหตุที่อาจทำให้ถึงแก่ความตาย หรือพินาศ (ป., ส.)

ชีวตินทรีย์ (ชีวตินซี) น. น. ชีวิต

ชีวิต หมายถึง น. ความเป็นอยู่ (ป., ส.)

อินทรีย์ หมายถึง น. สิ่งมีชีวิต (ป., ส.)

โชติรส (โชติรด) น. แก้ววิเศษชนิดหนึ่งมีรัศมีรุ่งเรือง

โชติ หมายถึง น. ความรุ่งเรือง, ความโพล่ง, ความสว่าง (ป.)

รส หมายถึง น. ความสวยงาม (ป.)

ไชยเภท (ไชยะเพด) น. เด็กที่มีอายุแต่เดือนที่ 1 ไป

ไชย หมายถึง ว. ดีกว่า, เจริญกว่า (ป.)

เภท หมายถึง น. ส่วน, ภาค (ป., ส.)

ฉापนกิจ (ชาปะนะกิจ) น. การเผาศพ

ฉापน หมายถึง น. การเผาศพ, การปลงศพ (ป.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

ฉापนสถาน (ชาปะนะสะถาน) น. ที่เผาศพ

ฉापน หมายถึง น. การเผาศพ, การปลงศพ (ป.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แหล่ง (ส.)

ญ

ญาณวิทยา (ยานะวิตทยา) น. ปรัชญาสาขาหนึ่งว่าด้วยกำเนิดลักษณะและความถูกต้องแห่ง
ความรู้ ตลอดจนวิธีหาความรู้

ญาณ หมายถึง น. ปรัชญาที่ยังรู้หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ, ความสามารถที่ยังรู้
พิเศษ (ป.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

ญาณศาสตร์ (ยานะสาต) น. ตำราพยากรณ์

ญาณ หมายถึง น. ปรัชญาที่ยังรู้หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ, ความสามารถที่ยังรู้
พิเศษ (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ฐานานุกรม (ถานานุกรม) น. ลำดับตำแหน่งยศพระสงฆ์ที่พระราชกณจะมีอำนาจตั้งสมณศักดิ์
ให้ตามทำเนียบ

ฐานะ หมายถึง น. ตำแหน่งหน้าที่ (ป.)

อนุกรม หมายถึง น. ลำดับ, ระเบียบ, ชั้น (ส.)

ฐานานุกรม (ถานานุกรม) ว. สมควรแก่ฐานะ

ฐานะ หมายถึง น. ลำดับความเป็นอยู่ในสังคม (ป.)

อนุกรม หมายถึง ว. สมควร, เหมาะ, พอเพียง (ป., ส.)

ฐานานุศักดิ์ (ถานานุศักดิ์) ว. ตามควรแก่เกียรติศักดิ์

ฐานะ หมายถึง น. ลำดับความเป็นอยู่ในสังคม (ป.)

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤต มีความหมาย น้อย, ภายหลัง,
รุ่นหลัง, ตาม, เองๆ (ป., ส.)

ศักดิ์ หมายถึง น. ฐานะ (ส.)

ด

ดนตรีกรรม (ดนตรีกำ) น. งานเกี่ยวกับเพลงที่แต่งขึ้นเพื่อบรรเลงหรือขับร้องไม่ว่าจะมีทำนอง และคำร้องหรือมีทำนองอย่างเดียว และหมายความรวมถึงโน้ตเพลงหรือแผนภูมิ ที่ได้แยกและเรียบเรียงเสียงประสานแล้ว

ดนตรี หมายถึง น. เสียงที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลง, เครื่องบรรเลงซึ่งมีเสียงดังทำให้ รู้สึกเพลิดเพลินหรือเกิดอารมณ์รัก โศก หรือรื่นเริง เป็นต้นได้ตามทำนอง เพลง (ส.)

กรรม หมายถึง น. การงาน, กิจ (ส.)

ตฤณานัติ (ตระนูนันต์) น. ตำแหน่งหัวหน้านักเรียน

ตรุณ หมายถึง น. เด็กรุ่น (ป., ส.)

อาณัติ หมายถึง น. การมอบหมายให้ดูแลปกครอง (ป.)

ดลภาค (ดนละพาก) น. พื้นราบ

ดล หมายถึง น. พื้น, ชั้น (ป., ส.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, บั้น, ตอน (ป.)

ตามพวรรณ (ตามพะวัน) ว. มีสีเหมือนทองแดง

ตามพ์ หมายถึง น. ทองแดง, สิ่งที่ทำด้วยทองแดง (ป.)

วรรณ หมายถึง น. สีของผิว (ส.)

ดาราบถ (ดาราบถ) น. ท้องฟ้า

ดารา หมายถึง น. ดาว, ดวงดาว (ป., ส.)

บถ หมายถึง น. ทาง (ป.)

ดาราศาสตร์ (ดาราสาด) น. วิชาว่าด้วยดาว

ดารา หมายถึง น. ดาว, ดวงดาว (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ดุริยางค์ (ดุริยาง) น. เครื่องดีดสี่ตีเป่า

ดุริยะ หมายถึง น. เครื่องดีดสี่ตีเป่า (ป.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

ดุริยางคศาสตร์ (ดุริยางคะสาด) น. วิชาว่าด้วยการบรรเลงเครื่องดุริยางค์

ดุริยางค์ หมายถึง น. เครื่องดีดสี่ตีเป่า (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ดุริยางคศิลป์ (ดุริยางคศิลป์) น. ศิลปะของการบรรเลงเครื่องดุริยางค์

ดุริยางค์ หมายถึง น. เครื่องดีดสีตีเป่า (ป.)

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

ดุลภาค (ดุนละพาก) น. ภาวะที่เสมอกัน

ดูล น. ความเท่ากัน, ความเสมอกัน (ป., ส.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, บั้น, ตอน (ป.)

ดุลยภาพ (ดุนละยะพาบ) น. ความเท่ากัน, ความเสมอกัน

ดุลย หมายถึง ว. เท่ากัน, เสมอกัน, ทัดเทียมกัน (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ดุชฎินิพนธ์ (ดุคสะดะนิพน) น. วิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาเอก

ดุชฎิ หมายถึง น. ความยินดี, ความชื่นชม (ส.)

นิพนธ์ หมายถึง ก. ร้อยกรองถ้อยคำ, แต่งหนังสือ (ป., ส.)

ดุชฎิบัณฑิต (ดุคสะดะดะบัณฑิต) น. ผู้ได้รับปริญญาเอก

ดุชฎิ หมายถึง น. ความยินดี, ความชื่นชม (ส.)

บัณฑิต หมายถึง น. ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาซึ่งมี 3 ชั้น คือ ปริญญาตรี ปริญญาโท

ปริญญาเอก เรียกว่า บัณฑิต มหาบัณฑิต ดุชฎิบัณฑิต (ป., ส.)

ดุชฎิมาลา (ดุคสะดะดีมาลา) น. ชื่อเหรียญที่พระราชทานเฉพาะแก่ผู้ได้ใช้ศิลปวิทยาให้เป็นคุณ-

ประโยชน์แก่บ้านเมืองถึงขนาด ทั้งอาจได้รับพระราชทานเงินพิเศษประจำเดือน

ไปตลอดชีวิต

ดุชฎิ หมายถึง น. ความยินดี, ความชื่นชม (ส.)

มาลา หมายถึง น. สาย, แถว (ป., ส.)

ดุชฎินิภาพ (ดุคสะดะนิพาบ) น. อากาณึ่งซึ่งแสดงถึงการยอมรับ

ดุชฎิ หมายถึง น. อากาณึ่งซึ่งแสดงถึงการยอมรับ (ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

เดโชชัย (เดโชไช) น. ความชนะด้วยอำนาจ

เดโช หมายถึง น. อำนาจ (ป.)

ชัย หมายถึง น. การชนะ, ความชนะ (ป., ส.)

เดโชพล (เดโชพน) น. กำลั้งแห่งอำนาจ

เดโช หมายถึง น. อำนาจ (ป.)

พล หมายถึง น. กำลั้ง (ป., ส.)

ต

ตจปัญจกกรรมฐาน (ตะจะป็นจะกะกำมะถาน) น. กรรมฐานอันบัณฑิตกำหนดด้วยอาการมี
หนึ่งเป็นที่ 5 เป็นอารมณ์ คือ กรรมฐานที่ท่านสอนให้พิจารณาส่วนต่างๆ ของ
ร่างกายตั้งแต่ผม ขน เล็บ ฟัน ไปถึงหนึ่งเป็น 5 อย่าง

ตจ หมายถึง น. หนึ่ง, เปลือกไม้ (ป.)

ปัญจก หมายถึง น. เบญจก, หมวด 5 (ป.)

กรรมฐาน หมายถึง น. ที่ตั้งแห่งการงาน หมายถึงเอาอุบายทางใจ มี 2 ประการ คือ
สมถกรรมฐานเป็นอุบายสงบใจและวิปัสสนากรรมฐานเป็นอุบายเรื่องปัญญา
(ส.)

ตรรกวิทยา (ตักกะวิดทะยา) น. ตรรกศาสตร์

ตรรกะ หมายถึง น. ความตรึก, ความคิด (ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

ตรรกศาสตร์ (ตักกะลาด) น. ปรัชญาสาขาหนึ่งว่าด้วยการคิดหาเหตุผลว่าจะสมเหตุสมผล
หรือไม่

ตรรกะ หมายถึง น. ความตรึก, ความคิด (ส.)

ศาสตร์ น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ตริกฏก (ตฺริกะตุก) น. ของเผ็ดร้อน 3 ชนิด คือ พริกไทย ดีปลี ขิงแห้ง

ตริ หมายถึง ว. สาม (ส.)

กฏก หมายถึง ว. เผ็ด, เผ็ดร้อน (ป.)

ตริกาย (ตฺริกาย) น. พระกายทั้ง 3 ของพระพุทธเจ้าตามคติพระพุทธศาสนานิกายมหายาน

ได้แก่ 1. ธรรมกาย 2. สัมโภคกาย 3. นิรมานกาย

ตริ หมายถึง ว. สาม (ส.)

กาย หมายถึง น. หมู, พวก (ป., ส.)

ตรีกาล (ตรีگان) น. กาลทั้ง 3 คือ อดีต ปัจจุบัน อนาคต, เวลาทั้ง 3 คือ เช้า กลางวัน เย็น
ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

ตรีภาพิษ (ตรีกาละพิด) น. พิษกาฬ 3 อย่าง คือ กระจาย รากฆ่า รากกะเพรา

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

ภาพิ หมายถึง ว. ดำ (ป.)

พิษ หมายถึง น. สิ่งที่ร้ายเป็นอันตรายแก่ร่างกาย หรือให้ความเดือดร้อนแก่จิตใจ (ส.)

ตรีจินทลามก (ตรีจินทะลามะกา) น. ของแก้ลามกให้ขาดไป 3 อย่าง คือ โภชน้ำเต้า สมอ-
 ไทย รงทอง

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

จินท์ หมายถึง ก. ตัด, ขาด, ทำลาย (ป., ส.)

ลามก หมายถึง ว. หยาบเข้าตำทรม, หยาบโจน, อันเป็นที่น่ารังเกียจของคนดีมี
 ศีลธรรม (ป.)

ตรีชาติ (ตรีชาต) น. วัตถุ 3 คือ ดอกจันทร์ กระวาน อบเชย

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

ชาติ หมายถึง ว. ซึ่งเกิด, ซึ่งเป็น, ซึ่งปรากฏ (ป.)

ตรีญาณรส (ตรียานนะรด) น. รสสำหรับรู้ 3 อย่าง คือ ไล้หมาก รากสะเดา เถาอบระเพ็ด

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

ญาณ หมายถึง น. วิชาหยั่งรู้หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ, ความสามารถหยั่งรู้
 เป็นพิเศษ (ป.)

รส หมายถึง น. สิ่งที่รู้ได้ด้วยลิ้น (ป., ส.)

ตรีทิพยรส (ตรีทิบพะยะรด) น. รสทิพย์ 3 อย่าง คือ โภศกระดูก เนื้อไม้ อบเชยไทย

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

ทิพยรส หมายถึง น. รสทิพย์, รสเลิศ (ส.)

ตรีทวารวสา (ตรีทวารวสา) น. ของแก่นมันเหลวเสี่ย 3 อย่าง คือ เมล็ดโหระพา ผลกระวาน

ผลราชดัด

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

ทวาร หมายถึง ว. คำประกอบหน้าศัพท์ หมายความว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย, ไม่มี (ส.)

วสา หมายถึง น. มันเหลว, ไช, น้ำมัน (ป., ส.)

ตรีทูต (ตรีทูต) น. ผู้แทนคนที่ 3

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

ทูต หมายถึง น. ผู้นำข้อความไปแจ้งทั้ง 2 ฝ่าย, ผู้รับใช้ไปเจรจาแทน, ผู้สื่อสาร (ป.)

ตรีโทษ (ตรีโทษ) น. อาการไข้ที่ลม เสมหะ เลือดประทุกัน 3 อย่างให้โทษ

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

โทษ หมายถึง น. ความไม่ดี, ความชั่ว, ความผิด, ผลแห่งความผิดที่ต้องรับ, ผลร้าย (ส.)

ตรีธารทัพย์ (ตรีธารทัพย์) น. ของทัพย์ที่ทน 3 อย่าง คือ รากไทยย้อย รากราชพฤกษ์

รากมะขาม

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

ธาร หมายถึง น. การทรงไว้, การรับไว้, การหมุน (ป., ส.)

ทัพย์ หมายถึง ว. เป็นของเทวดา, ดิวีเศษอย่างเทวดา, ดิวีเศษเหนือปรกดิธรรมา (ส.)

ตรีปิตผล (ตรีปิตะผล) น. ผลแก้ดี 3 อย่าง คือ เจตมูลเพลิงเทศ ผักแพรวแดง รากกะเพรา

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

ปิตต หมายถึง น. น้ำดี, น้ำจากต่อมตับ (ป.)

ผล หมายถึง น. ลูกไม้ (ป., ส.)

ตรีผลธาตุ (ตรีผลธาตุ) น. ผลแก้ธาตุ 3 อย่าง คือ กะทือ ไพล รากตะไคร้

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

ผล หมายถึง น. ลูกไม้ (ป., ส.)

ธาตุ หมายถึง น. สิ่งที่ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่คุมกันเป็นร่างกายของสิ่งทั้งหลาย (ป.)

ตรีพิษจักร (ตรีพิษจักร) น. จักรพิษ 3 อย่าง คือ กานพลู ผักชีล้อม ผลจันทร์เทศ

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

พิษ น. สิ่งที่ย่ำเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือ ให้ความเดือดร้อนแก่จิตใจ (ส.)

จักร น. อาวุธในนินาย รูปเป็นวงกลม และมีแฉก ๆ โดยรอบ (ส.)

ตรีภพนาถ (ตรีภพพะนาถ) น. ที่พึงแห่งภพ 3

ตรีภพ หมายถึง น. ภพทั้ง 3 คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ (ส.)

นาถ หมายถึง น. ที่พึง, ผู้เป็นที่พึง (ป., ส.)

ตรีมธุระ (ตรีมะฑุระ) น. ของมีรสดี 3 อย่าง คือ น้ำตาล น้ำผึ้ง น้ำมันเนย

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

มธุระ หมายถึง น. ความหวาน (ป., ส.)

ตรีवादผล (ตรีวาตะผน) น. ผลแก้ลม 3 อย่าง คือ ผลสะค้าน รากพริกไทย ข่า

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

วาตะ หมายถึง น. ลม (ป., ส.)

ผล หมายถึง น. ลูกไม้ (ป., ส.)

ตรีศก (ตรีสก) น. เรียกปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 3 เช่น ปีระกา ตรีศก จุลศักราช 1343

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

ศก หมายถึง น. ระบบการคำนวณนับเวลาเรียงลำดับกันเป็นปีๆ โดยถือเอาเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเป็นจุดเริ่มต้น (ส.)

ตรีศูล (ตรีสุน) น. หลาวสามง่ามเป็นศีลตราประจำหัตถ์พระอิศวร

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

ศูล หมายถึง น. หลาว, เหล็กแหลม (ส.)

ตรีสมุตถาน (ตรีสะหมุดถาน) น. สมุตถาน 3 อย่าง คือ ดี เสมหะ ลม

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

สมุตถาน หมายถึง น. สมุฏฐาน น. ที่เกิด, ที่ตั้ง, เหตุ (ส.)

ตรีสัตกุลา (ตรีสัตตะกุลา) น. ตระกูลอันสามารถ 3 อย่าง เทียนดำ ผักชีลา ขิงสด

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

สัต หมายถึง ว. ดี, งาม (ส.)

กุลา หมายถึง น. กุล, ผุ่ง, หมู, พวก, ครอบคร้ว, เผ่า, เหล่ากอ (ป., ส.)

ตรีสันนิบาตผล (ตรีสันนิบาตตะพน) น. ผลแก่สันนิบาต 3 อย่าง คือ ผลดีป्ली รากกะเพรา

รากพริกไทย

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

สันนิบาต หมายถึง น. เรียกใช้ชนิดหนึ่งมีอาการสันเพิ่ม ชักกระดูก และเพื่อ ว่า

ใช้สันนิบาต (ป., ส.)

ผล หมายถึง น. ลูกไม้ (ป., ส.)

ตรีสาร (ตรีสาร) น. แก่น 3 อย่าง คือ แสมสาร แสมทะเล ขี้เหล็ก

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

สาร หมายถึง น. แก่น, เนื้อแท้ (ป., ส.)

ตรีสินธุรส (ตรีสินธุรส) น. รสน้ำ 3 อย่าง คือ รากมะตูม เทียนขาว น้ำตาลกววด

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

สินธุ หมายถึง น. ลำน้ำ, แม่น้ำ, สายน้ำ, ทะเล, มหาสมุทร (ป.)

รส หมายถึง น. สิ่งที่ได้ด้วยลิ้น (ป., ส.)

ตรีสุคนธ์ (ตรีสุคน) น. กลิ่นหอม 3 อย่าง คือ ไบกระวาน อบเชยเทศ รากพิมเสน

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

สุคนธ์ หมายถึง น. กลิ่นหอม (ป., ส.)

ตรีสุรผล (ตรีสุระพน) น. ยามีผลกล้า 3 อย่าง คือ สมุลแว้ง เนื้อไม้ เทพทาโร

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

สุร หมายถึง ว. กล้าหาญ, เข้มแข็ง (ป.)

ผล หมายถึง น. ลูกไม้ (ป., ส.)

ตรีเสมหผล (ตรีเสมหะพน) น. ผลแก่เสมหะ 3 อย่าง คือ ผลข้าพลุ รากดีป्ली รากมะกล่ำ

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

เสมหะ หมายถึง น. เสด, เมือกที่ออกจากลำคอ ทรวงอก และลำไส้ (ป.)

ผล หมายถึง น. ลูกไม้ (ป., ส.)

ตรีอมฤต (ตรีอะมะริด) น. ของไม่ตาย 3 อย่าง คือ รากกล้วยตีบ รากกระดอม มะกอก

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

อมฤต หมายถึง น. เครื่องทิพย์ (ส.)

ตรีอากาศผล (ตรีอากาศสะพน) น. ผลแก่อากาศธาตุ 3 อย่าง คือ ชิง กระลำพัก อบเชยเทศ
ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

อากาศ หมายถึง น. เป็นธาตุอย่าง 1 ใน 6 คือ ปฐมวีธาตุ อาโปธาตุ เตโชธาตุ
วาโยธาตุ อากาศธาตุ และวิญญานธาตุ (ส.)

ผล หมายถึง น. ลูกไม้ (ป., ส.)

ตรีเอกภาพ (ตรีเอกกะพาบ) น. คติความเชื่อในศาสนาคริสต์ที่ว่าพระบิดา พระบุตร และพระจิต
หรือ พระวิญญานบริสุทธิ์เป็น 3 บุคคลที่รวมเป็น 1 ซึ่งความจริงก็คือ
พระเป็นเจ้าองค์เดียวนั่นเอง

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

เอกภาพ หมายถึง น. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (ป., ส.)

ตรีเอกานุภาพ (ตรีเอกกะพาบ) น. คติความเชื่อในศาสนาคริสต์ที่ว่าพระบิดา พระบุตร และ
พระจิตหรือ พระวิญญานบริสุทธิ์เป็น 3 บุคคลที่รวมเป็น 1 ซึ่งความจริงก็คือ
พระเป็นเจ้าองค์เดียวนั่นเอง

ตรี หมายถึง ว. สาม (ส.)

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

อานุภาพ หมายถึง น. อำนาจ, ฤทธิ์เดช, ความยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ตฤณชาติ (ตรินนะชาติ) น. หญ้าต่าง ๆ

ตฤณ หมายถึง น. หญ้า (ส.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึง
พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

ตฤณมัย (ตรินนะไม) ว. แล้วยไปด้วยหญ้า, ทำด้วยหญ้า

ตฤณ หมายถึง น. หญ้า (ส.)

มัย หมายถึง ว. สำเร็จด้วย, แล้วยด้วย (ป., ส.)

ตัดวศาสตร์ (ตัดตะวะสาด) น. วิชาว่าด้วยความจริง

ตัดว หมายถึง น. ความเป็นอย่างนั้น, ความเป็นจริง (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ตามพหัตถิ (ตามพะหัตถิ) น. ชื่อช้างตระกูล 1 ใน 10 ตระกูล กายสีทองแดง

ตามพะ หมายถึง น. ทองแดง (ป.)

หัตถิ หมายถึง น. ช้าง (ป.)

ดิณชาติ (ดิณะชาติ) น. หญ้า, พืชจำพวกหญ้า

ดิณ หมายถึง น. หญ้า (ป.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึง พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

ดุริยางค์ (ดุริยาง) น. ส่วนของเครื่องดีดสีตีเป่า หมายความว่าอย่างเดียวกับดุริยะ

ดุริย หมายถึง น. เครื่องดีดสีตีเป่า (ป.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

ตุลาการ (ตุลากาน) น. ผู้มีอำนาจ และหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี

ตุลา หมายถึง น. คั้นชั่ง, ตราฐู (ป., ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

ตุลาคม (ตุลาคม) น. ชื่อเดือนที่ 10 ตามสุริยคติ ซึ่งเริ่มด้วยเดือนมกราคม มี 31 วัน

ตุลา หมายถึง น. คั้นชั่ง, ตราฐู (ป., ส.)

าคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

เตโชธาตุ (เตโชทาด) น. ธาตุไฟ

เตโช หมายถึง น. เดช, เตโช, อำนาจ, ความร้อน, ไฟ (ป., ส.)

ธาตุ หมายถึง น. สิ่งที่ถือถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่คุ้มกันเป็นร่างกายของสิ่งทั้งหลาย (ป.)

ไตรจักร (ไตรจัก) น. ภพทั้ง 3 คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

จักร หมายถึง น. เขตแดน (ส.)

ไตรจีวร (ไตรจีวอน) น. ผ้า 3 ผืนของภิกษุ คือ สบง จีวร และผ้าทาบ

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

จีวร หมายถึง น. เครื่องนุ่งห่มของภิกษุสามเณรในพระพุทธศาสนา (ป., ส.)

ไตรทวาร (ไตรทรวาน) น. ทวารทั้ง 3 คือ กายทวาร วจิตวาร มโนทวาร

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

ทวาร หมายถึง น. ช่อง, ทาง (ป., ส.)

ไตรทศ (ไตรทอด) น. เทวดา 33 องค์ ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ไม่แยกว่าใครเป็นใคร

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

ทศ หมายถึง ว. สิบ (ส.)

ไตรทิพ (ไตรทิบ) น. สวรรค์ชั้นดาวดึงส์, สวรรค์ชั้นที่ 3 หรือชั้นวิเศษสุด

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

ทิพ หมายถึง น. สวรรค์, ชั้นฟ้า, เทวโลก (ป.)

ไตรทิพย์ (ไตรทิบ) น. สวรรค์ชั้นดาวดึงส์, สวรรค์ชั้นที่ 3 หรือชั้นวิเศษสุด

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

ทิพย์ หมายถึง ว. เป็นของเทวดา (ส.)

ไตรปิฎก (ไตรปิดก) น. พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้ามี 3 ปิฎก คือ วินัยปิฎก

สุตตันตปิฎก อภิธรรมปิฎก

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

ปิฎก หมายถึง น. หมวดแห่งคำสอนในพระพุทธศาสนา (ป., ส.)

ไตรเพท (ไตรเพด) น. ชื่อคัมภีร์ศาสนาพราหมณ์ในสมัยพระเวท มี 3 คัมภีร์ คือ ฤคเวท

ยજุรเวท สามเวท

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

เพท หมายถึง น. เวท, ความรู้, ความรู้ทางศาสนา (ป., ส.)

ไตรภพ (ไตรภบ) น. ภพทั้ง 3 คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

ภพ หมายถึง น. น. โลก, แผ่นดิน (ป.)

ไตรภาคี (ไตรพาคี) น. 3 ฝ่าย

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

ภาคี หมายถึง น. ผู้มีส่วน, ผู้เป็นฝ่าย (ป.)

ไตรภูมิ (ไตรภูมิ) น. ภพทั้ง 3 คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

ไตรรงค์ (ไตรรง) น. 3 สี

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

รงค์ หมายถึง น. สี, น้ำย้อม (ป., ส.)

ไตรรัตน์ (ไตรรัต) น. แก้ว 3 ประการ หมายถึง พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

รัตน์ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

ไตรลักษณ์ (ไตรลัก) น. ลักษณะที่เป็นสามัญทั่วไป 3 ประการ คือ ความไม่เที่ยง ความเป็นทุกข์ ความมิใช่ตัวตน

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

ลักษณ์ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

ไตรโลก (ไตรโลก) น. โลกทั้ง 3

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

โลก หมายถึง น. ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล (ป., ส.)

ไตรวิญ (ไตรวิต) น. วิญญูะ 3 คือ กิเลสวิญ กรรมวิญ วิปากวิญ

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

วิญ หมายถึง น. การหมุ่น, การเวียนไป, รอบแห่งการเวียนเกิดเวียนตาย (ป.)

ไตรวิชา (ไตรวิชา) น. วิชา 3 คือ วิชาละลิกชาติหนหลังได้ 1 วิชารู้ความตายความเกิดของคนและสัตว์ 1 วิชารู้ในท่า่งทำให้สิ้นกิเลส 1

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

วิชา หมายถึง น. ความรู้แจ้ง (ป.)

ไตรสรณคณ (ไตรสรณะคณ) น. การถึงพระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

สรณคณ หมายถึง น. การยึดเอาเป็นที่พึ่งที่ระลึก, ในพระพุทธศาสนา หมายถึง การถึงพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึก (ป.)

ไตรสิกขา (ไตรสิกขา) น. สิกขา 3 คือ สีสสิกขา จิตสิกขา และปัญญาสิกขา

ไตร หมายถึง ว. สาม (ส.)

สิกขา หมายถึง น. ข้อที่ต้องศึกษา, ข้อที่ต้องปฏิบัติ (ป.)

ถ

ถาวรวัตถุ (ถาวรวัตถุ) น. สิ่งทีก่อสร้างเพื่อให้มั่นคงยั่งยืน

ถาวร หมายถึง ว. มั่นคง, ยั่งยืน, คงทน (ป.)

วัตถุ หมายถึง น. สิ่งของ (ป.)

อุปารหบุคคล (อุปาระหะบุคคล) น. บุคคลที่ควรนำกระดุกบรจุสญไปไว้บูชา

อุป หมายถึง น. เจดีย์ซึ่งก่อไว้สำหรับบรจุของควรวบูชา (ป.)

อรห หมายถึง ว. ควร, สมควร (ป., ส.)

บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)

เถระภูมิ (เถระพุม) น. ชั้นหรือชั้นแห่งพระเถระ

เถระ หมายถึง น. พระผู้ใหญ่ ตามพระวินัยกำหนดว่า พระมีพรรษาตั้งแต่ 10 ขึ้นไป

เรียกว่า พระเถระ (ป.)

ภูมิ หมายถึง น. ชั้น (ป., ส.)

เถรวาท (เถระवाद) น. ลัทธิที่ถือตามคติซึ่งพระเถระพุทธสาวกได้ทำสังคายนาไว้

เถระ หมายถึง น. พระผู้ใหญ่ ตามพระวินัยกำหนดว่า พระมีพรรษาตั้งแต่ 10 ขึ้นไป

เรียกว่า พระเถระ (ป.)

วาท หมายถึง น. ลัทธิ, ความเห็น (ป., ส.)

เถรานุเถระ (เถรานุเถระ) น. พระเถระผู้ใหญ่ผู้น้อย

เถระ หมายถึง น. พระผู้ใหญ่ ตามพระวินัยกำหนดว่า พระมีพรรษาตั้งแต่ 10 ขึ้นไป

เรียกว่า พระเถระ (ป.)

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง,

รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องๆ (ป., ส.)

เถระ หมายถึง น. พระผู้ใหญ่ ตามพระวินัยกำหนดว่า พระมีพรรษาตั้งแต่ 10 ขึ้นไป

เรียกว่า พระเถระ (ป.)

ท

ทนตกาษฐ์ (ทนตะกาต) น. ไม้สีฟัน คือ ท่อนไม้เล็กๆ สำหรับถูฟันให้สะอาดทำจากต้นไม้อ่างๆ

ทนต์ หมายถึง น. ฟัน (ป., ส.)

กาษฐ์ หมายถึง น. ดุนไม้, ท่อนไม้, ซีนไม้ (ส.)

ทกรกรรม (ทอระกำ) น. การทำให้ลำบาก

ท หมายถึง คำอุปสรรค แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย, ไม่มี (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ทรชน (ทอระชน) น. คนชั่วร้าย

ทร หมายถึง คำอุปสรรค แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย, ไม่มี (ป.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

ทรชาติ (ทอระชาติ) น. ชาติชั่ว

ทร หมายถึง คำอุปสรรค แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย, ไม่มี (ป.)

ชาติ หมายถึง น. เหล่ากอ, เทือกเถา, เผ่าพันธุ์ (ป., ส.)

ทรพล (ทอระพน) ว. มีกำลังน้อย, อ่อนแอ, ท้อแท้

ทร หมายถึง คำอุปสรรค แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย, ไม่มี (ป.)

พล หมายถึง น. กำลัง (ป., ส.)

ทรพิษ (ทอระพิต) น. ชื่อโรคระบาด มักขึ้นตามตัวเป็นเม็ดเล็กๆ ดาษทั่วไป เรียกว่า ไข้ทรพิษ

ทร หมายถึง คำอุปสรรค แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย, ไม่มี (ป.)

พิษ หมายถึง น. สิ่งที่เป็นอันตรายแก่ร่างกาย หรือให้ความเดือดร้อนแก่จิตใจ (ส.)

ทรภิกษ (ทอระพิก) น. การขาดแคลนอาหาร, ข้าวยากหมากแพง

ทร หมายถึง คำอุปสรรค แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย, ไม่มี (ป.)

ภิกษา หมายถึง น. การขออาหาร (ส.)

ทรยศ (ทอระยต) ก. คิดร้ายต่อผู้มีอุปการะ, กบฏ

ทร หมายถึง คำอุปสรรค แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย, ไม่มี (ป.)

ยศ หมายถึง น. ความงาม, ความดี, เกียรติยศ, ชื่อเสียง, ความชอบ (ส.)

ทรยุค (ทอระยุค) น. ยุคชั่ว

ทร หมายถึง คำอุปสรรค แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย, ไม่มี (ป.)

ยุค หมายถึง น. คราว, สมัย (ป., ส.)

ทรราช (ทอระรัต) น. ผู้ปกครองบ้านเมืองที่ใช้อำนาจตามอำเภอใจ ทำความเดือดร้อนทารุณ

ให้แก่ผู้ใต้การปกครองของตน

ทร หมายถึง คำอุปสรรค แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย, ไม่มี (ป.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ทรลักษณ์ (ทอระลัก) ว. มีลักษณะที่ถือว่าไม่ดี

ทร หมายถึง คำอุปสรรค แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย, ไม่มี (ป.)

ลักษณ์ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

ทรศนาการ (ทัตสะนาการ) น. อาการดู

ทรศนะ หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น (ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

ทรัพย์สิทธิ (ชัปปะยะลิต) น. สิทธิเหนือทรัพย์ที่จะก่อตั้งขึ้นได้แต่ด้วยอาศัยอำนาจตาม

บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ทรัพย์ หมายถึง น. เงินตรา, สมบัติพัสดาน (ส.)

สิทธิ หมายถึง น. อำนาจอันชอบธรรม (ป., ส.)

ทรัพย์ยาการ (ชัปปะยากอน) น. สิ่งทั้งปวงอันเป็นทรัพย์

ทรัพย์ หมายถึง น. เงินตรา, สมบัติพัสดาน (ส.)

อากร หมายถึง น. หมู, กอง, ป่อเกิด, ที่เกิด (ป., ส.)

ทฤษฎีบท (ทุริตตะตีบต) น. ข้อความที่พิสูจน์แล้วว่าเป็นจริง และใช้ในการอ้างอิงเพื่อพิสูจน์ข้อความอื่นได้

ทฤษฎี หมายถึง น. ลักษณะที่คิดคาดเอาตามหลักวิชา เพื่อเสริมเหตุผลและรากฐานให้แก่ปรากฏการณ์หรือข้อมูลในภาคปฏิบัติ ซึ่งเกิดขึ้นมาอย่างมีระเบียบ (ส.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

ทวารทสมณฑล (ทะวะวะทะสะมันทน) น. กลมโดยรอบคอบ 12 ราศี

ทวารตะ หมายถึง ว. สิบสอง (ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

ทวารบรยุค (ทะวะวะบระยุค) น. ชื่อยุคที่ 3 ของจตุรยุคตามคติของพราหมณ์

ทวารบร หมายถึง น. ด้านของลูกศกาที่มี 2 แด้ม (ส.)

ยุค หมายถึง น. กำหนดเวลาของโลก มี 4 ยุค (ป., ส.)

ทวารบถ (ทะวะวะระบต) น. ทางเข้าออก

ทวาร หมายถึง น. ประตู, ช่อง, ทาง (ป., ส.)

บถ หมายถึง น. ทาง (ป.)

ทวารบาล (ทะวะวะระบาน) น. ผู้เฝ้าประตู, นายประตู

ทวาร หมายถึง น. ประตู, ช่อง, ทาง (ป., ส.)

บาล หมายถึง ก. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง (ป., ส.)

ทวิษงค์ (ทะวิษง) น. พราหมณ์

ทวิษ หมายถึง น. พราหมณ์ (ป.)

งค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ, ตัว (ป., ส.)

ทวิษชาติ (ทะวิษะชาต) น. ผู้เกิด 2 ครั้ง, นก, หมูนก

ทวิษ หมายถึง น. นก (ป.)

ชาติ หมายถึง น. การเกิด (ป., ส.)

ทวิษด (ทะวิษด) น. สถานที่ที่ทางทั้ง 2 ตัดผ่านกัน, สี่แยก

ทวิ หมายถึง ว. สอง (ป., ส.)

ด หมายถึง น. ทาง (ป.)

ทวิษท (ทะวิษท) น. สัตว์สองเท้า

ทวิ หมายถึง ว. สอง (ป., ส.)

ษท หมายถึง น. เท้า, รอยเท้า (ป.)

ทวิษาท (ทะวิษาท) น. สัตว์สองเท้า

ทวิ หมายถึง ว. สอง (ป., ส.)

ษาท หมายถึง น. ดิน (ป., ส.)

ทวิษภาค (ทะวิษาก) น. 2 ส่วน

ทวิ หมายถึง ว. สอง (ป., ส.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, บัน, ตอน (ป.)

ทวิษาคี (ทะวิษาคี) น. เรียกสัญญาระหว่างประเทศที่มีคู่สัญญา 2 ฝ่ายว่า สัญญาทวิษาคี

ทวิ หมายถึง ว. สอง (ป., ส.)

ษาคี หมายถึง น. ผู้มีส่วน, ผู้เป็นฝ่าย (ป.)

ทศกัณฐ์ (ทดสะกัน) น. "ผู้มีสิบคอ" คือ ท้าวราพณ์ในเรื่องรามเกียรติ์

ทศ หมายถึง ว. สิบ (ส.)

กัณฐ์ หมายถึง น. คอ (ป.)

ทศชาติ (ทดสะชาต) น. 10 ชาติ, ชื่อคัมภีร์ชาดกว่าด้วยเรื่องพระพุทธเจ้าครั้งยังเป็น

พระโพธิสัตว์อยู่ 10 ชาติ

ทศ หมายถึง ว. สิบ (ส.)

ชาติ หมายถึง น. การเกิด (ป., ส.)

ทศทิศ (ทศสะทิด) น. ทิศทั้ง 10 คือ ทิศทั้ง 8 ทิศ เบื้องบน 1 ทิศเบื้องล่าง 1

ทศ หมายถึง ว. สิบ (ส.)

ทิศ หมายถึง น. ด้าน, ข้าง, ทาง, เบื้อง (ส.)

ทศนิยม (ทศสะนิยม) น. จำนวนจริงในรูปเลขฐานสิบ โดยกำหนดจุดจุดหนึ่งให้อยู่ข้างหน้าหรืออยู่ระหว่างตัวเลขต่างๆ

ทศ หมายถึง ว. สิบ (ส.)

นิยม หมายถึง น. การกำหนด (ป., ส.)

ทศเบญจกุล (ทศสะเบนจะกุล) น. เครื่องเผ็ดร้อน 10 อย่างตามตำราแพทย์แผนโบราณ

ทศ หมายถึง ว. สิบ (ส.)

เบญจกุล หมายถึง น. เครื่องยา 5 อย่าง คือ ขิง ดีปลี ข่าพลู สะค้าน เจตมูลเพลิง (ส.)

ทศพร (ทศสะพอน) น. พร 10 ประการ

ทศ หมายถึง ว. สิบ (ส.)

พร หมายถึง น. คำแสดงความปรารถนาให้ประสบสิ่งที่เป็นสิริมงคล, สิ่งที่ต้องการเลือกเอาตามความประสงค์ (ป.)

ทศพล (ทศสะพน) น. ผู้มีกำลัง 10 เป็นพระนามของพระพุทธเจ้า

ทศ หมายถึง ว. สิบ (ส.)

พล หมายถึง น. กำลัง (ป., ส.)

ทศมาส (ทศสะมาด) น. 10 เดือน

ทศ หมายถึง ว. สิบ (ส.)

มาส หมายถึง น. เดือน (ป., ส.)

ทศวรรษ (ทศสะวัต) น. รอบ 10 ปี

ทศ หมายถึง ว. สิบ (ส.)

วรรษ หมายถึง น. ปี (ส.)

ทศางค์ (ทะสาง) น. มาตรการวัดน้ำฝนเท่ากับ 10 สตางค์ เป็น 1 ทศางค์, และ 10 ทศางค์ เป็น 1 นิ้ว

ทศ หมายถึง ว. สิบ (ส.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

ทักษิณาบถ (ทักษิณาบถ) น. เมืองแถบใต้, ประเทศฝ่ายทิศใต้

ทักษิณา หมายถึง น. ขวา, ทิศใต้ (ป.)

บถ หมายถึง น. ทาง (ป.)

ทักษิโณทก (ทักษิโณทก) น. น้ำที่หลั่งในเวลาทำงานเพื่ออุทิศผลให้แก่ผู้ตาย

ทักษิณา หมายถึง น. ทานเพื่อผลอันเจริญ (ป.)

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

ทักษิโณชยบุคคล (ทักษิโณชยบุคคล) น. บุคคลผู้ควรรับทักษิณา

ทักษิโณชย หมายถึง ว. ผู้สมควรซึ่งทักษิณา, ผู้ควรรับทาน, ผู้สมควรได้รับไทยธรรมที่เขานำมาถวาย (ป.)

บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)

ทักษิณาจารย์ (ทักษิณาจารย์) น. ชื่อลัทธิตันตระแบบหนึ่งนับเนื่องในนิกายหนึ่งของศาสนาพราหมณ์ยุคหลัง เป็นแบบขวาหรือฝ่านขวา มีพิธีกรรมเปิดเผยไม่มีลามกอนาจาร

ทักษิณ หมายถึง ว. ข้างขวา (ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ความประพฤติ, ความประพฤติดี (ป., ส.)

ทักษิณายัน (ทักษิณายัน) น. จุดสุดท้ายได้ เมื่อดวงอาทิตย์ปรากฏในราวันวันที่ 22 ธันวาคม เป็นจุดในหน้าหนาว มีกลางคืนยาวที่สุด

ทักษิณ หมายถึง น. ทิศใต้ (ส.)

ายัน หมายถึง น. การมาถึง (ป., ส.)

ทักษิณาทาน (ทักษิณาทาน) น. การให้ของทำบุญทำทาน

ทักษิณา หมายถึง น. ของทำบุญ (ส.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

ทักษิณานุประทาน (ทักษิณานุประทาน) น. การทำบุญอุทิศส่วนกุศลเพิ่มให้แก่ผู้ตาย

ทักษิณา หมายถึง น. ของทำบุญ (ส.)

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่งหลัง, ตาม, เนื่อง (ป., ส.)

ประทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

ทักษิณาทก (ทักษิโนทก) น. น้ำที่หลังในเวลาทำงานเพื่ออุทิศผลให้แก่ผู้ตาย

ทักษิณา หมายถึง น. ของทำบุญ (ส.)

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

ทัณฑกรรม (ทัณฑะกำ) น. การลงโทษ, โทษที่ลงแก่สามเณรที่ประพฤติผิด

ทัณฑ์ หมายถึง น. โทษที่เนื่องด้วยความผิด (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ (ส.)

ทัณฑฆาต (ทัณฑะชาต) น. ชื่อเครื่องหมายสำหรับฆ่าอักษรที่ไม่ต้องการออกเสียงมีรูปดังนี้

ทัณฑ์ หมายถึง น. โทษที่เนื่องด้วยความผิด (ป., ส.)

ฆาต หมายถึง น. การฆ่า, การทำลาย (ป., ส.)

ทัณฑนิคม (ทัณฑะนิคม) น. สถานที่ควบคุมและฝึกอบรมนักโทษเด็ดขาดในชั้นต่อจากเรือนจำ

ทัณฑ์ หมายถึง น. โทษที่เนื่องด้วยความผิด (ป., ส.)

นิคม หมายถึง น. หมู่บ้านขนาดใหญ่, ถิ่นฐานหรือชุมชนที่เกิดขึ้นจากการตั้งหลักแหล่ง
(ป.)

ทัณฑวิทยา (ทัณฑะวิททยา) น. วิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับวิธีลงโทษผู้กระทำผิดทางอาญา

ทัณฑ์ หมายถึง น. โทษที่เนื่องด้วยความผิด (ป., ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

ทัณฑสถาน (ทัณฑะสะถาน) น. เรือนจำพิเศษประเภทหนึ่ง ซึ่งใช้เป็นที่ควบคุมกักขังผู้ต้องขัง

เฉพาะแต่ละประเภทให้เหมาะสมกับประเภทผู้ต้องขังนั้นๆ

ทัณฑ์ หมายถึง น. โทษที่เนื่องด้วยความผิด (ป., ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แห่ง (ส.)

ทันตแพทย์ (ทันตะแพต) น. แพทย์ผู้มีหน้าที่ตรวจรักษาโรคทางฟัน เหงือก ขากรรไกร และโรค

ภายในช่องปาก

ทันต์ หมายถึง น. ฟัน (ป., ส.)

แพทย์ หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ส.)

ทัพสัมภาระ (ทัพพะสัมภาระ) น. สิ่งหรือเครื่องอันเป็นส่วยประกอบที่จะคุมกันเข้าเป็นเรือน เรือ

รถ หรือเกวียน เป็นต้น

ทัพ หมายถึง น. เครื่องใช้ต่างๆ, สมบัติ, เงิน (ป.)

สัมภาระ หมายถึง น. สิ่งของต่างๆ (ป., ส.)

ทัศนคติ (ทัศนระนะคะติ) น. แนวความคิดเห็น

ทัศน หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

คติ หมายถึง น. แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง (ป.)

ทัศนวิสัย (ทัศนระนะวิไส) น. ระยะทางไกลที่สุดซึ่งสามารถมองเห็นวัตถุด้วยตาเปล่าและบอกได้ว่าวัตถุนั้นเป็นอะไร

ทัศน หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

วิสัย หมายถึง น. ความสามารถ (ป.)

ทัศนศาสตร์ (ทัศนระนะสาต) น. วิชาฟิสิกส์แขนงหนึ่งว่าด้วยเรื่องของแสง

ทัศน หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ทัศนศิลป์ (ทัศนระนะสิน) น. ศิลปกรรมประเภทหนึ่งซึ่งแสดงออกด้วยลักษณะที่เป็นรูปภาพหรือรูปทรง รับรู้ได้ด้วยการเห็นและสัมผัสได้ด้วยการจับต้อง

ทัศน หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

ศิลป์ หมายถึง น. การแสดงออกซึ่งอารมณ์สะท้อนใจให้ประจักษ์ด้วยสื่อต่างๆ อย่างเสียง เส้น สี ผิวดู รูปทรง เป็นต้น (ส.)

ทัศนศึกษา (ทัศนระนะสิกกสา) น. การเรียนรู้ด้วยการดูการเห็น, การศึกษานอกสถานที่

ทัศน หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ผูกฝน และอบรม (ส.)

ทัศนอาการ (ทัศนระนะนาทาน) น. อาการดู

ทัศน หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

ทัศนจร (ทัศนระนะจาจน) น. การท่องเที่ยว, การไปเที่ยวชมภูมิประเทศหรือโบราณสถาน เป็นต้น

ทัศน หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

จร หมายถึง ก. ไป, เที่ยวไป (ป., ส.)

ทัศนียภาพ (ทัศนระนะนิยะพาบ) น. ภาพที่น่าดู

ทัศนีย หมายถึง ว. น่าดู, งาม (ส.)

ภาพ หมายถึง น. รูปที่ปรากฏเห็นหรือนึกเห็น, สิ่งที่วาดขึ้นเป็นรูปหรือสิ่งที่ถ่ายแบบไว้ (ป., ส.)

ทัศนูปกรณ์ (ทัศนูปกรณ์) น. อุปกรณ์ช่วยการเห็น

ทัศน์ หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

อุปกรณ์ หมายถึง น. เครื่องมือ, เครื่องใช้, เครื่องช่วย, เครื่องประกอบ (ป., ส.)

ทัฬหิกรรม (ทัฬหิกรรม) น. การกระทำให้มันคงขึ้น ได้แก่การที่ทำให้ขาลงไปเพื่อให้มันคงในกรณีที่

การกระทำครั้งแรกไม่สมบูรณ์

ทัฬหิ หมายถึง ว. มันคง, แข็งแรง, แน่นหนา, จัด (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ (ส.)

ทานกัณฑ์ (ทานกัณฑ์) น. ชื่อกัณฑ์ที่ 3 ในมหาชาติ

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

กัณฑ์ หมายถึง น. ข้อความที่แต่งเป็นคำฉันท์เรื่องหนึ่งๆ ที่จบลงคราวหนึ่งๆ ตอนหนึ่งๆ

ของคำเทศน์ที่เป็นเรื่องยาว (ป.)

ทานมัย (ทานมัย) ว. สำเร็จด้วยทาน, แล้วไปด้วยทาน

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

มัย หมายถึง ว. สำเร็จด้วย, แล้วด้วย, ประกอบด้วย (ป., ส.)

ทานาธิบตี (ทานาธิบตี) น. เจ้าของทาน

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

อธิบตี หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่, ผู้ปกครอง, หัวหน้า (ป., ส.)

ทารุณกรรม (ทารุณกรรม) น. การกระทำอย่างโหดร้าย

ทารุณ หมายถึง ว. ดุร้าย, โหดร้าย, ร้ายกาจ (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ (ส.)

ทาสทาน (ทาสทาน) น. ทานอย่างเร็ว คือ อากาโรที่โยนให้หรือให้โดยไม่เต็มใจ

ทาส หมายถึง น. บ่าวทั่วไป (ป., ส.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

ทาสปัญญา (ทาสปัญญา) น. ความคิดต่ำ

ทาส หมายถึง น. บ่าวทั่วไป (ป., ส.)

ปัญญา หมายถึง น. ความรอบรู้, ความรู้ทั่ว, ความฉลาดเกิดแต่เรียนและคิด (ป.)

ทิคัมพร (ทิคัมพร) น. ชื่อนิยายในศาสนาเซนหรือเตี๋ยรติยนิครนธ์ ซึ่งประพาดิตนเป็นคนเปลือย

ทิค หมายถึง น. ทิศ, ฟ้า (ป., ส.)

ัมพร หมายถึง น. เครื่องนุ่งห่ม (ป., ส.)

ทิมัมพร (ทิกำพอน) น. ท้องฟ้า

ทิม หมายถึง ว. ยาว, นาน, ยั่งยืน (ป.)

ัมพร หมายถึง น. ฟ้า, ท้องฟ้า, อากาศ (ป., ส.)

ทิชากร (ทิจากอน) น. "ผู้เกิด 2 ครั้ง", นก, หมูนก

ทิชะ หมายถึง น. ผู้เกิด 2 ครั้ง คือ นก และพราหมณ์ (ป., ส.)

ากร หมายถึง น. หมู, กอง, บ่อเกิด, ที่เกิด (ป., ส.)

ทิชาชาติ (ทิจาชาต) น. "ผู้เกิด 2 ครั้ง", นก, หมูนก

ทิชะ หมายถึง น. ผู้เกิด 2 ครั้ง คือ นก และพราหมณ์ (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง น. การเกิด (ป., ส.)

ทินกร (ทินนะกอน) น. พระอาทิตย์

ทิน หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

ทินศุณย์ (ทินนะศุน) น. วันร้าย

ทิน หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

ศุณย์ หมายถึง ก. หายสิ้นไป (ส.)

ทิพยจักษุณญาณ (ทิบพะยะจักษุยาน) น. ความรู้ในจุดและเกิดของสัตว์ทั้งหลาย

ทิพยจักษุ หมายถึง น. ตาทิพย์ คือ ดูอะไรเห็นได้ทั้งหมด (ส.)

ญาณ หมายถึง น. ปรีชาหยั่งรู้ หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ, ความสามารถหยั่งรู้เป็นพิเศษ (ป.)

ทิพยญาณ (ทิบพะยะยาน) น. ความรู้เป็นทิพย์

ทิพย์ หมายถึง ว. เป็นของเทวดา, ตีวเสขอย่างเทวดา, ตีวเสขเหนือปรกดิธรรมดา (ส.)

ญาณ หมายถึง น. ปรีชาหยั่งรู้ หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ, ความสามารถหยั่งรู้เป็นพิเศษ (ป.)

ทิพยมานุษ (ทิบพะยะมานุด) น. ครึ่งเทพครึ่งมนุษย์

ทิพย์ หมายถึง ว. เป็นของเทวดา, ตีวเสขอย่างเทวดา, ตีวเสขเหนือปรกดิธรรมดา (ส.)

มานุษ หมายถึง น. คน, เพศคน (ส.)

ทิพยรส (ทิบพะยะรด) น. รสทิพย์, รสเลิศ

ทิพย์ หมายถึง ว. เป็นของเทวดา, ตีวเสขอย่างเทวดา, ตีวเสขเหนือปรกดิธรรมดา (ส.)

รส หมายถึง น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยลิ้น (ป., ส.)

ทิพากร (ทิพากอน) น. พระอาทิตย์

ทิพา หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

ทิวกาล (ทิวะกาน) น. เวลากลางวัน

ทิวะ หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

ทิวสภาค (ทิวะสะพาก) น. ส่วนของวัน

ทิวสะ หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, บั้น, ตอน (ป.)

ทิวากร (ทิวากอน) น. พระอาทิตย์

ทิวา หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

ทิวากาล (ทิวากาน) น. เวลากลางวัน

ทิวา หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

ทิสานุทิศ (ทิสานุทิต) น. ทิศน้อยทิศใหญ่

ทิศ หมายถึง น. ด้าน, ข้าง, ทาง, เบื้อง (ส.)

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, ฐานหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

ทิศ หมายถึง น. ด้าน, ข้าง, ทาง, เบื้อง (ส.)

ทิสปาโมกษ์ (ทิสปาโมก) น. อาจารย์ผู้มีความรู้และชื่อเสียงโด่งดัง

ทิสปา หมายถึง น. ด้าน, ข้าง, ทาง, เบื้อง (ส.)

ปาโมกษ์ หมายถึง น. ผู้เป็นหัวหน้า, ผู้เป็นประธาน (ป.)

ทิมชาติ (ทีคะชาติ) น. ฐ

ทิม หมายถึง ว. ยาว, นาน, ยั่งยืน (ป.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังคำเดิมเมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิมหรือหมายถึง พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

ทิมนิกาย (ทีคะนิกาย) น. ชื่อคัมภีร์นิกายแรกแห่งพระสูตรตันตปิฎก แปลว่า ยาว รวบรวมพระ
สูตรขนาดยาวไว้ในหมวดนี้

ทิม หมายถึง ว. ยาว, นาน, ยั่งยืน (ป.)

นิกาย หมายถึง น. เรียกคัมภีร์พระสูตรตันตปิฎกที่แยกออกเป็น 5 หมวดใหญ่ (ป., ส.)

ทิมสระ (ทีคะสระ) น. สระที่มีเสียงยาว

ทิม หมายถึง ว. ยาว, นาน, ยั่งยืน (ป.)

สระ หมายถึง น. เสียงพูดที่เปล่งออกมาโดยอาศัยการเคลื่อนไหวของลิ้น และริมฝีปาก
เป็นสิ่งสำคัญแต่ไม่มีการกักกั้นจากอวัยวะช่วยใดส่วนหนึ่งในปาก (ป., ส.)

ทุกนิบาต (ทุกะนิบาต) น. ชื่อคัมภีร์ในพระพุทธศาสนาที่กำหนดด้วยธรรมหรือคาถาที่แบ่งหมวด
อย่างละ 2

ทุกะ หมายถึง หมวด 2 (ป.)

นิบาต หมายถึง น. หมวดธรรม, ชุมนุมหลักธรรม (ป., ส.)

ทุกขนิโรธ (ทุกขะนิโรธ) น. ความดับทุกข์, เป็นชื่อของอริยสังข์ข้อที่ 3

ทุกข์ หมายถึง น. ความยากลำบาก, ความไม่สบายกายไม่สบายใจ (ป.)

นิโรธ หมายถึง น. ความดับ (ป.)

ทุกขลาภ (ทุกขะลาภ) น. การที่ต้องรับทุกข์เสียก่อนจึงมีลาภ, ลาภที่ได้มาด้วยความทุกข์ยาก,
ลาภที่ได้มาแล้วมีทุกข์ติดตามมาด้วย

ทุกข์ หมายถึง น. ความยากลำบาก, ความไม่สบายกายไม่สบายใจ (ป.)

ลาภ หมายถึง น. สิ่งที่มีจะได้มาโดยไม่คาดคิด (ป., ส.)

ทุกขเวทนา (ทุกขะเวทนา) น. ความรู้สึกไม่สบายกายสบายใจ, ความรู้สึกเจ็บปวดทรมาน

ทุกข์ หมายถึง น. ความยากลำบาก, ความไม่สบายกายไม่สบายใจ (ป.)

เวทนา หมายถึง น. ความรู้สึก, ความรู้สึกทุกข์สุข (ป., ส.)

ทุกขสมุทัย (ทุกขะสมุทัย) น. เหตุให้เกิดทุกข์, เป็นชื่อของอริยสังข์ข้อที่ 2

ทุกข์ หมายถึง น. ความยากลำบาก, ความไม่สบายกายไม่สบายใจ (ป.)

สมุทัย หมายถึง น. ต้นเหตุ, ที่เกิด (ป., ส.)

ทุกขอารมณ (ทุกขารม) น. ความรู้สึกเจ็บปวด, ความรู้สึกไม่สบายกายไม่สบายใจ

ทุกข์ หมายถึง น. ความยากลำบาก, ความไม่สบายกายไม่สบายใจ (ป.)

อารมณ หมายถึง น. ความรู้สึกทางใจที่เปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งเร้า (ป.)

ทุทธสนนิยม (ทุตฺตสฺสนนิยม) น. ทฤษฎีที่ถือว่า โลก ชีวิตและมนุษย์ เป็นสิ่งเลวร้าย, การมองโลกในแง่ร้าย

ทุ หมายถึง ว. คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, เลว, ทรมาน (ป.)

ทรสนนะ หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น (ส.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

ทุนิยม (ทุนิยม) น. ทฤษฎีที่ถือว่า โลก ชีวิตและมนุษย์เป็นสิ่งเลวร้าย, การมองโลกในแง่ร้าย

ทุ หมายถึง ว. คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, เลว, ทรมาน (ป.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

ทูปพลภาพ (ทูปฺพนละพาบ) ว. หย่อนกำลังความสามารถที่จะประกอบกิจการตามปกติได้

ทูปพล หมายถึง ว. มีกำลังน้อย, อ่อนแอ, ท้อแท้ (ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ทูปภิกขภัย (ทูปฺภิกขะโไพ) น. ภัยอันเกิดจากข้าวยากหมากแพงหรือการขาดแคลนอาหารในบ้านเมือง

ทูปภิกข หมายถึง น. ความกันดารอาหาร, ข้าวยากหมากแพง (ป.)

ภัย หมายถึง น. สิ่งที่น่ากลัว, อันตราย (ป., ส.)

ทูปภิกขันดร (ทูปฺภิกขันดอน) น. ระยะเวลาที่กำหนดไว้ว่าเป็นตอนที่ขาดแคลนอาหาร

ทูปภิกข หมายถึง น. ความกันดารอาหาร, ข้าวยากหมากแพง (ป.)

ันดร หมายถึง น. ภายใน, ระหว่าง (ป., ส.)

ทูปภิกขันดรกัป (ทูปฺภิกขันดะระกัป) น. ระยะเวลาที่กำหนดไว้ว่าเป็นตอนที่ขาดแคลนอาหาร

ทูปภิกขันดร หมายถึง น. ระยะเวลาที่กำหนดไว้ว่าเป็นตอนที่ขาดแคลนอาหาร (ป.)

กัป หมายถึง น. อายุของโลก ตั้งแต่เมื่อพระพรหมสร้างเสร็จจนถึงเวลาที่ไฟประลัยกัลป์มาล้างโลก (ป.)

ทุมราช (ทุมมะระาด) น. พญาไม้

ทุม น. ต้นไม้ (ป.)

ราช หมายถึง น. พญา (ป., ส.)

ทुरกันดาร (ทฺระกันดาน) ว. ที่ไปมาลำบากมาก, ที่ห่างไกลความเจริญ

ทฺ หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำศัพท์ หมายความว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย,
ไม่มี (ส.)

กันดาร หมายถึง ว. อัดคัด, ฝืดเคือง, ลำบาก, แห้งแล้ง (ป.)

ทฺรคฺม (ทฺระคฺม) ก. ไปลำบาก, ไปถึงลำบาก

ทฺ หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำศัพท์ หมายความว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย,
ไม่มี (ส.)

คฺม หมายถึง น. การไป, การถึง (ป., ส.)

ทฺรชฺน (ทฺระชฺน) น. ทรชน, คนชั่วร้าย

ทฺ หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำศัพท์ หมายความว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย,
ไม่มี (ส.)

ชฺน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

ทฺรชาติ (ทฺระชาติ) น. ชาติชั่ว

ทฺ หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำศัพท์ หมายความว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย,
ไม่มี (ส.)

ชาติ หมายถึง น. เหล่ากอ, เพือกเถา, เผ่าพันธุ์ (ป., ส.)

ทฺรพล (ทฺระพน) ว. มีกำลังน้อย, อ่อนแอ, ท้อแท้

ทฺ หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำศัพท์ หมายความว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย,
ไม่มี (ส.)

พล หมายถึง น. กำลัง (ป., ส.)

ทฺรภิกษ (ทฺระพิก) น. การอึดคัดเสียบึง

ทฺ หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำศัพท์ หมายความว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย,
ไม่มี (ส.)

ภิกษา หมายถึง น. การขออาหาร, อาหารที่ขอมมา (ส.)

ทฺรลักษณ (ทฺระลัก) หมายถึง ว. มีลักษณะไม่ดี

ทฺ หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำศัพท์ หมายความว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย,
ไม่มี (ส.)

ลักษณ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

ทูลาคม (ทูลาคม) น. การถึงลำบาก, การอยู่ทางไกล

ทูล หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำศัพท์ หมายความว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย,
ไม่มี (ส.)

อาคม หมายถึง น. การมา, การถึง (ป., ส.)

ทูลาจารย์ (ทูลาจารย์) น. ความประพฤติกว้างขวางเลวทรามในที่ซึ่งไม่ควร

ทูล หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำศัพท์ หมายความว่า ชั่ว, ยาก, ลำบาก, น้อย,
ไม่มี (ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ความประพฤติ, ความประพฤติดี (ป., ส.)

ทูตานุทูต (ทูตานุทูต) น. ทูตใหญ่น้อย, คณะทูต

ทูต หมายถึง น. ผู้นำข้อความไปแจ้งทั้ง 2 ฝ่าย, ผู้รับใช้ไปเจรจาแทน, ผู้สื่อสาร (ป.)

อนู หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง,
รุ่นหลัง, ตาม, เหนือๆ (ป., ส.)

ทูต หมายถึง น. ผู้นำข้อความไปแจ้งทั้ง 2 ฝ่าย, ผู้รับใช้ไปเจรจาแทน, ผู้สื่อสาร (ป.)

เทพบุตร (เทพบุตร) น. เทวดาผู้ชาย

เทพ หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

บุตร หมายถึง น. ลูก, ลูกชาย (ส.)

เทพาธิบดี (เทพาธิบดี) น. เจ้าแห่งเทวดา, พระอิศวร

เทพ หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

อธิบดี หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่, ผู้ปกครอง, หัวหน้า (ป., ส.)

เทพารักษ์ (เทพารักษ์) น. เทวดาผู้ดูแลรักษาที่แห่งใดแห่งหนึ่ง

เทพ หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

อารักษ์ หมายถึง น. การป้องกัน, ความคุ้มครอง, ความดูแล (ส.)

เทวทัศน์ (เทวะทัศน์) น. อาญาเทวดา, เทวดาลงโทษ

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

ทัศน์ หมายถึง น. โทษที่เนื่องด้วยความผิด (ป., ส.)

เทวทูต (เทวะทูต) น. ชื่อคติแห่งธรรมดา 3 ประการ คือ ชรา พยาธิ มรณะ

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

ทูต หมายถึง น. ผู้นำข้อความไปแจ้งทั้ง 2 ฝ่าย, ผู้รับใช้ไปเจรจาแทน, ผู้สื่อสาร (ป.)

เทวธรรม (เทวะท่า) น. ธรรมสำหรับเทวดา, ธรรมสำหรับทำบุคคลให้เป็นเทวดา คือ หิริ
และ โศตัมปะ

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา (ส.)

เทวธิดา (เทวะทิดา) น. นางฟ้า

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

ธิดา หมายถึง น. ลูกผู้หญิง (ป., ส.)

เทวนิยม (เทวะนิยม) น. ลัทธิที่เชื่อว่ามิพระเจ้าผู้ทรงอำนาจยิ่งใหญ่พระองค์เดียว พระเจ้านั้น
ทรงมีอำนาจครอบครองโลกและสามารถคลบดินดาลความเป็นไปในโลก

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

เทวรูป (เทวะรูป) น. รูปเทพเจ้าหรือเทวดาที่เคารพนับถือ

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

รูป หมายถึง น. สิ่งที่ได้รับรู้ได้ด้วยตา เป็นขั้นที่ 1 ในขั้นที่ 5, ร่าง, แบบ (ป., ส.)

เทวโลก (เทวะโลก) น. ภูมิเป็นที่สถิตของเทวดา

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

โลก หมายถึง น. ส่วนหนึ่งแห่งสากลจักรวาล (ป., ส.)

เทววิทยา (เทวะวิททยา) น. วิชาว่าด้วยพระเจ้าและความสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้ากับโลก

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

เทวสถาน (เทวะสะถาน) น. สถานที่ซึ่งถือว่าเป็นที่ประทับหรือสิ่งสถิตของเทพเจ้าหรือเทวดา,
ที่ประดิษฐานเทวรูป

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แหล่ง (ส.)

เทวาคาร (เทวะคาน) น. ศาลพระภูมิ, ศาลเจ้า

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

อาคาร หมายถึง น. เรือน, โรง, สิ่งก่อสร้างขึ้นมีลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น (ป., ส.)

เทวารัณย์ (เทวารัน) น. สนวนสวรรค์

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

ารัณย์ หมายถึง ว. อยู่ในป่า, มีในป่า (ส.)

เทวาลัย (เทวาลัย) น. ที่ซึ่งสมมุติว่าเป็นที่อยู่ของเทวดา

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

าลัย หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

เทวवास (เทวवाद) น. ที่ซึ่งสมมุติว่าเป็นที่อยู่ของเทวดา

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

าวาส หมายถึง น. ที่อยู่, เรือน, การอยู่, การครอบครอง, ผู้ครอบครอง (ป., ส.)

เทเวศ (เทเวศ) น. เทวดาผู้เป็นใหญ่, หัวหน้าเทวดา

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

ีศ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

เทเวศวรร (เทเวศ) น. เทวดาผู้เป็นใหญ่, หัวหน้าเทวดา

เทว หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

ิศวรร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

เทวภาวะ (เทเวพาพะ) น. ความเป็น 2, ความเป็นคู่

เทว หมายถึง ว. สอง (ป.)

ภาวะ หมายถึง น. ความมี, ความเป็น, ความปรากฏ (ป., ส.)

เทววาจิกะ (เทเววาจิกะ) ว. ที่ทำด้วยกล่าว 2 หน, ที่กล่าววาจา 2 หน

เทว หมายถึง ว. สอง (ป.)

วาจิก หมายถึง น. คำสั่ง, ข่าว (ป., ส.)

เทวสุคนธ์ (เทเวสุคน) น. กลิ่นหอม 2 อย่าง คือ กลิ่นที่เกิดจากรากบุษราคัมและรากมะฆาง

เทว หมายถึง ว. สอง (ป.)

สุคนธ์ หมายถึง น. กลิ่นหอม (ป., ส.)

เทศกาล (เทศสะกาน) น. คราวสมัยที่กำหนดไว้เป็นประเพณีเพื่อทำบุญและการรื่นเริงในท้องถิ่น

เทศ หมายถึง น. ประเทศ, บ้านเมือง, ถิ่นที่ (ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

เทศบัญญัติ (เทศะบันหฺยัต) น. บทกฎหมายที่เทศบาลตราขึ้น เพื่อใช้บังคับภายในเขตเทศบาลนั้น

เทศ หมายถึง น. ประเทศ, บ้านเมือง, ถิ่นที่ (ส.)

บัญญัติ หมายถึง น. ข้อความที่ตราหรือกำหนดขึ้นไว้เป็นข้อบังคับ เป็นหลักเกณฑ์ หรือเป็นกฎหมาย (ป.)

เทศบาล (เทศะขาน) น. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแบบหนึ่ง

เทศ หมายถึง น. ประเทศ, บ้านเมือง, ถิ่นที่ (ส.)

บาล หมายถึง ก. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง (ป., ส.)

เทศมนตรี (เทศะมนตุรี) น. ตำแหน่งผู้บริหารงานเทศบาล ซึ่งเป็นส่วนประกอบของคณะเทศมนตรี

เทศ หมายถึง น. ประเทศ, บ้านเมือง, ถิ่นที่ (ส.)

มนตรี หมายถึง น. ที่ปรึกษา, ผู้แนะนำ, ที่ปรึกษาราชการ, ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ (ส.)

เทศาจารย์ (เทศาจาน) น. ธรรมเนียมของบ้านเมือง

เทศ หมายถึง น. ประเทศ, บ้านเมือง, ถิ่นที่ (ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ธรรมเนียม, แบบแผน, หลัก (ป., ส.)

เทศนาโวหาร (เทศนะนาโวหาน) น. สำนวนเขียนที่เป็นไปในลักษณะการเทศนาของพระ

เทศนา หมายถึง น. การแสดงธรรมสั่งสอนในทางศาสนา (ส.)

โวหาร หมายถึง น. ชั้นเชิงหรือสำนวนแต่งหนังสือหรือพูด, ถ้อยคำที่เล่นเป็นสำบัดสำนวน (ป.)

เทหวัตถุ (เทหะวัตถุ) น. ก้อนหรือชิ้นหรือส่วนหนึ่งของสสาร อาจเป็นของแข็ง ของเหลว หรือแก๊สก็ได้

เทห์ หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

วัตถุ หมายถึง น. สิ่งของ (ป.)

โทษตรัย (โทษะไตร) น. ประชุม 3 แห่งโทษ คือ ดี ลม เสมหะ

โทษ หมายถึง น. ความไม่ดี, ความชั่ว, ความผิด (ส.)

ตรัย หมายถึง ว. สาม, หมวด 3 (ส.)

โทษานูโทษ (โทษานูโทษ) น. ความผิดมากและน้อย

โทษ หมายถึง น. ความไม่ดี, ความชั่ว, ความผิด (ส.)

อนู หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง,
รุ่นหลัง, ตาม, หนึ่งๆ (ป., ส.)

โทษ หมายถึง น. ความไม่ดี, ความชั่ว, ความผิด (ส.)

โทษากร (โทษากอน) น. พระจันทร์

โทษา หมายถึง น. มีด, คำ (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

โทษาดิลก (โทษาดิหุลก) น. ตะเกียง

โทษา หมายถึง น. มีด, คำ (ส.)

ดิลก หมายถึง น. ไฟ, รอยตกกระที่ผิวหนัง (ป., ส.)

โทษารมณ (โทษารม) น. พระจันทร์

โทษา หมายถึง น. มีด, คำ (ส.)

ารมณ หมายถึง น. เครื่องยึดห่วงจิตใจ (ป.)

โทษาคติ (โทษาคะติ) น. ความลำเอียงเพราะความโกรธ

โทษะ หมายถึง น. ความโกรธ, ความฉุนเฉียว (ป.)

อคติ หมายถึง น. ความลำเอียง (ป.)

ธ

ธนธานี (ทะนะธานี) น. สถานที่เก็บพัสดุมีค่า, คลัง, ที่เก็บสินค้า

ธน หมายถึง น. ทรัพย์สิน (ป., ส.)

ธานี หมายถึง น. เมือง (ป., ส.)

ธนบัตร (ทะนะบัด) น. บัตรที่ออกใช้เป็นเงินตรา ซึ่งใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย โดยไม่จำกัด
จำนวน

ธน หมายถึง น. ทรัพย์สิน (ป., ส.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสาร แสดงสิทธิของผู้ใช้ เป็นต้น (ส.)

ธนสมบัติ (ตะนะสมบัติ) น. การถึงพร้อมแห่งทรัพย์, ทรัพย์สมบัติ

ธน หมายถึง น. ทรัพย์สิน (ป., ส.)

สมบัติ หมายถึง น. ความถึงพร้อม หมายถึง ทรัพย์สิน เงินทอง ของใช้เป็นต้น ที่มีอยู่ (ป., ส.)

ธนसार (ตะนะसान) น. ทรัพย์สมบัติที่เป็นแก่นสาร, ทรัพย์สมบัติ

ธน หมายถึง น. ทรัพย์สิน (ป., ส.)

สาร หมายถึง น. แก่น, เนื้อแท้ (ป., ส.)

ธนาคาร (ตะนาคาน) น. นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน จำกัด ที่ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อว่า ธนาคาร ซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน และธุรกิจหลักทรัพย์

ธน หมายถึง น. ทรัพย์สิน (ป., ส.)

อาคาร หมายถึง น. เรือน, โรง, สิ่งก่อสร้างขึ้นที่มีลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น (ป., ส.)

ธนาณัติ (ตะนานัด) น. การส่งเงินทางไปรษณีย์ โดยวิธีผู้ส่งมอบเงินไว้ยังที่ทำการไปรษณีย์แห่งหนึ่ง แล้วเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ออกตราสารส่งให้ที่ทำการไปรษณีย์อีกแห่งหนึ่ง จ่ายเงินให้แก่ผู้รับ

ธน หมายถึง น. ทรัพย์สิน (ป., ส.)

อาณัติ หมายถึง น. ข้อบังคับ, คำสั่ง, กฎ, เครื่องหมาย (ป.)

ธนูमारค (ตะนุระมาก) น. ทางโค้งเหมือนธนู

ธนู หมายถึง น. ธนู (ป.)

मारค หมายถึง น. ทาง (ส.)

ธนูวิททยา (ตะนุระวิดตะยา) น. วิชายิงธนูและการใช้อาวุธอื่น ๆ

ธนู หมายถึง น. ธนู (ป.)

วิททยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

ธนูเวท (ตะนุระเวด) น. วิชายิงธนูและการใช้อาวุธอื่น ๆ

ธนู หมายถึง น. ธนู (ป.)

เวท หมายถึง น. ความรู้, ความรู้ทางศาสนา (ป., ส.)

ธนูศิลป์ (ทะนุสลิน) น. ฝีมือยิงธนู, การฝึกหัดยิงธนู

ธนู หมายถึง น. ชื่ออาวุธชนิดหนึ่ง ประกอบด้วยคันธนูซึ่งมีสายธนูสำหรับนำว้าง และ ลูกธนูที่มีปลายแหลม (ป.)

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

ธรณีมณฑล (ทอระนีมนทน) น. ลูกโลก

ธรณี หมายถึง น. แผ่นดิน, พื้นแผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

ธรณีวิทยา (ทอระนีวิททยา) น. วิชาว่าด้วยความรู้เกี่ยวกับประวัติ โครงสร้างและสภาพของโลก

ธรณี หมายถึง น. แผ่นดิน, พื้นแผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

ธรณีศวรร (ทอระนีสวณ) น. ผู้เป็นใหญ่ในแผ่นดิน, พระเจ้าแผ่นดิน (ส.)

ธรณี หมายถึง น. แผ่นดิน, พื้นแผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

ิศวรร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

ธรณีสงฆ์ (ทอระนีสง) น. ที่ซึ่งเป็นสมบัติของวัด

ธรณี หมายถึง น. แผ่นดิน, พื้นแผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

สงฆ์ หมายถึง น. ภิกษุ (ป.)

ธรรมการ (ท่ามะกาน) น. กิจการทางศาสนา

ธรรม หมายถึง น. หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา (ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่ง หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

ธรรมการย์ (ท่ามะกาน) น. กิจอันเป็นธรรม, การกุศล, หน้าที่อันสมควร

ธรรม หมายถึง น. คุณความดี (ส.)

การย์ หมายถึง น. หน้าที่, กิจ, ธุระ, งาน (ส.)

ธรรมเกษตร (ท่ามะกะเสด) น. แดนธรรม

ธรรม หมายถึง น. คุณความดี (ส.)

เกษตร หมายถึง น. แดน (ส.)

ธรรมขันธุ์ (ท่ามะขัน) น. หมวดธรรม, กองธรรม, ข้อธรรม

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

ขันธุ์ หมายถึง น. ตัว, หมู่, กอง, พวก, หมวด (ป.)

ธรรมจรณะ (ทำมะจะระนะ) น. การประพฤติถูกธรรม

ธรรม หมายถึง น. หลักประพฤติปฏิบัติในศาสนา (ส.)

จรณะ หมายถึง น. ความประพฤติ, ในทางพุทธศาสนา หมายความว่า ข้อปฏิบัติเป็นเครื่องบรรลุวิชา (ป.)

ธรรมจรรยา (ทำมะจันยา) น. การประพฤติถูกธรรม

ธรรม หมายถึง น. หลักประพฤติปฏิบัติในศาสนา (ส.)

จรรยา หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติในหมู่คณะ (ส.)

ธรรมจริยา (ทำมะจะรียา) น. การประพฤติเป็นธรรม, การประพฤติถูกธรรม

ธรรม หมายถึง น. หลักประพฤติปฏิบัติในศาสนา (ส.)

จริยา หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ (ป.)

ธรรมจักร (ทำมะจัก) น. เครื่องหมายทางพุทธศาสนา เป็นรูปวงล้อมี 8 ที่บ่า 12 ที่บ่า

ธรรม หมายถึง น. คุณความดี (ส.)

จักร หมายถึง น. อาวุธในนิยาย รูปเป็นวงกลม และมีแฉก ๆ โดยรอบ (ส.)

ธรรมจักขุ (ทำมะจักสุ) น. ดวงตา คือ ปัญญาที่รู้เห็นธรรม

ธรรม หมายถึง น. คุณความดี (ส.)

จักขุ หมายถึง น. ดวงตา (ส.)

ธรรมจาคะ (ทำมะจาคะ) น. การละธรรม, การละเมิดศาสนา, การทิ้งศาสนา

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

จาคะ หมายถึง น. การสละ, การให้ปัน (ป.)

ธรรมเจดีย์ (ทำมะเจดี) น. เจดีย์ที่บรรจุพระธรรมที่มกจาริกลงบนใบลาน

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

เจดีย์ หมายถึง น. สิ่งซึ่งก่อเป็นรูปคล้ายลอมฟาง มียอดแหลม บรรจุสิ่งที่มีค่ามีพระธาตุเป็นต้น, สิ่งหรือบุคคลที่เคารพนับถือ (ป.)

ธรรมชาติ (ทำมะชาด) น. สิ่งที่เกิดขึ้นและเป็นอยู่ตามธรรมดาของสิ่งนั้นๆ

ธรรม หมายถึง น. สิ่งทั้งหลาย, สิ่งของ (ส.)

ชาติ หมายถึง น. การเกิด (ป., ส.)

ธรรมฐิติ (ทำมะถิติ) น. การตั้งอยู่แห่งสิ่งที่เป็นเอง

ธรรม หมายถึง น. ความจริง (ส.)

ฐิติ หมายถึง น. การตั้งอยู่, การยืนอยู่, การดำรงอยู่ (ป.)

ธรรมทรรศนะ (ทำมะทัดสะนะ) น. ความเห็นชัดเจนในธรรม

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

ทรรศนะ หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

ธรรมธาดา (ทำมะทาตา) น. ผู้ทรงธรรม

ธรรม หมายถึง น. ความยุติธรรม, ความถูกต้อง (ส.)

ธาดา หมายถึง น. ผู้สร้าง, ผู้ทรงไว้ (ป.)

ธรรมนาถ (ทำมะนาถ) น. ผู้รักษากฎหมาย

ธรรม หมายถึง น. กฎ, กฎเกณฑ์ (ส.)

นาถ หมายถึง น. ที่พึ่ง, ผู้เป็นที่หนึ่ง (ป., ส.)

ธรรมนิตย (ทำมะนิต) น. ผู้เที่ยงธรรม

ธรรม หมายถึง น. ความยุติธรรม, ความถูกต้อง (ส.)

นิตย หมายถึง ว. เสมอไป, เสมอเสมอ (ส.)

ธรรมนियม (ทำมะนियม) น. ความประพฤติที่มีธรรมเป็นที่ตั้ง

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

นियม หมายถึง น. การกำหนด (ป., ส.)

ธรรมนิเวศ (ทำมะนิเวศ) น. การเข้าประพฤติธรรม, การเข้าศาสนา

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

นิเวศ หมายถึง น. ที่อยู่, บ้าน, วัง (ส.)

ธรรมบท (ทำมะบถ) น. ข้อแห่งธรรม, ชื่อคาถาบาลีคัมภีร์ หนึ่งในขุททกนิกาย

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่ง ๆ หรือตอนหนึ่ง ๆ (ป.)

ธรรมบิฐ (ทำมะบิถ) น. ธรรมาสัน

ธรรม น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

บิฐ หมายถึง น. ตั้ง, ที่นั่งชนิดหนึ่ง รูปสี่เหลี่ยม มีเท้า มีพนักอิงบ้าง ไม่มีบ้าง (ป.)

ธรรมปฏิรูป (ทำมะปะติรูป) น. ธรรมเทียม, สิ่งที่ไม่ใช่ธรรมแท้

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

ปฏิรูป หมายถึง ว. เทียม, ไม่แท้ (ป.)

ธรรมปฏิสัมภทา (ทำมะปะติส่าพิทา) น. ปฏิสัมภทา 1 ใน 4 อย่าง หมายถึง ปัญญาอัน
แตกฉานในธรรม คือ ความเข้าใจสภาวะเหตุในหนหลัง, ความเข้าใจถือเอา
ใจความแห่งอธิบายนั้นๆ ตั้งเป็นกระทู้ หรือหัวข้อขึ้นได้

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

ปฏิสัมภทา หมายถึง น. ความแตกฉาน, ปัญญาอันแตกฉาน (ป.)

ธรรมยุต (ทำมะยุต) น. ชื่อพระสงฆ์ในภิกษุสงฆ์

ธรรม หมายถึง น. คุณความดี (ส.)

ยุต หมายถึง ก. ประกอบ (ป.)

ธรรมยุต (ทำมะยุต) น. การรบกัันในทางธรรม คือ รบกัันในทางแข่งขันสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ถ้าใครสร้างได้แล้วก่อนก็ชนะ

ธรรม หมายถึง น. สิ่งทั้งหลาย, สิ่งของ (ส.)

ยุต หมายถึง น. สงคราม, การรบกััน (ป., ส.)

ธรรมราชา (ทำมะราชา) น. พระราชาแห่งธรรม คือ พระพุทธเจ้า, พระราชาผู้ทรงธรรม, พญายม

ธรรม หมายถึง น. ความยุติธรรม, ความถูกต้อง (ส.)

ราชา หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, พระมหากษัตริย์ (ป., ส.)

ธรรมวัตร (ทำมะวัต) น. ลักษณะเทคนิควิธีการของธรรมดา อย่างหนึ่งซึ่งแสดงทั่วไป ไม่ใช่ทำนอง
แบบเทศน์มหาชาติ

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

วัตร หมายถึง น. ความประพฤติ, การปฏิบัติ (ป.)

ธรรมสรีระ (ทำมะสะระ) น. ร่างหรือที่บรรจุธรรม, เจดีย์ศักดิ์สิทธิ์

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

สรีระ หมายถึง น. ร่างกาย (ป.)

ธรรมสังคิตติ (ทำมะสังคิตติ) น. การสังคายนาธรรม, การร้อยกรองธรรม

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

สังคิตติ หมายถึง น. สังคายนา, การสวดพร้อมกันและเป็นแบบเดียวกัน, การประชุม
ชำระพระไตรปิฎกให้เป็นแบบเดียวกัน (ป.)

ธรรมสาร (ทำมะसान) น. สารแห่งธรรม, แก่นธรรม

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

สาร หมายถึง น. แก่น, เนื้อแท้ (ป., ส.)

ธรรมาหิตย (ทำมาหิต) น. อาหิตยแห่งธรรม คือพระพุทธรเจ้า

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

อาหิตย หมายถึง น. ดวงตะวัน (ส.)

ธรรมานุธรรมปฏิบัติ (ทำมานุทำมะปะติปัต) น. การประพฤติธรรมสมควรแก่ธรรม, การ
ประพฤติความดีสมควรแก่ฐานะ

ธรรม หมายถึง น. หลักประพฤติปฏิบัติในศาสนา (ส.)

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. หลักประพฤติปฏิบัติในศาสนา (ส.)

ปฏิบัติ หมายถึง ก. ดำเนินการไปตามระเบียบแบบแผน, กระทำตาม (ป.)

ธรรมายตนะ (ทำมายะตะนะ) น. แตนคือธรรมารมณ, แตนแห่งมนัสคือใจ ได้แก่อารมณ์ที่ใจรู้
หรือเรื่องที่ใจรู้

ธรรม หมายถึง น. สิ่งทั้งหลาย, สิ่งของ (ส.)

ายตนะ หมายถึง น. เครื่องติดต่อก, เครื่องเนื่อง, เครื่องรู้และสิ่งที่รู้ (ป., ส.)

ธรรมารมณ (ทำมารม) น. อารมณที่ใจรู้, อารมณที่เกิดทางใจ

ธรรม หมายถึง น. สิ่งทั้งหลาย, สิ่งของ (ส.)

อารมณ หมายถึง น. สิ่งที่ยึดหน่วงจิตโดยผ่านทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ (ป.)

ธรรมาสน (ทำมาต) น. ที่สำหรับพระภิกษุสามเณรพึงแสดงธรรม

ธรรม หมายถึง น. สิ่งทั้งหลาย, สิ่งของ (ส.)

อาสน หมายถึง น. ที่นั่ง, เครื่องปูรองนั่ง (ป., ส.)

ธราดล (ทะราดล) น. พื้นแผ่นดิน

ธรา หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

ดล หมายถึง น. พื้น, ชั้น (ป., ส.)

ธราธิบดี (ทะราทิบอดี) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ธรา หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

อธิบดี หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่, ผู้ปกครอง, หัวหน้า (ป., ส.)

ธราธิป (ทะราทิบ) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ธรา หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

อธิป หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, นาย, หัวหน้า, ผู้เป็นใหญ่ (ป., ส.)

ธัญโกศ (ทัญยะโกศ) น. ฉางข้าว, ยุ้งข้าว

ธัญ หมายถึง น. ข้าวเปลือก (ป.)

โกศ หมายถึง น. คลัง (ส.)

ธัญชาติ (ทัญยะชาติ) น. คำรวมเรียกข้าวต่างๆ

ธัญ หมายถึง น. ข้าวเปลือก (ป.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิมหรือหมายถึงพวกหรือหมู่ (ป., ส.)

ธัญญาหาร (ทัญญาหาน) น. อาหาร คือ ข้าว

ธัญ หมายถึง น. ข้าวเปลือก (ป.)

อาหาร หมายถึง น. ของกิน, เครื่องค้ำจุนชีวิต, เครื่องหล่อเลี้ยงชีวิต (ป., ส.)

ธัญเบญจก (ทัญยะเบณจก) น. ธัญชาติทั้ง 5

ธัญ หมายถึง น. ข้าวเปลือก (ป.)

เบญจก หมายถึง น. หมวด 5 (ป.)

ธัญยาวาท (ทัญยาวาด) น. การทำพิธีบูชาขอบคุณเทพเจ้าผู้ให้ความสมบูรณ์พูนผล

ธัญยา หมายถึง น. นางพี่เลี้ยง (ส.)

วาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

ธัญวาคม (ทัญวาคม) น. ชื่อเดือนที่ 12 ตามสุริยคติ ซึ่งเริ่มด้วยเดือนมกราคมมี 31 วัน

ธัญ หมายถึง น. ชื่อกลุ่มดาวรูปธนู เรียกว่า ราศีธนู เป็นราศีที่ 8 ในจักรราศี (ป.)

วาคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

ธาดุครรม (ทาดุคฺคฺ) น. ส่วนสำคัญของพระสถูป หรือพระปรางค์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ หรือพระธาตุไว้ภายใน

ธาดุ หมายถึง น. กระดูกของพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้าและพระอรหันต์ โดยทั่วๆ ไปเรียกรวมๆ กันว่า พระธาตุ (ป., ส.)

ครรม หมายถึง น. ห้อง, ท้อง (ส.)

ธาราธิคุณ (ทาราทิกฺขุน) น. เกณฑ์น้ำฝน ซึ่งมากที่สุด (ของแต่ละปี)

ธารา หมายถึง น. สายน้ำ, ลำธาร, ห้วย, หยาดน้ำ, ท่อน้ำ (ป., ส.)

ธิ หมายถึง คำนำหน้าคำที่มาจากบาลีและสันสกฤต แปลว่า ยิ่ง, ใหญ่ (ป., ส.)

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

ธารายนต์ (ทารายน) น. น้ำพุ

ธารา หมายถึง น. สายน้ำ, ลำธาร, ห้วย, หยาดน้ำ, ท่อน้ำ (ป., ส.)

ยนต์ หมายถึง น. เครื่องกลไก, เครื่องจักรที่ให้กำเนิดพลังงานหรือทำให้วัตถุเคลื่อนที่ (ป.)

ธีรภาพ (ทีระพาบ) น. ความมั่นคง, ความแน่นอนหนา

ธีระ หมายถึง น. มั่นคง, แข็งแรง (ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ธีรราช (ทีระราด) น. กษัตริย์ผู้เป็นปราชญ์

ธีระ หมายถึง น. นักปราชญ์ (ป.)

ราช หมายถึง น. พระแผ่นดิน (ป., ส.)

ธุดงค์วัตร (ทุตงคะวัต) น. กิจอันภิกษุผู้ถือธุดงค์ควรทำ

ธุดงค์ หมายถึง น. องค์คุณเครื่องกำจัดกิเลส, ชื่อวัตรปฏิบัติอย่างเคร่งครัดของภิกษุ มี 13 อย่าง (ป.)

วัตร หมายถึง น. กิจพึงกระทำ, หน้าที่ (ป.)

ธุดงค์สมาทาน (ทุตงคะสะมาทาน) น. การถือธุดงค์

ธุดงค์ หมายถึง น. องค์คุณเครื่องกำจัดกิเลส, ชื่อวัตรปฏิบัติอย่างเคร่งครัดของภิกษุ มี 13 อย่าง (ป.)

สมาทาน หมายถึง ก. รับเอาถือเอาเป็นข้อปฏิบัติ (ป. ส.)

ธรรการ (ทุระกาน) น. การจัดกิจการงานโดยส่วนรวมของแต่ละหน่วย ซึ่งมีช่างานวิชาการ

ธรรระ หมายถึง น. หน้าที่การงานที่พึงกระทำ (ป., ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า งาน, สิ่งหรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

ธรรกิจ (ทุระกิด) น. การงานประจำเกี่ยวกับอาชีพค้าขาย หรือกิจการอย่างอื่นที่สำคัญ และที่ไม่ใช่ราชการ

ธรรระ หมายถึง น. หน้าที่การงานที่พึงกระทำ (ป., ส.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

ธรรดารธา (ทุระดารา) น. ดาวเหนือ

ธรร หมายถึง ว. มั่น, เทียง (ป.)

ดารธา หมายถึง น. ดาว, ดวงดาว (ป., ส.)

ธรวภาค (ทุระพาก) น. เส้นแวงอันไม่เปลี่ยนที่แห่งดาวซึ่งประจำที่อยู่

ธรว หมายถึง ว. มั่น, เทียง (ป.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, บั้น, ตอน, คราว (ป.)

ธรมณฑล (ทุระมณฑล) น. แถบขั้วโลก

ธรว หมายถึง ว. มั่น, เทียง (ป.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

น

นขลิขิต (นะชะลิขิต) น. เครื่องหมายวงเล็บ รูปดังนี้ ()

นชะ หมายถึง น. เล็บ, เล็บมือ, เล็บเท้า (ป., ส.)

ลิขิต หมายถึง ก. เขียน, กำหนด (ป., ส.)

นขเลขา (นะชะเลขา) น. การขีดด้วยเล็บ

นชะ หมายถึง น. เล็บ, เล็บมือ, เล็บเท้า (ป., ส.)

เลขา หมายถึง น. ลาย, รอยเขียน, ตัวอักษร, การเขียน (ป., ส.)

นครวาสี (นะคะระวาสี) น. ขาวนคร

นคร หมายถึง น. เมืองใหญ่, กรุง (ป., ส.)

วาสี หมายถึง น. ผู้อยู่, ผู้ครอง (ป., ส.)

นครินทร์ (นะคะริน) น. จอมนคร, เจ้าเมือง, เมืองใหญ่

นคร หมายถึง น. เมืองใหญ่, กรุง (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

นเคนทร์ (นะเคน) น. เจ้าเขา, เขานิพพานต์, เขาไกรลาส

นคะ หมายถึง น. ภูเขา (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

นเศวร (นะเศสวณ) น. เจ้าเขา, เขานิพพานต์, เขาไกรลาส

นคะ หมายถึง น. ภูเขา (ป., ส.)

อิศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

นโคทร (นะโคทอน) น. เวียงเขา, หุบเขา

นคะ หมายถึง น. ภูเขา (ป., ส.)

อุทร หมายถึง น. ท้อง (ป., ส.)

นทีรภัย (นะทีรภัย) น. กระแสน้ำ

นที หมายถึง น. แม่น้ำ (ป.)

รภัย หมายถึง หมายถึง น. รยะ, เร็ว, ไวกว (ป., ส.)

นพคุณ (นบพะคุณ) น. ทองคำเนื้อแก้ว เป็นทองบริสุทธิ์ โบราณกำหนดราคาตามคุณภาพของเนื้อหนัก 1 บาท เป็นราคาเงิน 9 บาท เรียกว่า ทองเนื้อแก้ว หรือ ทองนพคุณแก้วน้ำ

นพ หมายถึง น. แก้ว (ป.)

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

นพเคราะห์ (นบพะเคราะห์) น. ดาวพระเคราะห์ทั้ง 9 คือ อาทิตย์ จันทร์ อังคาร พุธ เสาร์ พฤหัสบดี ราหู ศุกร์ เกตุ

นพ หมายถึง น. แก้ว (ป.)

เคราะห์ หมายถึง น. เรียกดาวเฉพาะ 9 ดวง เรียงตามลำดับมหาทักษา คือ อาทิตย์ จันทร์ อังคาร พุธ เสาร์ พฤหัสบดี ราหู ศุกร์ เกตุ (ส.)

นพปฎล (นบพะปะตน) น. มีเพดาน 9 ชั้น หมายถึง เสด็จจัด

นพ หมายถึง น. แก้ว (ป.)

ปฎล หมายถึง น. หลังคา, เพดาน, ชั้น (ป.)

นพรัตน์ (นบพะรัตน์) น. แก้ว 9 อย่าง คือ เพชร ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน นิล มุกดา เพทาย ไพฑูรย์

นพ หมายถึง น. แก้ว (ป.)

รัตน์ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

นพศก (นบพะศก) น. เรียกปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลขแก้ว เช่น ปีเถาะนพศก จุลศักราช 1349

นพ หมายถึง น. แก้ว (ป.)

ศก หมายถึง น. ระบบการคำนวณนับเวลาเรียงลำดับกันเป็นปีๆ โดยถือเอาเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเป็นจุดเริ่มต้น (ส.)

นพศูล (นบพะสุน) น. เครื่องประดับยอดปราสาททำเป็นรูปดอก มีกิ่งเป็นรูปดาบแตกสาขาออกไป 4 ทิศ

นพ หมายถึง น. แก้ว (ป.)

ศูล หมายถึง น. หลาว, เหล็กแหลม (ส.)

นภศูล (นบพะสุน) น. เครื่องประดับยอดปรางค์ทำเป็นรูปหอก มีกึ่งเป็นรูปดาบแตกสาขาออกไป

4 ทิศ

นภ หมายถึง น. ฟ้า, หาว, อากาศ (ป.)

ศูล หมายถึง น. หลาว, เหล็กแหลม (ส.)

นภาลัย (นระภาลัย) น. ฟากฟ้า, กลางหาว

นภ หมายถึง น. ฟ้า, หาว, อากาศ (ป.)

อาลัย หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

นโยบาย (นระโยบาย) น. หลักและวิธีปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการ

นยะ หมายถึง น. เค้าความที่สอดให้เข้าใจเอาเอง (ป., ส.)

อุบาย หมายถึง น. วิธีการอันแยบคาย (ป., ส.)

นรชาติ (นระชาติ) น. คน, หมู่คน

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง น. คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิมหรือหมายถึงพวกหรือหมู่ (ป., ส.)

นรเทพ (นระเทพ) น. พระราชา

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

เทพ หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

นรนาถ (นระนาถ) น. พระราชา

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

นาถ หมายถึง น. ที่พึง, ผู้เป็นที่พึง (ป., ส.)

นรนายก (นระนายก) น. พระราชา

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

นายก หมายถึง น. ผู้นำ, ผู้เป็นหัวหน้า (ป., ส.)

นรบตี (นระบอดี) น. พระราชา

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

บตี หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ปกครอง, ผู้บังคับบัญชา (ป., ส.)

นรบาล (นระบาน) น. พระราชา

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

บาล หมายถึง น. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง (ป., ส.)

นรพัยค์ม์ (นอระพะยัก) น. สมิงชาย คือ คนเก่งกาจราวกับเสือ

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

พัยค์ม์ หมายถึง น. เสือโคร่ง (ป.)

นรราช (นอระราด) น. พระราชา

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, พญา (ป., ส.)

นรเศรษฐ์ (นอระเสด) น. คนประเสริฐ

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

เศรษฐ์ หมายถึง ว. ดีเลิศ, ดีที่สุด, ยอดเยี่ยม, ประเสริฐ (ส.)

นรสิงห์ (นอระสิง) น. คนปานสิงห์, นักรบผู้มหาโยธิน

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

สิงห์ หมายถึง น. สัตว์ในนิยาย ถือว่าดุร้ายและมีกำลังมาก (ส.)

นรสีห์ (นอระสี) น. คนปานสิงห์, นักรบผู้มหาโยธิน

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

สีห์ หมายถึง ราชสีห์ (ป.)

นรากร (นอระกอน) น. คน, หมู่คน

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

อากร หมายถึง น. หมู่, กอง (ป., ส.)

นราธิเบนทร์ (นอราทิเบน) น. พระมหากษัตริย์

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

อธิป หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, นาย, หัวหน้า, ผู้เป็นใหญ่ (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

นราธิเบศร์ (นอราทิเบด) น. พระมหากษัตริย์

นร หมายถึง น. คน, ชาย (ป., ส.)

อธิป หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, นาย, หัวหน้า, ผู้เป็นใหญ่ (ป., ส.)

อิศร หมายถึง ว. เป็นใหญ่, เป็นใหญ่ในตัวเอง, เป็นไทแก่ตัวไม่ขึ้นแก่ใคร (ส.)

นรกานต์ (นอระกาน) น. นรก

นรก หมายถึง น. แดนหรือภูมิที่เชื่อกันว่าผู้ทำบาปจะต้องไปเกิดและถูกลงโทษ (ป., ส.)

อันต์ หมายถึง น. เขต, แดน (ป., ส.)

นฤเทพ (นระวีเทพ) น. พระราชา

นฤ หมายถึง น. คน (ส.)

เทพ หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

นฤบดี (นระวีบดี) น. พระราชา

นฤ หมายถึง น. คน (ส.)

บดี หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ปกครอง, ผู้บังคับบัญชา (ป., ส.)

นฤบาล (นระวีบาน) น. พระราชา

นฤ หมายถึง น. คน (ส.)

บาล หมายถึง น. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง (ป., ส.)

นฤปัตินี (นระวีปัตินี) น. พระราชินี

นฤ หมายถึง น. คน (ส.)

ปัตินี หมายถึง น. หญิงแม่เรือน, เมีย (ส.)

นฤตยศาลา (นระวิตตะยะศาลา) น. ห้องเต็นท์

นฤตย์ หมายถึง น. การระบำ, การฟ้อนรำ, การเต้นรำ (ส.)

ศาลา หมายถึง น. อาคารทรงไทย ปล่อยโถง ไม่กั้นฝา ใช้เป็นที่พัก หรือเพื่อประโยชน์
การงานอย่างใดอย่างหนึ่ง (ส.)

นฤตยศาสตร์ (นระวิตตะยะศาสตร์) น. วิทยาหรือศิลปะแห่งการระบำ

นฤตย์ หมายถึง น. การระบำ, การฟ้อนรำ, การเต้นรำ (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

นฤตยสถาน (นระวิตตะยะสะถาน) น. ที่สำหรับการระบำ

นฤตย์ หมายถึง น. การระบำ, การฟ้อนรำ, การเต้นรำ (ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แหล่ง (ส.)

นวกกรรม (นระวะกำ) น. การก่อสร้าง

นวก หมายถึง ว. ใหม่ (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

นวกการ (นระวะกาน) น. การก่อสร้าง

นวก หมายถึง ว. ใหม่ (ป., ส.)

การ หมายถึง คำประพาสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่งหรือ
เรื่องที่ทำ (ป., ส.)

นวกิจ (นวะกิด) น. การก่อสร้าง

นว หมายถึง ว. ใหม่ (ป., ส.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

นวชาติ (นวะชาติ) ว. ใหม่

นว หมายถึง ว. ใหม่ (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง ก. เกิด (ป.)

นวครหะ (นวะครหะ) น. นพเคราะห์, ดาวพระเคราะห์ทั้ง 9 คือ อาทิตย์ จันทร์ อังคาร พุธ

เสาร์ พฤหัสบดี ราหู ศุกร์ เกตุ

นว หมายถึง น. เก้า, จำนวน 9 (ป.)

ครหะ หมายถึง น.เคราะห์, เรียกดาวเฉพาะ 9 ดวง เรียงตามลำดับมหาทักษา คือ

อาทิตย์ จันทร์ อังคาร พุธ เสาร์ พฤหัสบดี ราหู ศุกร์ เกตุ (ส.)

นวกุณ (นวะคุน) น. นพคุณ, ทองคำเนื้อเก้า เป็นทองบริสุทธิ์ โบราณกำหนดราคาตาม

คุณภาพของเนื้อหนัก 1 บาท เป็นราคาเงิน 9 บาท เรียกว่า ทองเนื้อเก้า หรือ

ทองนพคุณเก้านี้

นว หมายถึง น. เก้า, จำนวน 9 (ป.)

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

นวเคราะห์ (นวะเคราะห์) น. นพเคราะห์, ดาวพระเคราะห์ทั้ง 9 คือ อาทิตย์ จันทร์ อังคาร พุธ

เสาร์ พฤหัสบดี ราหู ศุกร์ เกตุ

นว หมายถึง น. เก้า, จำนวน 9 (ป.)

เคราะห์ หมายถึง น. เรียกดาวเฉพาะ 9 ดวง เรียงตามลำดับมหาทักษา คือ อาทิตย์

จันทร์ อังคาร พุธ เสาร์ พฤหัสบดี ราหู ศุกร์ เกตุ (ส.)

นวทวาร (นวะทวาร) น. ช่องทั้ง 9 แห่งร่างกาย คือ ตา 2 หู 2 จมูก 2 ปาก 1 ทวารเบา 1

ทวารหนัก 1

นว หมายถึง น. เก้า, จำนวน 9 (ป.)

ทวาร หมายถึง น. ช่อง (ป., ส.)

นวปฏล (นวะปะตน) น. นพปฏล, มีเพดาน 9 ชั้น หมายถึง เสวตฉัตร

นว หมายถึง น. เก้า, จำนวน 9 (ป.)

ปฏล หมายถึง น. หลังคา, เพดาน, ชั้น (ป.)

นวพฐ (นวะพะฑู) น. ลูกสะไภ้

นว หมายถึง ว. ใหม่ (ป., ส.)

พฐ หมายถึง น. เจ้าสาว (ป., ส.)

นวมุข (นวะมุข) น. นวทวาร, ช่องทั้ง 9 แห่งร่างกาย คือ ตา 2 หู 2 จมูก 2 ปาก 1 ทวาร

เบา 1 ทวารหนัก 1

นว หมายถึง น. เก้า, จำนวน 9 (ป.)

มุข หมายถึง น. ทาง (ป., ส.)

นวรัตน์ (นวะรัต) น. นพรัตน์, แก้ว 9 อย่าง คือ เพชร หัปทิม มรกต บุษราคัม โกเมน นิล

มุกดา เพทาย ไพฑูรย์

นว หมายถึง น. เก้า, จำนวน 9 (ป.)

รัตน์ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

นวลโลหะ (นวะโลหะ) น. โลหะ 9 ชนิด คือ เหล็ก 1 พรอท 1 ทองแดง 1 เงิน 1 ทองคำ 1

เจ้าน้ำเงิน 1 สังกะสี 1 ชิน 1 และบริสุทธ์ 1

นว หมายถึง น. เก้า, จำนวน 9 (ป.)

โลหะ หมายถึง น. ธาตุที่ตกลงจากแร่แล้ว เช่น ทองคำ เหล็ก ทองแดง (ป., ส.)

นวลวิธ (นวะวิด) ว. 9 ประการ, 9 อย่าง

นว หมายถึง น. เก้า, จำนวน 9 (ป.)

วิธ หมายถึง น. อย่าง, ชนิด (ป.)

นวงค์สัตตฤศาสน์ (นวะคะสัตตฤสาด) น. คำสอนของพระศาสดา คือ พระพุทธเจ้า มีองค์ 9

นว หมายถึง น. เก้า, จำนวน 9 (ป.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

สัตตฤศาสนา หมายถึง น. คำสอนของพระศาสดา คือ พระพุทธศาสนา (ป.)

นวลโกวาท (นวะโกวาด) น. โวาทเพื่อผู้บวชใหม่

นวกะ หมายถึง น. ผู้ใหม่, ผู้อ่อน (ป.)

โวาท หมายถึง น. คำแนะนำ, คำตักเตือน, คำกล่าวสอน (ป.)

นวลกฐมิ (นวะกะฐุม) น. ชั้นหรือชั้นแห่งผู้ใหม่

นวกะ หมายถึง น. ผู้ใหม่, ผู้อ่อน (ป.)

กฐมิ หมายถึง น. พื้น, ชั้น (ป., ส.)

นพการ (นระกะกาน) น. ช่างจักสาน

นพะ หมายถึง น. ไม้้อ, ไม้รวก, ไม้ไผ่ (ป.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

นักซ์ตฤกษ์ (นักซ์ตตะเริก) น. ฤกษ์ที่ขึ้นกับการโคจรของดวงจันทร์ว่าผ่านดาวนักซ์ตรหมู่ใดหมู่หนึ่งใน 27 หมู่ รวมถึงฤกษ์ที่ขึ้นกับการโคจรของดวงดาวในสุริยจักรวาลว่าผ่านดาวนักซ์ตรหมู่ใดหมู่หนึ่งใน 27 หมู่

นักซ์ต หมายถึง น. ดาว, ดาวฤกษ์ (ป.)

ฤกษ์ หมายถึง น. คราวหรือเวลาที่กำหนดหรือคาดว่าจะให้ผล (ส.)

นักซ์ตรจักร (นักซ์ตตะระจัก) น. แผนที่หมู่ดาวที่ไม่เคลื่อนฐาน

นักซ์ตร หมายถึง น. ดาว, ดาวฤกษ์ (ส.)

จักร หมายถึง น. สิ่งที่มีลักษณะเป็นวงกลมอย่างล้อรถ (ส.)

นักซ์ตรบดี (นักซ์ตตะระบอดี) น. ดาวพระพุธ

นักซ์ตร หมายถึง น. ดาว, ดาวฤกษ์ (ส.)

บดี หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ครอง, ผู้บังคับบัญชา (ป., ส.)

นักซ์ตรบถ (นักซ์ตตะระบถ) น. ฟากฟ้า

นักซ์ตร หมายถึง น. ดาว, ดาวฤกษ์ (ส.)

บถ หมายถึง น. ทาง (ป.)

นักซ์ตรปาฐก (นักซ์ตตะระปาถก) น. นักดาราศาสตร์

นักซ์ตร หมายถึง น. ดาว, ดาวฤกษ์ (ส.)

ปาฐก หมายถึง น. ผู้แสดงปาฐกถา (ป., ส.)

นักซ์ตรมณฑล (นักซ์ตตะระมณฑล) น. ดาวหมู่หนึ่งๆ

นักซ์ตร หมายถึง น. ดาว, ดาวฤกษ์ (ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

นักซ์ตรมาลา (นักซ์ตตะระมาลา) น. จักรราศีที่ดาวเวียน

นักซ์ตร หมายถึง น. ดาว, ดาวฤกษ์ (ส.)

มาลา หมายถึง น. สาย, แถว (ป., ส.)

นักษัตรโยค (นักสัต์ตระโยค) น. การประจวบแห่ง (พระจันทร์กับ) ดาว

นักษัตร หมายถึง น. ดาว, ดาวฤกษ์ (ส.)

โยคะ หมายถึง น. การที่ดาวนพเคราะห์ที่ตั้งแต่ 2 ดวงขึ้นไปมารวมกันในราศีเดียว (ป., ส.)

นักษัตรวิทยา (นักสัต์ตระวิดทะยะยา) น. วิชาดาว, โหราศาสตร์

นักษัตร หมายถึง น. ดาว, ดาวฤกษ์ (ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

นันทนาการ (นันทะนากาน) น. กิจกรรมที่ทำตามสมัครใจในยามว่าง เพื่อให้เกิดความ
สนุกสนานเพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียด, การสราญใจ

นันทน์ หมายถึง น. ความสนุก, ความยินดี, ความรื่นเริง (ป., ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

นัยนามพ (นัยะนามพ) น. น้ำตา

นัยน์ หมายถึง น. ดวงตา (ป., ส.)

อัมพ หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

นาคทนต์ (นากคะทน) น. งาช้าง

นาค หมายถึง น. ช้าง (ป.)

ทนต์ หมายถึง น. ฟัน, งาช้าง (ป., ส.)

นาคบาท (นากคะบาท) น. บ่วงที่เป็นงู เป็นชื่อศรของพระอินทร์ชิตที่แผลงศรไปเป็นงู

นาค หมายถึง น. งูใหญ่มีหงอน เป็นสัตว์ในนินาย (ป., ส.)

บาท หมายถึง น. บ่วง (ส.)

นาคราช (นากคะราด) น. พญา

นาค หมายถึง น. งูใหญ่มีหงอน เป็นสัตว์ในนินาย (ป., ส.)

ราช หมายถึง น. พญา (ป., ส.)

นาคลตา (นากคะลตา) น. เถาวัลย์งู, เถาพลู

นาค หมายถึง น. งูใหญ่มีหงอน เป็นสัตว์ในนินาย (ป., ส.)

ลตา หมายถึง น. เครือเถา, เครือวัลย์ (ป., ส.)

นาควิถี (นาคคะวิถี) น. ทางที่พระจันทร์เดินไปในระหว่างดาวสวาทิ (หรืออัคนี) ภรณี และ
 กฤติกา

นาค หมายถึง น. ฐใหญ่มีหงอน เป็นสัตว์ในนิยาย (ป., ส.)

วิถี หมายถึง น. สาย, แนว, ถนน, ทาง (ป., ส.)

นาคสังวัจจระ (นาคคะสังวัตจระ) น. ปีมะโรง

นาค หมายถึง น. ฐใหญ่มีหงอน เป็นสัตว์ในนิยาย (ป., ส.)

สังวัจจระ หมายถึง น. ปี (ป.)

นาคินทร์ (นาคิน) น. พญาช้าง, พญา

นาค หมายถึง น. ฐ, ช้าง (ป.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

นาเคนทร์ (นาเคน) น. พญาช้าง, พญา

นาค หมายถึง น. ฐ, ช้าง (ป.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

นาเคศ (นาเคด) น. พญาช้าง, พญา

นาค หมายถึง น. ฐ, ช้าง (ป.)

อีศ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

นาเคศวร (นาเคสว) น. พญาช้าง, พญา

นาค หมายถึง น. ฐ, ช้าง (ป.)

อิศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

นาฏกรรม (นาตตะกำ) น. การละครหรือการฟ้อนรำ

นาฏ หมายถึง น. นางละคร, นางฟ้อนรำ (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

นาฏดนตรี (นาตตะดนตรี) น. ลิเก

นาฏ หมายถึง น. นางละคร, นางฟ้อนรำ (ป., ส.)

ดนตรี หมายถึง น. เสียงที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลง, เครื่องบรรเลงที่มีเสียงดังทำให้
 รู้สึกเพลิดเพลินหรือเกิดอารมณ์รัก โศกหรืออื่นเรียงเป็นต้นได้ตามทำนองเพลง (ส.)

นาฏศิลป์ (นาตตะสิน) น. ศิลปะแห่งการละครหรือการฟ้อนรำ

นาฏ หมายถึง น. นางละคร, นางฟ้อนรำ (ป., ส.)

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

นานันครส (นานันกคะรด) น. รสเลิศต่างๆ

นานา หมายถึง ว. ต่างๆ (ป.)

อัครคะ หมายถึง ว. เลิศ, ยอด (ป.)

รส หมายถึง น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยลิ้น (ป., ส.)

นานาเนก (นานาเหฺนง) น. ต่างๆ กัน มากมาย

นานา หมายถึง ว. ต่างๆ (ป.)

อเนก หมายถึง ว. มาก, หลาย (ป., ส.)

นานาประการ (นานาปุระกาน) ว. มีหลายอย่าง, นานัปการ ก็ว่า

นานา หมายถึง ว. ต่างๆ (ป.)

ประการ หมายถึง น. อย่าง, ชนิด (ส.)

นานาสังวาส (นานาสังวาด) น. การอยู่ร่วมต่างกัน

นานา หมายถึง ว. ต่างๆ (ป.)

สังวาส หมายถึง น. การอยู่ด้วยกัน, การอยู่ร่วมกัน (ป., ส.)

นามสงเคราะห์ (นามมะสงเคราะห์) น. หนังสือที่รวบรวมคำพูดไว้, อภิธาน

นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)

สงเคราะห์ หมายถึง น. การรวบรวม (ส.)

นามานุศาสตร์ (นามานุสาด) น. อภิธานคำชื่อ

นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุนหลัง, ตาม, เองๆ (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

นามาภิไธย (นามาพิไท) น. ชื่อ

นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)

อภิไธย หมายถึง ชื่อ (ป.)

นารีผล (นารีผน) น. ต้นมักกะลีผล

นารี หมายถึง น. ผู้หญิง, นาง (ป., ส.)

ผล หมายถึง น. ลูกไม้ (ป., ส.)

นาวิกโยธิน (นาวิกกะโยthin) น. ทหารเรือฝ่ายบก

นาวิก หมายถึง น. คนเรือ (ป., ส.)

โยthin หมายถึง น. นักรบ, ทหาร (ส.)

นิจศีล (นิตจะสิ้น) น. ศีลที่ควรรักษาเป็นนิจ ได้แก่ ศีล 5

นิจ หมายถึง ว. เสมอไป, สม่ำเสมอ (ป.)

ศีล หมายถึง น. ข้อบัญญัติทางพระพุทธศาสนาที่กำหนดการปฏิบัติกายและใจ, การรักษากายวาจาให้เรียบร้อย (ส.)

นิตยทาน (นิตตะยะทาน) น. การให้ทานทุกวัน

นิตย หมายถึง ว. เสมอไป, สม่ำเสมอ (ส.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

นิตยภัต (นิตตะยะพัต) น. อาหารหรือค้ำอาหารที่ถวายภิกษุสามเณรเป็นนิตย

นิตย หมายถึง ว. เสมอไป, สม่ำเสมอ (ส.)

ภัต หมายถึง อาหาร, ข้าว (ป.)

นิตยสาร (นิตตะยะสาน) น. หนังสือพิมพ์ที่ออกเป็นรายคาบ

นิตย หมายถึง ว. เสมอไป, สม่ำเสมอ (ส.)

สาร หมายถึง น. ข้อความ, ถ้อยคำ, เรื่องราว, หนังสือ, จดหมาย (ป., ส.)

นิติกร (นิติกอน) น. ชื่อตำแหน่งผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกฎหมาย

นิติ หมายถึง น. นีติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

นิติกรณ์ (นิติกอน) น. การรับรองของเจ้าพนักงานว่าเป็นตราสารที่ถูกต้องตามกฎหมาย

นิติ หมายถึง น. นีติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)

กรณ์ หมายถึง น. การทำ, เครื่องทำ, ผู้ช่วย, ผู้เขียน (ป., ส.)

นิติกรรม (นิติกำ) น. การใดๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยสมัครใจ มุ่งโดยตรงต่อ

การผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อจะก่อเปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับ
ซึ่งสิทธิ์

นิติ หมายถึง น. นีติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

นิติการ (นิติทาน) น. สายงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานทางกฎหมาย

นิติ หมายถึง น. นิติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)

การ หมายถึง น. คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤตหมายความว่า งาน, สิ่งหรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

นิติธรรม (นิติทำ) น. หลักพื้นฐานแห่งกฎหมาย

นิติ หมายถึง น. นิติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)

ธรรม หมายถึง น. กฎ, กฎเกณฑ์ (ส.)

นิตินัย (นิติไน) น. ความหมายตามกฎหมาย

นิติ หมายถึง น. นิติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)

นัย หมายถึง น. ความ, ความหมาย (ป.)

นิติบัญญัติ (นิติบันหุยัด) น. การบัญญัติกฎหมาย

นิติ หมายถึง น. นิติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)

บัญญัติ หมายถึง น. ข้อความที่ตราหรือกำหนดขึ้นไว้เป็นข้อบังคับเป็นหลักเกณฑ์ หรือเป็นกฎหมาย (ป.)

นิติบุคคล (นิติบุคคน) น. กลุ่มบุคคล องค์กรหรือทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เป็นกองทุน เพื่อดำเนินกิจการอันใดอันหนึ่ง ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นบุคคลอีกประเภทหนึ่งที่มีไช่บุคคลธรรมดา

นิติ หมายถึง น. นิติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)

บุคคล หมายถึง น. คนซึ่งสามารถมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย, กลุ่มบุคคลหรือองค์กร ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นบุคคลอีกประเภทหนึ่งที่มีไช่บุคคลธรรมดา และมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย (ป.)

นิติภาวะ (นิติพาอะ) น. ความเป็นผู้มีความสามารถที่จะใช้สิทธิตามกฎหมายได้ด้วยตนเอง

นิติ หมายถึง น. นิติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)

ภาวะ หมายถึง น. ความมี, ความเป็น, ความปรากฏ (ป., ส.)

- นิติวิทยาศาสตร์ (นิติวิद्यาศาสตร์)** น. วิชาที่ว่าด้วยการนำหลักวิทยาศาสตร์สาขาต่างๆ มาประยุกต์ เพื่อแก้ปัญหาทางกฎหมาย และการพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีความ
- นิติ** หมายถึง น. นิติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)
- วิทยาศาสตร์** หมายถึง น. ความรู้ที่ได้โดยการสังเกตและค้นคว้าจากปรากฏการณ์ธรรมชาติและจัดเข้าเป็นระเบียบ, วิชาที่ค้นคว้าได้หลักฐานและเหตุผลแล้วจัดเข้าเป็นระเบียบ (ส.)
- นิติศาสตร์ (นิติศาส)** น. วิชากฎหมาย
- นิติ** หมายถึง น. นิติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)
- ศาสตร์** หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)
- นิติสัมพันธ์ (นิติสัมพันธ์)** น. ความเกี่ยวพันตามกฎหมาย
- นิติ** หมายถึง น. นิติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)
- สัมพันธ์** หมายถึง ก. ผูกพัน, เกี่ยวข้อง (ป., ส.)
- นิติเหตุ (นิติเหตุ)** น. เหตุการณ์หรือการเป็นไป ซึ่งมีผลตามกฎหมาย
- นิติ** หมายถึง น. นิติ, กฎหมาย, กฎปฏิบัติ, แบบแผน (ป.)
- เหตุ** หมายถึง น. สิ่งหรือเรื่องที่ทำให้เกิดผล, เค้ามูล, เรื่อง (ป., ส.)
- นิทรากรรม (นิทรากรรม)** น. การหลับ
- นิทรา** หมายถึง น. การหลับ, การนอนหลับ (ส.)
- อากรรม** หมายถึง น. สิ่งที่ยึดหน่วงจิตใจโดยผ่านทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ (ป.)
- นิทานวจนะ (นิทานวจนะ)** น. คำแถลงเรื่องเดิม, ข้อความเบื้องต้น
- นิทาน** หมายถึง น. เรื่องเดิม (ป.)
- วจนะ** หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)
- นิพพิทาญาณ (นิพพิทาญาณ)** น. ความรู้ที่ทำให้เบื่อหน่ายในกองทุกข์
- นิพพิทา** หมายถึง น. ความเบื่อหน่ายในกองทุกข์ (ป.)
- ญาณ** หมายถึง น. วิชาหยั่งรู้ หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ, ความสามารถหยั่งรู้เป็นพิเศษ (ป.)
- นิพัทธกุศล (นิพัทธกุศล)** น. กุศลที่ทำเป็นนิจ
- นิพัทธ์** หมายถึง ว. เื่องๆ, เสมอ, เนื่องกัน (ป.)
- กุศล** หมายถึง น. สิ่งที่ดีที่ชอบ, บุญ (ส.)

นิมมานรติ (นิมมานะระติ) น. ชื่อสวรรค์ชั้นที่ 5 แห่งสวรรค์ 6 ชั้น

นิมมาน หมายถึง น. การสร้าง, การแปลง, การทำ, การวัดส่วน (ป.)

รติ หมายถึง น. ความสุข, ความชอบใจ (ป., ส.)

นियัตินิยม (นียัตตินิยม) น. ลัทธิความเชื่อที่ว่า การกระทำทุกอย่างของมนุษย์หรือเหตุการณ์
ทั้งหลายได้ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว

นียต หมายถึง ก. กำหนด (ป., ส.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

นिरคุณ (นิระคุณ) ว. ไม่มีลักษณะดี, ไม่มีคุณ, เสว, ชั่วร้าย

นिर หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำอื่น แปลว่า ไม่, ไม่มี, ออก (ส.)

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้น (ป., ส.)

นिरทุกข์ (นิระทุก) น. ไม่มีทุกข์

นिर หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำอื่น แปลว่า ไม่, ไม่มี, ออก (ส.)

ทุกข์ หมายถึง น. ความลำบาก, ความไม่สบายกายไม่สบายใจ (ป.)

นिरโทษ (นิระโทษ) น. ไม่มีโทษ

นिर หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำอื่น แปลว่า ไม่, ไม่มี, ออก (ส.)

โทษ หมายถึง น. ความไม่ดี, ความชั่ว, ความผิด, ผลแห่งความผิดที่ต้องรับ, ผลร้าย (ส.)

นिरโทษกรรม (นิระโทษสะก่า) น. การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น, การลบหลู่การ-
กระทำความผิดอาญาที่บุคคลได้กระทำมาแล้ว

นिरโทษ หมายถึง น. ไม่มีโทษ (ส.)

กรรม หมายถึง การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

นिरนัย (นิระไน) น. วิธีการใช้เหตุผลที่ดำเนินจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย

นिर หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำอื่น แปลว่า ไม่, ไม่มี, ออก (ส.)

นัย หมายถึง น. แนว, ทาง (ป.)

นिरนาม (นิระนาม) น. ไม่รู้ว่าชื่ออะไร

นिर หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำอื่น แปลว่า ไม่, ไม่มี, ออก (ส.)

นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)

นिरภัย (นิระไพ) ว. ไม่มีภัย, แคล้วคลาดจากภัยอันตราย

นिर หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำอื่น แปลว่า ไม่, ไม่มี, ออก (ส.)

ภัย หมายถึง น. สิ่งที่น่ากลัว, อันตราย (ป., ส.)

นิรมล (นิระมน) ว. ไม่มีมลทิน, ไม่มีหมอง, ผ่องใส

นิร หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำอื่น แปลว่า ไม่, ไม่มี, ออก (ส.)

มล หมายถึง ว. หมอง, สกปรก, ไม่บริสุทธิ์ (ป., ส.)

นิрмаณกาย (นิระมานะกาย) น. กายที่ประกอบด้วยชั้น 5 ของพระพุทธเจ้า ซึ่งมีอันเปลี่ยนแปลงไปเหมือนสิ่งทีประกอบด้วยชั้น 5 อื่นๆ

นิрмаณ น. การสร้าง, การแปลง, การทำ, การวัดส่วน (ส.)

กาย หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

นิรยบาล (นิระยะบาน) น. ผู้คุมนรก

นิรย หมายถึง น. นรก (ป.)

บาล หมายถึง ก. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง (ป., ส.)

นิรันตร (นิรันดอน) ว. ตลอดไปไม่เว้นว่าง, ติดต่อกันตลอดไป

นิร หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำอื่น แปลว่า ไม่, ไม่มี, ออก (ส.)

อันตร หมายถึง น. ภายใน, ระหว่าง (ป., ส.)

นิรินธพินาศ (นิรินทะนะพินาด) น. ความสิ้นไปอย่างขาดเชื้อ คือ ไม่ลุกลามได้อีก

นิร หมายถึง ว. คำประกอบหน้าคำอื่น แปลว่า ไม่, ไม่มี, ออก (ส.)

อินธน์ หมายถึง น. เชื้อไฟ (ป., ส.)

พินาศ หมายถึง น. ความเสียหายสิ้นเชิง, ความเสียหายย่อยยับ (ส.)

นิรุกติศาสตร์ (นิรุกติสาด) น. วิชาว่าด้วยที่มาและความหมายของคำ

นิรุกติ หมายถึง น. ภาษา, คำพูด (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

นิรุกติปฏิสัมพันธ์ (นิรุกติปะติลำพิทา) น. ปฏิสัมพันธ์ 1 ใน 4 อย่าง หมายถึง ปัญญาอัน

แตกฉานในนิรุกติ คือ ความเข้าใจในภาษา รู้จักใช้ด้วยคำพูดอธิบายให้คนเข้าใจ

ตลอดจนรู้ภาษาต่างๆ อาจชักนำคนให้เชื่อถือหรือนิยมตามคำพูด, กล่าวสั้นๆ

ว่า เข้าใจพูด

นิรุกติ หมายถึง น. ภาษา, คำพูด (ป.)

ปฏิสัมพันธ์ หมายถึง น. ความแตกฉาน, ปัญญาอันแตกฉาน (ป.)

นิลบัตร (นินละบัด) น. พืชบางอย่างหนึ่งมีสีดำที่โคนแขนเป็นแผ่นเดียว

นิล หมายถึง ว. สีอย่างนิล (ป., ส.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้ เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูป

สี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

นิลปัทม์ (นินละบัด) น. บัวเขียว

นิล หมายถึง น. พลอยชนิดหนึ่ง มีสีดำ ถ้าถ้าสีน้ำเงินแก่เรียกว่านิลสีดอกผักตบ (ป., ส.)

ปัทม์ หมายถึง น. บัวหลวง (ส.)

นิลรัตน์ (นินละรัต) น. แก้วสีขาบ, นิล

นิล หมายถึง น. พลอยชนิดหนึ่ง มีสีดำ ถ้าถ้าสีน้ำเงินแก่เรียกว่านิลสีดอกผักตบ (ป., ส.)

รัตน์ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

นิเวศวิทยา (นิเวศะวิททะยา) น. วิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับถิ่นที่อยู่ และสิ่งแวดล้อม

นิเวศ หมายถึง น. ที่อยู่, บ้าน, วัง (ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

นิตกาล (นิตากาน) น. เวลามืด

นิตา หมายถึง น. กลางคืน (ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

นิตาคม (นิตาคม) น. เวลาโพล้เพล้

นิตา หมายถึง น. กลางคืน (ส.)

าคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

นิตาชล (นิตาชน) น. น้ำค้าง

นิตา หมายถึง น. กลางคืน (ส.)

ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

นิตาทิ (นิตาทิ) น. เวลาหมอกขมัว

นิตา หมายถึง น. กลางคืน (ส.)

าทิ หมายถึง น. ต้น, เป็นเบื้องต้น, ที่แรก, ข้อต้น (ป., ส.)

นิตานาถ (นิตานาถ) น. พระจันทร์

นิตา หมายถึง น. กลางคืน (ส.)

นาถ หมายถึง น. ที่พึง, ผู้เป็นที่พึง (ป., ส.)

นิศาบติ (นิศาบอดี) น. พระจันทร์

นิศา หมายถึง น. กลางคืน (ส.)

บติ หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ครอง, ผู้บังคับบัญชา (ป., ส.)

นิศามณี (นิศามะณี) น. พระจันทร์

นิศา หมายถึง น. กลางคืน (ส.)

มณี หมายถึง น. แก้วหินมีค่าสีแดง ในจำพวกนพรัตน์มักหมายถึง ทับทิม (ป., ส.)

นิศารัตน์ (นิศารัต) น. พระจันทร์

นิศา หมายถึง น. กลางคืน (ส.)

รัตน์ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

นิสัชชาการ (นิสัชชากาน) น. อาการนั่ง

นิสัชช หมายถึง น. การนั่ง (ป.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

นิสีทนต์ (นิสีทนะสันทัต) น. ผ้าปูสำหรับนั่ง

นิสีทนะ หมายถึง น. การนั่ง (ป.)

สันทัต หมายถึง น. ผ้าที่พระสงฆ์รองนั่ง (ป.)

นิสีทนาการ (นิสีทนากาน) น. อาการนั่ง

นิสีทนะ หมายถึง น. การนั่ง (ป.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

นิจจร (นิจระจน) น. ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นๆ

นิจ หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

จร หมายถึง ก. ไป, เทียวไป (ป., ส.)

**เนติบัณฑิต (เนติบัณฑิต) น. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรทางวิชากฎหมายของโรงเรียนกฎหมาย
กระทรวงยุติธรรม**

เนติ หมายถึง น. นิติ, แบบแผน, เยี่ยงอย่าง, กฎหมาย, ขนบธรรมเนียม, ประเพณี,
วิธีปกครอง, เครื่องแนะนำ, อูบายอันดี (ป., ส.)

บัณฑิต หมายถึง น. ผู้ทรงความรู้, ผู้มีปัญญา, นักปราชญ์ (ป., ส.)

เนमितกนาม (เนमितตะกานาม) น. ชื่อที่เกิดขึ้นตามเหตุ คือ ลักษณะและคุณสมบัติ

เนमितกะ หมายถึง น. หมอดูทายลักษณะ หรือโชคกลาง (ป.)

นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)

เนาวรัตน์ (เนาวะรัต) น. แก้ว 9 อย่าง คือ เพชร ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน นิล มุกดา

เพทาย ไพฑูรย์

เนาว หมายถึง ว. แก้ว, จำนวน 9 (ป.)

รัตน์ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

บ

บดินทร์ (บอดิน) น. พระเจ้าแผ่นดิน

บดี หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ครอง, ผู้บังคับบัญชา (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

บทภาชน์ (บดทะพาด) น. บทไขความ

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

ภาชนะ หมายถึง น. การแบ่ง, การแจก (ป.)

บทภาชนีย์ (บดทะพาชนะนี) น. บทที่ตั้งไว้เพื่อไขความ

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

ภาชนีย์ หมายถึง น. ของควรแจก, ของควรแบ่ง (ป.)

บทบงส์ (บดทะบง) น. ละอองเท้า

บท หมายถึง น. เท้า, รอยเท้า (ป.)

บงส์ หมายถึง น. ฝุ่น, ละออง, ธุลี (ป.)

บรมครู (บอรรมะครู) น. คำที่ใช้เรียกพระพุทธเจ้าโดยเฉพาะ

บรม หมายถึง ว. อย่างยิ่ง, ที่สุด (ป., ส.)

ครู หมายถึง น. ผู้สั่งสอนศิษย์, ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ (ป.)

บรมธาตุ (บอรรมะทาด) น. กระดูกพระพุทธเจ้า

บรม หมายถึง ว. อย่างยิ่ง, ที่สุด (ป., ส.)

ธาตุ หมายถึง น. กระดูกของพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอรหันต์ (ป., ส.)

บรมอัฐิ (บอรรมะอัฐิ) น. กระดูกพระมหากษัตริย์หรือพระบรมราชวงศ์ชั้นสูง

บรม หมายถึง ว. อย่างยิ่ง, ที่สุด (ป., ส.)

อัฐิ หมายถึง น. กระดูกของคนี่เผาแล้ว (ป.)

บรรณกฏี (บันนะกฏี) น. กระท่อมอันมุงบังด้วยใบไม้ (ส.)

บรรณ หมายถึง น. ใบไม้ (ส.)

กฏี หมายถึง น. กระท่อมที่อยู่ของนักบวช, เรือนหรือตึกสำหรับพระภิกษุสามเณรอยู่

(ป., ส.)

บรรณาคม (บันนาคม) น. ห้องหนังสือ

บรรณ หมายถึง น. หนังสือ (ส.)

าคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

บรรณาธิการ (บันนาธิการ) น. ผู้จัดเลือก รวบรวม ปรับปรุง และรับผิดชอบเรื่องลงพิมพ์

บรรณ หมายถึง น. หนังสือ (ส.)

ธิการ หมายถึง น. ตำแหน่ง, หน้าที่, กิจการ, ภาระ (ป., ส.)

บรรณานุกรม (บันนानุกรม) น. บัญชีรายชื่อหนังสือที่ใช้ประกอบการค้นคว้า

บรรณ หมายถึง น. หนังสือ (ส.)

อนุกรม หมายถึง น. ลำดับ, ระเบียบ, ชั้น (ส.)

บรรณารักษ์ (บันนารัก) น. บุคคลที่รับผิดชอบในการบริหารและดำเนินงานในห้องสมุด

บรรณ หมายถึง น. หนังสือ (ส.)

ารักษ์ หมายถึง น. การป้องกัน, ความคุ้มครอง, ความดูแล (ส.)

บรรณารักษศาสตร์ (บันนารักสะอาด) น. วิชาที่ว่าด้วยการบริหารห้องสมุด

บรรณารักษ์ หมายถึง น. บุคคลที่รับผิดชอบในการบริหารและดำเนินงานในห้องสมุด

(ส.)

ศาสตร์ หมายถึง ระบบวิชาความรู้ (ส.)

บรรพบุรุษ (บันพะบุหฺรุด) น. ผู้เป็นต้นวงศ์ตระกูลซึ่งมีผู้สืบสายโลหิตมา, บุคคลที่นับตั้งแต่ปู่ย่าตายายขึ้นไป

บรรพ หมายถึง ว. ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น (ส.)

บุรุษ หมายถึง น. ผู้ชาย, เพศชาย (ส.)

บรรพสตรี (บันพะสัดตรี) น. หญิงผู้เป็นต้นวงศ์

บรรพ หมายถึง ว. ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น (ส.)

สตรี หมายถึง น. ผู้หญิง, เพศหญิง (ส.)

บริการ (บอริกาน) ก. ปฏิบัติรับใช้, ให้ความสะดวกต่างๆ

ปรี หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤตใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า รอบ
(ป., ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่ง
หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

บริเจทกาล (บอริเจทะกาน) น. เวลาที่มีกำหนดลง

บริเจท หมายถึง น. การกำหนด (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

บริณายกัรต์ถ์ (บอรินายะกะรัต) น. ชุนพลแก้ว, เป็นสมบัติประการ 1 ในสมบัติ 7 ประการของ
พระเจ้าจักรพรรดิ

บริณายก หมายถึง น. บริณายก, ผู้นำบริวาร, หัวหน้า, ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

รต์ถ์ หมายถึง น. คน สัตว์ หรือสิ่งของที่ถือว่าวิเศษและมีค่ามาก (ป.)

บริบริท (บอริบริด) น. คำหรือข้อความแวดล้อมเพื่อช่วยให้เข้าใจความหมาย

ปรี หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤตใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า รอบ
(ป., ส.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

บริโภคเจติย (บอริโพกคะเจตี) น. เจติยที่บรรจุเครื่องบริวารของพระพุทธเจ้า

บริโภค หมายถึง ก. ใช้สิ้นเปลือง, ใช้อย่างสิ้นเปลือง, สมบัติ (ป.)

เจติย หมายถึง น. สิ่งที่ทำเป็นรูปคล้ายลอมฟาง มียอดแหลม บรรจุสิ่งที่มีกลิ่น
พระธาตุเป็นต้น, สิ่งหรือบุคคลที่เคารพนับถือ (ป.)

บริมาส (บอริมาต) น. พระจันทร์เต็มดวง

ปรี หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤตใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า รอบ
(ป., ส.)

มาส หมายถึง น. พระจันทร์, เดือน (ป., ส.)

บวรโตดก (บอวระโตดก) น. ชื่อกลบทอย่างหนึ่ง

บวร หมายถึง ว. ประเสริฐ, ล้ำเลิศ (ป.)

โตดก หมายถึง ชื่อฉันทวรรณพद्यที่มี 12 พยางค์, ประกอบด้วย ๓ คณะล้วน (ป.)

- บัณฑรนาค** (บัณฑระนาค) น. ช้างเผือก
บัณฑร หมายถึง ว. ชาวเหลือง (ส.)
นาค หมายถึง น. ช้าง (ป., ส.)
- บัณฑรหัตถิ** (บัณฑระหัตถิ) น. ชื่อช้างตระกูล 1 ใน 10 ตระกูล กายสีชาวดังงาไกรลาส
บัณฑร หมายถึง ว. ชาวเหลือง (ส.)
หัตถิ หมายถึง น. ช้าง (ป.)
- บาทนิเกต** (บาทตะนิเกต) น. ที่รองเท้า, ม้ารองเท้า
บาท หมายถึง น. ดิน (ป., ส.)
นิเกต หมายถึง น. อาคาร, ที่อยู่, ที่อยู่อาศัย, บ้าน, เรือน (ป.)
- บาทมูทรา** (บาทตะมูทรา) น. รอยเท้า
บาท หมายถึง น. ดิน (ป., ส.)
มูทรา หมายถึง น. มูททา, ตรา, พิมพ์, เครื่องสำหรับตีตรา, เครื่องหมาย (ส.)
- บาทมูล** (บาทตะมูน) น. ที่ไถ้เท้า, เทบฝ่าเท้า
บาท หมายถึง น. ดิน (ป., ส.)
มูล หมายถึง น. โคน, ราก, เหง้า (ป.)
- บาทมูลิกากร** (บาทตะมูลิกากอน) น. หมู่คนที่อยู่เทบบาทมูล คือ ข้าราชการในพระองค์
บาท หมายถึง น. ดิน (ป., ส.)
มูลิกากร หมายถึง น. หมู่คนที่อยู่ใต้บังคับ (ป.)
- บานบาตร** (บานนะบาต) น. ภาชนะใส่น้ำ, ถ้วย
บาน หมายถึง น. น้ำสำหรับดื่ม, เครื่องดื่ม (ป., ส.)
บาตร หมายถึง ภาชนะชนิดหนึ่งสำหรับภิกษุสามเณรใช้รับอาหารบิณฑบาต (ส.)
- บานโภชน** (บานนะโพต) น. ของดื่มของกิน
บาน หมายถึง น. น้ำสำหรับดื่ม, เครื่องดื่ม (ป., ส.)
โภชนะ หมายถึง น. อาหาร (ป., ส.)
- บานมงคล** (บานนะมกคน) น. ชุมนุมดื่ม
บาน หมายถึง น. น้ำสำหรับดื่ม, เครื่องดื่ม (ป., ส.)
มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

บานียะทก (บานียะทก) น. น้ำดื่ม

บานียะ หมายถึง ว. ควรดื่ม, น้ำดื่ม, ดื่มได้ (ป., ส.)

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

บุคคลสิทธิ (บุคคะละสิต) น. สิทธิเหนือบุคคล

บุคคล หมายถึง น. คนซึ่งสามารถมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย, กลุ่มบุคคลหรือองค์กรซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นบุคคลอีกประเภทหนึ่ง ที่ไม่ใช่บุคคลธรรมดา และมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย (ป.)

สิทธิ หมายถึง น. อำนาจอันชอบธรรม (ป., ส.)

บุคลากร (บุคคะลากอน) น. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)

อากร หมายถึง น. หมู, กอง (ป., ส.)

บุคลาธิษฐาน (บุคคะลาทิตถาน) ว. มีบุคคลเป็นที่ตั้ง, ที่ยกคนหรือสิ่งที่เป็นรูปธรรมอื่นๆ ขึ้นมาเป็นหลักในการอธิบาย

บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)

อธิษฐาน หมายถึง ก. ตั้งใจมุ่งผลอย่างใดอย่างหนึ่ง, ตั้งจิตปรารถนา (ส.)

บุคลิกทาน (บุคคะลิกกะทาน) น. ทานที่ทายกให้จำเพาะตัวคน

บุคลิก หมายถึง ว. จำเพาะบุคคล (ป.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

บุคลิกภาพ (บุคคะลิกกะพาบ) น. สภาพนิสัยจำเพาะบุคคล

บุคลิก หมายถึง ว. จำเพาะบุคคล (ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

บุคลิกลักษณะ (บุคคะลิกกะลักสะหุนะ) น. ลักษณะจำเพาะตัวของแต่ละคน

บุคลิก หมายถึง ว. จำเพาะบุคคล (ป.)

ลักษณะ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

บุญนिति (บุญยะนिति) น. ชุมทรัพย์ คือ บุญ

บุญ หมายถึง น. ความดี, คุณงามความดี (ป.)

นिति หมายถึง น. ชุมทรัพย์ (ป., ส.)

บุญราศี (บุญยะราสี) น. กองบุญ

บุญ หมายถึง น. ความดี, คุณงามความดี (ป.)

ราศี หมายถึง น. กอง, หมู่ (ส.)

บุญฤทธิ์ (บุญยะริต) น. ความสำเร็จด้วยบุญ

บุญ หมายถึง น. ความดี, คุณงามความดี (ป.)

ฤทธิ์ หมายถึง น. อำนาจศักดิ์, แรงอำนาจ (ส.)

บุญญาริการ (บุญยาธิกาน) น. บุญที่ได้กระทำไว้มากยิ่ง

บุญ หมายถึง น. ความดี, คุณงามความดี (ป.)

ริการ หมายถึง น. อำนาจ (ป., ส.)

บุญญาริสมภาร (บุญยาธิสมพาน) น. บุญที่ได้สั่งสมไว้มากยิ่ง

บุญ หมายถึง น. ความดี, คุณงามความดี (ป.)

อิ หมายถึง คำนำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ยิ่ง, ใหญ่ (ป., ส.)

สมภาร หมายถึง น. บุญที่สะสมไว้ (ป., ส.)

บุตรธรรม (บุตรระท่า) น. หน้าของลูก

บุตร หมายถึง น. ลูก, ลูกชาย (ส.)

ธรรม หมายถึง น. หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา (ส.)

บุปผชาติ (บุบพะชาติ) น. ดอกไม้, พวกดอกไม้

บุปผ หมายถึง น. ดอกไม้ (ป.)

ชาติ หมายถึง น. คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือ

หมายถึงพวกหรือหมู่ (ป., ส.)

บุปผวิกิติ (บุบพะวิกิต) น. ดอกไม้ที่ทำให้แปลก, ดอกไม้ที่ทำให้วิจิตรต่างๆ

บุปผ หมายถึง น. ดอกไม้ (ป.)

วิกิติ หมายถึง น. การประดิษฐ์ทำ, การจัดทำให้เป็นต่างๆ กัน (ป.)

บุพกรรม (บุบพะกำ) น. กรรมที่ทำไว้แต่ปางก่อน

บุพ หมายถึง ว. ก่อน, ที่แรก (ป.)

กรรม หมายถึง น. การกระทำ (ส.)

บุพทักษิณ (บุบพะทักษิณ) น. ทิศตะวันออกเฉียงใต้

บุพ หมายถึง น. เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ป.)

ทักษิณ หมายถึง น. ทิศใต้ (ส.)

บุพบท (บุพพะบท) น. คำชนิดหนึ่งในไวยากรณ์ ทำหน้าที่เชื่อมคำต่อคำ อยู่หน้านาม สรรพ
นาม หรือกริยา

บุพ หมายถึง ว. ก่อน, ที่แรก (ป.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

บุพเปตพลี (บุพพะเปตะพะลี) บุญที่อุทิศให้แก่ญาติที่ตายไปก่อน

บุพ หมายถึง ว. ก่อน, ที่แรก (ป.)

เปตพลี หมายถึง น. เครื่องเช่นสรวงที่กระทำให้แก่ผู้ตายไปแล้ว (ป.)

บุพพอาจารย์ (บุพพาจาน) น. อาจารย์ในเบื้องต้น คือ บิดามารดา

บุพพ หมายถึง น. เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ป.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

บุพพาสาพหะ (บุพพาสานหะ) น. ดาวฤกษ์ที่ 20 มี 3 ดวงเห็นเป็นรูปปากนกหรือข้างพลาย

บุพพ หมายถึง น. เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ป.)

อาสาพห หมายถึง น. เดือนที่ 8 แห่งเดือนจันทรคติ (ป.)

บุพวิเทหปวิป (บุพพะวิเทหะพะวีป) น. ทวีปใหญ่อยู่ทางทิศตะวันออกของเขापระสุเมรุ

บุพ หมายถึง น. เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ป.)

วิ หมายถึง เป็นคำนำหน้าศัพท์ แปลว่า วิเศษ, แจ่ม, ต่าง (ป., ส.)

เทห หมายถึง น. ร่างกาย, ตัว (ป., ส.)

ทวีป หมายถึง น. เปลือกโลกส่วนที่เป็นพื้นดิน ซึ่งมีขนาดใหญ่โตกว้างขวาง (ส.)

บุพพทิศ (บุพพะทิศ) น. ทิศตะวันออก

บุพพ หมายถึง ว. บุพ, ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ส.)

ทิศ หมายถึง น. ด้าน, ข้าง, ทาง, เบื้อง (ส.)

บุพพบท (บุพพะบท) น. บุพบท, คำชนิดหนึ่งในไวยากรณ์ ทำหน้าที่เชื่อมคำต่อคำ อยู่หน้านาม

สรรพนาม หรือกริยา มีคำว่า ด้วย โดย ใน เป็นต้น

บุพพ หมายถึง ว. บุพ, ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ส.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

บุรพผลคูนี (บุระพะผลคูนี) น. ดาวฤกษ์ที่ 11 มี 2 ดวง เห็นเป็นรูปเรดตัวผู้ หรือเพดาน
ตอนหน้า

บุรพ หมายถึง ว. บุพ, ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ส.)

ผลคูนี หมายถึง น. ชื่อดาวนักษัตรมี 4 ดวง เรียกว่า ดาวเพดาน เมื่อแยกเพียง 2 ดวง
หน้า เรียกว่า บุรพผลคูนี เป็นดาวฤกษ์ที่ 11 คือ ดาววัวตัวผู้ หรือดาวงูเมีย (ส.)

บุรพภัทรบท (บุระพะพัทธะบท) น. ดาวฤกษ์ที่ 25 มี 2 ดวง เห็นเป็นรูปราชสีห์ตัวผู้ หรือ
เพดานตอนหน้า

บุรพ หมายถึง ว. บุพ, ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ส.)

ภัทรบท หมายถึง น. ชื่อดาวฤกษ์นักษัตรมีสี่ดวง เรียกว่า ดาวเพดาน สองดวงหน้า
เรียกว่า บุรพภัทรบท เป็นดาวฤกษ์ที่ 25 (ส.)

บุรพอาษาต (บุระพะอาสาท) น. ดาวฤกษ์ที่ 20 มี 3 ดวงเห็นเป็นรูปปากนกหรือข้างพลาย

บุรพ หมายถึง ว. บุพ, ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ส.)

อาษาต หมายถึง น. เดือนที่ 8 แห่งเดือนจันทรคติ (ส.)

บุรพจารย์ (บุระพะจาณ) น. อาจารย์ในเบื้องต้น คือ บิดามารดา

บุรพ หมายถึง ว. บุพ, ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ส.)

จารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

บุราณทุดิยิกา (บุรานะทุดิยิกา) น. เมียที่มีอยู่ก่อนบวช (ป.)

บุราณ หมายถึง ว. เก่า, ก่อน (ป., ส.)

ทุดิยิกา หมายถึง น. ทูตिया, หญิงที่สอง, ภรรยา (ป.)

บุริมทิศ (บุริมมะทิต) น. ทิศตะวันออก

บุริม หมายถึง ว. ตะวันออก (ป.)

ทิศ หมายถึง น. ด้าน, ข้าง, ทาง, เบื้อง (ส.)

บุริมพรรษา (บุริมมะพันสา) น. "พรรษาดัน", ช่วงระยะเวลาที่ภิกษุเข้าอยู่จำพรรษาดัน คือ
ตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ถึงขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11

บุริม หมายถึง ว. ก่อน (ป.)

พรรษา หมายถึง น. ฝน, ปี (ส.)

บุริมสิทธิ (บุริมมะลิต) น. สิทธิของเจ้าของหนี้ในการที่จะได้รับชำระหนี้อันค้างชำระแก่ตนจาก
ทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อนเจ้าหนี้สามัญ

บุริม หมายถึง ว. ก่อน (ป.)

สิทธิ หมายถึง น. อำนาจอันชอบธรรม (ป., ส.)

บุริมสิทธิพิเศษ (บุริมมะลิตทิพิเศษ) น. บุริมสิทธิเหนือสิ่งหากริมทรัพย์หรือสิ่งหากริมทรัพย์เฉพาะ
อย่างของลูกหนี้

บุริมสิทธิ หมายถึง น. สิทธิของเจ้าของหนี้ในการที่จะได้รับชำระหนี้อันค้างชำระแก่ตน
จากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อนเจ้าหนี้สามัญ (ป.)

พิเศษ หมายถึง ว. นอกเหนือหรือแตกต่างไปจากปรกติธรรมดา (ส.)

บุริมสิทธิสามัญ (บุริมมะลิตทิสามัน) น. บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้

บุริมสิทธิ หมายถึง น. สิทธิของเจ้าของหนี้ในการที่จะได้รับชำระหนี้อันค้างชำระแก่ตน
จากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อนเจ้าหนี้สามัญ (ป.)

สามัญ หมายถึง ว. ปรกติ, ธรรมดา (ป.)

บุรุษโทษ (บุหฺรุดสะโทด) น. ลักษณะชั่วของคน

บุรุษ หมายถึง น. ผู้ชาย, เพศชาย (ส.)

โทษ หมายถึง น. ความไม่ดี, ความชั่ว, ความผิด (ส.)

บุรุษธรรม (บุหฺรุดสะท่า) น. คดีสำหรับตัว

บุรุษ หมายถึง น. ผู้ชาย, เพศชาย (ส.)

ธรรม หมายถึง น. หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา (ส.)

บุษบาคม (บุดสะบาคม) น. ฤดูดอกไม้

บุษบ หมายถึง น. ดอกไม้ (ส.)

อาคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

บุษบาบัณ (บุดสะบาบัน) น. ตลาดดอกไม้

บุษบา หมายถึง น. ดอกไม้ (ส.)

อาปน หมายถึง น. ร้านขายของ, ตลาด (ป. ส.)

บุษยมาส (บุตตะยะยะมาต) น. เดือนอันมีพระจันทร์เพ็ญเสวยนักษัตรบุษยะ คือ เดือนยี่ ตกในราว

มกราคม

บุษย์ หมายถึง น. ดาวฤกษ์ที่ 8 มี 5 ดวง เห็นเป็นรูปปุยฝ้าย พวงดอกไม้ ดอกบัว หรือโลง (ส.)

มาส หมายถึง น. พระจันทร์, เดือน (ป., ส.)

บุษยสนาน (บุตตะยะสะหฺนฺาน) น. พิธีอาบน้ำเมื่อพระจันทร์กำลังผ่านหมู่ดาวบุษยะ

บุษย์ หมายถึง น. ดาวฤกษ์ที่ 8 มี 5 ดวง เห็นเป็นรูปปุยฝ้าย พวงดอกไม้ ดอกบัว หรือโลง (ส.)

สนาน หมายถึง น. การอาบน้ำ (ส.)

บุษยภิเชก (บุตตะยะพิเชก) น. บุษยสนาน, พิธีอาบน้ำเมื่อพระจันทร์กำลังผ่านหมู่ดาวบุษยะ

บุษย์ หมายถึง น. ดาวฤกษ์ที่ 8 มี 5 ดวง เห็นเป็นรูปปุยฝ้าย พวงดอกไม้ ดอกบัว หรือโลง (ส.)

อภิเชก หมายถึง ก. แต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ (ส.)

บุชฌิยสถาน (บุชชะนียะสะถาน) น. สถานที่เนื่องด้วยศาสนา ซึ่งเป็นที่ควรแก่การเคารพบูชา

บุชฌิย หมายถึง ว. ควรบูชา (ป., ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แห่ง (ส.)

บุชชาัญญ (บุชชาญฺณ) ก. เช่นสรวงด้วยวิธีฆ่าคนหรือสัตว์เป็นเครื่องบูชา

บุชชา หมายถึง ก. แสดงความเคารพบุคคลหรือสิ่งที่มีศักดิ์ด้วยเครื่องสักการะ (ป., ส.)

ัญญ หมายถึง น. การเช่น, การบูชา, การเช่นสรวงโดยมีการฆ่าสัตว์หรือคนเป็นเครื่องบูชา (ป.)

บุรณภาพ (บุระนะพาบ) น. ความครบถ้วนบริบูรณ์

บุรณ หมายถึง ว. เต็ม (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

บุรพาจารย์ (บุระพาจฺาน) น. อาจารย์ในเบื้องต้น คือ บิดามารดา

บุรพ หมายถึง ว. บุพ, ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

เบญจขันธ (เบนจะขัน) น. กอง 5 คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

เบญจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

ขันธ หมายถึง น. ตัว, หมู่, กอง, พวก, หมวด, ส่วนหนึ่งๆ ของรูปกับนามที่แยก

ออกเป็น 5 กอง คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ (ป.)

เบญจคีรีนคร (เบนจะคีรีนะคอน) น. ชื่อหนึ่งของเมืองราชคฤห์ มีภูเขา 5 ลูกล้อมรอบ

เบญจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

คีรี หมายถึง น. ภูเขา (ป., ส.)

นคร หมายถึง น. เมืองใหญ่, กรุง (ป., ส.)

เบญจโครธ (เบนจะโครด) น. นมโค 5 อย่าง คือ นมสด นมต้ม เนยใส เนยข้น เปรียง

เบญจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

โครธ หมายถึง น. นมวัว (มี 5 อย่าง คือ นมสด นมต้ม เนยใส เนยข้น เปรียง)
(ป., ส.)

เบญจดุริยางค์ (เบนจะดุริยาง) น. ปี่พาทย์เครื่องห้า

เบญจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

ดุริยางค์ หมายถึง น. เครื่องดีดสี่ตีเป่า (ป.)

เบญจธรรม (เบนจะทำ) น. ธรรม 5 ประการ คือ เมตตา ทาน ความสำรวมในกาม สัจจะ สติ

เบญจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

ธรรม หมายถึง น. หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา (ส.)

เบญจบรรพต (เบนจะบันพด) น. เขา 5 ยอด คือ เขานิมาลัย

เบญจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

บรรพต หมายถึง น. ภูเขา (ส.)

เบญจพรรณ (เบนจะพัน) ว. 5 สี, 5 ชนิด

เบญจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

พรรณ หมายถึง น. ชนิด (ส.)

เบญจพล (เบนจะพน) น. กำลัง 5 คือ ศรัทธา วิริยะ สติ สมาริ ปัญญา

เบญจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

พล หมายถึง น. กำลัง (ป., ส.)

เบญจภูต (เบนจะพุด) น. ธาตุทั้ง 5 คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม อากาศ

เบญจจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

ภูต หมายถึง น. ผี, สาง, อมนุษย์, เทวดา (ป., ส.)

เบญจรงค์ (เบนจะรง) น. แม่สีทั้ง 5 คือ ดำ แดง ขาว เขียว (คราม) เหลือง

เบญจจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

รงค์ หมายถึง น. สี, น้ำย้อม (ป., ส.)

เบญจโลหะ (เบนจะโลหะ) น. โลหะ 5 ชนิด คือ เหล็ก 1 ปรอท 1 ทองแดง 1 เงิน 1 และ
ทองคำ 1

เบญจจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

โลหะ หมายถึง น. ธาตุที่ถลุงจากแร่แล้ว เช่น ทองคำ เหล็ก ทองแดง เป็นต้น (ป., ส.)

เบญจวรรค (เบนจะวก) น. วรรคทั้ง 5 ได้แก่ พยัญชนะตั้งแต่ ก ถึง ม คือ กะ วรรค จะ วรรค
ฎะ วรรค ตะ วรรค ปะ วรรค

เบญจจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

วรรค หมายถึง น. ตอน, หมวด (ส.)

เบญจวรรณ (เบนจะวัน) ว. 5 สี, 5 ชนิด

เบญจจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

วรรณะ หมายถึง น. สี (ส.)

เบญจศก (เบนจะสก) น. เรียกปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 5 เช่น ปีกุนเบญจศก จุลศักราช
1345

เบญจจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

ศก หมายถึง น. ระบบการคำนวณนับเวลาเรียงลำดับกันเป็นปีๆ โดยถือเอาเหตุการณ์ใด
เหตุการณ์หนึ่งเป็นจุดเริ่มต้น (ส.)

เบญจศีล (เบนจะสิน) น. ศีล 5 คือ 1.งดเว้นจากการฆ่าสัตว์ 2.งดเว้นจากการลักทรัพย์

3.งดเว้นจากการประพฤตินิดในกาม 4.งดเว้นจากการพูดเท็จ 5.งดเว้นจากการ

เสพสุราเมรัย

เบญจจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

ศีล หมายถึง น. ข้อบัญญัติทางพระพุทธศาสนาที่กำหนดการปฏิบัติกาย และวาจา (ส.)

เบญจมสุรทิน (เบนจะมะสุระทิน) น. วันที่ 5 แห่งเดือนสุริยคติ

เบญจม หมายถึง ว. ครบ 5, ที่ 5 (ป.)

สุร หมายถึง น. พระอาทิตย์ (ป.)

ทิน หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

เบญจางค์ (เบนจาง) น. อวัยวะทั้ง 5 คือ หน้าผาก 1 มือ 2 เท้า 2

เบญจจะ หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ, ตัว (ป., ส.)

เบญจางคประดิษฐ์ (เบนจางคะประดิติ) น. การกราบโดยใช้อวัยวะทั้ง 5 คือ เท้าทั้ง 2 มือทั้ง 2 และหน้าผาก จดลงกับพื้น

เบญจางค์ หมายถึง น. อวัยวะทั้ง 5 คือ หน้าผาก 1 มือ 2 เท้า 2 (ป.)

ประดิษฐ์ หมายถึง ก. ตั้งขึ้น, จัดทำขึ้น, คิดทำขึ้น, สร้างขึ้น, แต่งขึ้น (ส.)

โปกขรพรรษ (โปกษะระพัด) น. ฝนดูจน้ำตกลงในใบบัว

โปกขร หมายถึง น. ใบบัว (ป.)

พรรษ หมายถึง น. ฝน (ส.)

โบราณคดี (โบราณนะคะดี) น. วิชาที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโบราณวัตถุและโบราณสถาน

โบราณ หมายถึง ว. มีมาแล้ว, ช้านาน, เก่าก่อน, เก่า, เก่าแก่ (ป.)

คดี หมายถึง น. เรื่อง (ป.)

โบราณวัตถุ (โบราณนะวัตถุ) น. สิ่งของโบราณที่เคลื่อนที่ได้

โบราณ หมายถึง ว. มีมาแล้ว, ช้านาน, เก่าก่อน, เก่า, เก่าแก่ (ป.)

วัตถุ หมายถึง น. สิ่งของ (ป.)

โบราณสถาน (โบราณนะสะถาน) น. สิ่งที่เคลื่อนที่ไม่ได้

โบราณ หมายถึง ว. มีมาแล้ว, ช้านาน, เก่าก่อน, เก่า, เก่าแก่ (ป.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แหล่ง (ส.)

ป

ปฏิกรณ์ (ปะติกอน) น. เครื่องที่ใช้สำหรับก่อให้เกิดปฏิกิริยาแตกสลายทางนิวเคลียร์อย่าง
สม่าเสมอและควบคุมได้ เพื่อผลิตพลังงาน สารกัมมันตรังสี

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

กรณ์ หมายถึง น. การทำ, เครื่องทำ (ป., ส.)

ปฏิการะ (ปะติการะ) น. การสนองคุณ, การตอบแทนคุณ

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่ง
หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

ปฏิภิกิริยา (ปะติภิกิริยา) น. การกระทำตอบสนอง

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

ภิกิริยา หมายถึง น. การกระทำ (ป.)

ปฏิปุจฉาพยากรณ์ (ปะติปุจฉาพะยากอน) น. การจำแนกกรรมหรือ พยากรณ์ปัญหากรรมด้วย
วิธีย้อนถาม

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

ปุจฉา หมายถึง ก. ถาม (ป.)

พยากรณ์ หมายถึง ก. ทำนายหรือคาดการณ์โดยอาศัยหลักวิชา (ป., ส.)

ปฏิปุจฉาวาที (ปะติปุจฉาวาที) น. ผู้จำแนกกรรมหรือพยากรณ์ปัญหากรรมด้วยวิธีย้อนถาม

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

ปุจฉา หมายถึง ก. ถาม (ป.)

วาที หมายถึง น. ผู้พูด, ผู้กล่าว, ผู้ชี้แจง, ผู้โต้แย้ง (ป., ส.)

ปฏิภาณ (ปะติพาน) น. เชาวใจในการกล่าวแก้หรือโต้ตอบ เป็นต้น ได้ฉับพลันทันที และ
แยบคาย

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

ภาณ หมายถึง น. การบอก, การกล่าว, การพูด (ป.)

ปฏิภาณกวี (ปะติพานนะกะวี) น. กวีผู้มีความสามารถในการใช้ปฏิภาณแต่กลอนสวด

ปฏิภาณ หมายถึง น. เชาวใจในการกล่าวแก้หรือโต้ตอบ เป็นต้น ได้ฉับพลันทันที และ
แยบคาย (ป.)

กวี หมายถึง น. ผู้ผู้เชี่ยวชาญในศิลปะการประพันธ์บทกลอน (ป.)

ปฏิภาณปฏิสัมภิตา (ปะติพานะปะติสัปปิตา) น. ปฏิสัมภิตา 1 ใน 4 อย่าง หมายถึง ปัญญา
อันแตกฉานใน ปฏิภาณ คือ ความเข้าใจทำให้สามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้ในเมื่อ
เกิดเหตุฉุกเฉินหรือกล่าวโต้ตอบได้ทันที่

ปฏิภาณ หมายถึง น. เชาวใจในการกล่าวแก้หรือโต้ตอบ เป็นต้น ได้ฉับพลันทันที และ
แยบคาย (ป.)

ปฏิสัมภิตา หมายถึง น. ความแตกฉาน, ปัญญาอันแตกฉาน (ป.)

ปฏิภาณโวหาร (ปะติพานนะโวหาน) น. การกล่าวเหมาะสมด้วยเหตุผลในทันที

ปฏิภาณ หมายถึง น. เชาวใจในการกล่าวแก้หรือโต้ตอบ เป็นต้น ได้ฉับพลันทันที และ
แยบคาย (ป.)

โวหาร หมายถึง น. ชันเชิงหรือสำนวนแต่งหนังสือ หรือพูด (ป.)

ปฏิยุทธ์ (ปะติยุด) ก. รบตอบ, ผู้รบ

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

ยุทธ์ หมายถึง น. สงคราม, การรบพุ่ง (ป., ส.)

ปฏิรูป (ปะติรูป) ก. ปรับปรุงให้สมควร

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

รูป หมายถึง น. สิ่งที่ได้รับรู้ได้ด้วยตา เป็นขั้นที่ 1 ในขั้นที่ 5 คือ รูป เวทนา สัญญา
สังขาร วิญญาณ (ป., ส.)

ปฏิवाद (ปะติवाद) ว. ทวนลม

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

วาทะ หมายถึง น. ลม (ป., ส.)

ปฏิวาท (ปะติवाद) น. คำโต้, คำคัดค้าน

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

วาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

ปฏิเวธ (ปะติเวธ) ก. เข้าใจตลอด, ตรัสรู้, หลุดวงผลปฏิบัติ

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

เวธะ หมายถึง น. การเจาะ, การแทง (ป., ส.)

ปฏิสังขรณ์ (ปะติสังขอน) ก. ซ่อมแซมทำให้กลับคืนดีเหมือนเดิม

ปฏิ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน,
กลับ (ป.)

สังขรณ์ หมายถึง น. การปฏิสังขรณ์, การปรับปรุง, การซ่อมแซม, การปรุงแต่ง,
การตระเตรียม, การประกอบเข้า (ป.)

ปฏิพิภพวิทยา (ปะถะพิภพทยา) น. วิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องดิน

ปฏิพิ หมายถึง น. แผ่นดิน (ป.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

ปฐมกรรม (ปะถมมะกำ) น. กฎเบื้องต้นหรือข้อสำคัญ

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ปฐมฉาน (ปะถมมะชาน) น. ฉานเบื้องต้น

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

ฉาน หมายถึง น. ภาวะที่จิตสงบแน่วแน่เนื่องมาจากการเพ่งอารมณ์, การเพ่งอารมณ์
จนจิตแน่วแน่เป็นสมาธิ (ป.)

ปฐมทัศน์ (ประถมมะทัต) น. การแสดงครั้งแรก

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

ทัศน์ หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

ปฐมเทศนา (ประถมมะเทศนะนา) น. เทศนาครั้งแรกในพระพุทธศาสนา หมายถึง อัมมจักกัปปวัตตนสูตร

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

เทศนา หมายถึง น. การแสดงธรรมสั่งสอนในศาสนา (ส.)

ปฐมนิเทศ (ประถมมะนิเทศ) น. การแนะนำชี้แนวเพื่อการศึกษาและการทำงานเบื้องต้น

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

นิเทศ หมายถึง ก. ชี้แจง, แสดง, จำแนก (ส.)

ปฐมบุรุษ (ประถมมะบุรุหุด) น. บุรุษที่ 1

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

บุรุษ หมายถึง น. คำบอกผู้พูด (ส.)

ปฐมโพธิกาล (ประถมมะโพธิกาน) น. กาลแรกตรัสรู้ คือ ระยะเวลานับตั้งแต่พระพุทธเจ้าตรัสรู้จนถึงทรงประดิษฐานพระพุทธศาสนาในแคว้นมคธ

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

โพธิ หมายถึง น. ความตรัสรู้ (ป., ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

ปฐมยาม (ประถมมะยาม) น. ยามต้น, ในบาลีแบ่งคืนออกเป็น 3 ยาม กำหนดยามละ 4

ชั่วโมง เรียกว่า ปฐมยาม มัชฌิมยาม และปัจฉิมยาม

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

ยาม หมายถึง น. คราว, เวลา, ในบาลีแบ่งคืนออกเป็น 3 ยาม กำหนดยามละ 4

ชั่วโมง เรียกว่า ปฐมยาม มัชฌิมยาม และปัจฉิมยาม (ป.)

ปฐมฤกษ์ (ประถมมะเริก) น. ช่วงเวลาแรกของฤกษ์

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

ฤกษ์ หมายถึง น. คราวหรือเวลาที่กำหนดหรือคาดว่าจะให้ผล (ส.)

ปฐมวัย (ประถมมะไว) น. วัยต้น

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

วัย หมายถึง น. เขตอายุ, ระยะเวลาของอายุ (ป., ส.)

ปฐมสมโพธิ (ปะถมมะสมโพถ) น. ชื่อคัมภีร์ว่าด้วย ประวัติของพระพุทธเจ้า

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

สมโพธิ หมายถึง น. การตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า (ป.)

ปฐมสูตรทิน (ปะถมมะสุระทิน) น. วันที่ 1 แห่งเดือนทางสุริยคติ

ปฐม หมายถึง ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น (ป.)

สุร หมายถึง น. พระอาทิตย์ (ป.)

ทิน หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

ปติวัตร (ปะติวัถ) น. ความประพฤติดต่อกัน, ความจงรักในผัว

ปติ หมายถึง น. เจ้า, ผัว (ป.)

วัตร หมายถึง น. ความประพฤติ (ป.)

ปิโยธร (ปะโยถอน) น. "ผู้ทรงไว้ซึ่งน้ำ" คือ เมฆ, "ผู้ทรงน้ำนมไว้" คือ ถัน

ปิโย หมายถึง น. น้ํานม, น้ำ (ป., ส.)

ธร หมายถึง น. ผู้รักษาไว้, ผู้ทรงไว้ (ป.)

ปิโยธรา (ปะโยทะธา) น. "ที่ทรงน้ำนมไว้" คือ ทรวงอกหรือนมหญิง

ปิโย หมายถึง น. น้ํานม (ป., ส.)

ธรา หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

ปิโยนิธิ (ปะโยนิถิ) น. "ที่รับน้ำ" คือ ทะเล

ปิโย หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

นิธิ หมายถึง น. ชุมทรัพย์, ทรัพย์ที่ฝังไว้ (ป., ส.)

ปิโยราสี (ปะโยธาสิ) น. "กองน้ำ" คือ ทะเล

ปิโย หมายถึง น. น้ํานม, น้ำ (ป., ส.)

ราสี หมายถึง น. กอง, หมู่ (ส.)

ปรนัย (ปะระไน) ว. เรียกการสอบแบบที่ผู้สอบมักไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น

ส่วนตัว เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบตายตัว ว่าการสอบแบบปรนัย

ปร หมายถึง หมายถึง ว. อื่นๆ (ป.)

นัย หมายถึง น. แนว, ทาง (ป.)

ปรปักข์ (ปะระปัก) น. ข้อศึก, ศัตรู, ฝ่ายตรงข้าม

ปร หมายถึง ว. อื่นๆ (ป.)

ปักข์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง (ส.)

ปรโลก (ประะโลก) น. โลกหน้า

ปร หมายถึง ว. อื่นๆ (ป.)

โลก หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

ปรวาที (ประะวาที) น. ผู้กล่าวถ้อยคำฝ่ายตอบหรือฝ่ายค้าน

ปร หมายถึง ว. อื่นๆ (ป.)

วาที หมายถึง น. ผู้พูด, ผู้กล่าว, ผู้ชี้แจง, ผู้โต้แย้ง (ป., ส.)

ปรมัตต์ (ประะมัตต์) น. ประโยชน์อย่างยิ่ง, เนื้อความอย่างยิ่ง, ความจริงอันเป็นที่สุด

ปรม หมายถึง ว. อย่างยิ่ง (ป.)

อัตต์ หมายถึง น. เนื้อความ, ประโยชน์, ความต้องการ (ป.)

ปรมาจารย์ (ประะมาจານ) น. อาจารย์ผู้เป็นเอก หรือยอดเยี่ยมในทางวิชาใดวิชาหนึ่ง

ปรม หมายถึง ว. อย่างยิ่ง (ป.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

ปรมาตมัน (ประะมาตตะมัน) น. อาตมันสูงสุด เป็นต้นกำเนิดและที่รวมของทุกสิ่งทุกอย่างใน

จักรวาล

ปรม หมายถึง ว. อย่างยิ่ง (ป.)

อาตมัน หมายถึง น. อัตตา หรือดวงวิญญาณ ซึ่งศาสนาและปรัชญาฮินดู ถือว่า

เที่ยงแท้ถาวร (ส.)

ปรมาภิเชก (ประะมาพิเชก) น. อภิเชกอย่างยิ่ง คือ การตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า

ปรม หมายถึง ว. อย่างยิ่ง (ป.)

อภิเชก หมายถึง ก. แต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ (ส.)

ปรมินทร์ (ประะมิน) น. ผู้เป็นใหญ่ยิ่ง

ปรม หมายถึง ว. อย่างยิ่ง (ป.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

ปรเมนทร์ (ประะเมน) น. ผู้เป็นใหญ่ยิ่ง

ปรม หมายถึง ว. อย่างยิ่ง (ป.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

ปรเมศวร์ (ประะเมต) น. ผู้เป็นใหญ่ยิ่ง คือ พระอิศวร

ปรม หมายถึง ว. อย่างยิ่ง (ป.)

อิศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

ประกาศนียบัตร (ประกาศะนียบัต) น. เอกสารแสดงคุณวุฒิ ตามปกติต่ำกว่าระดับ

อุดมศึกษา

ประกาศ หมายถึง ก. ป่าวร้อง, แจ้งให้ทราบ (ส.)

อนิย หมายถึง น. ที่ตั้ง, ควร, ควรแก่, นำ (ป., ส.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูปสี่เหลี่ยม

ผืนผ้า (ส.)

ประจักษนิยม (ประจักษะนิยม) น. ประสพการณ์นิยม

ประจักษ์ หมายถึง ว. ปรากฏชัด อาจเป็นทางตาหรือใจก็ได้ (ส.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

ประชากร (ประชาทอน) น. หมู่คน, หมู่พลเมือง

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

ากร หมายถึง น. หมู่, กอง (ป., ส.)

ประชาคม (ประชาคม) น. ชุมชน, กลุ่มชนซึ่งอยู่รวมกันและมีการติดต่อสัมพันธ์กัน

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

าคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

ประชาชน (ประชาน) น. พลเมือง, สามัญชนทั่วๆ ไปที่ไม่ใช่ข้าราชการ พ่อค้า หรือนักบวช

ในคำว่าข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

ประชาราษฎร์ (ประชาราด) น. พลเมือง, สามัญชนทั่วๆ ไปที่ไม่ใช่ข้าราชการ พ่อค้า หรือ

นักบวช ในคำว่าข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

ราษฎร์ หมายถึง น. พลเมืองของประเทศ (ส.)

ประชาชาติ (ประชาชาติ) น. ประเทศ, ประชาชนที่เป็นพลเมืองของประเทศ

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

ชาติ หมายถึง น. ประเทศ (ป., ส.)

ประชาทัศน์ (ประชาทัศน์) น. การที่ฝูงชนกลุ่มรวมทำร้าย เป็นการลงโทษบุคคลที่ตนเข้าใจ หรือ
นึกว่ามีความผิด โดยไม่ดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

ทัศน์ หมายถึง น. โทษที่เนื่องด้วยความผิด (ป., ส.)

ประชาติปไตย (ประชาติปะไต) น. ระบอบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่,
การถือเสียงข้างมากเป็นใหญ่

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

อธิปไตย หมายถึง น. อำนาจสูงสุดของรัฐที่จะใช้บังคับบัญชาภายในอาณาเขตของตน
(ป.)

ประชานาถ (ประชานาถ) น. พระพรหม

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

นาถ หมายถึง น. ที่พึ่ง, ผู้เป็นที่พึ่ง (ป., ส.)

ประชาบาล (ประชาบาน) น. การศึกษาของท้องถิ่น มีราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเป็น
ผู้ดำเนินการ

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

บาล หมายถึง ก. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง (ป., ส.)

ประชาพิจารณา (ประชาพิจารณ) น. การฟังความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

พิจารณา หมายถึง ก. ตรวจตรา, ตริตรอง, สอบสวน (ป., ส.)

ประชาภิบาล (ประชาพิบาน) น. การปกครองชาวเมือง

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

อภิบาล หมายถึง ก. บำรุงรักษา, ปกครอง (ป., ส.)

ประชามติ (ประชามะติ) น. มติของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศที่แสดงออกในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
หรือที่ได้ที่หนึ่ง

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

มติ หมายถึง น. ความเห็น, ความคิดเห็น, ความรู้ (ป., ส.)

ประชาสงเคราะห์ (ประชาสงเคราะห์) น. การช่วยเหลือในด้านสวัสดิการ

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

สงเคราะห์ หมายถึง น. การช่วยเหลือ, การอุดหนุน (ส.)

ประชาสัมพันธ (ประชาสัมพันธ์) ก. ติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันถูกต้องต่อกัน

ประชา หมายถึง น. หมู่คน (ส.)

สัมพันธ หมายถึง ก. ผูกพัน, เกี่ยวข้อง (ป., ส.)

ประดิษฐกรรม (ประดิษฐกรรม) น. การทำสิ่งของขึ้นจากวัตถุดิบ

ประดิษฐ์ หมายถึง ก. ตั้งขึ้น, จัดทำขึ้น, คิดทำขึ้น, สร้างขึ้น, แต่งขึ้น (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ประติทิน (ประติทิน) น. ปฏิทิน, แบบสำหรับดูวัน เดือน ปี

ประติ หมายถึง เป็นคำสันสกฤตใช้เหมือน ปฏิ แปลว่า เฉพาะ, ตอบ, ทวน, กลับ (ส.)

ทิน หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

ประติมากร (ประติมากร) น. ช่างปั้น, ช่างแกะสลัก

ประติมา หมายถึง น. รูปเปรียบเทียบ, รูปแทน (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

ประติมากรรม (ประติมากรรม) น. ศิลปะสาขาหนึ่งในจำพวกวิจิตรศิลป์เกี่ยวกับการแกะสลักไม้ หินอ่อน โลหะ เป็นต้น ให้เป็นรูปหรือลวดลายต่างๆ

ประติมา หมายถึง น. รูปเปรียบเทียบ, รูปแทน (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การงาน, กิจ (ส.)

ประทานบัตร (ประทานบัตร) หนังสือสำคัญที่ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ เพื่อให้มีสิทธิทำเหมืองแร่ภายในเขตที่กำหนดในหนังสือสำคัญนั้น

ประทาน หมายถึง ก. ให้ (ส.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

ประทุฐจิต (ประทุฐจิต) น. จิตร้าย, จิตโกรธ

ประทุฐ หมายถึง ว. ชั่ว, ร้าย (ป.)

จิต หมายถึง น. ใจ, สิ่งที่ทำหน้าที่รู้ คิดและนึก (ป.)

ประทุษฏจิต (ประทุษฏจิต) น. จิตร้าย, จิตโกรธ

ประทุษฏ หมายถึง ว. ชั่ว, ร้าย (ส.)

จิต หมายถึง น. ใจ, สิ่งที่ทำหน้าที่รู้ คิดและนึก (ป.)

ประวัติการณ์ (ประหวัดติทาน) น. เหตุการณ์ที่มีค่าควรบันทึกหรือจดจำไว้

ประวัติ หมายถึง น. เรื่องราวว่าด้วยความเป็นไปของคน สถานที่ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ป.)

การณ์ หมายถึง น. เหตุ, เค้า, มูล, เหตุที่สร้างขึ้น (ป., ส.)

ประวัติกาล (ประหวัดติทาน) น. สมัยที่มีบันทึกเหตุการณ์

ประวัติ หมายถึง น. เรื่องราวว่าด้วยความเป็นไปของคน สถานที่หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

ประวัติศาสตร์ (ประหวัดติศาส) น. วิชาว่าด้วยเหตุการณ์ที่เป็นมา หรือเรื่องราวของประเทศชาติ เป็นต้น ตามที่บันทึกไว้เป็นหลักฐาน

ประวัติ หมายถึง น. เรื่องราวว่าด้วยความเป็นไปของคน สถานที่ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ประสัยหการ (ประสัยหากาน) น. การข่มเหง

ประสัยห์ หมายถึง ก. ข่มขี้, ข่มเหง (ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

ประสัยหาวหาร (ประสัยหาวะหาน) น. การโจรกรรมด้วยใช้อำนาจกดขี่หรือกรรโชคให้กลัว

ประสัยห์ หมายถึง ก. ข่มขี้, ข่มเหง (ส.)

อวหาร หมายถึง น. การลัก, การขโมย (ป., ส.)

ประสัทรูป (ประสัททะรูป) น. เส้นประสัท

ประสัท หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย ที่มีลักษณะคล้ายเส้นใย มีหน้าที่นำคำสั่ง และความรู้สึกไปสู่หรือออกจากสมอง หรืออวัยวะอื่นของร่างกาย (ส.)

รูป หมายถึง น. สิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตา (ป., ส.)

ประสัทการ (ประสัททะกาน) น. การเลื่อมใส

ประสัท หมายถึง น. ความเลื่อมใส (ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

ประสัทธิผล (ประสัทธิพน) น. ผลสำเร็จ, ผลที่เกิดขึ้น

ประสัทธิ หมายถึง น. ความสำเร็จ (ส.)

ผล หมายถึง น. สิ่งที่เกิดจากการกระทำ (ป., ส.)

ประสัทธิภาพ (ประสัทธิพาบ) น. ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการงาน

ประสัทธิ หมายถึง น. ความสำเร็จ (ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ประสูติการ (ประสูติกาน) น. การเกิด

ประสูติ หมายถึง น. การเกิด (ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

ประสูติกาล (ประสูติกาน) น. เวลาเกิด

ประสูติ หมายถึง น. การเกิด (ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

ปรัดถจรรยา (ปรัดถจะรญา) น. ความประพฤติให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

ปรัดถะ หมายถึง น. ประโยชน์ของผู้อื่น (ป.)

จรรยา หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ (ป.)

ปราบดาภิเษก (ปราบดาพิเศก) น. พระราชพิธีอภิเษกของพระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งได้ราชสมบัติมาด้วยการรบชนะข้าศึก

ปราบต์ หมายถึง ก. ถึงแล้ว, ได้แล้ว (ส.)

อภิเษก หมายถึง ก. แต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ (ส.)

ปริกรรมนิมิต (ปริกัامةนิมิต) น. “อารมณ์ในปริกรรม” คือ สิ่งที่ใช้เพ่งหรือนึกเป็นอารมณ์ในเวลาปริกรรม

ปริกรรม หมายถึง น. ปริกรรม, สำรวมใจสวดมนต์ภาวนา (ส.)

นิมิต หมายถึง ก. นิรมิต, สร้าง, แปลง, ทำ (ป.)

ปรักถปมาลา (ปรักถันละปะมาลา) น. ระเบียบกิริยาในไวยากรณ์ที่บอกความคาดหมาย ความกำหนด

ปรักถป น. ความตริ่ก, ความดำริ, ความกำหนดในใจ (ส.)

มาลา หมายถึง น. ระเบียบคำกิริยาในไวยากรณ์ (ป., ส.)

ปริญญาบัตร (ปะรินยาบัต) น. บัตรที่แสดงวิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาว่ามีศักดิ์และสิทธิ์ระดับปริญญา

ปริญญา หมายถึง น. ชั้นความรู้ชั้นมหาวิทยาลัย ซึ่งประสาทให้แก่ผู้ที่สอบไล่ได้ตามที่กำหนดไว้ (ป.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

ปริณามัคคิ (ปะรินามัคคิ) น. ไฟธาตุที่ย่อยอาหาร

ปริณาม หมายถึง น. การผันแปร, การเปลี่ยนแปลง, การย่อยไป (ป.)

อัคคิ หมายถึง น. ไฟ (ป.)

ปริตทวิป (ปะริดตะทะวีป) น. ทวีปน้อย

ปริต หมายถึง ว. น้อย (ป.)

ทวิป หมายถึง น. เปลือกโลกส่วนที่เป็นพื้นดิน ซึ่งมีขนาดใหญ่โตกว้างขวาง (ส.)

ปริตโตทก (ปะริดโตทก) น. น้ำพระปริตร, น้ำพระพุทธมนต์

ปริตต หมายถึง น. พระพุทธมนต์ในเจ็ดตำนานที่เรียกว่า สัตปริตรและสิบสองตำนาน
ที่ว่า ทวาทศปริตร, ตำนานหนึ่ง เรียกว่า ปริตรหนึ่ง (ป.)

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

ปริทรรศน์ (ปะริทัด) น. ชื่อกล้องชนิดหนึ่งที่ใช้มองดูสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีที่กำบังของมัน หรือใช้มองดู
สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่เหนือระดับสายตาผู้มอง

ปริ หมายถึง เป็นอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต, ใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า รอบ
(ป., ส.)

ทรรศน์ หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

ปริทศน์ (ปะริทัด) น. การวิจารณ์, หนังสือประเภทวารสารที่วิจารณ์ข่าว หรือเรื่องราวต่าง ๆ

ปริ หมายถึง เป็นอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต, ใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า รอบ
(ป., ส.)

ทศน์ หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

ปริบถ (ปะริบด) น. บริบถ น. คำหรือข้อความแวดล้อมเพื่อช่วยให้เข้าใจความหมาย

ปริ หมายถึง เป็นอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต, ใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า รอบ
(ป., ส.)

บถ หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่ง ๆ หรือตอนหนึ่ง ๆ (ป.)

ปริมณฑล (ปะริมณฑล) น. วงรอบ

ปริ หมายถึง เป็นอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต, ใช้นำหน้าศัพท์อื่น แปลว่า รอบ
(ป., ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

- ปริยธณ** (ปริยธณ) น. ผู้ชอบรบ
ปริย หมายถึง ว. ที่รัก (ส.)
ธณ หมายถึง ก. รบ, รบศึก (ป., ส.)
- ปริยวาท** (ปริยวาท) น. คำพูดเป็นที่รัก
ปริย หมายถึง ว. ที่รัก (ส.)
วาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)
- ปริยัตติธรรม** (ปริยัตติธัมมา) น. ธรรมที่จะต้องเล่าเรียน ได้แก่ พระไตรปิฎก
ปริยัตติ หมายถึง น. การเล่าเรียน พระไตรปิฎก (ป.)
ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)
- ปริยานุช** (ปริยานุช) น. น้องที่รัก
ปริย หมายถึง ว. ที่รัก (ส.)
อนุช หมายถึง น. "ผู้เกิดภายหลัง", น้องสาว (ป., ส.)
- ปริโยสาน** (ปริโยสาน) น. ที่สุดลงโดยรอบ, จบ
ปริย หมายถึง ว. ที่รัก (ส.)
อวสาน หมายถึง น. การสิ้นสุด, ที่สุด (ป., ส.)
- ปริศนาธรรม** (ปริศนาคถา) น. ปริศนาในทางธรรม
ปริศนา หมายถึง น. สิ่งหรือถ้อยคำที่ผูกขึ้นเป็นเงื่อนงำ เพื่อให้แก้ให้ทาย (ส.)
ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)
- ปฤจฉาสรรพนาม** (ปฤจฉาสัพพะนาม) น. คำแทนชื่อเป็นคำถาม
ปฤจฉา หมายถึง น. คำถาม (ส.)
สรรพ หมายถึง ว. ทุกสิ่ง, ทั้งปวง, ทั้งหมด (ส.)
นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)
- ปฤษฏางค์** (ปฤษฏางค) น. อวัยวะเบื้องหลัง, ส่วนหลัง
ปฤษฏ์ หมายถึง น. หลัง, เบื้องหลัง (ส.)
องค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ, ตัว (ป., ส.)
- ปวัตนาการ** (ปวัตตนาทาน) น. อาการที่เป็นไป
ปวัตน์ หมายถึง น. ความเป็นไป (ป.)
อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

ปลั๊นนาการ (ปะลั๊นนาการ) น. อาการเลื่อมใส

ปลั๊นนะ หมายถึง ก. เลื่อมใส (ป.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

ปลั๊ยหากการ (ปะไลหากการ) น. การข่มเหง

ปลั๊ยหะ หมายถึง ก. ข่มขี้, ข่มเหง (ป.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

ปลั๊ยหาวหาร (ปะไลหาวะหาว) น. การโจรกรรมด้วยใช้อำนาจกดขี่ หรือกรรโชกให้กลัว

ปลั๊ยหะ หมายถึง ก. ข่มขี้, ข่มเหง (ป.)

อวหาร หมายถึง น. การลัก, การขโมย (ป., ส.)

ปักขคณนา (ปักขะคะณะนา) น. ปักขคณนา, วิธีคำนวณดีดีตามปักข์

ปักข์ หมายถึง น. ปักข์, ฝ่าย, ข้าง, กิ่งของเดือนจันทรคติ คือ เดือนหนึ่งมี 2 ปักข์

ข้างขึ้น เรียกว่า **ศุกลปักข์** **ข้างแรม**เรียก **กาฬปักข์** (ป.)

คณนา หมายถึง ก. นับ (ป., ส.)

ปักข์ันดร (ปักข์ันดอน) น. ปักข์ันดร, ฝ่ายอื่น, อีกฝ่ายหนึ่ง

ปักข์ หมายถึง น. ปักข์, ฝ่าย, ข้าง, กิ่งของเดือนจันทรคติ คือ เดือนหนึ่งมี 2 ปักข์

ข้างขึ้น เรียกว่า **ศุกลปักข์** **ข้างแรม**เรียก **กาฬปักข์** (ป.)

อันดร หมายถึง ว. อื่น, ต่างไป (ป., ส.)

ปักข์กษัย (ปักข์กะละไล) น. การสิ้นปักข์

ปักข์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง, กิ่งของเดือนจันทรคติ คือ เดือนหนึ่งมี 2 ปักข์ **ข้างขึ้น**

เรียกว่า **ศุกลปักข์** **ข้างแรม**เรียก **กาฬปักข์** (ส.)

กษัย หมายถึง น. การสิ้นไป, การหมดไป, การเสื่อมไป, การน้อยไป (ส.)

ปักข์คณนา (ปักข์คะณะนา) น. วิธีคำนวณดีดีตามปักข์

ปักข์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง, กิ่งของเดือนจันทรคติ คือ เดือนหนึ่งมี 2 ปักข์ **ข้างขึ้น**

เรียกว่า **ศุกลปักข์** **ข้างแรม**เรียก **กาฬปักข์** (ส.)

คณนา หมายถึง ก. นับ (ป., ส.)

ปักข์คม (ปักข์คะคม) น. นก

ปักข์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง (ส.)

อาคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

ปักษธร (ปักสะทอน) น. พระจันทร์

ปักษ์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง, กิ่งของเดือนจันทรคติ คือ เดือนหนึ่งมี 2 ปักษ์ ข้างขึ้น เรียกว่า ศุกปักษ์ ข้างแรมเรียก กาศปักษ์ (ส.)

ธ หมายถึง น. ผู้รักษาไว้, ผู้ทรงไว้ (ป.)

ปักษเภท (ปักสะเพด) น. ความแตกต่างระหว่าง 2 ฝ่าย ที่ได้เคียงกัน

ปักษ์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง (ส.)

เภท หมายถึง น. ความแตกต่าง, ความแปลก (ป., ส.)

ปักษวาหน (ปักสะวาหน) น. นก

ปักษ์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง (ส.)

วาหนะ หมายถึง น. พาหนะ, เครื่องนำไป, สัตว์หรือยานที่ใช้ขับขึ้นบรรทุกสิ่งของ, การขับขึ้น, การบรรทุก, การลาก (ป., ส.)

ปักษานดร (ปักसानดอน) น. ฝ่ายอื่น, อีกฝ่ายหนึ่ง

ปักษ์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง (ส.)

อันดร หมายถึง ว. อื่น, ต่างไป (ป., ส.)

ปักษาวसान (ปักสวะसान) น. วันสิ้นปักษ์, วันเพ็ญ หรือวันสิ้นเดือน

ปักษ์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง, กิ่งของเดือนจันทรคติ คือ เดือนหนึ่งมี 2 ปักษ์ ข้างขึ้น เรียกว่า ศุกปักษ์ ข้างแรมเรียก กาศปักษ์ (ส.)

อวसान หมายถึง น. การสิ้นสุด, ที่สุด (ป., ส.)

ปัจจันตคาม (ปัตจันตะคาม) น. บ้านปลายเขตแดน

ปัจจันต์ หมายถึง ว. ที่สุดแดน, ปลายเขตแดน (ป.)

คาม หมายถึง น. บ้าน, หมู่บ้าน (ป.)

ปัจจันตชนบท (ปัตจันตะชนนะบด) น. ตำบลบ้านปลายเขตแดน

ปัจจันต์ หมายถึง ว. ที่สุดแดน, ปลายเขตแดน (ป.)

ชนบท หมายถึง น. บ้านนอก, เขตแดนที่พ้นจากเมืองออกไป (ป., ส.)

ปัจจันตประเทศ (ปัตจันตะประเทศ) น. ประเทศปลายเขตแดน, ในวินัยหมายถึง ที่อยู่นอก ออกไปจากมัชฌิมประเทศ

ปัจจันต์ หมายถึง ว. ที่สุดแดน, ปลายเขตแดน (ป.)

ประเทศ หมายถึง น. บ้านเมือง, แคว้น (ส.)

ปัจจุสกาล (ปัจจุตสกะกาน) น. เวลาเข้ามืด

ปัจจุส หมายถึง น. เข้ามืด, ไกลรุ่ง (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

ปัจเจกบุคคล (ปัจเจกกะบุคคล) น. บุคคลแต่ละคน

ปัจเจก หมายถึง ว. เฉพาะตัว, เฉพาะบุคคล (ป.)

บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)

ปัจเจกพุทธะ (ปัจเจกกะพุทธะ) น. ชื่อพระพุทธเจ้าพวกหนึ่งที่ตรัสรู้เฉพาะตัว มิได้สั่งสอนผู้อื่น

ปัจเจก หมายถึง ว. เฉพาะตัว, เฉพาะบุคคล (ป.)

พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นกลัว, ผู้เบิกบานแล้ว, ใช้เฉพาะเป็นพระนามของพระบรมศาสดาแห่งพระพุทธศาสนา เรียกเป็นสามัญว่า พระพุทธเจ้า (ป.)

ปัจเจกโพธิ (ปัจเจกกะโพติ) น. ความตรัสรู้เฉพาะตัว คือ ความตรัสรู้ของพระปัจเจกพุทธเจ้า

ปัจเจก หมายถึง ว. เฉพาะตัว, เฉพาะบุคคล (ป.)

โพธิ หมายถึง น. ความตรัสรู้ (ป., ส.)

ปัจเจกสมาทาน (ปัจเจกกะสะมาทาน) น. การสมาทานศีลที่ละสิกขาบท เรียกว่า ปัจเจก-สมาทาน

ปัจเจก หมายถึง ว. เฉพาะตัว, เฉพาะบุคคล (ป.)

สมาทาน หมายถึง ก. รับเอาถือเอาเป็นข้อปฏิบัติ (ป., ส.)

ปัจโจสกาล (ปัจโจตสกะกาน) น. เวลาเข้ามืด

ปัจจุส หมายถึง น. เข้ามืด, ไกลรุ่ง (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

ปัจฉาภัต (ปัจฉาพัต) น. เวลาภายหลังบริโภคอาหาร คือ ตั้งแต่เที่ยงแล้วไป

ปัจฉา หมายถึง ว. ภายหลัง, เบื้องหลัง, ข้างหลัง (ป.)

ภัต หมายถึง น. อาหาร, ข้าว (ป.)

ปัจฉาสมณะ (ปัจฉาตมะนะ) น. สมณะผู้ตามหลัง คือ พระผู้น้อยที่มีหน้าที่เดินตามหลังพระผู้ใหญ่

ปัจฉา หมายถึง ว. ภายหลัง, เบื้องหลัง, ข้างหลัง (ป.)

สมณะ หมายถึง น. ผู้สงบกิเลสแล้วโดยเฉพาะ หมายถึง ภิกษุในพระพุทธศาสนา (ป.)

ปัจฉิมชน (ปัจฉิมมะชน) น. ชนที่เกิดภายหลัง

ปัจฉิม หมายถึง ว. ภายหลัง, ที่หลัง, ข้างหลังสุด (ป.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

ปัจฉิมทิศ (ปัจฉิมมะทิศ) น. ทิศตะวันตก

ปัจฉิม หมายถึง ว. ตะวันตก (ป.)

ทิศ หมายถึง น. ด้าน, ข้าง, ทาง, เบื้อง (ส.)

ปัจฉิมพรรษา (ปัจฉิมมะพัสสา) น. “พรรษาหลัง”, ช่วงระยะเวลาที่ภิกษุเข้าอยู่จำพรรษาหลัง คือ ตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 9 ถึงขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12

ปัจฉิม หมายถึง ว. ภายหลัง, ที่หลัง, ข้างหลังสุด (ป.)

พรรษา หมายถึง น. ฝน, ปี (ส.)

ปัจฉิมภาค (ปัจฉิมมะพาก) น. ส่วนเบื้องปลาย

ปัจฉิม หมายถึง ว. ภายหลัง, ที่หลัง, ข้างหลังสุด (ป.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, บั้น, ตอน, คราว (ป.)

ปัจฉิมยาม (ปัจฉิมมะยาม) น. ยามหลัง, ยามสุดท้าย

ปัจฉิม หมายถึง ว. ภายหลัง, ที่หลัง, ข้างหลังสุด (ป.)

ยาม หมายถึง น. ในบาลีแบ่งกลางคืนเป็น 3 ยาม ยามหนึ่งมี 4 ชม (ป.)

ปัจฉิมวัย (ปัจฉิมมะไว) น. วัยตอนปลาย, วัยชรา

ปัจฉิม หมายถึง ว. ภายหลัง, ที่หลัง, ข้างหลังสุด (ป.)

วัย หมายถึง น. เขตอายุ, ระยะเวลาของอายุ (ป., ส.)

ปัจฉิมวาทา (ปัจฉิมมะวาจา) น. วาจาครั้งสุดท้าย

ปัจฉิม หมายถึง ว. ภายหลัง, ที่หลัง, ข้างหลังสุด (ป.)

วาทา หมายถึง น. ถ้อยคำ, คำกล่าว, คำพูด (ป., ส.)

ปัญจนที (ปันจะนะที) น. แม่น้ำ 5 สาย คือ 1. คงคา 2. ยมนา 3. อจิรวดี 4. สรรภู 5. มหิ

ปัญจ หมายถึง ว. เบญจ, ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

นที หมายถึง น. แม่น้ำ (ป.)

ปัญจวัคคีย์ (ปันจะวัคคี) น. พวก 5 คน เป็นคำเรียกพระสงฆ์ 5 รูป มีพระอัญญาโกณฑัญญะ เป็นต้น ที่ตามพระพุทธเจ้าออกบวช และได้เป็นพระอรหันต์ก่อนพวกอื่น

ปัญจ หมายถึง ว. เบญจ, ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)

วัคคีย์ หมายถึง ว. อยู่ในพวก, อยู่ในหมู่ (ป.)

- ปัญญาสาขา** (ปัญญาสาขา) น. กิ่งทั้ง 5 คือ หัว 1 แขน 2 ขา 2 ของลูกที่อยู่ในห้อง
ปัญญา หมายถึง ว. เบญจ, ห้า, ลำดับที่ 5 (ป.)
สาขา หมายถึง น. แขนง, ส่วนย่อย, ส่วนรอง (ป.)
- ปัญญาชน** (ปัญญาชน) น. คนที่มีความรู้หรือความฉลาดอันเกิดแต่การเรียนมากมาย
ปัญญา หมายถึง น. ความรอบรู้, ความรู้ทั่ว, ความฉลาดเกิดแต่เรียนและคิด (ป.)
ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)
- ปับรสมสูตรทิน** (ปับนระสะมะสุระทิน) ว. วันที่ 15
ปับนสม หมายถึง ว. ที่ 15 (ป.)
สุร หมายถึง น. พระอาทิตย์ (ป.)
ทิน หมายถึง น. วัน (ป., ส.)
- ปัตติทาน** (ปัตติทาน) น. การให้ส่วนบุญ
ปัตติ หมายถึง น. ส่วนบุญ (ป.)
ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)
- ปัทมปาณี** (ปัดทะมะปานี) น. ผู้มีดอกบัวในมือ คือ พระพรหม พระวิษณุ, ชื่อหนึ่งหรือปางหนึ่ง
 ของอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ พระหัตถ์ทรงดอกบัว
ปัทม หมายถึง น. บัวหลวง ดอกสีแดงมีกลิ่นหอมบานเวลาเช้า (ส.)
ปาณี หมายถึง น. มือ, ฝ่ามือ (ป., ส.)
- ปัทมาสน์** (ปัดทะมาต) น. ฐานบัว
ปัทม หมายถึง น. บัวหลวง ดอกสีแดงมีกลิ่นหอมบานเวลาเช้า (ส.)
อาสน์ หมายถึง น. ที่นั่ง, เครื่องปูรองนั่ง (ป., ส.)
- ปาฐกถา** (ปาตะกะถา) น. ถ้อยคำ หรือเรื่องราวที่บรรยายในที่ชุมชน เป็นต้น
ปาฐะ หมายถึง น. เรื่องราว, บาลี, คัมภีร์, วิธีสาธยายคัมภีร์พระเวท (ป., ส.)
กถา หมายถึง น. ถ้อยคำ, เรื่อง, คำอธิบาย, คำกล่าว (ป., ส.)
- ปาณาติบาต** (ปานาติบาต) น. การทำลายชีวิตมนุษย์และสัตว์อื่นๆ, การฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
ปาณะ หมายถึง น. สัตว์มีชีวิต, ชีวิต (ป.)
อติ หมายถึง คำนำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตให้มีใจความว่า ผ่าน, ล่วง,
 พัน, เลยไป (ป., ส.)
บาตร หมายถึง ก, ตก, ตกไป (ป.)

ปานกชาติ (ปานะกะชาติ) น. หนอน

ปานก หมายถึง น. หนอน, สัตว์ที่มีชีวิต (ป.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึง
พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

ปานวินาศ (ปานะวินาศ) น. ความตาย

ปานะ หมายถึง น. ลมหายใจ (ป.)

วินาศ หมายถึง น. ความฉิบหาย (ส.)

ปานิมูล (ปานิมูน) น. ข้อมือ

ปานิ หมายถึง น. มือ, ฝ่ามือ (ป., ส.)

มูล หมายถึง น. โคน (ป.)

ปานีโยทก (ปานีโยทก) น. น้ำควรรดื่ม

ปานียะ หมายถึง ว. ควรรดื่ม, น้ำดื่ม, ดื่มได้ (ป., ส.)

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

ปาปมุต (ปาปะมุต) ว. ไม่มีใครถือโทษ

ปาป หมายถึง น. บาป (ป., ส.)

มุตตะ หมายถึง ว. ซึ่งพ้นแล้ว (ป.)

ปาหุไณยบุคคล (ปาหุไณยะบุคคณ) น. คนผู้ควรได้รับของต้อนรับแขก

ปาหุไณย หมายถึง ว. ที่ควรได้รับของต้อนรับแขก (ป.)

บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)

ปิงคลหัตถิ (ปิงคะละหัตถิ) น. ชื่อช้างตระกูล 1 ใน 10 ตระกูล กายสีทองอ่อนดั่งสีดาแมว

ปิงคละ หมายถึง ว. สีแสด, สีน้ำตาล (ป., ส.)

หัตถิ หมายถึง น. ข้าง (ป.)

ปีตามหะ (ปีตามะหะ) น. ปู่, นามพระพรหม

ปีตา หมายถึง น. บิดา, พ่อ (ป.)

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ปีตุฆาต (ปีตุคาค) น. การฆ่าพ่อ

ปีตุ หมายถึง น. พ่อ (ป.)

ฆาต หมายถึง น. การฆ่า, การทำลาย (ป., ส.)

ปิตุภูมิ (ปิตุพุม) น. บ้านเกิด, เมืองเกิด

ปิตุ หมายถึง น. พ่อ (ป.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

ปิโยรส (ปิโยรด) น. ลูกที่รัก

ปิย หมายถึง ว. ที่รัก (ป.)

โอรส หมายถึง น. ลูกชาย (ป.)

ปิศาจบดี (ปิศาจะบอดี) น. นายผี คือ พระศิวะ

ปิศาจ หมายถึง น. ผี (ส.)

บดี หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ครอง, ผู้บังคับบัญชา (ป., ส.)

บุพพผลคูนี (บุพพะผละคูนี) น. ดาวฤกษ์ที่ 11 มี 2 ดวง เห็นเป็นรูปแรดตัวผู้ หรือเพดาน
ตอนหน้า

บุพพ หมายถึง ว. บุพ, บุพพะ, ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ป.)

ผลคูนี หมายถึง น. ชื่อดาวนักษัตรมี 4 ดวง เรียกว่า ดาวเพดาน เมื่อแยกเพียง 2 ดวง
หน้า เรียกว่า บุพพผลคูนี เป็นดาวฤกษ์ที่ 11 คือ ดาววัวตัวผู้ หรือดาวงูเมีย (ส.)

บุรพพผลคูนี (บุระพะผละคูนี) น. ดาวฤกษ์ที่ 11 มี 2 ดวง เห็นเป็นรูปแรดตัวผู้ หรือเพดาน
ตอนหน้า

บุรพพ หมายถึง ว. บุพ, บุพพะ, ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ส.)

ผลคูนี หมายถึง น. ชื่อดาวนักษัตรมี 4 ดวง เรียกว่า ดาวเพดาน เมื่อแยกเพียง 2 ดวง
หน้า เรียกว่า บุรพพผลคูนี เป็นดาวฤกษ์ที่ 11 คือ ดาววัวตัวผู้ หรือดาวงูเมีย (ส.)

บุรพพษาด (บุระพะษาด) น. ดาวฤกษ์ที่ 20 มี 3 ดวงเห็นเป็นรูปปากนกหรือข้างพลาย

บุรพพ หมายถึง ว. บุพ, บุพพะ, ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น, เบื้องหน้า (ส.)

อษาด หมายถึง น. เดือนที่ 8 แห่งเดือนจันทรคติ (ส.)

เปตพลี (เปตะพะลี) น. เครื่องเช่นสรวงที่กระทำให้แก่ผู้ตายไปแล้ว

เปต หมายถึง น. ผู้ตายไปแล้ว (ป.)

พลี หมายถึง น. การบวงสรวง, เครื่องบวงสรวง (ป., ส.)

เปตวิสัย (เปตะวิไส) น. เปตวิสัย, ภูมิหรือกำเนิดแห่งเปต

เปต หมายถึง น. สัตว์พวกหนึ่งที่เกิดในอบายภูมิ คือ แดนทุกข์ (ป.)

วิสัย หมายถึง น. ตำบล, ถิ่น, แคว้นแคว้น, ประเทศ, บริเวณ, วง, เขต, แดน (ป.)

เปรตวิสัย (เปรตตะวิไส) น. ภูมิหรือกำเนิดแห่งเปรต

เปรต หมายถึง น. สัตว์พวกหนึ่งเกิดในอบายภูมิ คือ แดนทุกข์ (ส.)

วิสัย หมายถึง น. วิสัย, ตำบล, ถิ่น, แคว้นแคว้น, ประเทศ, บริเวณ, เขต, แดน (ส.)

เปรตวิสัย (เปรตตะวิไส) น. ภูมิหรือกำเนิดแห่งเปรต

เปรต หมายถึง น. สัตว์พวกหนึ่งเกิดในอบายภูมิ คือ แดนทุกข์ (ส.)

วิสัย หมายถึง น. ตำบล, ถิ่น, แคว้นแคว้น, ประเทศ, บริเวณ, เขต, แดน (ป.)

เปศลมัตถ์ (เปสะละมัต) ว. มีเอวอ่อน

เปศละ หมายถึง ว. อ่อน, นุ่ม, ละมุน, ละม่อม (ส.)

มัตถ์ หมายถึง ว. กลาง, ปานกลาง, พอดี, เป็นกลาง, ระวังกลาง (ส.)

ไปรษณียนิเทศ (ไปรษณียะนิเทศ) น. สมุดกฏข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศว่าด้วยการไปรษณีย์ทั่วไป

ไปรษณีย์ หมายถึง น. วิธีการส่งหนังสือและหีบห่อสิ่งของเป็นต้น โดยมีองค์การที่ตั้งขึ้นเป็นเจ้าหน้าที่รับส่ง (ส.)

นิเทศ หมายถึง น. คำแสดง, คำจำแนกออก (ส.)

ไปรษณียบัตร (ไปรษณียะบัตร) น. แผ่นกระดาษที่ใช้ส่งข่าวสารโดยไม่ต้องบรรจุของซึ่งองค์การที่มีหน้าที่จัดส่งเป็นผู้จัดทำขึ้น

ไปรษณีย์ หมายถึง น. วิธีการส่งหนังสือและหีบห่อสิ่งของเป็นต้น โดยมีองค์การที่ตั้งขึ้นเป็นเจ้าหน้าที่รับส่ง (ส.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

ไปรษณียภณฑ์ (ไปรษณียะพณ) น. ขาวสารหรือสิ่งของที่ส่งทางไปรษณีย์ มีขนาดเล็กและมีน้ำหนักน้อยกว่าพัสดุไปรษณีย์

ไปรษณีย์ หมายถึง น. วิธีการส่งหนังสือและหีบห่อสิ่งของเป็นต้น โดยมีองค์การที่ตั้งขึ้นเป็นเจ้าหน้าที่รับส่ง (ส.)

ภณฑ์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

ไพบรณียากร (ไพบรณียากอน) น. ดวงตราไพบรณียากร, แสดตมปี ก็เรียก

ไพบรณีย์ หมายถึง น. วิธีการส่งหนังสือและหีบห่อสิ่งของเป็นต้น โดยเมืองการค้าที่ตั้งขึ้น
เป็นเจ้าหน้าที่รับส่ง (ส.)

อากร หมายถึง น. ค่าธรรมเนียมที่รัฐบาลเรียกเก็บจากสิ่งที่เกิดจากธรรมชาติ หรือสิ่ง
ทำขึ้นเป็นการค้า (ป., ส.)

ผ

ผณินทร (ผะนินทอน) น. พญาญ คือ นาคราช

ผณิน หมายถึง น. งู (ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

ผณิศวร (ผะนินทอน) น. พญาญ คือ นาคราช

ผณิน หมายถึง น. งู (ส.)

อิศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

ผณินทรสมพัตสร (ผะนินทระสมพัตสอน) น. ปิ๋งใหญ่, ปี่มะโรง

ผณินทร หมายถึง น. พญาญ คือ นาคราช (ส.)

สมพัตสร หมายถึง น. ปี่ (ส.)

ผรณापิตติ (ผะระนापิตติ) น. ปิตติที่เกิดแล้วทำให้รู้สึกขาบชานไปทั่วร่างกาย

ผรณ หมายถึง น. การแผ่ไป, การชานไป (ป.)

ปิตติ หมายถึง น. ความปลานปล้มใจ, ความอามใจ (ป.)

ผรุสวaja (ผะรุสะวaja) น. คำหยาบ

ผรุส หมายถึง ว. หยาบ, หยาบคาย (ป.)

วaja หมายถึง น. ถ้อยคำ, คำกล่าว, คำพูด (ป., ส.)

ผรุสวาท (ผะรุสะวาท) น. คำหยาบ

ผรุส หมายถึง ว. หยาบ, หยาบคาย (ป.)

วาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

ผลคูนีบุรพมาส (ผลคูนีบุระพะมาต) น. วันเพ็ญในนักษัตรอุตรผลคูนี

ผลคูนี หมายถึง น. ชื่อดาวนักษัตรมี 4 ดวง เรียกว่า ดาวเพดาน เมื่อแยกเพียง 2 ดวง
หน้า เรียกว่า บุรพผลคูนี เป็นดาวฤกษ์ที่ 11 คือ ดาววัวตัวผู้ หรือดาวงูเมีย (ส.)

บุรพ หมายถึง ว. ก่อน, ที่แรก, เบื้องต้น, ทิศตะวันออก (ส.)

มาส หมายถึง น. พระจันทร์, เดือน (ป., ส.)

ผลานิสงส์ (ผลานิสง) น. ความไหลออกแห่งผล (ความดี), ผลแห่งบุญกุศล

ผล หมายถึง น. สิ่งที่เกิดจากการกระทำ (ป., ส.)

อานิสงส์ หมายถึง น. ผลแห่งกุศลกรรม, ผลบุญ (ป.)

ผลาผล (ผลาผลน) น. ลูกไม้ใหญ่หน่อย

ผล หมายถึง น. ลูกไม้ (ป., ส.)

ผล หมายถึง น. ลูกไม้ (ป., ส.)

ผลาหาร (ผลาหาน) น. อาหารคือลูกไม้

ผล หมายถึง น. ลูกไม้ (ป., ส.)

อาหาร หมายถึง น. ของกิน, เครื่องค้ำจุนชีวิต, เครื่องหล่อเลี้ยงชีพ (ป., ส.)

ผลิกศิขรี (ผลิกะสิขะรี) น. เขาแก้วผลึก คือ เขากงไกรลาส

ผลิกะ หมายถึง น. ผลึก (ป.)

ศิขรี หมายถึง น. ยอด, ยอดเขา, ภูเขา (ส.)

ผลิกศิลา (ผลิกะสิลา) น. หินผลึก

ผลิกะ หมายถึง น. ผลึก (ป.)

ศิลา หมายถึง น. หิน (ส.)

ผลิตกรรม (ผลิตตะกัม) น. การทำให้เป็นผล

ผลิต หมายถึง ก. ทำให้เกิดมีขึ้นตามที่ต้องการด้วยอาศัยแรงงานหรือเครื่องจักรเป็นต้น
(ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ (ส.)

ผลิตผล (ผลิตตะผลน) น. ผลที่ทำขึ้น

ผลิต หมายถึง ก. ทำให้เกิดมีขึ้นตามที่ต้องการด้วยอาศัยแรงงานหรือเครื่องจักรเป็นต้น
(ป.)

ผล หมายถึง น. สิ่งที่เกิดจากการกระทำ (ป., ส.)

ผลิตภัณท์ (มะหฺลิตตะพฺน) น. สิ่งที่ทำขึ้น

ผลิต หมายถึง ก. ทำให้เกิดมีขึ้นตามที่ต้องการด้วยอาศัยแรงงานหรือเครื่องจักรเป็นต้น
(ป.)

ภัณท์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

ผักคุณมาส (ผักคุณะมาต) น. เดือนอันมีพระจันทร์เพ็ญเสวยนักษัตรผลคุณี คือ เดือน 4 ตกใน
ราวเดือนมีนาคม

ผักคุณ หมายถึง น. เดือนผลคุณ, เดือนผลคุณ (ป.)

มาส หมายถึง พระจันทร์, เดือน (ป., ส.)

ผัสสอาหาร (ผัสสหาหน) น. อาหารคือผัสสะ

ผัสสะ หมายถึง น. การกระทบ, การถูกต้อง (ป.)

อาหาร หมายถึง น. ของกิน, เครื่องค้ำจุนชีวิต, เครื่องหล่อเลี้ยงชีพ (ป., ส.)

แผนธรรม (แผนะท่า) ว. มีปรกติเหมือนฟอง (น้ำ) คือ เป็นอยู่ชั่วคราว

แผน หมายถึง น. ฟอง (น้ำ) (ส.)

ธรรม หมายถึง น. ความจริง (ส.)

โผฏฐัพพะธรรม (โผตถัพพะท่า) น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยกาย, สิ่งสัมผัสได้ด้วยกาย

โผฏฐัพพะ หมายถึง น. สิ่งที่มาถูกต้องกาย คือ สิ่งที่ยืน ร้อน อ่อน แข็ง หยาบ ละเอียด (ป.)

ธรรม หมายถึง น. สิ่งทั้งหลาย, สิ่งของ (ส.)

พกจร (พะกะจอน) น. ประพุดตಿಯานกยาง คือคนหน้าชื่อใจคดหรือหน้าเนื้อใจเสือ

พก หมายถึง น. นกยาง (ป.)

จร หมายถึง ก. ประพุดติ (ป., ส.)

พงศกร (พงสะกอน) น. ผู้ตั้งวงศ์, บรรพบุรุษ

พงศ์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เทือกเถา, เหล่ากอ, สกุล (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

พงศธร (พงสะทอน) น. ผู้ดำรงวงศ์สกุล, ผู้สืบสกุล

พงศ์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เทือกเถา, เหล่ากอ, สกุล (ส.)

ธร หมายถึง น. ผู้รักษาไว้, ผู้ทรงไว้ (ป.)

พงศาวดาร (พงสวอะดาน) น. เรื่องราวของเหตุการณ์เกี่ยวกับประเทศชาติหรือพระมหากษัตริย์

ผู้เป็นประมุขของประเทศนั้น

พงศ์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เทือกเถา, เหล่ากอ, สกุล (ส.)

อวดาร หมายถึง น. การลงมาเกิด, การแบ่งภาคมาเกิด, ชื่อพระนารายณ์, ชื่อเรียก

พระเจ้าแผ่นดินหรือคนสำคัญ (ส.)

พงศาวลี (พงสวอะลี) น. แผนลำดับเครือญาติ

พงศ์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เทือกเถา, เหล่ากอ, สกุล (ส.)

วลี หมายถึง น. แถว, รอย (ป., ส.)

พจนานุกรม (พดจะนานุกรม) น. หนังสือว่าด้วยถ้อยคำในภาษาใดภาษาหนึ่ง เรียงตามลำดับ

ตัวอักษร โดยทั่วไปจะบอกความหมายและที่มาของคำด้วย

พจน์ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

อนุกรม หมายถึง น. ลำดับ, ระเบียบ, ชั้น (ส.)

พจนารถ (พดจะนาถ) น. เนื้อความของคำพูด

พจน์ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

อรรถ หมายถึง เนื้อความ (ส.)

พนาราม (พะนาราม) น. ป่าอันรื่นรมย์

พน หมายถึง น. ป่า, พง, ดง (ป., ส.)

อาราม หมายถึง น. สวนเป็นที่น่ารื่นรมย์ (ป., ส.)

พนาเวศ (พะนาเวศ) น. ป่า

พน หมายถึง น. ป่า, พง, ดง (ป., ส.)

เวศ หมายถึง น. บ้าน, เรือน (ส.)

พนาสนธ์ (พะนาสน) น. รวป่า, แนวป่า, ทิวป่า, ป่าสูง, ป่าดง

พน หมายถึง น. ป่า, พง, ดง (ป., ส.)

สนธ์ หมายถึง น. รั้ว, ดง, ที่รก, ที่ทึบ (ป.)

พนาสันต์ (พะนาสัน) น. รวป่า, แนวป่า, ทิวป่า, ป่าสูง, ป่าดง

พน หมายถึง น. ป่า, พง, ดง (ป., ส.)

สันต์ หมายถึง น. รั้ว, ดง, ที่รก, ที่ทึบ (ป.)

พยัคฆินทร (พะยัคคิน) น. พญาเสือโคร่ง

พยัคฆ์ หมายถึง น. เสือโคร่ง (ป.)

อินทร หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

พยัคฆเณทร (พะยัคเคน) น. พญาเสือโคร่ง

พยัคฆ์ หมายถึง น. เสือโคร่ง (ป.)

อินทร หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

พยุหยาตรา (พะยุหะยาตรา) น. กระบวนทัพ, การเดินทัพ

พยุหะ หมายถึง น. กระบวน, หมู่, กองทัพ (ป., ส.)

ยาตรา หมายถึง ก. เดิน, เดินเป็นกระบวน (ป., ส.)

พยุหโยธา (พะยุหะโยธา) น. หมู่พลรบ, กระบวนพลรบ

พยุหะ หมายถึง น. กระบวน, หมู่, กองทัพ (ป., ส.)

โยธา หมายถึง น. พลรบ, ทหาร (ป., ส.)

พยุหเสนา (พะยุหะเสนา) น. หมู่เสนา

พยุหะ หมายถึง น. กระบวน, หมู่, กองทัพ (ป., ส.)

เสนา หมายถึง น. ไพร่พล (ป., ส.)

พยุหแสนยา (พะยุหะแสนยา) น. หมู่เสนา

พยุหะ หมายถึง น. กระบวน, หมู่, กองทัพ (ป., ส.)

แสนย์ หมายถึง น. คนในกองทัพ, ทหาร (ส.)

พยุหแสนยากร (พะยุหะแสนยากอน) น. หมู่เสนา

พยุหแสนยา หมายถึง น. หมู่เสนา (ส.)

อากร หมายถึง น. หมู่, กอง (ป., ส.)

พรรณนาโวหาร (พันนะนาโวหาน) น. สำนวนเขียนที่กล่าวเป็นเรื่องเป็นราวอย่างละเอียดเพื่อให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพ

พรรณนา หมายถึง ก. กล่าวเป็นเรื่องเป็นราวอย่างละเอียดให้ผู้ฟังนึกเห็นภาพ (ส.)

โวหาร หมายถึง น. ชั้นเชิงหรือสำนวนแต่งหนังสือหรือพูด (ป.)

พรรษประเวศ (พันสะประเวศ) น. การเข้าสู่ปีใหม่, เถลิงศก

พรรษ หมายถึง น. ปี (ส.)

ประเวศ หมายถึง น. การเข้ามา, การเข้าถึง, การเข้าสู่ (ส.)

พรรษฤดู (พันสระวีดู) น. หน้าฝน

พรรษ หมายถึง น. ฝน (ส.)

ฤดู หมายถึง น. ส่วนของปี ซึ่งแบ่งโดยถือเอาภูมิศาสตร์เป็นหลัก (ส.)

พรรษวุฒิ (พันสระวุต) น. การเจริญแห่งปี

พรรษ หมายถึง น. ปี (ส.)

วุฒิ หมายถึง น. ความเจริญ, ความงอกงาม, ความเป็นผู้ใหญ่ (ป.)

พรรษากาล (พันสากาน) น. ฤดูฝน

พรรษา หมายถึง น. ช่วงระยะเวลา 3 เดือนในฤดูฝน (ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

พรรษาคม (พันสาคม) น. การเริ่มฤดูฝน

พรรษ หมายถึง น. ช่วงระยะเวลา 3 เดือนในฤดูฝน (ส.)

าคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

พรรษายุด (พันสายุต) น. หมื่นปี

พรรษา หมายถึง น. ปี (ส.)

ยุด หมายถึง ว. ซึ่งติดต่อกัน, ซึ่งรวมอยู่ (ป.)

พรรษโษทก (พันโสทก) น. หน้าฝน

พรรษ หมายถึง น. ฝน (ส.)

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

พรรษโษบล (พันโสบน) น. ลูกเห็บ

พรรษ หมายถึง น. ฝน (ส.)

อุบล หมายถึง น. ดอกบัว (ป.)

พรหมกาย (พฺรมมะกาย) น. พระกาย (คือ รูปกาย นามกาย) ประเสริฐ

พรหม หมายถึง น. ผู้ประเสริฐ (ป., ส.)

กาย หมายถึง น. ตัว, ร่างกาย (ป., ส.)

พรหมทัณฑ์ (พฺรมมะทัณฑ์) น. ตามศาสนาพราหมณ์หมายความว่า “ไม้พระพรหม” ชื่อศาสตรา

กายสิทธิ์ชนิดหนึ่ง

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเป็นเจ้าผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์ (ป., ส.)

ทัณฑ์ หมายถึง น. ไม้, ไม้เท้า, ฟล่อง, กระบอง, ท่อนไม้ (ป., ส.)

พรหมธาดา (พฺรหฺมธาดา) น. พระพรหมผู้สร้าง

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเป็นเจ้าของผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์ (ป., ส.)

ธาดา หมายถึง น. ผู้สร้าง, ผู้ทรงไว้ (ป.)

พรหมบถ (พฺรหฺมบถ) น. ทางไปสู่พระพรหม, ทางไปสู่ความดีสูงสุด

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเจ้าของผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์ (ป., ส.)

บถ หมายถึง น. ทาง (ป.)

พรหมบท (พฺรหฺมบท) น. ที่อยู่ของพระพรหม

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเจ้าของผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์ (ป., ส.)

บท หมายถึง น. สถานที่, ที่ควรดำเนินให้ถึง, นิพพาน (ป.)

พรหมบริษัท (พฺรหฺมบริษัถ) น. ชุมนุมพระพรหม, ชุมนุมพราหมณ์

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเจ้าของผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์, พราหมณ์ (ป., ส.)

บริษัท หมายถึง น. หมู่, คณะ, ที่ประชุม (ส.)

พรหมบุตร (พฺรหฺมบุตร) น. พราหมณ์, ลูกพราหมณ์

พรหม หมายถึง น. พราหมณ์ (ป., ส.)

บุตร หมายถึง น. ลูก, ลูกชาย (ส.)

พรหมบุโรหิต (พฺรหฺมบุโรหิต) น. พราหมณ์ชั้นสูง

พรหม หมายถึง น. พราหมณ์ (ป., ส.)

บุโรหิต หมายถึง น. พราหมณ์ที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์ในทางนิติ คือ ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี (ป., ส.)

พรหมพิกตร์ (พฺรหฺมพิกฺถ) น. ยอดเครื่องสูง หรือยอดดิ่งก่อสร้างที่เป็นหน้าพรหม 4 ด้าน

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเจ้าของผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์ (ป., ส.)

พิกตร์ หมายถึง น. หน้า (ส.)

พรหมพันธุ์ (พฺรหฺมพัน) น. "วงศ์พรหม" คือ พราหมณ์โดยตระกูล คือ พราหมณ์เลว

พรหม หมายถึง น. พราหมณ์ (ป., ส.)

พันธุ์ หมายถึง น. พวกพ้อง, เชื้อสาย, วงศ์วาน (ป., ส.)

พรหมยาน (พฺรหฺมยาน) น. ยานที่นำไปสู่ความเป็นพรหม คือ การบริจาคอันยิ่งใหญ่

พรหม หมายถึง น. ผู้ประเสริฐ (ป., ส.)

ยาน หมายถึง น. เครื่องนำไป, พาหนะต่างๆ (ป., ส.)

พรหมเลขา (พุมมะเลขา) น. อำนาจที่กำหนดความเป็นไปของชีวิต (ถือกันว่าพระพรหมเขียนไว้ที่หน้าผากของเด็กซึ่งเกิดได้ 6 วัน)

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเป็นเจ้าผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์ (ป., ส.)

เลขา หมายถึง ก. เขียน (ป., ส.)

พรหมลิขิต (พุมมะลิขิต) น. อำนาจที่กำหนดความเป็นไปของชีวิต (ถือกันว่าพระพรหมเขียนไว้ที่หน้าผากของเด็กซึ่งเกิดได้ 6 วัน)

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเป็นเจ้าผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์ (ป., ส.)

ลิขิต หมายถึง ก. เขียน, กำหนด (ป., ส.)

พรหมโลก (พุมมะโลก) น. โลกของพระพรหม

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเป็นเจ้าผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์ (ป., ส.)

โลก หมายถึง น. ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล (ป., ส.)

พรหมฤๅษี (พุมมะฤๅษี) น. ฤๅษีที่เป็นพราหมณ์โดยกำเนิด

พรหม หมายถึง น. พราหมณ์ (ป., ส.)

ฤๅษี หมายถึง น. ฤๅษี, นักบวชพวกหนึ่งมีมาก่อนพุทธกาลสละบ้านเรือนออกไปบำเพ็ญ

พรตแสวงหาความสงบ (ส.)

พรหมวิหาร (พุมมะวิหาร) น. ธรรมของพรหม หรือของท่านผู้เป็นใหญ่ มี 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

พรหม หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่, ผู้เป็นที่เคารพของคนหมู่มาก (ป., ส.)

วิหาร หมายถึง น. ธรรม (ป., ส.)

พรหมศร (พุมมะศร) น. ชื่อกาบกระหนกชนิดหนึ่ง ที่ประกอบโคนเสามีลักษณะคล้าย

อินทรรณู

พรหม หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่, ผู้เป็นที่เคารพของคนหมู่มาก (ป., ส.)

ศร หมายถึง น. อาวุธชนิดหนึ่ง ประกอบด้วยคันสำหรับยิง เรียกว่า คันศร กับลูกที่มี

ปลายแหลม เรียกว่า ลูกศร (ส.)

พรหมสูตร (พุมมะสูตร) น. ด้ายที่สวมสะพานเป็นเครื่องหมายของพราหมณ์, สายธูราของพราหมณ์

พรหม หมายถึง น. พราหมณ์ (ป., ส.)

สูตร หมายถึง น. เส้น, ด้าย, เชือก (ส.)

พรหมินทร์ (พฺรมมิน) น. พรหมผู้เป็นใหญ่

พรหม หมายถึง น. ผู้ประเสริฐ (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

พรหมเมณฑร์ (พฺรมเมณ) น. พระพรหมผู้เป็นใหญ่

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเป็นเจ้าผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์ (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

พรหมเมศวร (พฺรมเมสวณ) น. พระพรหมผู้เป็นใหญ่

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเป็นเจ้าผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์ (ป., ส.)

อิศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

พระหารณย์ (พฺระหารณ) น. ป่าใหญ่

พระหา หมายถึง ว. ใหญ่, กว้าง (ป.)

อาร์ณย์ หมายถึง ว. อยู่ในป่า, มีในป่า (ส.)

พระหารัณย์ (พฺระหารัน) น. ป่าใหญ่

พระหา หมายถึง ว. ใหญ่, กว้าง (ป.)

อาร์ณย์ หมายถึง ว. อยู่ในป่า, มีในป่า (ส.)

พฤกษชาติ (พฺริกษะชาติ) น. ต้นไม้, จำพวกต้นไม้

พฤกษ์ หมายถึง น. ต้นไม้ (ส.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิมหรือหมายถึง

พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

พฤกษทล (พฺริกษะทณ) น. ใบไม้

พฤกษ์ หมายถึง น. ต้นไม้ (ส.)

ทล หมายถึง น. ใบไม้, กลิบดอกไม้ (ป., ส.)

พฤกษเทวดา (พฺริกษะเทวะดา) น. เทวดาที่สิงอยู่ที่ต้นไม้

พฤกษ์ หมายถึง น. ต้นไม้ (ส.)

เทวดา หมายถึง น. พวกชาวสวรรค์ที่มีตาทิพย์ หูทิพย์ และกินอาหารทิพย์ (ป., ส.)

พฤกษราช (พฺริกษะราต) น. ต้นปาริชาติ

พฤกษ์ หมายถึง น. ต้นไม้ (ส.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, พญา (ป., ส.)

พฤกษศาสตร์ (พฺรึกสะสาต) น. วิชาว่าด้วยต้นไม้

พฤกษ์ หมายถึง น. ต้นไม้ (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

พดมาจารย์ (พฺรึตทาจน) น. อาจารย์ผู้เฒ่า, พรหมณ์ผู้เฒ่า

พดมา หมายถึง น. แก่, เฒ่า (ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

พฤติบาท (พฺรึตติบาท) น. ชื่อพรหมณ์พวกหนึ่ง มีหน้าที่ทำพิธีเกี่ยวกับช้างและปิดเสนียดจัญไร

พฤติ หมายถึง น. ความเจริญ, ความมั่นคง, ความสมบูรณ์ (ส.)

บาท หมายถึง น. บ่วง (ส.)

พฤติกรรม (พฺรึตติกัม) น. การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดและ

ความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

พฤติ หมายถึง น. ความประพฤติ, กิจการ, ความเป็นไป (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

พฤติการณ (พฺรึตติกาน) น. เหตุการณ์ที่เป็นมาหรือที่จะเป็นไป, ความเป็นไปในเวลากระทำการ

พฤติ หมายถึง น. ความประพฤติ, กิจการ, ความเป็นไป (ส.)

การณ หมายถึง น. เหตุ, เค้า, มูล (ป., ส.)

พฤตินัย (พฺรึตติไน) น. ความหมายตามข้อเท็จจริง

พฤติ หมายถึง น. ความประพฤติ, กิจการ, ความเป็นไป (ส.)

นัย หมายถึง น. ความ, ความหมาย (ป.)

พฤตจิกายน (พฺรึตสะจิกายน) น. ชื่อเดือนที่ 11 ตามสุริยคติ ซึ่งเริ่มด้วยเดือนมกราคมมี 31 วัน

พฤตจิก หมายถึง น. ชื่อเดือนกลุ่มดาวรูปแมงป่อง เรียกว่า ราศีพฤตจิก เป็นราศีที่ 7

ในจักรราศี (ส.)

อายน หมายถึง น. การมาถึง (ป., ส.)

พฤษภาคม (พฺรึตสะพาคม) น. ชื่อเดือนที่ 5 ตามสุริยคติ ซึ่งเริ่มด้วยเดือนมกราคม มี 31 วัน

พฤษภ หมายถึง น. ชื่อกลุ่มดาวรูปวัว เรียกว่า ราศีพฤษภเป็นราศีที่ 1 ในจักรราศี (ส.)

อาคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

พฤษภตฺติจักร (พฤษภตฺติสวอบตฺติจักร) น. ระยะเวลา 60 ปี คือ เวลาที่ดาวพฤษภตฺติเดินรอบดวงอาทิตย์ 5 รอบ

พฤษภตฺติ หมายถึง น. ชื่อดาวเคราะห์ดวงที่ 5 และเป็นดวงที่ใหญ่ที่สุดในระบบสุริยะ อยู่ห่างดวงอาทิตย์ประมาณ 779 ล้านกิโลเมตร มีเส้นผ่านศูนย์กลางในแนวที่ผ่านเส้นศูนย์สูตร 142,800 กิโลเมตร (ส.)

จักร หมายถึง น. บรรจบรอบแห่งปี หรือแห่งฤดู (ส.)

พฤษภตฺติวาร (พฤษภตฺติสวปะตฺติวาน) น. วันพฤษภตฺติ

พฤษภตฺติ หมายถึง น. ชื่อวันที่ 5 ของสัปดาห์ (ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

พลขันธ์ (พณละขันธ์) น. กองทัพ

พล หมายถึง น. ทหาร (ป., ส.)

ขันธ์ หมายถึง น. ตัว, หมู่, กอง, พวก, หมวด (ป.)

พลโลก (พณละโลก) น. ชาวโลก, พลเมืองของโลก

พล หมายถึง น. ทหาร (ป., ส.)

โลก หมายถึง น. ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล (ป., ส.)

พลศึกษา (พะละสีกฺสา) น. การศึกษาที่จะนำไปสู่ความเจริญงอกงามและพัฒนาการทางร่างกาย

พล หมายถึง น. กำลัง (ป., ส.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน, ฝึกฝนและอบรม (ส.)

พลากร (พะลากอน) น. กองทหารเป็นจำนวนมาก

พล หมายถึง น. ทหาร (ป., ส.)

อากร หมายถึง น. กอง, หมู่ (ป., ส.)

พลาตฺติย (พะลาตฺติไส) ว. มีกำลังยิ่ง

พล หมายถึง น. กำลัง (ป., ส.)

ตฺติย หมายถึง ว. เลิศ, ประเสริฐ (ส.)

พลาธิการ (พะลาตฺติกาน) น. หน่วยงานของทหาร ตำรวจ มีหน้าที่ควบคุมการจัดที่พัก

จัดเครื่องใช้ จัดอาหาร

พล หมายถึง น. ทหาร (ป., ส.)

ธการ หมายถึง น. หน้าที่, กิจการ, ภาวะ (ป., ส.)

พัฒนาการ (พัฒนากาน) น. การทำความเจริญ, การเปลี่ยนแปลงในทางเจริญ, การคลี่คลาย
ไปในทางดี

พัฒนา หมายถึง น. ความเจริญ (ป.)

การ หมายถึง น. คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่างาน, สิ่ง
หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

พัทธสีมา (พัทธสีมา) น. เขตที่พระสงฆ์กำหนดผูกขึ้น เพื่อใช้ทำสังฆกรรม มีขนาดพอจุภิกษุ
ที่นั่งห่างกันคืบหนึ่งๆ ได้ไม่น้อยกว่า 21 รูป

พัทธ์ หมายถึง ก. ผูก, ดัด, เนือง (ป.)

สีมา หมายถึง น. เขต, แดน (ป., ส.)

พันธกรณี (พันธะกระณี) น. เหตุแวดล้อมที่เป็นข้อผูกมัด

พันธ หมายถึง น. ผูก, มัด, ตรึง (ป., ส.)

กรณี หมายถึง น. คดี, เรื่อง, เหตุ (ป., ส.)

พันธบัตร (พันธะบัตร) น. เอกสารหลักทรัพย์ชนิดหนึ่งที่ยกออกโดยรัฐบาล หรือนิติบุคคลแสดง
การเป็นหนี้ระยะยาวที่กู้จากบุคคลทั่วไป

พันธ หมายถึง น. ผูก, มัด, ตรึง (ป., ส.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูป
สี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

พันธมิตร (พันธะมิตร) น. ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐที่ช่วยเหลือกันตามสนธิสัญญาที่ทำไว้ เพื่อร่วม
รบ หรือเพื่อการป้องกันร่วมกัน

พันธ หมายถึง น. ผูก, มัด, ตรึง (ป., ส.)

มิตร หมายถึง น. เพื่อนรักใคร่คุ้นเคย (ส.)

พันธนาการ (พันธะนาทาน) ก. จองจำ

พันธนะ หมายถึง น. การผูก, การมัด, การจำขัง (ป., ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

พันธนาการ (พันธะนาทาน) น. เรือนจำ

พันธนะ หมายถึง น. เครื่องผูก, เครื่องมัด, เครื่องจำ (ป., ส.)

อาคาร หมายถึง น. เรือน, โรง, สิ่งก่อสร้างขึ้นที่มีลักษณะคล้ายคลังเช่นนั้น (ป., ส.)

พันธุกรรม (พันธุกำ) น. ลักษณะ นิสัย ตลอดจนโรคหรือความวิกลจริตบางอย่างที่ลูกหลาน

สืบมาจากบรรพบุรุษ ปู่ย่า ตายาย หรือพ่อแม่

พันธุ หมายถึง น. พวกห้อง, เชื้อสาย, วงศ์วาน (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. บาป, เคาระห์ (ส.)

พัสดุไปรษณีย์ (พัสดุไปรษณี) น. หีบห่อบรรจุสิ่งของที่ส่งทางไปรษณีย์มีขนาดใหญ่และมี

น้ำหนักมากกว่าไปรษณีย์ภัณฑ์อื่นๆ หุ้มห่อแน่นหนามั่นคง เหมาะแก่สภาพของ
สิ่งของและระยะทางที่จะส่งไป

พัสดุ หมายถึง น. สิ่งของต่างๆ, เครื่องใช้ไม้สอย, (ส.)

ไปรษณีย์ หมายถึง น. วิธีการส่งหนังสือและหีบห่อสิ่งของเป็นต้น โดยมีองค์การที่ตั้งขึ้น

เป็นเจ้าหน้าที่รับส่ง (ส.)

พัสดุภัณฑ์ (พัสดุพัน) น. สิ่งของที่บรรจุหีบห่อสำหรับส่งจากแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง

พัสดุ หมายถึง น. สิ่งของต่างๆ, เครื่องใช้ไม้สอย, (ส.)

ภัณฑ์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

พาณิชย์กรรม (พานิตชะยะกำ) น. การค้า

พาณิชย์ หมายถึง น. การค้าขาย (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การงาน, กิจ (ส.)

พาณิชย์การ (พานิตชะยะกาน) น. การค้า

พาณิชย์ หมายถึง น. การค้าขาย (ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายคำบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า งาน, สิ่งหรือเรื่อง
ที่ทำ (ป., ส.)

พาณิชย์ศาสตร์ (พานิตชะยะสาต) น. วิชาว่าด้วยการค้า

พาณิชย์ หมายถึง น. การค้าขาย (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

พาณิชย์ศิลป์ (พานิตชะยะสิน) น. ศิลปกรรมประเภทหนึ่งซึ่งสร้างขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ในด้าน

ธุรกิจการค้าโดยเฉพาะ

พาณิชย์ หมายถึง น. การค้าขาย (ส.)

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

พิธีกรรม (พิธีทำ) น. การบูชา, แบบอย่างหรือแบบแผนต่างๆ ที่ปฏิบัติในทางศาสนา

พิธี หมายถึง น. งานที่จัดขึ้นตามลัทธิหรือความเชื่อถือตามขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อความขลังหรือความเป็นสิริมงคล (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

พิธีการ (พิธีทาน) น. การที่เกี่ยวกับพิธีและแบบหนังสือทางทูต

พิธี หมายถึง น. งานที่จัดขึ้นตามลัทธิหรือความเชื่อถือตามขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อความขลังหรือความเป็นสิริมงคล (ป., ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่งหรือเรื่อง ที่ทำ (ป., ส.)

พิธีธรรม (พิธีทำ) หมายถึง พระสงฆ์จำนวน 5 รูปที่ได้รับสมมุติให้สวดภาณวารหรือสวด

อาฏานาฎยสูตร ในงานพระราชพิธีตรุษสงกรานต์ หรือสวดคอกิธรรมในการศพ ของหลวง

พิธี หมายถึง น. งานที่จัดขึ้นตามลัทธิหรือความเชื่อถือตามขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อความขลังหรือความเป็นสิริมงคล (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

พิธีมณฑล (พิธีมณฑล) น. บริเวณที่กำหนดขึ้น เพื่อประกอบพิธี

พิธี หมายถึง น. งานที่จัดขึ้นตามลัทธิหรือความเชื่อถือตามขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อความขลังหรือความเป็นสิริมงคล (ป., ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

พิธีสาร (พิธีสาร) น. ความตกลงระหว่างประเทศอย่างหนึ่ง ได้แก่ ตราสารอันบรรจุไว้ซึ่งความ

ตกลงที่มีความสำคัญรองลงมาจากสนธิสัญญาและอนุสัญญา โดยมากเป็นพิธีสารต่อท้ายหรือแก้ไขเพิ่มเติมสนธิสัญญา หรืออนุสัญญา

พิธี หมายถึง น. งานที่จัดขึ้นตามลัทธิหรือความเชื่อถือตามขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อความขลังหรือความเป็นสิริมงคล (ป., ส.)

สาร หมายถึง น. ข้อความ, ถ้อยคำ, เรื่องราว, หนังสือ (ป., ส.)

พิพิธภัณฑ (พิพิธหะพัน) น. สถานที่เก็บรวบรวมและแสดงสิ่งต่างๆ ที่มีความสำคัญด้าน
วัฒนธรรมหรือด้านวิทยาศาสตร์ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อ
การศึกษา และก่อให้เกิดความเพลิดเพลินใจ

พิพิธ หมายถึง ว. ต่างๆ กัน (ป., ส.)

ภัณฑ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

พิพิธภัณฑสถาน (พิพิธหะพันหะสะถาน) น. สถานที่เก็บรวบรวมและแสดงสิ่งต่างๆ ที่มี
ความสำคัญด้านวัฒนธรรมหรือด้านวิทยาศาสตร์ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้เป็น
ประโยชน์ต่อการศึกษา และก่อให้เกิดความเพลิดเพลินใจ

พิพิธภัณฑ หมายถึง น. สถานที่เก็บรวบรวมและแสดงสิ่งต่างๆ ที่มีความสำคัญด้าน
วัฒนธรรมหรือด้านวิทยาศาสตร์ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อ
การศึกษา และก่อให้เกิดความเพลิดเพลินใจ (ป.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แהל่ง (ส.)

พิมพาภรณ์ (พิมพาพอน) น. เครื่องประดับกาย

พิมพ์ หมายถึง น. รูป, รูปร่าง, แบบ (ป., ส.)

อาภรณ์ หมายถึง น. เครื่องประดับ (ป., ส.)

พิราลัย (พิราไล) ก. ดาย

พิระ หมายถึง น. ผู้เพียร, ผู้กล้า, นักรบ (ป., ส.)

อาลัย หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

พิริยพฤษ (พิริยะพฤษ) น. หมู่นักรบ, พลนักรบ

พิริยะ หมายถึง น. คนกล้า, คนแข็งแรง, นักรบ (ป.)

พฤษ หมายถึง น. กอง, หมู่, จำนวนมาก (ส.)

พิริยโยธา (พิริยะโยธา) น. พลรบผู้กล้า

พิริยะ หมายถึง น. คนกล้า, คนแข็งแรง, นักรบ (ป.)

โยธา หมายถึง น. พลรบ, ทหาร (ป., ส.)

พิทเคนทร์ (พิหะเคน) น. พญานก

พิทค หมายถึง น. นก (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

พีชมงคล (พีชชะมงคล) น. ชื่อพระราชพิธีที่พระสงฆ์สวดเพื่อความเจริญของพีชพันธัญญาหาร
เรียกว่า พระราชพิธีพีชมงคล

พีช หมายถึง น. เมล็ดพันธุ์ไม้, สิ่งที่จะเป็นพันธุ์ต่อไป (ป.)

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ, สิ่งที่ดีกว่าจะเป็นสิริและความเจริญมาสู่
และป้องกันไม่ให้อสิ่งเลวร้ายมากล้ากลาย (ป., ส.)

พุทธกาล (พุทธะทาน) น. สมัยเมื่อพระพุทธเจ้ายังมีพระชนม์อยู่

พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

พุทธคุณ (พุทธะคุณ) น. คุณของพระพุทธเจ้าอย่างย่อที่สุด มี 3 ประการ คือ พระบริสุทธิคุณ
พระปัญญาคุณ พระกรุณาคุณ

พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

พุทธจักร (พุทธะจัก) น. อำนาจปกครองคณะสงฆ์ทางพระพุทธศาสนา

พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

จักร หมายถึง น. เขตแคว้น (ส.)

พุทธเจดีย์ (พุทธะเจดี) น. เจดีย์ที่เกี่ยวข้องกับกับพระพุทธเจ้า มี 4 ชนิด คือ ธาตุเจดีย์ บริโภค-
เจดีย์ ธรรมเจดีย์ และอุเทสิกเจดีย์

พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

เจดีย์ หมายถึง น. สิ่งซึ่งก่อเป็นรูปคล้ายลอมฟาง มียอดแหลม บรรจุสิ่งที่นับถือมี
พระธาตุเป็นต้น, สิ่งหรือบุคคลที่เคารพนับถือ (ป.)

พุทธฎีกา (พุทธะดีกา) น. ถ้อยคำของพระพุทธเจ้า

พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

ฎีกา หมายถึง น. คำอธิบายขยายความ (ป.)

พุทธตันตระ (พุทธะตันตระ) น. นิยามหนึ่งในศาสนาพุทธฝ่ายมหายาน ซึ่งเกิดจากการนำหลัก
พิธีกรรมของฮินดูตันตระมาผสมกับหลักปรัชญาปารมิตาของนิกายมาธยมิกะหรือ
ศูนยวาท

พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

ตันตระ หมายถึง น. ส่วนลึกลับ, หัวข้อ, คำสอน (ส.)

พุทธปฏิมา (พุทตะปะติมา) น. รูปเปรียบเทียบ หรือรูปแทนองค์พระพุทธรูป คือ พระพุทธรูป
พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

ปฏิมา หมายถึง น. รูปเปรียบเทียบหรือรูปแทนองค์พระพุทธรูป คือ พระพุทธรูป (ป.)

พุทธปฏิมากร (พุทตะปะติมากอน) น. รูปเปรียบเทียบ หรือรูปแทนองค์พระพุทธรูป คือ พระพุทธรูป
พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

ปฏิมากร หมายถึง น. รูปเปรียบเทียบหรือรูปแทนองค์พระพุทธรูป คือ พระพุทธรูป (ป.)

พุทธมามกะ (พุทตะมามะกะ) น. ผู้ประกาศตนว่าพระพุทธรูปเป็นพระบรมศาสดาของตน,
 ผู้ประกาศตนว่าเป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา

พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

มามกะ หมายถึง ว. เป็นของเราด้วยความรักนับถือ (ป.)

พุทธสมัย (พุทตะสะไหม) น. สมัยเมื่อพระพุทธรูปยังมีพระชนมชีพอยู่
พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

สมัย หมายถึง น. เวลา, คราว (ป., ส.)

พุทธองค์ (พุทตะอง) น. หมายถึงองค์พระพุทธรูป ใช้ว่า พระพุทธองค์
พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ, ตัว (ป., ส.)

พุทธจักร (พุททังกุน) น. หน่อพระพุทธรูป คือ ผู้ที่จะได้เป็นพระพุทธรูปในภายภาคหน้า
พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

จักร หมายถึง น. หน่อ, หน่อเนื้อเชื้อไข, เชื้อสาย (ป., ส.)

พุทธรางกูร (พุททางกุน) น. หน่อพระพุทธรูป คือ ผู้ที่จะได้เป็นพระพุทธรูปในภายภาคหน้า
พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

รางกูร หมายถึง น. หน่อ, หน่อเนื้อเชื้อไข, เชื้อสาย (ป., ส.)

พุทธาภิเษก (พุททาพิเสก) น. ชื่อพิธีในการปลุกเสกพระพุทธรูปหรือวัตถุมงคล
พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

ภิเษก หมายถึง ก. แต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ (ส.)

พุทธาวาส (พุทธาวาด) น. ส่วนหนึ่งของวัดประกอบด้วย โบสถ์ วิหาร เจดีย์ หรือใช้เป็นที่ประกอบสังฆกรรม โดยมีกำแพงกันไว้ต่างหากจากส่วนที่พระภิกษุสามเณรอยู่อาศัย ซึ่งเรียกว่า สังฆาวาส

พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

อาวาส หมายถึง น. วัด, ที่อยู่ (ป., ส.)

พุทธอุปาบทกาล (พุทธอุบาทตะกาน) น. ช่วงเวลาที่มีพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นในโลก

พุทธะ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว (ป.)

อุปาบท หมายถึง น. การบังเกิด, กำเนิด (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

พุทธศึกษา (พุทธศึกษา) น. การศึกษาที่เน้นในเรื่องการสอนให้เกิดความรู้ความคิดอย่างมีเหตุผล

พุทธ หมายถึง น. ปัญญา, ความฉลาด (ป.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม (ส.)

เพชรปानी (เพ็ชชะปानी) น. พระอินทร์

เพชร หมายถึง น. ชื่อแก้วที่แข็งแกร่งที่สุดและมีน้ำแวววาวมากกว่าพลอยอื่นๆ โดยปริยาย
หมายความว่า แข็งที่สุด (ส.)

ปानी หมายถึง น. มือ, ฝ่ามือ (ป., ส.)

เพชรฤกษ์ (เพ็ชชะเริก) น. ฤกษ์แข็งแกร่ง

เพชร หมายถึง น. ชื่อแก้วที่แข็งแกร่งที่สุดและมีน้ำแวววาวมากกว่าพลอยอื่นๆ โดยปริยาย
หมายความว่า แข็งที่สุด (ส.)

ฤกษ์ หมายถึง น. คราวหรือเวลาที่กำหนดหรือคาดว่าจะให้ผล (ส.)

เพชรอายุธ (เพ็ชชะรายุด) น. อาวุธเพชรของพระอินทร์

เพชร หมายถึง น. ชื่อแก้วที่แข็งแกร่งที่สุดและมีน้ำแวววาวมากกว่าพลอยอื่นๆ โดยปริยาย
หมายความว่า แข็งที่สุด (ส.)

อายุธ หมายถึง น. อาวุธ (ป., ส.)

แพทยศาสตร์ (แพตทะยะสาด) น. ตำราหมอ

แพทย์ หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

โพธิญาณ (โพธิยาน) น. พระปัญญาที่ทำให้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า

โพธิ์ หมายถึง น. ความรู้ (ป., ส.)

ญาณ หมายถึง น. ปรีชาหยั่งรู้หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ, ความสามารถหยั่งรู้

พิเศษ (ป.)

โพธิสมภาร (โพธิสมพาน) น. บุญบารมีของพระมหากษัตริย์

โพธิ หมายถึง น. ความตรัสรู้ (ป., ส.)

สมภาร หมายถึง น. บุญที่สะสมไว้ (ป., ส.)

ไพรินทร์ (ไพริน) น. กษัตริย์ผู้เป็นข้าศึก

ไพรี หมายถึง น. ข้าศึก (ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

ภยันตราย (พะยันตะราย) น. ภัยและอันตราย

ภย หมายถึง น. ความกลัว, ของที่น่ากลัว (ป., ส.)

อันตราย หมายถึง น. เหตุที่อาจทำให้ถึงแก่ความตายหรือพินาศ (ป., ส.)

ภยากติ (พะยากะติ) น. ความลำเอียงเพราะความกลัว

ภย หมายถึง น. ความกลัว, ของที่น่ากลัว (ป., ส.)

อคติ หมายถึง น. ความลำเอียง (ป.)

ภรตศาสตร์ (พระระตะสาด) น. วิชาพ่อนรำทำเพลง

ภรต หมายถึง น. ผู้เดินรำ, ผู้แสดงละคร (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ภราดรภาพ (พระราคะระพาบ) น. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ภราดร หมายถึง น. พี่ชาย, น้องชาย (ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ภราดรภาพ (พระราตุระพาบ) น. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ภราดร หมายถึง น. พี่ชาย, น้องชาย (ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ภราตฤภาพ (พระราดตรีระพาบ) น. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ภราตฤ หมายถึง น. พี่ชาย, น้องชาย (ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ภฐมณฑล (พฺรหมณฑ) น. คีว

ภฐ หมายถึง น. คีว (ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

ภวกษัย (พระวะกะไส) น. ความสิ้นภพ, นิพพาน

ภวะ หมายถึง น. ภพ (ป., ส.)

กษัย หมายถึง น. การสิ้นไป, การหมดไป, การเสื่อมไป (ส.)

ภวตัณหา (พระวะตันหา) น. ตัณหาเป็นไปในภพ คือ ความอยากมี, อยากเป็น, อยากเกิด

ภวะ หมายถึง น. ภพ (ป., ส.)

ตัณหา หมายถึง น. ความทะยานอยาก (ป.)

ภวปาระ (พระวะปาระ) น. ผังแห่งภพ คือ นิพพาน

ภวะ หมายถึง น. ภพ (ป., ส.)

ปาระ หมายถึง น. ผัง, ผังตรงข้าม (ป., ส.)

ภวังคจิต (พระวังคะจิต) น. จิตเป็นภวังค์

ภวังค์ หมายถึง น. ความเป็นอยู่โดยไม่รู้สึกรู้ตัว (ป.)

จิต หมายถึง ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้, คิดและนึก (ป.)

ภักษการ (พิกสะกาน) น. คนทำอาหาร, คนครัว

ภักษ์ หมายถึง น. เขี้ยว, อาหาร (ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

ภักษาหาร (พิกสะหาน) น. เขี้ยว, อาหาร, อาหารที่กินประจำ

ภักษ์ หมายถึง น. เขี้ยว, อาหาร (ส.)

อาหาร หมายถึง น. ของกิน, เครื่องค้ำจุนชีวิต (ป., ส.)

ภันทาคาร (พันดาคาน) น. โรงไว้ของ, คลังเก็บของ

ภันท์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

อาคาร หมายถึง น. เรือน, โรง (ป., ส.)

ภัณฑารักษ์ (พันฑารัก) น. ผู้ดูแลรักษาสิ่งของ

ภัณฑ์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

อารักษ์ หมายถึง น. การป้องกัน, ความคุ้มครอง (ส.)

ภัณฑุกรรม (พันฑุกำ) น. การปลงศพ

ภัณฑุ หมายถึง ว. โฉน, ล้าง (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ภัตกิจ (พัตตะกิด) น. การกินอาหาร

ภัต หมายถึง น. อาหาร, ข้าว (ป.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

ภัตตาคาร (พัตตะคาน) น. อาคารที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ค่อนข้างใหญ่และหรูหรา

ภัตต หมายถึง น. อาหาร, ข้าว (ป.)

อาคาร หมายถึง น. เรือน, โรง (ป., ส.)

ภัทรกุมภ์ (พัตตะกุม) น. หม้อบรรจุน้ำศักดิ์สิทธิ์

ภัทร หมายถึง ว. ดี, เจริญ, ประเสริฐ, งาม, เป็นมงคล (ส.)

กุมภ์ หมายถึง น. หม้อ (ป.)

ภัทรบพมาส (พัตตะบตตะมาต) น. เดือนอันมีพระจันทร์เพ็ญเสวยฤกษ์ภัทรปทา คือ เดือน 10

ตกในราวเดือนกันยายน

ภัทร หมายถึง ว. ดี, เจริญ, ประเสริฐ, งาม, เป็นมงคล (ส.)

บพ หมายถึง น. คราว, ตอน (ป.)

มาส หมายถึง น. พระจันทร์, เดือน (ป., ส.)

ภัทรบิฐ (พัตตะบิต) น. แทนสำหรับเทพบดี หรือพระราชประทับ ถือว่าเป็นมงคล

ภัทร หมายถึง ว. ดี, เจริญ, ประเสริฐ, งาม, เป็นมงคล (ส.)

บิฐ หมายถึง น. ตั้ง, ที่นั่ง (ป.)

ภาคนิพนธ์ (พาคคะนิพน) น. รายงานการค้นคว้าประจำภาคเรียน

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย (ป.)

นิพนธ์ หมายถึง ก. ร้อยกรองด้วยคำ, แต่งหนังสือ (ป., ส.)

- ภาคยานุวัติ** (พากคะยานุวัติ) น. การเข้าเป็นภาคีในสัญญาหลายฝ่ายหรือพหุภาคี
หรือในสนธิสัญญาระหว่างชาติ
- ภาคย์** หมายถึง น. โชค, โชคดี (ป., ส.)
- อนุวัติ** หมายถึง ก. ทำตาม, ประพฤติตาม, ปฏิบัติตาม (ป.)
- ภาณวาร** (พานะวาน) น. ธรรมที่จัดไว้เป็นหมวด, ข้อธรรมหมวดหนึ่งๆ สำหรับสาธยาย
ภาณ หมายถึง น. การบอก, การกล่าว, การสวด (ป.)
- วาร** หมายถึง น. หน, ครั้ง, เวลา, กำหนด (ป., ส.)
- ภาพยนตร์** (พาบพะยณ) น. ภาพฉายด้วยเครื่องทำให้เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหวได้
ภาพ หมายถึง น. รูปที่ปรากฏให้เห็นหรือนึกเห็น, สิ่งที่วาดขึ้นเป็นรูปหรือสิ่งที่ถ่ายแบบไว้
(ป., ส.)
- ยนตร์** หมายถึง น. เครื่องจักรที่ให้กำเนิดพลังงานหรือทำให้วัตถุเคลื่อนที่ (ส.)
- ภารกิจ** (พาระกิด) น. งานที่จำต้องทำ
- ภาระ** หมายถึง น. ธุระที่หนัก, การงานที่หนัก (ป.)
- กิจ** หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)
- ภารธุระ** (พาระทุระ) น. การงานที่รับทำ, กิจการที่ชวนชวายประกอบ
- ภาระ** หมายถึง น. ธุระที่หนัก, การงานที่หนัก (ป.)
- ธุระ** หมายถึง น. หน้าที่การงานที่พึงกระทำ (ป., ส.)
- ภารตวิทยา** (พาระตะวัตทยา) น. วิชาที่เกี่ยวกับประเทศอินเดีย
- ภารต** หมายถึง น. ชาวอินเดีย (ส.)
- วิทยา** หมายถึง น. ความรู้ (ส.)
- ภาวศุทธิ** (พาระสุตติ) น. ความบริสุทธิ์แห่งใจ
- ภาวะ** หมายถึง น. ความมี, ความเป็น, ความปรากฏ (ป., ส.)
- ศุทธิ** หมายถึง น. ความบริสุทธิ์, ความสะอาด (ส.)
- ภาวนามัย** (พาวะนาไม) ว. สำเร็จด้วยภาวนา
- ภาวนา** หมายถึง น. การทำให้มีขึ้นให้เป็นขึ้นทางจิตใจ (ป.)
- มัย** หมายถึง ว. สำเร็จด้วย, แล้วด้วย, ประกอบด้วย (ป., ส.)

ภาษาศาสตร์ (พาสาศาด) น. วิชาที่ศึกษาภาษาในแง่ต่าง ๆ

ภาษา หมายถึง น. ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียน เพื่อสื่อความหมายของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
(ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ภาสกร (พาดสะกอน) น. พระอาทิตย์

ภาส หมายถึง น. แสง, สว่าง, แจ่ม (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

ภิญโญภาพ (พินโยพาบ) น. ความยิ่ง, ความยิ่งขึ้นไป

ภิญโญ หมายถึง ว. ยิ่ง, ยิ่งขึ้นไป (ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ภินทนาการ (พินทะนากาน) น. อាកารแตก

ภินทน หมายถึง น. การแตก, การทำลาย (ป.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

ภิญโยภาพ (พินโยพาบ) น. ภิญโญภาพ, ความยิ่ง, ความยิ่งขึ้นไป

ภิญโย หมายถึง ว. ภิญโญ, ยิ่ง, ยิ่งขึ้นไป (ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ภีรุกชาติ (พีรุกะชาติ) ว. ชี้อลาด

ภีรุก หมายถึง ว. ก้าว, ชี้อลาด (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิมเมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึง
พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

ภุขสมโภค (พูชะสมโพก) น. การสวมกอด, การกอดรัด

ภุข หมายถึง น. แขน (ป., ส.)

สมโภค หมายถึง น. การสวมสุขกายใจอันเป็นไปในทางโลก (ป.)

ภุมเทวดา (พูมะเทวะดา) น. เทวดาพวกหนึ่งที่สิงสถิตอยู่บนพื้นดิน

ภุม หมายถึง น. พื้นดิน, ภาคพื้น, (ป.)

เทวดา หมายถึง น. พวกชาวสวรรค์ที่มีดาทิพย์ นูทิพย์ และกินอาหารทิพย์ (ป., ส.)

ภูตล (พูตล) น. พื้นโลก, แผ่นดิน

ภู หมายถึง น. ดิน, แผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

ตล หมายถึง น. พื้น, ฐาน (ป., ส.)

ภุธร (พุทอน) น. พระราชา

ภุ หมายถึง น. ดิน, แผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

ธร หมายถึง น. การยึดไว้, ผู้รักษาไว้ (ป.)

ภุทธเรศ (พุทะเรศ) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภุ หมายถึง น. ดิน, แผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

ธเรศ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ในแผ่นดิน, พระเจ้าแผ่นดิน (ส.)

ภุณาถ (พุนาถ) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภุ หมายถึง น. ดิน, แผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

นาถ หมายถึง น. ที่พึ่ง, ผู้เป็นที่พึ่ง (ป., ส.)

ภุณายก (พุนายก) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภุ หมายถึง น. ดิน, แผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

นายก หมายถึง น. ผู้นำ, ผู้เป็นหัวหน้า (ป., ส.)

ภุบดินทร์ (พุดิน) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภุ หมายถึง น. ดิน, แผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

บดินทร์ หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ส.)

ภุบตี (พุดตี) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภุ หมายถึง น. ดิน, แผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

บตี หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ปกครอง (ป., ส.)

ภุบาล (พุบาน) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภุ หมายถึง น. ดิน, แผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

บาล หมายถึง น. รักษา, ปกครอง (ป., ส.)

ภุตรรูป (พุตะรูป) น. รูปที่เกิดแล้ว ได้แก่ ธาตุทั้ง 4 คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม ซึ่งคุมกันเข้าเป็น
มนุษย์และสัตว์

ภุต หมายถึง ว. ซึ่งเกิดแล้ว, ซึ่งเป็นแล้ว (ป., ส.)

รูป หมายถึง น. สิ่งที่ได้รับรู้ได้ด้วยตา (ป., ส.)

ภุเตศวร (พุเตสวณ) น. พระศิวะ

ภุต หมายถึง น. ผี (ป., ส.)

อิศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

ภูมิธร (ภูมิทอน) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

ธร หมายถึง น. การยึดไว้, ผู้รักษาไว้, ผู้ทรงไว้ (ป.)

ภูมินทร์ (ภูมิน) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

ภูมินาด (ภูมินาด) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

นาด หมายถึง น. ที่พึง, ผู้เป็นที่พึง (ป., ส.)

ภูมิบดี (ภูมิบดี) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

บดี หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ปกครอง (ป., ส.)

ภูมิบาล (ภูมิบาล) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

บาล หมายถึง ก. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง, (ป., ส.)

ภูมิประเทศ (ภูมิประเทศ) น. ลักษณะทางกายภาพและทางธรรมชาติของแผ่นดิน

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

ประเทศ หมายถึง น. บ้านเมือง, เว้นแคว้น (ส.)

ภูมิภาค (ภูมิภาค) น. อาณาบริเวณที่มีลักษณะบางอย่าง เช่น ลักษณะทางธรรมชาติ

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน (ป.)

ภูมิรัฐศาสตร์ (ภูมิรัฐศาสตร์) น. วิชาในหมวดสังคมศาสตร์สาขาหนึ่งมีลักษณะคล้ายวิชา

ภูมิศาสตร์การเมืองแต่เน้นหนักไปทางการเมือง

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ภูมิศาสตร์ (พุมมิสาด) น. วิชาที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับ
สังคมที่ปรากฏในดินแดนต่าง ๆ ของโลก

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ภูมิอากาศ (พุมมิอากาศ) น. อากาศประจำถิ่น

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

อากาศ หมายถึง น. แก๊สผสมที่ประกอบด้วยไนโตรเจนและออกซิเจนเป็นส่วนใหญ่
ใช้หายใจ หรือช่วยในการเผาไหม้ (ส.)

ภูมิสุวรรณ (พุมมิสวาน) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน (ส.)

อิศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

ภูวดล (พูวะดณ) น. พื้นแผ่นดิน

ภูว หมายถึง น. แผ่นดิน (ส.)

ดล หมายถึง น. พื้น, ชั้น (ป., ส.)

ภูวนาถ (พูวะนาถ) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภูว หมายถึง น. แผ่นดิน (ส.)

นาถ หมายถึง น. ที่พึง, ผู้เป็นที่พึง (ป., ส.)

ภูวนेत्र (พูวะเนต) น. พระเจ้าแผ่นดิน

ภูว หมายถึง น. แผ่นดิน (ส.)

เนตร หมายถึง น. ผู้นำทาง (ส.)

ภูวนตรัย (พูวะนะไตร) น. โลกสาม

ภูวน หมายถึง น. โลก, แผ่นดิน (ป., ส.)

ตรัย หมายถึง ว. สาม, หมวด 3 (ส.)

ภูษามาลา (พูษามาลา) น. ข้าราชการในราชสำนักมีหน้าที่ถวายทรงเครื่องใหญ่ ถวายพระกลด
ถวายสุก้า ทำสุก้า เปลื้องเครื่องสุก้าศพระบรมศพ พระศพและเปลื้องเครื่อง
สุก้าศพที่ได้รับพระราชทานโกศ

ภูษา หมายถึง น. เครื่องนุ่งห่ม, ผ้าทรง (ส.)

มาลา หมายถึง น. สร้อยคอ, สาย, แถว (ป., ส.)

เภทูปบาย (เพทูปบาย) น. อุบายที่ทำให้เขาแตกแยกกัน, เล่ห์เหลี่ยม, กลอุบาย

เภท หมายถึง น. การแบ่ง, การแตกแยก, การทำลาย (ป., ส)

อุบาย หมายถึง น. วิธีการอันแยบคาย (ป., ส.)

เภสัชกร (เภสัชชกอน) น. แพทย์ปรุงยา, ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ

สาขาเภสัชกรรม

เภสัช หมายถึง น. ยาแก้โรค (ป.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

เภสัชกรรม (เภสัชชก่า) น. วิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งที่ว่าด้วยการเตรียมเครื่องยา ตัวยาจากธรรมชาติ หรือการสังเคราะห์ให้เป็นยาสำเร็จรูป

เภสัช หมายถึง น. ยาแก้โรค (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

เภสัชพฤกษศาสตร์ (เภสัชชพริกสะสาต) น. วิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งที่ว่าด้วยพืชที่ใช้เป็นยา

เภสัช หมายถึง น. ยาแก้โรค (ป.)

พฤกษศาสตร์ หมายถึง น. วิชาว่าด้วยต้นไม้ (ส.)

เภสัชวิทยา (เภสัชชวิตทยา) น. วิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งที่ว่าด้วยฤทธิ์ของยา หรือสารที่มีต่อสิ่งมีชีวิต

เภสัช หมายถึง น. ยาแก้โรค (ป.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

เภสัชเวท (เภสัชชเวต) น. วิทยาศาสตร์แขนงที่ว่าด้วยยาที่ได้จากพืช สัตว์ และแร่ธาตุโดยตรง หรือสารที่เกิดจากสิ่งเหล่านั้น

เภสัช หมายถึง น. ยาแก้โรค (ป.)

เวท หมายถึง น. ความรู้ (ป., ส.)

เภสัชศาสตร์ (เภสัชชสาต) น. วิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งว่าด้วยกระบวนการต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องยาบำบัด บรรเทา หรือป้องกันโรค

เภสัช หมายถึง น. ยาแก้โรค (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

เภสัชทรัพย์ (เภสัชชทรัพย์) น. ทรัพย์สิ่งของที่ใช้อุปโภคบริโภค

เภสัช หมายถึง ก. กิน, ใช้สอย (ป., ส.)

ทรัพย์ หมายถึง น. เงินตรา, วัตถุมีรูปร่าง (ส.)

โภคะภัณฑ์ (โพคะพัน) น. เครื่องอุปโภคบริโภค

โภคะ หมายถึง ก. กิน, ใช้อย่าง (ป., ส.)

ภัณฑ์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

โภชนากร (โพชนะนากกร) น. ผู้ที่มีความรู้เรื่องโภชนาการแล้วสามารถให้ความรู้และคำแนะนำในเรื่องอาหารแก่บุคคลอื่นต่อไปได้

โภชนะ หมายถึง น. อาหาร (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

โภชนาการ (โพชนะนากาน) น. วิทยาศาสตร์ประยุกต์แขนงหนึ่ง ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างอาการกับกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต

โภชนะ หมายถึง น. อาหาร (ป., ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

โภชนาหาร (โพชนะนาหาน) น. สารองค์ประกอบสำคัญของอาหารที่ทำให้อาหารมีคุณค่าในการบำรุงเลี้ยงร่างกาย

โภชนะ หมายถึง น. อาหาร (ป., ส.)

อาหาร หมายถึง ของกิน, เครื่องค้ำจุนชีวิต (ป., ส.)

ม

มกรกฤษณทล (มะกอะระกฤษณทน) น. เครื่องประดับหุ้มรูปคล้ายมังกร

มกร หมายถึง น. มังกร (ป., ส.)

กฤษณทล หมายถึง น. ดั้มหู (ป., ส.)

มกราคม (มะกะระาคม) น. ชื่อเดือนที่ 1 ตามสุริยคติมี 31 วัน

มกร หมายถึง น. ชื่อดาวราศีที่ 10 (ป., ส.)

อาคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

มงคลจักร (มกคนละจัก) น. ด้ายมงคลแผดสำหรับบ่าวสาวสวมศีรษะในพิธีรดน้ำ

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

จักร หมายถึง น. สิ่งที่มีลักษณะเป็นวงกลมอย่างล้นรอบ (ส.)

มงคลวาท (มงคลนะवाद) น. คำให้พร, คำแสดงความยินดี

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

วาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

มงคลวาร (มงคลนะวาน) น. วันดี, วันอังคาร

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่ง ๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

มงคลสูตร (มงคลนะสูตร) น. ด้ายศักดิ์สิทธิ์ที่ล่ามจากหมอน้ำมนตร์

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

สูตร หมายถึง น. เส้น, สาย, เชือก (ส.)

มงคลหัตถิ (มงคลนะหัตถิ) น. ชื่อช้างตระกูล 1 ใน 10 ตระกูล กายสีนิลอัณฐัน มีกิริยาทำทาง
เดินงดงาม

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

หัตถิ หมายถึง น. ช้าง (ป.)

มณีการ (มะณีگان) น. ช่างเจียรระโนเพชรพลอย

มณี หมายถึง น. แก้วหินมีค่าสีแดง ในจำพวกนพรัตน์มักหมายถึง ทับทิม (ป., ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

มณีศิลา (มะณีสีลา) น. หินแก้ว

มณี หมายถึง น. น. แก้วหินมีค่าสีแดง ในจำพวกนพรัตน์มักหมายถึง ทับทิม (ป., ส.)

ศิลา หมายถึง น. หิน (ส.)

มธุกร (มะทุกอน) น. ผู้ทำน้ำหวาน คือ แมลงผึ้ง

มธุ หมายถึง น. น้ำหวาน, น้ำผึ้ง (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

มธุโกศ (มะทุโกศ) น. รวงผึ้ง

มธุ หมายถึง น. น้ำหวาน, น้ำผึ้ง (ป., ส.)

โกศ หมายถึง น. คลัง (ส.)

มธุตถุณ (มะทุตุริน) น. อ้อย

มธุ หมายถึง น. น้ำหวาน, น้ำผึ้ง (ป., ส.)

ตถุณ หมายถึง น. หญ้า (ส.)

มธุปายาส (มะทูปายาด) น. ข้าวปายาสเจื่อน้ำผึ้งใช้เป็นของหวานในงานรื่นเริง

มธุ หมายถึง น. น้ำหวาน, น้ำผึ้ง (ป., ส.)

ปายาส หมายถึง น. ข้าวชนิดหนึ่งที่หุงเจือด้วยน้ำมันและน้ำตาล, ข้าวเปียกเจือนม (ป.)

มธุมิตร (มะทุมิต) ว. เจื่อน้ำหวาน

มธุ หมายถึง น. น้ำหวาน, น้ำผึ้ง (ป., ส.)

มิตร หมายถึง ว. เจือ, ปน, คละ, ประสมขึ้น (ส.)

มธุรส (มะทุรด) น. น้ำผึ้ง, รสหวาน, อ้อย

มธุ หมายถึง น. น้ำหวาน, น้ำผึ้ง (ป., ส.)

รส หมายถึง น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยลิ้น (ป., ส.)

มธุเศษ (มะทุเสด) น. ขี้ผึ้ง

มธุ หมายถึง น. น้ำหวาน, น้ำผึ้ง (ป., ส.)

เศษ หมายถึง น. ส่วนที่เหลือใช้การไม่ได้ตามวัตถุประสงค์, ส่วนที่เหลือซึ่งไม่ต้องการ (ส.)

มนทกานติ (มนทะกานติ) น. "ผู้มีรัศมีอ่อน" คือ ดวงเดือน

มนท์ หมายถึง น. ดาวพระเสาร์ (ป., ส.)

กานต์ หมายถึง น. พระจันทร์ (ป., ส.)

มนทาทร (มนทาทอน) ว. ไม่เอาใจใส่, ไม่ทอดธุระ

มนท์ หมายถึง น. ขี้เกียจ (ป., ส.)

อาทร หมายถึง น. ความเอื้อเฟื้อ, ความเอาใจใส่, ความห่วงใย (ป., ส.)

มนัสดาป (มนัดสะดาบ) น. ความร้อนใจ

มนัส หมายถึง น. ใจ (ส.)

ดาป หมายถึง น. ความร้อน (ป.)

มนินทริย์ (มะนินตี) น. ใจซึ่งเป็นใหญ่ในการรับรู้ธรรมารมณ์ คือ อารมณ์ที่เกิดจากใจ

มน หมายถึง น. ใจ (ป.)

อินทริย์ หมายถึง น. ร่างกายและจิตใจ (ป., ส.)

มนุชาธิป (มะนุชาทิบ) น. พระเจ้าแผ่นดิน

มนุช หมายถึง น. "ผู้เกิดจากมนู" คือ คน (ส.)

อธิป หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, นาย, หัวหน้า, ผู้เป็นใหญ่ (ป., ส.)

มนุษยชาติ (มนุสฺสชยชาติ) น. จำพวกคน, หมู่มนุษย์

มนุษย์ หมายถึง น. สัตว์ที่รู้จักใช้เหตุผล, สัตว์ที่มีจิตใจสูง, คน (ส.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึง พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

มนุษยเทพ (มนุสฺสชยเทพ) น. กษัตริย์

มนุษย์ หมายถึง น. สัตว์ที่รู้จักใช้เหตุผล, สัตว์ที่มีจิตใจสูง, คน (ส.)

เทพ หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

มนุษยธรรม (มนุสฺสชยธรรม) น. ธรรมของคน, ธรรมที่มนุษย์ซึ่งมีต่อกัน มีเมตตากรุณาเป็นต้น

มนุษย์ หมายถึง น. สัตว์ที่รู้จักใช้เหตุผล, สัตว์ที่มีจิตใจสูง, คน (ส.)

ธรรม หมายถึง น. คุณความดี (ส.)

มนุษยโลก (มนุสฺสชยโลก) น. โลกมนุษย์

มนุษย์ หมายถึง น. สัตว์ที่รู้จักใช้เหตุผล, สัตว์ที่มีจิตใจสูง, คน (ส.)

โลก หมายถึง น. ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล (ป., ส.)

มนุษยศาสตร์ (มนุสฺสชยศาสตร์) น. วิชาว่าด้วยคุณค่าทางจิตและงานของคนมีศีลปะ วรรณคดี

ประวัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ศาสนา และปรัชญา

มนุษย์ หมายถึง น. สัตว์ที่รู้จักใช้เหตุผล, สัตว์ที่มีจิตใจสูง, คน (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

มนุษยสัมพันธ์ (มนุสฺสชยสัมพันธ) น. ความสัมพันธ์ในทางสังคมระหว่างมนุษย์ ซึ่งจะ

ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน

มนุษย์ หมายถึง น. สัตว์ที่รู้จักใช้เหตุผล, สัตว์ที่มีจิตใจสูง, คน (ส.)

สัมพันธ์ หมายถึง ก. ผูกพัน, เกี่ยวข้อง (ป., ส.)

มโนกรรม (มโนกัม) น. การกระทำทางใจ, การคิด, ความคิด

มโน หมายถึง น. ใจ (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

มโนคติ (มโนคคฺติ) น. ความคิด

มโน หมายถึง น. ใจ (ป.)

คติ หมายถึง น. การไป (ป.)

มโนทุจริต (มะโนทุจะหฺรุต) น. ความประพฤติชั่วทางใจ

มโน หมายถึง น. ใจ (ป.)

ทุจริต หมายถึง น. ความประพฤติชั่ว (ป.)

มโนธรรม (มะโนทฺธา) น. ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี, ความรู้สึกว่าจะไรควรทำอะไรไม่ควรทำ

มโน หมายถึง น. ใจ (ป.)

ธรรม หมายถึง น. คุณความดี (ส.)

มโนนุกูล (มะโนนุกฺขน) ว. ซึ่งเกื้อกูลใจ, ชูใจ

มโน หมายถึง น. ใจ (ป.)

อนุกูล หมายถึง ก. เกื้อกูล, สงเคราะห์ (ป., ส.)

มโนภาพ (มะโนพฺยา) น. ความคิดเห็นเป็นภาพขึ้นในใจ

มโน หมายถึง น. ใจ (ป.)

ภาพ หมายถึง น. รูปที่ปรากฏเห็นหรือนึกเห็น (ป., ส.)

มโนมัย (มะโนมฺย) ว. สำเร็จด้วยใจ

มโน หมายถึง น. ใจ (ป.)

มัย หมายถึง ว. สำเร็จด้วย, แล้วด้วย, ประกอบด้วย (ป., ส.)

มโนรต (มะโนรต) น. ความหวัง, ความประสงค์, ความใฝ่ฝัน

มโน หมายถึง น. ใจ (ป.)

รต หมายถึง น. ความสำเร็จ, อำนาจ (ป.)

มโนศิลา (มะโนสิลา) น. ศิลาอ่อนที่เยื่อยให้ละเอียดประสมเป็นสีหาสิ่งอื่นได้

มโน หมายถึง น. ใจ (ป.)

ศิลา หมายถึง น. หิน (ส.)

มโนสุจริต (มะโนสุจจะหฺรุต) น. ความประพฤติชอบทางใจ

มโน หมายถึง น. ใจ (ป.)

สุจริต หมายถึง น. ความประพฤติชอบ (ป., ส.)

มยุรฉัตร (มยุระฉัตร) น. พนมหางนกยูง หรือเครื่องกันบังเป็นชั้นๆ ทำด้วยหางนกยูงเป็นเครื่อง
สูงใช้ในงานพิธีโสกันต์

มยุระ หมายถึง น. นกยูง (ป., ส.)

ฉัตร หมายถึง น. เครื่องสูงชนิดหนึ่งมีรูปคล้ายร่มซ้อนกันขึ้นไปเป็นชั้นๆ ชั้นบนมีขนาด
เล็กกว่าชั้นล่างลดหลั่นกันไปโดยลำดับ สำหรับแขวน ปัก ตั้ง หรือเชิญเข้า
กระบวนแห่เป็นเกียรติยศ (ส.)

มยุรอาสน์ (มยุระอาสน์) น. "พระผู้มีนกยูงเป็นอาสนะ" หมายถึง พระขันตุมกุมารหรือพระสกันท-
กุมาร เพราะพระขันตุมกุมารทรงมีนกยูงเป็นพาหนะ

มยุระ หมายถึง น. นกยูง (ป., ส.)

อาสนะ หมายถึง น. ที่นั่ง, เครื่องปูรองนั่ง (ป., ส.)

มรณกรรม (มอระนะกำ) น. ความตาย

มรณะ หมายถึง น. ความตาย, การตาย (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. ความตาย (ส.)

มรณธรรม (มอระนะท่า) น. มีความตายเป็นธรรมดา

มรณะ หมายถึง ว. ความตาย, การตาย (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. ความจริง (ส.)

มรณบัตร (มอระนะบัด) น. หนังสือสำคัญที่นายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่มีคนตายออกให้
เป็นหลักฐานแสดงรายการคนตายแก่ผู้แจ้ง

มรณะ หมายถึง น. ความตาย, การตาย (ป., ส.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูปสี่เหลี่ยม
ผืนผ้า (ส.)

มรณภัย (มอระนะไพ) น. ความรู้สึกกลัวต่อความตาย, ภัยที่เป็นอันตรายถึงชีวิต

มรณะ หมายถึง น. ความตาย, การตาย (ป., ส.)

ภัย หมายถึง น. สิ่งที่น่ากลัว, อันตราย (ป., ส.)

มรณภาพ (มอระนะพาบ) น. ความตาย

มรณะ หมายถึง น. ความตาย, การตาย (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

มรณานต์ (มะระนาน) น. จนนกว่าจะตาย

มรณะ หมายถึง น. ความตาย, การตาย (ป., ส.)

อันต หมายถึง น. ความตาย, ความเสื่อมสิ้น (ป., ส.)

มรรคนายก (มักคะนายก) น. “ผู้นำทาง” คือ ผู้จัดการทางกุศล หรือ ผู้ชี้ทางบุญทางกุศลและ

ป่าวประกาศให้ประชาชนมาทำบุญทำกุศลในวัด

มรรค หมายถึง น. ทาง (ส.)

นายก หมายถึง น. ผู้นำ, ผู้เป็นหัวหน้า (ป., ส.)

มฤคชาติ (มะรึกคะชาติ) น. เนื้อ, หมูเนื้อ

มฤค หมายถึง น. สัตว์ป่ามีกวาง อีเก้ง เป็นต้น (ส.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึง

พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

มฤคทายวัน (มะรึกคะทายวัน) น. ชื่อป่าที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา

มฤค หมายถึง น. สัตว์ป่ามีกวาง อีเก้ง เป็นต้น (ส.)

ทาย หมายถึง น. ป่า (ป.)

วัน หมายถึง น. ป่าไม้, ดง (ป.)

มฤคราช (มะรึกคะราช) น. ราชสีห์

มฤค หมายถึง น. สัตว์ป่ามีกวาง อีเก้ง เป็นต้น (ส.)

ราช หมายถึง น. พญา (ป., ส.)

มฤคศิระมาส (มะรึกคะสิระมาศ) น. เดือนอันมีพระจันทร์เพ็ญเสวยฤกษ์มฤคศิระ คือ เดือนอ้าย

ตกในราวเดือนธันวาคม

มฤคศิระ หมายถึง น. ดาวฤกษ์ที่ 5 มี 3 ดวง เห็นเป็นรูปหัวเต่า (ส.)

มาส หมายถึง น. พระจันทร์, เดือน (ป., ส.)

มฤคศิรัศ (มะรึกคะสิรัศ) น. ชื่อหนึ่งของดาวฤกษ์มฤคศิระ มี 3 ดวง

มฤค หมายถึง น. สัตว์ป่ามีกวาง อีเก้ง เป็นต้น (ส.)

ศิรัศ หมายถึง น. หัว, ยอด, ด้านหน้า (ส.)

มฤคินทร์ (มะรึกคิน) น. ราชสีห์

มฤค หมายถึง น. สัตว์ป่ามีกวาง อีเก้ง เป็นต้น (ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

มฤคเณทร์ (มะรีเคน) น. ราชสีห์

มฤค หมายถึง น. สัตว์ป่ามีกวาง อีเก้ง เป็นต้น (ส.)

เณทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

มฤจฉาชีพ (มะริดฉาชีพ) น. มิจฉาชีพ, การเลี้ยงชีพผิดทาง

มฤจฉา หมายถึง ว. มิจฉา, ผิด (ส.)

อาชีพ หมายถึง น. การเลี้ยงชีพ, การทำมาหากิน (ป., ส.)

มฤจฉาทิฐิ (มะริดฉาทิดิ) น. มิจฉาทิฐิ, ความเห็นผิดทางธรรม

มฤจฉา หมายถึง ว. มิจฉา, ผิด (ส.)

ทิฐิ หมายถึง น. ความเห็น (ป.)

มลพิษ (มนละพิค) น. พิษเกิดจากความมัวหมองหรือความสกปรกของสิ่งแวดล้อม

มล หมายถึง น. ความมัวหมอง, ความสกปรก, ความไม่บริสุทธิ์ (ป., ส.)

พิษ หมายถึง น. สิ่งที่ทำร้ายเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือให้ความเดือนร้อนแก่จิตใจ (ส.)

มลสาร (มนละसान) น. สารที่ทำให้เกิดมลพิษ, สารมลพิษ

มล หมายถึง น. ความมัวหมอง, ความสกปรก, ความไม่บริสุทธิ์ (ป., ส.)

สาร หมายถึง น. ส่วนในของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ป., ส.)

มหัทธนะ (มหัดทะนะ) น. ผู้มั่งมี, คงมั่งมี

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ธัทธนะ หมายถึง ว. ยาวเหยียด (ป.)

มหันตโทษ (มหันตะโศค) น. โศขหนัก

มหันต์ หมายถึง ว. ใหญ่, มาก (ป.)

โทษ หมายถึง น. ความไม่ดี, ความชั่ว, ความผิด, ผลแห่งความผิดที่ต้องรับ, ผลร้าย (ส.)

มหัจจกร (มะหัจจก) น. ระยะเวลา 60 ปี คือ เวลาที่ดาวพฤหัสบดีโคจรครบดวงอาทิตย์ 5 รอบ

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

จกร หมายถึง น. บรรจบรอบแห่งปีหรือฤดู (ส.)

มหาชน (มะหาชน) น. คนจำนวนมาก, คนส่วนใหญ่, ชนจำนวนมาก

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

มหาชาติ (มหาชาติ) น. เรียกเวสสันดรชาติกว่า มหาชาติ มี 13 กัณฑ์

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง น. การเกิด (ป., ส.)

มหาเทพ (มหาเทพ) น. เทวดาผู้เป็นใหญ่

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

เทพ หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

มหาเทพี (มหาเทพี) น. พระอุมมา, ชายาพระอิศวร เรียกว่า พระมหาเทพีหรือพระมหาเทวี

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

เทพี หมายถึง น. เทวดาผู้หญิง, นางพญา, นางกษัตริย์ (ป.)

มหาเทวี (มหาเทวี) น. พระอุมมา, ชายาพระอิศวร เรียกว่า พระมหาเทพีหรือพระมหาเทวี

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

เทวี หมายถึง น. เทวดาผู้หญิง, นางพญา, นางกษัตริย์ (ป.)

มหาธาตุ (มหาธาตุ) น. พระอัฐิธาตุของพระพุทธเจ้า

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ธาตุ หมายถึง น. กระดูกของพระพุทธเจ้า (ป., ส.)

มหานิกาย (มหานิกาย) น. ชื่อคณะสงฆ์นิกายหนึ่ง

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

นิกาย หมายถึง น. หมู่, พวก, หมวด (ป., ส.)

มหาบัณฑิต (มหาบัณฑิต) น. ผู้ได้รับปริญญาโท

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

บัณฑิต หมายถึง น. ผู้ทรงความรู้, ผู้มีปัญญา, นักปราชญ์ (ป., ส.)

มหาพน (มหาพน) น. ชื่อกัณฑ์ที่ 7 ของมหาชาติ ว่าด้วยเรื่องป่า

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

พน หมายถึง น. ป่า, พง, ดง (ป., ส.)

มหาพรหม (มหาพรหม) น. ชื่อพรหมชั้นที่ 3 ในรูปพรหม 16 ชั้น

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

พรหม หมายถึง น. เทพในพรหมโลก จำพวกมีรูป เรียก รูปพรหม มี 16 ชั้น (ป., ส.)

มหาภารตะ (มหาพาระตะ) น. ชื่อบทประพันธ์มหากาพย์เรื่องใหญ่เรื่องหนึ่งของอินเดีย (ส.)

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ภารตะ หมายถึง น. ชาวอินเดีย, การแสดงละคร (ส.)

มหายาน (มะหายาน) ชื่อนิกายในพระพุทธศาสนาฝ่ายเหนือที่ถือกันในประเทศ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี และญวนเป็นต้น

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ยาน หมายถึง น. เครื่องนำไป (ป., ส.)

มหายุค (มะหายุก) น. ยุคใหญ่ คือ ยุคทั้ง 4 รวมกัน

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ยุค หมายถึง น. กำหนดเวลาของโลกมี 4 ยุค (ป., ส.)

มหาราช (มะหาราด) น. คำซึ่งมหานถวายเป็นเฉลิมพระเกียรติพระเจ้าแผ่นดิน

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

มหาวงศ์ (มะหวง) น. ชื่อหนังสือพงศาวดารลังกาแต่งเป็นภาษาบาลีโดยพระมหานามเพื่อเรียบเรียงตำนานพระพุทธศาสนาและเหตุการณ์บ้านเมืองของลังกาทวีป ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงรัชสมัยพระเจ้าคชพาหุ

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

วงศ์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เหล่ากอ, ตระกูล (ส.)

มหาวรรค (มะหวัก) น. วิธีนับปกรณ์อย่างหนึ่ง คือ ปกรณ์ถ้วน 4 ปกรณ์ ปกรณ์ขาด 1 ปกรณ์ รวมเป็น 5 ปกรณ์ เรียกว่า มหาวรรค

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

วรรค หมายถึง น. ชื่อมาตราปกรณ์คนนา 4 หรือ 5 ปกรณ์ เรียก วรรคหนึ่ง (ส.)

มหาวิทยาลัย (มะหาวิททะยาลัย) น. สถาบันอุดมศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงหลายสาขาวิชา หรือหลายกลุ่มสาขาวิชา

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

วิทยาลัย หมายถึง น. สถานศึกษาระดับสูง สอบวิชาชีพเฉพาะอย่าง (ส.)

มหาสงกรานต์ (มหาสงกราน) น. นักชดถุขปีใหม่อย่างเก่า เริ่มตั้งแต่พระอาทิตย์เข้าสู่

ราศีเมษ คือ วันที่ 13 เมษายน เรียกว่า วันมหาสงกรานต์

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

สงกรานต์ หมายถึง น. เทศกาลเนื่องในการขึ้นปีใหม่อย่างเก่าซึ่งกำหนดตามสุริยคติ

(ส.)

มหาอุจ (มหาอุต) น. ดาวพระเคราะห์ที่ทรงคุณสูงเด่นทำให้เจ้าดวงชะตามีความ

เจริญรุ่งเรือง

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

อุจ หมายถึง ว. สูง, ระหง (ป., ส.)

มหิบัติ (มะหิบัติ) น. พระเจ้าแผ่นดิน

มหิ หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

บัติ หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ครอง, ผู้บังคับบัญชา (ป., ส.)

มหิบาล (มะหิบาล) น. พระเจ้าแผ่นดิน

มหิ หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

บาล หมายถึง ก. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง (ป., ส.)

มหิทธิ (มะหิตธิ) ว. มีฤทธิ์มาก

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ิทธิ หมายถึง น. ฤทธิ์, อำนาจศักดิ์สิทธิ์ (ป.)

มหินท์ (มะหิน) น. พระอินทร์

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

อินท์ หมายถึง น. ชื่อเทวดาผู้เป็นใหญ่ในสรวงสวรรค์ชั้นดาวดึงส์และชั้นจาตุมาหาราช,
พระอินทร์ (ป.)

มหิศร (มะหิตสอน) น. ผู้เป็นใหญ่ยิ่ง

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ิศร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

มหิศวร (มะหิตสวน) น. ผู้เป็นใหญ่ยิ่ง

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ิศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

มเหนท์ (มะเหนท์) น. พระอินทร์

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

มเหศ (มะเหศ) น. พระอิศวร, พระเจ้าแผ่นดิน

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

อิศ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

มเหศวร (มะเหศวร) น. พระอิศวร, พระเจ้าแผ่นดิน

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

อิศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

มเหษช (มะเหษช) น. ยาแรงชนิดหนึ่ง

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

เอษช หมายถึง น. ยาแก้โรค, ยารักษาโรค (ส.)

มเหฬาร (มะเหฬาร) น. ยิ่งใหญ่, กว้างใหญ่

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

อุฬาร หมายถึง ว. ใหญ่โต, โดดง, กว้างขวาง (ป.)

มโหษะ (มะโหษะ) น. ห้วงน้ำใหญ่, ทะเลใหญ่

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

โหษะ หมายถึง น. ห้วงน้ำ (ป., ส.)

มโฬาร (มะโฬาร) น. ยิ่งใหญ่, กว้างใหญ่

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

อุฬาร หมายถึง ว. ใหญ่โต, โดดง, กว้างขวาง (ป.)

มักชิกาชาติ (มักชิกาชาติ) น. แมลงวัน

มักชิกา หมายถึง น. แมลงวัน (ป.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิมหรือหมายถึง

พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

มัคนายก (มัคนายก) น. “ผู้นำทาง” คือ ผู้จัดการทางกุศล หรือผู้ชี้แจงทางบุญทางกุศลและ

ป่าวประกาศให้ประชาชนมาทำบุญทำกุศลในวัด

มัค หมายถึง น. ทาง (ป.)

นายก หมายถึง น. ผู้นำ, ผู้เป็นหัวหน้า (ป., ส.)

มัคคุเทศก์ (มัคคุเทศ) น. ผู้นำทาง, ผู้ชี้ทาง, ผู้บอกทาง

มัคคะ หมายถึง น. ทาง (ป.)

อุเทศก์ หมายถึง น. ผู้แสดง, ผู้สวด (ส.)

มังสวิริติ (มังสะวิรัต) น. การงดเว้นกินเนื้อสัตว์

มังสะ หมายถึง น. เนื้อของคนและสัตว์ (ป.)

วิริติ หมายถึง น. การงดเว้น, การเลิก (ป., ส.)

มัจจุราช (มัตจุราต) น. "เจ้าแห่งความตาย" คือ พญายม

มัจจุ หมายถึง น. ความตาย (ป.)

ราช หมายถึง น. พญา (ป., ส.)

มัจฉาชาติ (มัตฉาชาต) น. พวกปลา

มัจฉา หมายถึง น. ปลา (ป.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เพื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิมหรือหมายถึง พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

มัจฉันติกสมัย (มัตฉันติกะสะใหม่) น. เวลาเที่ยงวัน

มัจฉันติก หมายถึง น. เวลาเที่ยงวัน (ป.)

สมัย หมายถึง น. เวลา, คราว (ป., ส.)

มัจฉิมชนบท (มัตฉิมะชนนะบต) น. ดินแดนส่วนกลางของประเทศอินเดีย อันเป็นที่อยู่ของพวก อริยกะ

มัจฉิม หมายถึง ว. ปานกลาง (ป.)

ชนบท หมายถึง น. บ้านนอก, เขตแดนที่พ้นจากเมืองหลวงออกไป (ป., ส.)

มัจฉิมนิกาย (มัตฉิมะนิกาย) น. ชื่อคัมภีร์นิกายที่ 2 แห่งสุดตันตปิฎก แปลว่า หมวดกลาง

มัจฉิม หมายถึง ว. ปานกลาง (ป.)

นิกาย หมายถึง น. หมู่, พวก, หมวด (ป., ส.)

มัจฉิมบุรุษ (มัตฉิมะบุหุรุต) น. ชายที่มีวัยปานกลาง, ชายที่มีอายุและกำลังปานกลาง

มัจฉิม หมายถึง ว. ปานกลาง (ป.)

บุรุษ หมายถึง น. ผู้ชาย, เพศชาย (ส.)

มัจฉิมประเทศ (มัตฉิมะประเทศ) น. ประเทศอินเดีย, ตามแบบหมายถึงอินเดียตอนกลาง

มัจฉิม หมายถึง ว. ปานกลาง (ป.)

ประเทศ หมายถึง น. บ้านเมือง, แคว้น (ส.)

มัชฌิมภุมิ (มัดชิมะพูม) น. ภุมิหรือชั้นของคนชั้นกลาง

มัชฌิม หมายถึง ว. ปานกลาง (ป.)

ภุมิ หมายถึง น. พื้น, ชั้น, พื้นเพ (ป., ส.)

มัชฌิมยาม (มัดชิมะยาม) น. ยามกลาง, ในบาลีแบ่งคืนเป็น 3 ยาม กำหนดยามละ 4 ชั่วโมง

เรียกว่า ปฐมยาม มัชฌิมยาม ปัจฉิมยาม

มัชฌิม หมายถึง ว. ปานกลาง (ป.)

ยาม หมายถึง น. ในบาลีแบ่งคืนเป็น 3 ยาม กำหนดยามละ 4 ชั่วโมง เรียกว่า ปฐมยาม

มัชฌิมยาม ปัจฉิมยาม (ป.)

มัชฌิมวัย (มัดชิมะไว) น. วัยกลางคน

มัชฌิม หมายถึง ว. ปานกลาง (ป.)

วัย หมายถึง น. เขตอายุ, ระยะเวลาของอายุ (ป., ส.)

มัชฌิมาปฏิปทา (มัดชิมะปะติปะทา) น. ทางสายกลาง

มัชฌิม หมายถึง ว. ปานกลาง (ป.)

ปฏิปทา หมายถึง น. ทางดำเนิน (ป.)

มัชฌุเชฏฐิการ (มันเชตทิกากอน) น. ส่วยฝาง

มัชฌุเชฏฐิกา หมายถึง น. ฝาง (ป.)

การ หมายถึง น. ค่าธรรมเนียมที่รัฐบาลเรียกเก็บจากธรรมชาติหรือสิ่งที่ทำขึ้นเพื่อการค้าขาย (ป., ส.)

มัชฌนศิลป์ (มันทะนะสิน) น. ศิลปะการออกแบบและตกแต่งผลิตภัณฑ์หรืองานช่างต่างๆ

มัชฌน หมายถึง น. การตกแต่ง (ป., ส.)

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

มัชฌฐาน (มัดทะยะถาน) น. ชื่อเส้นที่เชื่อมระหว่างจุดมุมของรูปสามเหลี่ยมกับ

จุดกึ่งกลางของด้านที่ตรงข้ามกับมุมนั้น

มัชฌ หมายถึง ว. กลาง, ปานกลาง, พอดี, เป็นกลาง, ระหว่างกลาง (ส.)

ฐาน หมายถึง น. ที่ตั้ง, ที่รองรับ (ป.)

มัชฌมกาล (มัดทะยมมะกาน) น. เวลาของตำบลใดตำบลหนึ่งที่ทางการบัญญัติให้ใช้เป็นเวลา

กลางสำหรับประเทศ

มัชฌม หมายถึง ว. กลาง, ปานกลาง (ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

มัธยมศึกษา (มัธยมมะสิกสา) น. การศึกษาระหว่างประถมศึกษากับอุดมศึกษา

มัธยม หมายถึง ว. กลาง, ปานกลาง (ส.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม (ส.)

มันทีราลัย (มันทีราไล) น. มนเทียร, เรือนหลวง

มันทีระ หมายถึง น. มนเทียร, เรือนหลวง (ป., ส.)

อาลัย หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

มาตรการ (มาตรระกาน) น. วิธีกาที่ตั้งเป็นกฎ ข้อกำหนด ระเบียบ หรือกฎหมายเป็นต้น

มาตร หมายถึง น. ประมาณ, การนับ (ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่ง หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

มาตรฐาน (มาตรระกาน) น. สิ่งที่ดีเอาเป็นเกณฑ์ที่รับรองกันทั่วไป, สิ่งที่ดีเอาเป็นเกณฑ์

สำหรับเทียบกำหนด ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

มาตร หมายถึง น. ประมาณ, การนับ (ส.)

ฐาน หมายถึง น. ที่ตั้ง, ที่รองรับ (ป.)

มาตุคาม (มาตุคาม) น. ผู้หญิง, เพศหญิง

มาตุ หมายถึง น. แม่ (ป.)

คาม หมายถึง น. บ้าน, หมู่บ้าน (ป.)

มาตุฆาต (มาตุฆาด) น. การฆ่าแม่

มาตุ หมายถึง น. ผู้หญิง, เพศหญิง (ป.)

ฆาต หมายถึง น. การฆ่า, การทำลาย (ป., ส.)

มาตุภูมิ (มาตุพุม) น. บ้านเกิดเมืองนอน

มาตุ หมายถึง น. ผู้หญิง, เพศหญิง (ป.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

มานุษยวิทยา (มานุดชะยะวิดทะยา) น. วิชาที่ว่าด้วยเรื่องตัวคน และสิ่งที่คนสร้างขึ้น

มานุษย หมายถึง ว. เกี่ยวกับคน, ของคน (ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

มายากร (มายากอน) น. คนเล่นกล, คนแสดงกล

มายา หมายถึง น. มารยา, การลวง, การสร้างทำ, เล่ห์กล (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

มายากล (มายากน) น. การเล่นกล, การแสดงกล

มายา หมายถึง น. มารยา, การลวง, การสร้างทำ, เล่ห์กล (ป., ส.)

กล หมายถึง น. การเล่นหรือแสดงที่ลวงตา (ส.)

มายาการ (มายากาน) น. ความเชื่อถือและการปฏิบัติที่มุ่งให้เกิดผลด้วยการใช้พลังหรืออำนาจเหนือธรรมชาติ

มายา หมายถึง น. มารยา, การลวง, การสร้างทำ, เล่ห์กล (ป., ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่งหรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

มารวิชัย (มาระวิไช) น. ชื่อพระพุทธรูปปางหนึ่ง อยู่ในพระอิริยาบถนั่งขัดสมาธิ พระหัตถ์ซ้ายายหงายวางบนพระเพลา พระหัตถ์ขวาวางคว่ำลงที่พระชานุ นิ้วพระหัตถ์ชี้ลงที่พื้นธรณีในคราวที่พระองค์ทรงเอาชนะมารได้ ว่าพระปางมารวิชัย

มาร หมายถึง น. เทวดาจำพวกหนึ่งมีใจบาปหยาบช้าคอยกีดกันไม่ให้ทำบุญ (ป., ส.)

วิชัย หมายถึง น. ความชนะ, ชัยชนะ (ป., ส.)

มาราธิราช (มาราทิราด) น. พญามาร

มาร หมายถึง น. เทวดาจำพวกหนึ่งมีใจบาปหยาบช้าคอยกีดกันไม่ให้ทำบุญ (ป., ส.)

อธิราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดินผู้ยิ่งใหญ่ (ส.)

มาลากรรม (มาลากำ) น. การช่างดอกไม้

มาลา หมายถึง น. ดอกไม้, ดอกไม้ที่จัดแต่งขึ้นตามโครงรูปต่างๆ (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

มาลาการ (มาลากาน) น. ช่างทำดอกไม้

มาลา หมายถึง น. ดอกไม้, ดอกไม้ที่จัดแต่งขึ้นตามโครงรูปต่างๆ (ป., ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

มิกชาติ (มิกะชาติ) น. เนื้อ, หมูเนื้อ

มิกะ หมายถึง น. สัตว์ป่ามีกวาง อีเก้ง เป็นต้น (ป.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิมหรือหมายถึงพวกหรือหมู่ (ป., ส.)

มิกเศียร (มิกะเศียน) น. ชื่อเดือนที่ 1 แห่งจันทรคติ, เดือนอ้ายตกราวเดือนธันวาคม

มิกะ หมายถึง น. สัตว์ป่ามีกวาง อีเก้ง เป็นต้น (ป.)

เศียร หมายถึง น. หัว (ส.)

- มิกคสัญญญี** (มิกคสังขย) น. ชื่อยุคหนึ่งที่มีแต่รบราฆ่าฟันเบียดเบียนกัน
มิกคะ หมายถึง น. สัตว์ป่ามีกวาง อีเก้ง เป็นต้น (ป.)
สัญญญี หมายถึง ว. มีความรู้ได้, มีความรู้สึก, มีความระลึกได้ (ป.)
- มิกคสิระ** (มิกคสิระ) น. ชื่อเดือนที่ 1 แห่งจันทรคติ, เดือนอ้ายตกราวเดือนธันวาคม
มิกคะ หมายถึง น. สัตว์ป่ามีกวาง อีเก้ง เป็นต้น (ป.)
สิระ หมายถึง น. หัว, ยอด, ที่สุด (ป.)
- มิจจกัมมันตะ** (มิดจกัมมันตะ) น. “การงานอันผิด” คือ ประพฤติกายทุจริต
มิจจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)
กัมมันตะ หมายถึง น. การงาน, การกระทำ (ป.)
- มิจจจริยา** (มิดจจริยา) น. การประพฤติผิด
มิจจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)
จริยา หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ (ป.)
- มิจจจาจร** (มิดจจาจร) น. การประพฤติผิด
มิจจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)
จาจร หมายถึง น. ความประพฤติ, ความประพฤติดี (ป., ส.)
- มิจจจาซีพ** (มิดจจาซีพ) น. การหาเลี้ยงชีวิตในทางผิด
มิจจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)
จาซีพ หมายถึง น. การเลี้ยงชีวิต, การทำมาหากิน (ป., ส.)
- มิจจจาทฐิ** (มิดจจาทฐิ) น. ความเห็นผิดจากทำนองคลองธรรม
มิจจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)
ทฐิ หมายถึง น. ความเห็น (ป.)
- มิจจจาบถ** (มิดจจาบถ) น. ทางดำเนินผิด
มิจจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)
บถ หมายถึง น. ทาง (ป.)
- มิจจจาวาจา** (มิดจจาวาจา) น. “การเจรจาถ้อยคำผิด” คือ ประพฤติวจีทุจริต
มิจจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)
วาจา หมายถึง น. ถ้อยคำ, คำกล่าว, คำพูด (ป., ส.)

มิจฉาวายามะ (มิดฉาวายามะ) น. ความพยายามผิด

มิจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)

วายามะ หมายถึง น. ความพยายาม, ความหมั่น, ความบากบั่น (ป.)

มิจฉาสติ (มิดฉาสติ) น. ความระลึกในทางผิด

มิจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)

สติ หมายถึง น. ความรู้สึก, ความรู้ตัว, ความรู้สึกผิดชอบ, ความระลึกได้ (ป.)

มิจฉาสมาธิ (มิดฉาสมาธิ) น. สมาธิผิด, ความตั้งใจผิด

มิจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)

สมาธิ หมายถึง น. ความตั้งมั่นแห่งจิต (ป., ส.)

มิจฉาสังกัปปะ (มิดฉาสังกัปปะ) น. ความดำริในทางที่ผิด

มิจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)

สังกัปปะ หมายถึง น. ความดำริ (ป.)

มิจฉาอาชีวะ (มิดฉาอาชีวะ) น. การเลี้ยงชีวิตในทางผิด

มิจฉา หมายถึง ว. ผิด (ป.)

อาชีวะ หมายถึง น. การเลี้ยงชีวิต, การทำมาหากิน (ป., ส.)

มิตรจิต (มิดตระจิต) น. ความมีน้ำใจเอื้อเพื่อเสมือนเพื่อนรัก, ความรักใคร่ประนีประนอมฐานเพื่อนรัก

มิตร หมายถึง น. เพื่อนรักใคร่คุ้นเคย (ส.)

จิต หมายถึง น. ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก (ป.)

มิตรภาพ (มิดตระพาบ) น. ความเป็นเพื่อน

มิตร หมายถึง น. เพื่อนรักใคร่คุ้นเคย (ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

มิถุนายน (มิถุนายน) น. ชื่อเดือนที่ 6 ตามสุริยคติ ซึ่งขึ้นต้นด้วยเดือนมกราคมมี 30 วัน

มิถุน หมายถึง น. ชื่อเดือนกลุ่มดาวราศีที่ 2 (ป., ส.)

ายน หมายถึง น. การมาถึง (ป., ส.)

มีนาคม (มีนาคม) น. ชื่อเดือนที่ 3 ตามสุริยคติ ซึ่งขึ้นต้นด้วยเดือนมกราคมมี 31 วัน

มีน หมายถึง น. ชื่อกลุ่มดาวรูปปลา เรียกราศีมีน เป็นราศีที่ 11 ในจักรราศี (ป., ส.)

อาคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

มุขบารุ (มุขชะบารุ) น. การต่อปากกันมา, การบอกเล่าต่อๆ กันมา

โดยมิได้เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร

มุข หมายถึง น. หน้า, ปาก (ป., ส.)

บารุ หมายถึง น. เรื่องราว (ป., ส.)

มุขปาฐะ (มุขชะปาถะ) น. การต่อปากกันมา, การบอกเล่าต่อๆ กันมา

โดยมิได้เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร

มุข หมายถึง น. หน้า, ปาก (ป., ส.)

ปาฐะ หมายถึง น. เรื่องราว (ป., ส.)

มุขมนตรี (มุขชะมนตรี) น. ที่ปรึกษาราชการชั้นผู้ใหญ่

มุข หมายถึง น. หัวหน้า (ป., ส.)

มนตรี หมายถึง น. ที่ปรึกษา, ผู้แนะนำ, ที่ปรึกษาราชการ, ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ (ส.)

มุขยประโยชน์ (มุขชะยะประโยชน์) น. ชื่อประโยชน์ในตำราไวยากรณ์ ได้แก่ ประโยคที่มีประโยคอื่นเป็นส่วนขยาย

มุขย หมายถึง น. สำคัญ, เป็นใหญ่ (ส.)

ประโยชน์ หมายถึง น. คำพูดหรือข้อความที่ได้ความบริบูรณ์ตอนหนึ่งๆ (ส.)

มุตฆาต (มุตตะคาค) น. โรคขัดปัสสาวะเข้าเลือดเข้าหนอง

มุต หมายถึง น. น้ำปัสสาวะ, น้ำเบา, เยี่ยว (ป.)

ฆาต หมายถึง น. การฆ่า, การทำลาย (ป., ส.)

มูธาภิเชก (มุตทาพิเสก) น. มูธาภิเชก, น้ำรดพระเศียรในงานราชาภิเชก หรือพระราชพิธีอื่น ๆ

มูธา หมายถึง น. หัว, ยอด, ที่มุด (ป.)

อภิเชก หมายถึง ก. แต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ (ส.)

มุนীগุญชร (มุนীগุณซอน) น. นามพระพุทธเจ้า

มุนี หมายถึง น. นักปราชญ์, ฤๅษี, พระสงฆ์ (ป., ส.)

กุญชร หมายถึง น. ช้าง (ป.)

มุสวาท (มุสวาท) น. การพูดเท็จ, การพูดปด

มุส หมายถึง ว. เท็จ, ปด (ป.)

วาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

มูลฐาน (มุนละถาน) น. พื้นฐาน, รากฐาน, เค้ามูล

มูล หมายถึง น. ราก, รากเหง้า, เค้า, ต้น (ป.)

ฐาน หมายถึง ที่ตั้ง, ที่รองรับ (ป.)

มูลนิธิ (มุนละนินิ) น. ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้โดยเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์ เพื่อการกุศล

สาธารณณะ การศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ วรรณคดี การศึกษา หรือเพื่อ

สาธารณประโยชน์อื่นๆ โดยมีได้มุ่งหาผลประโยชน์มาแบ่งปันกัน และได้

จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว

มูล หมายถึง น. ราก, รากเหง้า, เค้า, ต้น (ป.)

นิธิ หมายถึง น. ชุมทรัพย์ (ป., ส.)

มูลเหตุ (มุนละเหตุ) น. ต้นเหตุ

มูล หมายถึง น. ราก, รากเหง้า, เค้า, ต้น (ป.)

เหตุ หมายถึง น. สิ่งหรือเรื่องที่ทำให้เกิดผล, เค้ามูล, เรื่อง (ป., ส.)

มุสิกทนต์ (มุสิกะทนต์) น. ชื่อเครื่องหมาย 2 ซีด รูปดังนี้ " สำหรับเขียนบนสระ ิ ให้เป็น

สระ ึ , พันหนู ก็เรียก

มุสิกะ หมายถึง น. หนู (ป.)

ทนต์ หมายถึง น. พัน (ป., ส.)

เมทนีดล (เมทะนีदन) น. พื้นแผ่นดิน

เมทนี หมายถึง น. แผ่นดิน (ป.)

ดล หมายถึง น. พื้น, ชั้น (ป., ส.)

เมรุราช (เมรุราด) น. เขาพระสุเมรุ

เมรุ หมายถึง น. ชื่อภูเขากลางจักรวาล มียอดเป็นที่ตั้งแห่งเมืองสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ซึ่งพระอินทร์อยู่ (ป.)

ราช หมายถึง น. พญา (ป., ส.)

เมษายน (เมสายน) น. ชื่อเดือนที่ 4 ตามสุริยคติ ซึ่งตั้งต้นด้วยเดือนมกราคม มี 30 วัน

เมษ หมายถึง น. ชื่อกลุ่มดาวรูปแกะ เรียกราศีเมษ เป็นราศีที่ 0 ในจักรราศี (ส.)

อายน หมายถึง น. การมาถึง (ป., ส.)

โมกขบริสุทธิ (โมกขะบอริสุต) น. การที่พระจันทร์พ้นจากเงาของโลกโดยสิ้นเชิง เมื่อมี
จันทร์ปราศ

โมกข์ หมายถึง น. ความหลุดพ้น, นิพพาน (ป.)

บริสุทธิ หมายถึง ว. แท้, ไม่มีอะไรเจือปน, ปราศจากมลทิน, ปราศจากตำหนิ,
หมดจดไม่มีตำหนิ (ป.)

โมฆกรรม (โมกคะกำ) น. นิติกรรมที่เสียเปล่า ไม่มีผลบังคับหรือผูกพันตามกฎหมายไม่อาจให้
สัตยาบันแก่กันได้ และผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดจะยกความเสียเปล่าขึ้นกล่าว
อ้างก็ได้

โมฆะ หมายถึง ว. เสียเปล่าไม่มีผลบังคับ หรือผูกพันตามกฎหมาย (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

โมฆสัญญา (โมคะสันยา) น. สัญญาที่ไม่มีผลบังคับ

โมฆะ หมายถึง ว. เสียเปล่าไม่มีผลบังคับ หรือผูกพันตามกฎหมาย (ป., ส.)

สัญญา หมายถึง น. ข้อตกลง, คำมั่น (ป.)

โมฆิยกรรม (โมคิยะกำ) น. นิติกรรมซึ่งอาจบอกล้าง เพิกถอน หรือให้สัตยาบันได้ ถ้าบอกล้างก็
เป็นโมฆะมาแต่เริ่มแรก ถ้าให้สัตยาบันก็มีผลสมบูรณ์มาแต่เริ่มแรก

โมฆิยะ หมายถึง ว. ที่อาจเป็นโมฆะได้เมื่อการบอกล้าง หรือมีผลสมบูรณ์เมื่อมีการกล่าว
ให้สัตยาบัน (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

โมรกลาป (โมระกะหฺลาป) น. แพนหางนกยูง

โมร หมายถึง น. นกยูง (ป., ส.)

กลาป หมายถึง น. หมวด, ฟ้อน (ป., ส.)

โมหันธ์ (โมหั้น) น. ความมืดมนด้วยความหลง

โมหะ หมายถึง น. ความหลง, ความเขลา, ความโง่ (ป., ส.)

อันธ์ หมายถึง ว. มืด, มืดมน (ป., ส.)

โมหาคติ (โมหะคะติ) น. ความลำเอียงเพราะความเขลา

โมหะ หมายถึง น. ความหลง, ความเขลา, ความโง่ (ป., ส.)

อคติ หมายถึง น. ความละเอียง (ป.)

ย

ยติภังค์ (ยะติพัง) น. โทษของฉันทอย่างหนึ่ง คือ คำไม่ตรงตามกำหนดที่กำหนดไว้ตาม

ข้อบังคับ แต่เลยไปวรรคหลัง, เครื่องหมายขีดสั้น - ใช้เป็นเครื่องหมายให้รู้ว่า
พยางค์หน้ากับพยางค์หลังนั้นติดกันหรือเป็นคำเดียวกัน ตัวที่เขียนแยกนั้นจะอยู่
ในบรรทัดเดียวกันหรือคนละบรรทัดก็ได้

ยติ หมายถึง น. การหยุดเป็นจังหวะตามกำหนดในการอ่านฉันท (ป., ส.)

ภังคะ หมายถึง น. การแตก, การทำลาย (ป., ส.)

ยมขันธุ์ (ยมมะขัน) น. ชื่อยามที่เป็นอัปมงคล

ยม หมายถึง น. เทพเจ้าผู้เป็นใหญ่ประจำโลกของความตาย (ป., ส.)

ขันธุ์ หมายถึง น. ตัว, หมู, กอง, พวก, หมวด (ป.)

ยมทัณฑ์ (ยมมะทัณฑ์) น. ไม้อาญาสิทธิ์ของพระยม

ยม หมายถึง น. เทพเจ้าผู้เป็นใหญ่ประจำโลกของความตาย (ป., ส.)

ทัณฑ์ หมายถึง น. โทษที่เนื่องด้วยความผิด (ป., ส.)

ยมทูต (ยมมะทูต) น. ผู้นำความตายไปยังบัลลังก์พระยม เพื่อรอคำตัดสิน

ยม หมายถึง น. เทพเจ้าผู้เป็นใหญ่ประจำโลกของความตาย (ป., ส.)

ทูต หมายถึง น. ผู้นำความไปแจ้งทั้งสองฝ่าย, ผู้สื่อสาร (ป.)

ยมราช (ยมมะราช) น. เทพผู้เป็นใหญ่ประจำยมโลก

ยม หมายถึง น. เทพเจ้าผู้เป็นใหญ่ประจำโลกของความตาย (ป., ส.)

ราช หมายถึง น. พญา (ป., ส.)

ยมโลก (ยมมะโลก) น. โลกของพระยม

ยม หมายถึง น. เทพเจ้าผู้เป็นใหญ่ประจำโลกของความตาย (ป., ส.)

โลก หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

ยมกปาฏิหาริย์ (ยะมะกะปาติหान) น. ปาฏิหาริย์ที่แสดงเป็นคู่

ยมก หมายถึง น. คู่, แผลด, 2 ชั้น (ป., ส.)

ปาฏิหาริย์ หมายถึง น. สิ่งที่น่าอัศจรรย์, ความอัศจรรย์ (ป.)

ยัญกรรม (ยันยะกำ) น. การเซ่นสรวงบูชาของพราหมณ์

ยัญ หมายถึง น. การเซ่น, การบูชา (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ (ส.)

ยัญพิธี (ยัญยะพิธี) น. พิธีเช่นสรวงบูชาของพราหมณ์

ยัญ หมายถึง น. การเซ่น, การบูชา (ป.)

พิธี หมายถึง น. งานที่จัดขึ้นตามลัทธิ หรือความเชื่อถือตามขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อความเป็นสิริมงคล (ป., ส.)

ยันตรกรรม (ยันตระกำ) น. วิชาเครื่องกล

ยันตร์ หมายถึง น. ยন্ত্র (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ยามกาลิก (ยามะกาลิก) น. ของที่พระสงฆ์เก็บไว้ฉันได้ชั่วคราวเพียงวันหนึ่งกับคืนหนึ่ง ได้แก่ น้ำอัฐบาล

ยาม หมายถึง น. ชื่อส่วนแห่งวัน ยามหนึ่งมี 3 ชั่วโมง รวมวันหนึ่งมี 8 ยาม (ป.)

กาลิก หมายถึง น. ของที่พระสงฆ์เก็บไว้ฉันได้ตามเวลาที่กำหนดให้ (ป.)

ยุกติธรรม (ยุกติทำ) น. ยุติธรรม

ยุกติ หมายถึง ก. ชอบ (ส.)

ธรรม หมายถึง น. ความยุติธรรม, ความถูกต้อง (ส.)

ยุดลบาท (ยุดนละบาท) น. เค้าทั้งคู่

ยุดล หมายถึง ว. คู่, ทั้งสอง (ป., ส.)

บาท หมายถึง น. ดิน (ป., ส.)

ยุดันตวาด (ยุดันตะวาด) น. ลมในที่สุดยุค หมายความว่า ลมที่มาทำลายโลกเมื่อสิ้นยุค

ยุดันต์ หมายถึง น. ที่สุดแห่งยุค (ป.)

วาด หมายถึง น. ลม (ป., ส.)

ยุติธรรม (ยุดติทำ) น. ความเที่ยงธรรม, ความชอบธรรม, ความชอบด้วยเหตุผล

ยุติ หมายถึง ก. ชอบ, ถูกต้อง (ป.)

ธรรม หมายถึง น. ความยุติธรรม, ความถูกต้อง (ส.)

ยุธการ (ยุดทะกาน) น. การรบ, การทำสงคราม

ยุธ หมายถึง น. สงคราม, การรบพุ่ง (ป., ส.)

การ หมายถึง คำประกอบทำยสมาสคำบาลีและสันสกฤต หมายถึง งาน, สิ่งหรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

ยฺหฺตปัจจัจย (ยฺดฺทหะปัตตฺไจ) น. สิ่งของทั้งปวงที่มีไชยฺหฺตภักถนฺท์ แต่เป็นลิ่งเกือกลดต่อการรบ

ยฺหฺตฺ หมายถึง น. สงคราม, การรบพุ่ง (ป., ส.)

ปัจจัจย หมายถึง น. เครื่องอาศัยยั้งชีพ (ป.)

ยฺหฺตภักถนฺท์ (ยฺดฺทหะพถน) น. อาวุธ เครื่องอุปกรณฺ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีวะ สารรังสี หรือ
เครื่องมือเครื่องใช้ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้

ยฺหฺตฺ หมายถึง น. สงคราม, การรบพุ่ง (ป., ส.)

ภักถนฺท์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

ยฺหฺตภุมมิ (ยฺดฺทหะพุม) น. สนามรบ

ยฺหฺตฺ หมายถึง น. สงคราม, การรบพุ่ง (ป., ส.)

ภุมมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

ยฺหฺตโยธา (ยฺดฺทหะโยทหา) น. งานช่างที่เกี่ยวกับทหาร

ยฺหฺตฺ หมายถึง น. สงคราม, การรบพุ่ง (ป., ส.)

โยธา หมายถึง น. พลรบ, ทหาร (ป., ส.)

ยฺหฺตวิธิ (ยฺดฺทหะวิทฺ) น. วิธิและอุบายของการรบ

ยฺหฺตฺ หมายถึง น. สงคราม, การรบพุ่ง (ป., ส.)

วิธิ หมายถึง น. ทำนองหรือหนทางที่จะทำ (ป., ส.)

ยฺหฺตศาสตร (ยฺดฺทหะสาด) น. วิชาว่าด้วยการพัฒนาและการใช้อำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ

จิตวิทยา และกำลังรบทางทหารตามความจำเป็นทั้งในยามสงบและยามสงคราม

ยฺหฺตฺ หมายถึง น. สงคราม, การรบพุ่ง (ป., ส.)

ศาสตร หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ยฺหฺตหัตถิ (ยฺดฺทหะหัตถิ) น. การต่อสู้กันด้วยอาวุธบนหลังช้างเป็นวิธิการรบอย่างกษัตริย์ในสมัย

โบราณ, การชนช้าง

ยฺหฺตฺ หมายถึง น. สงคราม, การรบพุ่ง (ป., ส.)

หัตถิ หมายถึง น. ช้าง (ป.)

ยฺหฺตโธปกรณ (ยฺดฺทโธปะกอน) น. วัสดุอุปกรณ์ทั้งปวงและยฺหฺตภักถนฺท์ทุกชนิด ซึ่งใช้ในราชการทหาร

ยฺหฺตฺ หมายถึง น. สงคราม, การรบพุ่ง (ป., ส.)

อุปกรณ หมายถึง น. เครื่องมือ, เครื่องใช้, เครื่องช่วย, เครื่องประกอบ (ป., ส.)

ยุพยง (ยุบพะยง) น. หญิงกำลังสาวสวย

ยุพ หมายถึง ว. หนุ่ม, สาว (ป., ส.)

ยง หมายถึง ว. อร่ามเรือง (ป., ส.)

ยุพะเยาว์ (ยุบพะเยา) น. หญิงกำลังสาวสวย

ยุพ หมายถึง ว. หนุ่ม, สาว (ป., ส.)

เยาว์ หมายถึง ว. อ่อนวัย, รุ่นหนุ่ม, รุ่นสาว (ป., ส.)

ยุพราช (ยุบพะราด) น. รัชทายาทที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสถาปนาขึ้นเป็นตำแหน่งสมเด็จพระ

พระยุพราช โดยพระราชทานยุพราชาภิเษกหรือโดยพิธีอย่างอื่นสุดแต่จะทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ

ยุพ หมายถึง ว. หนุ่ม, สาว (ป., ส.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ยุพราชา (ยุบพะราชา) น. รัชทายาทที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสถาปนาขึ้นเป็นตำแหน่งสมเด็จพระ

พระยุพราช โดยพระราชทานยุพราชาภิเษก หรือโดยพิธีอย่างอื่นสุดแต่จะทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ

ยุพ หมายถึง ว. หนุ่ม, สาว (ป., ส.)

ราชา หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, พระมหากษัตริย์ (ป., ส.)

ยุวชน (ยุวะชน) น. เด็กวัยรุ่น

ยุว หมายถึง ว. หนุ่ม, รุ่น (ป.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

ยุวราช (ยุวะราด) น. พระราชกุมารที่ได้รับอภิเษกหรือทรงรับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งที่จะ

สืบราชสมบัติเป็นพระเจ้าแผ่นดินต่อไป

ยุว หมายถึง ว. หนุ่ม, รุ่น (ป.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ยุวราชา (ยุวะราชา) น. พระราชกุมารที่ได้รับอภิเษกหรือทรงรับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งที่จะ

สืบราชสมบัติเป็นพระเจ้าแผ่นดินต่อไป

ยุว หมายถึง ว. หนุ่ม, รุ่น (ป.)

ราชา หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, พระมหากษัตริย์ (ป., ส.)

เยาวชน (เยาวะชน) น. บุคคลอายุเกิน 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

เยาว์ หมายถึง ว. อ่อนวัย, รุ่นหนุ่ม, รุ่นสาว (ป.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

เยาวมาลย์ (เยาวะมาน) น. หญิงสาวสวย

เยาว์ หมายถึง ว. อ่อนวัย, รุ่นหนุ่ม, รุ่นสาว (ป.)

มาลย์ หมายถึง น. ดอกไม้, ดอกไม้ที่ร้อยเป็นพวง (ป., ส.)

เยาวราช (เยาวะราด) น. ราชโอรสที่ยังเยาว์พระชนม์

เยาว์ หมายถึง ว. อ่อนวัย, รุ่นหนุ่ม, รุ่นสาว (ป.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

เยาวลักษณ์ (เยาวะลัก) น. หญิงที่มีลักษณะสวย

เยาว์ หมายถึง ว. อ่อนวัย, รุ่นหนุ่ม, รุ่นสาว (ป.)

ลักษณ์ หมายถึง น. สมบัติเฉพาตัว (ส.)

โยคจักษุ (โยคะจักสุ) น. ตาทิพย์

โยคะ หมายถึง น. การประกอบ, การใช้, การร่วม (ป., ส.)

จักษุ หมายถึง น. ดวงตา (ส.)

โยคาพจร (โยคาพะจอน) น. ผู้หยั่งลงสู่ความเพียร, ผู้มีความเพียร

โยคะ หมายถึง น. ความเพียร (ป., ส.)

อจจร หมายถึง น. แดน, บริเวณ, เขต, วิสัย (ป., ส.)

โยคาวจร (โยคาวะจอน) น. ผู้หยั่งลงสู่ความเพียร, ผู้มีความเพียร

โยคะ หมายถึง น. ความเพียร (ป., ส.)

อจจร หมายถึง น. แดน, บริเวณ, เขต, วิสัย (ป., ส.)

โยธวาทิต (โยทะวาทิต) น. เตรวาทหารและตำรวจ

โยธ หมายถึง น. พลรบ, ทหาร (ป., ส.)

วาทิต หมายถึง น. สังคิต, ดนตรี (ป., ส.)

โยนิโสมนสิการ (โยนิโสมะนะสิگان) น. การพิจารณาโดยแยกคาย

โยนิโส หมายถึง ว. โดยแยกคาย, โดยถ่องแท้ (ป.)

มนสิการ หมายถึง น. การกำหนดไว้ในใจ (ป., ส.)

รงค์วัตถุ (รงค์ะวัตถุ) น. สี่ต่างๆ

รงค์ หมายถึง น. สี่, น้ำย้อม (ป., ส.)

วัตถุ หมายถึง น. สิ่งของ (ป.)

รชนีกร (ระชนะนีกอน) น. พระจันทร์

รชนี หมายถึง น. เวลาค่ำ, กลางคืน (ป., ส.)

กร หมายถึง น. แสง (ป.)

รชนีจร (ระชนะนิจอน) น. ผู้เที่ยวไปกลางคืน

รชนี หมายถึง น. เวลาค่ำ, กลางคืน (ป., ส.)

จร หมายถึง ก. เที่ยว, เที่ยวไป (ป., ส.)

รณเกษตร (รณะกะเสด) น. สนามรบ

รณ หมายถึง ก. รบ, รบศึก (ป., ส.)

เกษตร หมายถึง น. แดน (ส.)

รณภู (รณะพู) น. สนามรบ

รณ หมายถึง ก. รบ, รบศึก (ป., ส.)

ภู หมายถึง น. ดิน, แผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

รณภูมิ (รณะพูม) น. สนามรบ

รณ หมายถึง ก. รบ, รบศึก (ป., ส.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

รณสถาน (รณะสะถาน) น. สนามรบ

รณ หมายถึง ก. รบ, รบศึก (ป., ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แหล่ง (ส.)

รณรงค์ (รณะรง) น. สนามรบ

รณ หมายถึง ก. รบ, รบศึก (ป., ส.)

รงค์ หมายถึง น. สนามรบ, ลาน (ป., ส.)

รตปุงคพ (ระตะปุงคบ) น. หัวหน้านักรบ

รต หมายถึง น. กษัตริย์ผู้เป็นนักรบ (ป.)

ปุงคพ หมายถึง น. โคผู้ หมายถึงความว่า ผู้เลิศ, ผู้ประเสริฐ, หัวหน้า (ป.)

รถปุงคะ (ระถะปุงคะวะ) น. หัวหน้านักรบ

รถ หมายถึง น. กษัตริย์ผู้เป็นนักรบ (ป.)

ปุงคะ หมายถึง น. โคผู้ หมายถึงความว่า ผู้เลิศ, ผู้ประเสริฐ, หัวหน้า (ป.)

รมณียสถาน (รมมะนียะสะถาน) น. สถานที่ให้ความรื่นรมย์, สถานที่ให้ความบันเทิงใจ

รมณีย์ หมายถึง ว. น่าบันเทิงใจ, พึงใจ, งาม (ป., ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แหล่ง (ส.)

รยางค์ (ระยาง) หมายถึง ส่วนที่ยื่นออกจากส่วนหลักของอวัยวะของสิ่งมีชีวิต

รยา หมายถึง น. ของที่ห้อย, ของที่แขวน (ป.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ, ตัว (ป., ส.)

รวิวาร (ระวิวาน) น. วันอาทิตย์

รวิ หมายถึง น. อาทิตย์ (ป., ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่ง ๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

รโหศ (ระโหศ) ว. ผู้ไปในที่ลับ, ผู้อยู่ในที่สงัด

รโห หมายถึง น. ลับ, สงัด, เจียบ (ป.)

ศ หมายถึง ก. ถึงแล้ว, ไปแล้ว (ป.)

รโหฐาน (ระโหถาน) น. ที่เฉพาะส่วนตัว

รโห หมายถึง น. ลับ, สงัด, เจียบ (ป.)

ฐาน หมายถึง น. ที่ตั้ง (ป.)

รักษาการ (รักษากาน) ก. ปฏิบัติหน้าที่แทนชั่วคราว

รักษา หมายถึง ก. ระวัง, ดูแล, ป้องกัน, สงวนไว้ (ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า งาน, สิ่งหรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

รักษาการณ์ (รักษากาน) ก. ฝ้าดูแลเหตุการณ์

รักษา หมายถึง ก. ระวัง, ดูแล, ป้องกัน, สงวนไว้ (ส.)

การณ์ หมายถึง น. เหตุ, เค้า, มูล (ป., ส.)

รังสีแพทย์ (รังสีแพต) น. แพทย์ที่วิเคราะห์และรักษาโรคโดยใช้ความรู้ทางรังสีวิทยา

รังสี หมายถึง น. แสง, แสงสว่าง (ป.)

แพทย์ หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ส.)

รังสีวิทยา (รังสีวิทยะยา) น. วิทยาศาสตร์แขนงที่ว่าด้วยรังสีเอกซ์และแกมมาตังรังสี รวมทั้งการใช้

รังสีวิเคราะห์และรักษาโรค

รังสี หมายถึง น. แสง, แสงสว่าง (ป.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

รัชกาล (รัชชะกาน) น. เวลาที่ครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์องค์หนึ่ง ๆ

รัช หมายถึง น. ความเป็นพระราช, ราชสมบัติ (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

รัชชูปการ (รัชชูปะกาน) น. เงินช่วยราชการตามที่กำหนดเรียกเก็บจากราษฎรภายใต้รับ

ราชการทหารเป็นรายบุคคล

รัช หมายถึง น. ความเป็นพระราช, ราชสมบัติ (ป.)

อุปการะ หมายถึง น. ความช่วยเหลือเกื้อกูล (ป., ส.)

รัชทายาท (รัชชะทายาด) น. ผู้จะสืบราชสมบัติ

รัช หมายถึง น. ความเป็นพระราช, ราชสมบัติ (ป.)

ทายาท หมายถึง น. ผู้สืบสันดาน, ผู้สืบสกุล (ป., ส.)

รัชมังคลาภิเษก (รัชชะมังคะลาพิเสก) น. พระราชพิธีสมโภชเมื่อพระมหากษัตริย์ทรงครองราชสมบัติได้นานกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์ก่อน ๆ

รัช หมายถึง น. ความเป็นพระราช, ราชสมบัติ (ป.)

มังคละ หมายถึง น. มงคล (ป., ส.)

อภิเษก หมายถึง ก. แต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ (ส.)

รัชดาภิเษก (รัชชะดาพิเสก) น. พระราชพิธีสมโภชเมื่อพระมหากษัตริย์ทรงครองราชสมบัติได้ 25 พรรษา

รัชด หมายถึง น. รัชตะ, เงิน (ป., ส.)

อภิเษก หมายถึง ก. แต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ (ส.)

รัชนิกร (รัชชะนีกอน) น. พระจันทร์

รัชนิ หมายถึง น. กลางคืน, เวลามืด (ป., ส.)

กร หมายถึง น. แสง (ป.)

รัฐทูต (รัตตะทูต) น. ทูตที่ประมุขของรัฐหนึ่งแต่งตั้งไปประจำสำนักประมุขของอีกรัฐหนึ่ง เพื่อไปปฏิบัติภารกิจทางการทูตมีฐานะต่ำกว่าเอกอัครราชทูตแต่สูงกว่าอุปทูต

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

ทูต หมายถึง น. ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนไปยังต่างประเทศ เพื่อเจรจาหรือเจริญสัมพันธ์ไมตรีเป็นทางราชการ (ป.)

รัฐบาล (รัตตะบาน) น. องค์การปกครองประเทศ, คณะบุคคลที่ใช้อำนาจบริหารในการปกครองประเทศ

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

บาล หมายถึง ก. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง (ป., ส.)

รัฐบุรุษ (รัตตะบุหฺรุต) น. ผู้ที่ได้รับยกย่องอย่างสูงสุดว่ามีความรู้ความสามารถในการบริหารบ้านเมือง

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

บุรุษ หมายถึง น. ผู้ชาย, เพศชาย (ส.)

รัฐประศาสน์ (รัตตะประสาต) น. การปกครองบ้านเมือง

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

ประศาสน์ หมายถึง น. การปกครอง, การจำเมือง, การสั่ง (ส.)

รัฐประศาสนนัย (รัตตะประสาสะนะไน) น. วิธีการปกครองบ้านเมือง

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

ประศาสน์ หมายถึง น. การปกครอง, การจำเมือง, การสั่ง (ส.)

นัย หมายถึง น. แนว, ทาง (ป.)

รัฐประศาสนโนบาย (รัตตะประสาสะนะโนบาย) น. วิธีปกครองบ้านเมือง

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

ประศาสน์ หมายถึง น. การปกครอง, การจำเมือง, การสั่ง (ส.)

อุบาย หมายถึง น. วิธีการอันแยบคาย (ป., ส.)

รัฐประศาสนศาสตร์ (รัตตะประสาสะนะสาต) น. วิชาว่าด้วยการบริหารและการปกครอง

ประเทศเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามนโยบายของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

ประศาสน์ หมายถึง น. การปกครอง, การจำเมือง, การสั่ง (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

รัฐประหาร (รัตตะประหาร) น. การใช้กำลังเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาลโดยจับพลัน

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

ประหาร หมายถึง น. การตี, การฟัน, การล้าง, การฉลาญ (ส.)

รัฐพิธี (รัตตะพิธี) น. งานที่จัดขึ้นโดยมีรัฐเป็นธรรมเนียม

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

พิธี หมายถึง น. งานที่จัดขึ้นตามลัทธิหรือความเชื่อถือตามขนบธรรมเนียมประเพณีเพื่อความขลังหรือความเป็นสิริมงคล (ป., ส.)

รัฐมนตรี (รัตตะมนตรี) น. ผู้เป็นสมาชิกของคณะรัฐมนตรีหรือคณะรัฐบาล รับผิดชอบร่วมกับคณะรัฐมนตรีในนโยบายทั่วไปของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

มนตรี หมายถึง น. ที่ปรึกษา, ผู้แนะนำ, ที่ปรึกษาราชการ, ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ (ส.)

รัฐศาสตร์ (รัตตะศาส) น. วิชาว่าด้วยการเมืองและการปกครองประเทศ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

รัฐสภา (รัตตะสะพา) น. องค์กณ์ติบัญญัติทำหน้าที่บัญญัติกฎหมาย ประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

สภา หมายถึง น. องค์กณ์หรือสถานที่ประชุม (ป., ส.)

รัตติกาล (รัตติกาน) น. เวลากลางคืน

รัตติ หมายถึง น. กลางคืน (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

รัตนชาติ (รัตตะนะชาติ) น. รัตนะ, พวกรัตนะ คือ แก้วที่มีค่า, หินหรือแร่ที่มีค่า เมื่อเจียรระโนแล้วจะต้องมีลักษณะสวยงามคงทน หายาก ราคาแพงและนำมาใช้เป็นเครื่องประดับได้

รัตนะ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิมหรือหมายถึงพวกหรือหมู่ (ป., ส.)

รัตนตรัย (รัตนตะนะไตร) น. แก้วอันประเสริฐสุดของพุทธศาสนิกชน คือ พระพุทธ พระธรรม

พระสงฆ์

รัตนะ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

ตรัย หมายถึง ว. สาม, หมวด 3 (ส.)

รัตนบัลลังก์ (รัตนตะนะบันลัง) น. อาสนะที่พระพุทธเจ้าประทับได้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ณ

พุทธคยา ประเทศอินเดียในวันตรัสรู้

รัตนะ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

บัลลังก์ หมายถึง น. พระแท่นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ภายในเขตฉัตร (ป.)

รัตนวราภรณ์ (รัตนตะนะวะราพอน) น. ชื่อตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พระราชทานได้ทั่วไปทุกชั้น

บุคคลตามพระราชประสงค์ ไม่เกี่ยวข้องกับยศหรือบรรดาศักดิ์

รัตนะ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

วร หมายถึง น. ของขวัญ (ป., ส.)

อาภรณ์ หมายถึง น. เครื่องประดับ (ป., ส.)

รัตนสิงหาสน์ (รัตนตะนะสิงหาต) น. ที่ตรงพระบัญชาหรือมุขเด็จซึ่งเสด็จออก

รัตนะ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

สิงหาสน์ หมายถึง น. ราชอาสน์หรือที่ประทับ ทำเป็นแท่นหรือเตียงจตุรสิงห์ (ส.)

รัตนากกร (รัตนตะนาทอน) น. คลังเงินทอง

รัตนะ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

ากกร หมายถึง น. หมู, กอง (ป., ส.)

รัตนากรณ์ (รัตนตะนาทอน) น. เหยียบบาเหน็จส่วนพระองค์ที่สร้างขึ้นสำหรับพระราชทานแก่

ผู้จงรักภักดีและทรงคุณเคยรู้จัก เพื่อเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณ

มี 5 ชั้น

รัตนะ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

ากรณ์ หมายถึง น. เครื่องประดับ (ป., ส.)

รัษฎากกร (รัตนสะตากอน) น. รายได้ของแผ่นดิน

ราษฎร หมายถึง น. แคว้นแคว้น, บ้านเมือง (ส.)

ากกร หมายถึง น. ค่าธรรมเนียมที่รัฐบาลเรียกเก็บจากสิ่งที่เกิดจากธรรมชาติ หรือสิ่งที

ทำขึ้นเป็นการค้า (ป., ส.)

รัศสระ (รัตตะสะหระ) น. สระที่มีเสียงสั้น

รัศ หมายถึง ว. สั้น (ป.)

สระ หมายถึง น. เสียงพูดที่เปล่งออกมาโดยอาศัยการเคลื่อนไหวของลิ้นและริมฝีปาก เป็นสำคัญ แต่ไม่มีการสกัดกั้นจากอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งในปาก (ป.)

ราดจจริต (ราดะจะหฺริด) น. แนวโน้มไปในทางกำหนดยินดีในกามารมณ์, ความใคร่ในกามคุณ, ความมีใจเอนเอียงไปในทางรักสวयรักงาม

ราดะ หมายถึง น. ความกำหนดยินดีในกามารมณ์, ความใคร่ในกามคุณ (ป., ส.)

จริต หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาหรืออาการ (ป.)

ราชกรณียกิจ (ราดชะกะระนียะกิด) น. หน้าที่ที่พระราชฯ ฟังกระทำ

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

กรณียกิจ หมายถึง ว. กิจที่ฟังทำ, หน้าที่อันฟังทำ (ป.)

ราชการ (ราดชะกาน) น. การงานของรัฐบาล หรือของพระเจ้าแผ่นดิน

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

การ หมายถึง คำประกอบทำยสมาสคำบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า งาน, สิ่งหรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

ราชกิจ (ราดชะกิด) น. ธุระของพระราชฯ

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

ราชฐาน (ราดชะถาน) น. ที่อยู่ประจำของพระเจ้าแผ่นดิน

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ฐาน หมายถึง น. ที่ตั้ง, ที่รองรับ (ป.)

ราชทัณฑ์ (ราดชะทั้น) น. อาญาพระเจ้าแผ่นดิน, โทษหลวง (ป., ส.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ทัณฑ์ หมายถึง น. โทษที่เนื่องด้วยความผิด (ป., ส.)

ราชทินนาม (ราดชะทินนะนาม) น. ชื่อบรรดาศักดิ์หรือสมณศักดิ์ชั้นสัญญาบัตรที่พระเจ้าแผ่นดินพระราชทาน

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ทิน หมายถึง ก. ให้แล้ว (ป.)

นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป., ส.)

ราชทูต (ราชชะทูต) น. ผู้นำพระราชสาส์นไปยังประเทศอื่น, ผู้แทนชาติในประเทศอื่น, ตำแหน่ง
ผู้แทนรัฐถัดจากอัครราชทูต

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ทูต หมายถึง น. ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนไปยังต่างประเทศ เพื่อเจรจาหรือเจริญ
สัมพันธไมตรีเป็นทางราชการ (ป.)

ราชธรรม (ราชชะท่า) น. จริยวัตรที่พระเจ้าแผ่นดินพึงประพฤติ, คุณธรรมของผู้ปกครอง
บ้านเมือง

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. หลักประพฤติปฏิบัติในศาสนา (ส.)

ราชธานี (ราชชะธานี) น. เมืองหลวง

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ธานี หมายถึง น. เมือง (ป., ส.)

ราชনীติ (ราชชะনীติ) น. หลักการปกครองของพระราชฯ, หลักการปกครองบ้านเมือง

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

নীติ หมายถึง น. นิตี, แบบแผน, เยี่ยงอย่าง, ขนบธรรมเนียม, ประเพณี,
กฎหมาย, วิธีปกครอง, เครื่องแนะนำ, อุบายอันดี (ป., ส.)

ราชบัณฑิต (ราชชะบัณฑิต) น. นักปราชญ์หลวงมีความรู้ทางภาษาบาลี

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

บัณฑิต หมายถึง น. ผู้ทรงความรู้, ผู้มีปัญญา, นักปราชญ์ (ป., ส.)

ราชบัลลังก์ (ราชชะบัลลังก์) น. บัลลังก์ของพระมหากษัตริย์

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

บัลลังก์ หมายถึง น. พระแท่นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ภายในเศวตฉัตร (ป.)

ราชบุตร (ราชชะบุตร) น. ตำแหน่งเจ้านายฝ่ายเหนือ

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

บุตร หมายถึง น. ลูก, ลูกชาย (ส.)

ราชบุรุษ (ราชชะบุรุษ) น. คนของพระราชฯ

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

บุรุษ หมายถึง น. ผู้ชาย, เพศชาย (ส.)

ราชภัฏ (ภาคพะพีต) น. ข้าราชการ

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ภัฏ หมายถึง น. ทหาร, ตำรวจ (ป.)

ราชมัล (ภาคชะมัน) น. เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ทำโทษคน

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

มัลละ หมายถึง น. นักมวย, มวยปล้ำ (ป., ส.)

ราชยาน (ภาคชะยาน) น. ยานชนิดคานหามของหลวง

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ยาน หมายถึง น. เครื่องนำไป, พาหนะต่างๆ (ป., ส.)

ราชโยค (ภาคชะโยค) น. ดวงชาตาเวลาเกิดของคนที่จะได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

โยค หมายถึง น. การที่ดาวเคราะห์ตั้งแต่ 2 ดวงขึ้นไปมารวมกันในราศีเดียว (ป., ส.)

ราชรถ (ภาคชะรถ) น. ยานพาหนะชนิดล้อเลื่อน มีบุษบกเป็นเครื่องประกอบพระราชอิสริยยศ
ของพระมหากษัตริย์

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

รถ หมายถึง น. ยานที่มีล้อสำหรับเคลื่อนไป (ป.)

ราชลัญจกร (ภาคชะลันจะกอน) น. ตราของพระมหากษัตริย์

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ลัญจกร หมายถึง น. ตรา (ป.)

ราชเลขาธิการ (ภาคชะเลขาธิการ) น. ตำแหน่งเลขานุการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

เลขาธิการ หมายถึง น. เสมียนของพระเจ้าแผ่นดิน (ส.)

ราชเลขานุการ (ภาคชะเลขานุการ) น. ตำแหน่งเลขานุการในสมเด็จพระบรมราชินี

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

เลขานุการ หมายถึง น. ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับหนังสือหรืออื่นๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่ง
(ป., ส.)

ราชวงศ์ (ภาคชะวง) น. ตระกูลของพระราชา

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

วงศ์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เหล่ากอ, ตระกูล (ส.)

ราชวรมหาวิหาร (ภาคชะวอระมะหาวิหาน) น. เรียกพระอารามหลวงชั้นเอกชนิดสูงสุดว่า
ชั้นเอกชนิดราชวรมหาวิหาร, เรียกพระอารามหลวงชั้นโทชนิดสูงสุดว่า
ชั้นโท ชนิดราชวรมหาวิหาร

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

วรมหาวิหาร หมายถึง น. เรียกพระอารามหลวงชั้นเอกชนิดต่ำสุดว่า ชั้นเอก ชนิด
วรมหาวิหาร (ป., ส.)

ราชวรวิหาร (ภาคชะวอระวิหาน) น. เรียกพระอารามหลวงชั้นเอกชนิดหนึ่ง ซึ่งมีฐานะต่ำกว่า
ชนิดราชวรมหาวิหารว่า ชั้นเอก ชนิดราชวรวิหาร, เรียกพระอารามหลวงชั้นโท
ชนิดหนึ่ง ซึ่งมีฐานะต่ำกว่าชนิดราชวรมหาวิหารว่า ชั้นโท ชนิดราชวรวิหาร

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

วรวิหาร หมายถึง น. เรียกพระอารามหลวงชั้นโทชนิดต่ำสุดว่า ชั้นโท ชนิด วรวิหาร
(ป., ส.)

ราชวโงการ (ภาคชะวะโงกาน) น. คำสั่งของพระราชา

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

ว หมายถึง ว. ยอดเยี่ยม, ประเสริฐ, เลิศ (ป., ส.)

โงการ หมายถึง น. คำศักดิ์สิทธิ์ (ป.)

ราชวัติ (ภาคชะวัต) น. รั้วที่ทำเป็นแผงปักเป็นระยะๆ มีฉัตรปักหัวท้ายแผง

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

วัติ หมายถึง น. วดี, รั้ว (ป.)

ราชสมบัติ (ภาคชะสมบัติ) น. สมบัติของพระมหากษัตริย์

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

สมบัติ หมายถึง น. ความถึงพร้อม หมายถึง ทรัพย์สิน เงินทอง ของใช้ เป็นต้นที่มีอยู่
(ป., ส.)

ราชสันตติวงศ์ (ภาคชะสันตะติวง) น. ลำดับชั้นพระบรมราชวงศ์ในการสืบราชสมบัติตาม

กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

สันตติ หมายถึง น. ความสืบต่อ (ส.)

วงศ์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เหล่ากอ, ตระกูล (ส.)

ราชสาส์น (ราชชะสาณ) น. จดหมายของพระมหากษัตริย์ที่ใช้ในการเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

สาส์น หมายถึง น. จดหมายของประมุขของประเทศหรือประมุขสงฆ์ที่ใช้ในการเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ (ป.)

ราชองครักษ์ (ราชชะองคะรัก) น. นายทหารชั้นสัญญาบัตรรักษาพระองค์พระมหากษัตริย์เป็นต้น

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

องครักษ์ หมายถึง น. ผู้ทำหน้าที่ให้ความคุ้มครองป้องกัน (ส.)

ราชโองการ (ราชชะโองกาณ) น. คำสั่งราชการของพระราชา

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

โองการ หมายถึง น. คำศักดิ์สิทธิ์ (ป.)

ราชโยงการ (ราชชะโยงกาณ) น. คำสั่งราชการของพระราชา

ราชย์ หมายถึง น. ความเป็นพระราชา, ราชสมบัติ (ป., ส.)

โองการ หมายถึง น. คำศักดิ์สิทธิ์ (ป.)

ราชสีห์ (ราชชะสี) น. พญาสิงโต

ราช หมายถึง น. พญา (ป., ส.)

สีห์ หมายถึง น. สัตว์ในนินาย ถือว่ามีความดุร้ายและมีกำลังมาก (ป.)

ราชันย์ (ราชัน) น. เชื้อกษัตริย์

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อันย หมายถึง ว. อื่น, แปรลกออกไป, ต่างออกไป (ส.)

ราชาคณะ (ราชาคะณะ) น. สมณศักดิ์ชั้นสูงกว่าพระครูสัญญาบัตรขึ้นไป ใช้ว่า พระราชาคณะ

ราชา หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, พระมหากษัตริย์ (ป., ส.)

คณะ หมายถึง น. หมู่, พวก (ป., ส.)

ราชาธิปไตย (ราชาทิบปะไต) น. ระบบการปกครองแบบหนึ่งที่มีพระราชาเป็นใหญ่

ราชา หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, พระมหากษัตริย์ (ป., ส.)

อธิปไตย หมายถึง น. อำนาจสูงสุดของรัฐที่จะใช้บังคับบัญชาการภายในอาณาเขตของตน (ป.)

ราชาธิราช (ราชาธิราช) น. พระราชาผู้เป็นใหญ่กว่าพระราชาอื่นๆ

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อธิราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดินผู้ยิ่งใหญ่ (ส.)

ราชาภิเษก (ราชาภิเษก) น. พระราชพิธีในการสถาปนาขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อภิเษก หมายถึง ก. แต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ (ส.)

ราชาฤกษ์ (ราชาฤกษ์) น. ชื่อฤกษ์กำเนิดถือว่าเป็นมงคลสูง ให้เกียรติยศ ชื่อเสียง และ
ผลดีทางการงานแก่ผู้เกิด หรือประกอบกิจการงานในฤกษ์นี้ ทั้งจะทำให้ผู้เกิดหรือ
ประกอบกิจการในฤกษ์นี้เป็นที่นิยมชมชอบรักใคร่โปรดปรานของขุนนาง เจ้าพระยา
พระมหากษัตริย์

ราชา หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, พระมหากษัตริย์ (ป., ส.)

ฤกษ์ หมายถึง น. คราวหรือเวลาที่กำหนดหรือคาดว่าจะให้ผล (ส.)

ราชาวลี (ราชาวลี) น. เชื้อสายของพระราชา

ราชา หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, พระมหากษัตริย์ (ป., ส.)

วลี หมายถึง น. เล้น, สาย, แถว (ป., ส.)

ราชาศัพท์ (ราชาศัพท์) น. คำเฉพาะใช้สำหรับเพ็ดทูลพระเจ้าแผ่นดินและเจ้านาย

ราชา หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน, พระมหากษัตริย์ (ป., ส.)

ศัพท์ หมายถึง น. เสียง, คำ (ส.)

ราชินีนาถ (ราชินีนาถ) น. พระราชินีที่ทรงได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ทรงดำรง

ตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแผ่นดินแทนพระองค์ และทรงได้รับการสถาปนาพระราช

อิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมราชินีนาถ, พระเจ้าแผ่นดินผู้หญิง

ราชินี หมายถึง น. พระมเหสี (ป.)

นาถ หมายถึง น. ที่พึ่ง, ผู้เป็นที่พึ่ง (ป., ส.)

ราชินูปถัมภ์ (ราชินูปถัมภ์) น. ความอุปถัมภ์ของพระราชินี

ราชินี หมายถึง น. พระมเหสี (ป.)

อุปถัมภ์ หมายถึง น. การค้ำจุน, การค้ำชู, การสนับสนุน, การเลี้ยงดู (ป.)

ราชูปถัมภ์ (ราชูปถัมภ์) น. ความอุปถัมภ์ของพระราชา

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อุปถัมภ์ หมายถึง น. การค้ำจุน, การค้ำชู, การสนับสนุน, การเลี้ยงดู (ป.)

ราชูปโภค (ราชูปโภค) น. เครื่องใช้สอยของพระราชา

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อุปโภค หมายถึง ก. เอาจักรให้เกิดประโยชน์ (ป., ส.)

ราชเชนทร์ (ราชเชน) น. ราชาผู้เป็นใหญ่

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

ราชเชนทรยาน (ราชเชนทรยาน) น. ยานชนิดคานหามที่มีบุษบกของพระเจ้าแผ่นดิน

ราชเชนทร์ หมายถึง น. ราชาผู้เป็นใหญ่ (ส.)

ยาน หมายถึง น. เครื่องนำไป, พาหนะต่างๆ (ป., ส.)

ราชโองการ (ราชโองการ) น. ราชโองการ

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

โองการ หมายถึง น. คำศักดิ์สิทธิ์ (ป.)

ราชโชนูปถัมภ์ (ราชโชนูปถัมภ์) น. ความอุปถัมภ์ของพระราชา

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อุปถัมภ์ หมายถึง น. การค้ำจุน, การค้ำชู, การสนับสนุน, การเลี้ยงดู (ป.)

ราชโชนูปโภค (ราชโชนูปโภค) น. เครื่องใช้สอยของพระราชา

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อุปโภค หมายถึง ก. เอาจักรให้เกิดประโยชน์ (ป., ส.)

ราชโชนวาท (ราชโชนวาท) น. คำสั่งสอนของพระราชา

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

โชนวาท หมายถึง น. คำแนะนำ, คำตักเตือน, คำกล่าวสอน (ป.)

ราชโชนวรรษย์ (ราชโชนวรรษย์) น. ราชสมบัติ

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

โชนวรรษย์ หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่, ความเป็นพระเจ้าแผ่นดิน (ส.)

รุกขชาติ (รุกขะชาติ) น. ต้นไม้, หน้ไม้

รุกข์ หมายถึง น. ต้นไม้ (ป.)

ชาติ หมายถึง น. คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือ หมายถึงพวกหรือหมู่ (ป., ส.)

รุกขเทวดา (รุกขะเทวะดา) น. เทวดาที่สิงสถิตอยู่ตามต้นไม้

รุกข์ หมายถึง น. ต้นไม้ (ป.)

เทวดา หมายถึง น. พวกชาวสวรรค์ที่มีตาทิพย์ หูทิพย์ และกินอาหารทิพย์ (ป., ส.)

รุกขมूल (รุกขะมูน) น. โคนต้นไม้

รุกข์ หมายถึง น. ต้นไม้ (ป.)

มूल หมายถึง น. โคน (ป.)

รุจิเรข (รุจิเรก) ว. มีลายงาม, มีลายสุกใส

รุจิ หมายถึง น. แสง, ความรุ่งเรือง (ป., ส.)

เรข หมายถึง ก. เขียน (ป., ส.)

รูปฌาน (รูปปะชาน) น. ฌานมีรูปธรรมเป็นอารมณ์ มี 4 คือ ปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌาน

รูป หมายถึง น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยตา เป็นขั้นที่ 1 ในขั้นที่ 5 คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ (ป., ส.)

ฌาน หมายถึง น. ภาวะที่จิตสงบแน่วแน่เนื่องมาจากการเพ่งอารมณ์, การเพ่งอารมณ์ จนจิตแน่วแน่เป็นสมาธิ (ป.)

รูปธรรม (รูปปะท่า) น. สิ่งที่อยู่ด้วยตา หู จมูก ลิ้น กาย อັນได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส และ สิ่งที่สามารถสัมผัสได้ด้วยกาย

รูป หมายถึง น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยตา เป็นขั้นที่ 1 ในขั้นที่ 5 คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. สิ่งทั้งหลาย, สิ่งของ (ส.)

รูปพรรณ (รูปปะพัน) น. ลักษณะ, รูปร่างและสี

รูป หมายถึง น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยตา เป็นขั้นที่ 1 ในขั้นที่ 5 คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ (ป., ส.)

พรรณ หมายถึง น. สีของผิว (ส.)

รูปภพ (รูปปะพบ) น. ภพของผู้ได้รูปฌาน 4

รูป หมายถึง น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยตา เป็นชั้นที่ 1 ในชั้นที่ 5 คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร
วิญญาณ (ป., ส.)

ภพ หมายถึง น. โลก, แผ่นดิน (ป.)

รูปสมบัติ (รูปปะสมบัติ) น. รูปงาม

รูป หมายถึง น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยตา เป็นชั้นที่ 1 ในชั้นที่ 5 คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร
วิญญาณ (ป., ส.)

สมบัติ หมายถึง น. ความถึงพร้อม หมายถึง ทรัพย์สิ้น เงินทอง ของใช้ เป็นต้น
ที่มีอยู่ (ป., ส.)

เรขาคณิต (เรขาคะนิต) น. คณิตศาสตร์แขนงหนึ่งที่ว่าด้วยการจำแนกประเภทสมบัติ
และโครงสร้างของเซตของจุดที่เรียกกันอย่างไร้ระเบียบตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้
เป็นรูปทรงต่างๆ

เรखा หมายถึง ก. เขียน (ป., ส.)

คณิต หมายถึง น. การนับ, การคำนวณ, การประมาณ, วิชาคำนวณ (ป., ส.)

โรคนิทาน (โรคะนิทาน) น. คัมภีร์แพทย์โบราณว่าด้วยสมุฏฐานแห่งโรค

โรค หมายถึง น. ภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติเนื่องจากเชื้อโรคเป็นต้น (ป., ส.)

นิทาน หมายถึง น. เหตุ (ป.)

โรคอาพาธ (โรคอาพาด) น. ความเจ็บไข้

โรค หมายถึง น. ภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติเนื่องจากเชื้อโรคเป็นต้น (ป., ส.)

อาพาธ หมายถึง ก. เจ็บป่วย (ป., ส.)

ฤ

ฤดูแล้ง (ฤดูกาน) น. เวลา, คราว

ฤดู หมายถึง น. ส่วนของปีซึ่งแบ่งโดยถือเอาภูมิอากาศเป็นหลัก (ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

ฤตุนาน (ฤตุสะหฺนาน) น. การอาบน้ำของหญิงอินเดียในวันที่ 4 หลังจากมีระดู

ฤดู หมายถึง น. ส่วนของปีซึ่งแบ่งโดยถือเอาภูมิอากาศเป็นหลัก (ส.)

สนาน หมายถึง น. การอาบน้ำ (ส.)

ล

ลมุโภชน (ลคะุโพด) น. เครื่องว่าง, อาหารว่าง

ลมุ หมายถึง ว. เบา, (ส.)

โภชน หมายถึง น. อาหาร (ป., ส.)

ลหุโทษ (ลหุโทด) น. โทษเบา, โทษไม่ร้ายแรง

ลหุ หมายถึง ว. เบา (ป.)

โทษ หมายถึง น. ความไม่ดี, ความชั่ว, ความผิด, ผลร้าย (ส.)

ลักษณะนาม (ลักสะหุนะนาม) น. คำนามที่แสดงลักษณะของสิ่งต่างๆ

ลักษณะ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

นาม หมายถึง น. คำชนิดหนึ่งในไวยากรณ์ สำหรับเรียกคน สัตว์ และสิ่งของต่าง (ป.)

ลักษณาการ (ลักสะนากาน) น. ลักษณะที่ปรากฏให้เห็น

ลักษณะ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

ลิขิกร (ลิขิกอน) น. เสมียน, ผู้เกี่ยวกับการเขียนหนังสือ

ลิขิ หมายถึง น. ตัวหนังสือ (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

ลิขิการ (ลิขิกาน) น. เสมียน, ผู้เกี่ยวกับการเขียนหนังสือ

ลิขิ หมายถึง น. ตัวหนังสือ (ป., ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

เลขาธิการ (เลขาติกาน) น. ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารระดับสูงตำแหน่งหนึ่ง

เลขา หมายถึง น. ลาย, รอยเขียน, ตัวหนังสือ, การเขียน (ป., ส.)

อิธิการ หมายถึง น. อำนาจ, การปกครอง, การบังคับบัญชา, ตำแหน่ง, หน้าที่ (ป., ส.)

เลขานุการ (เลขานูกาน) น. ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับหนังสือหรืออื่นๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่ง

เลขา หมายถึง น. ลาย, รอยเขียน, ตัวหนังสือ, การเขียน (ป., ส.)

อนุการ หมายถึง น. การทำตาม, การเอาอย่าง (ป., ส.)

เลปกร (เลปะกอน) น. ช่างฉลุ, ช่างปูน

เลป หมายถึง น. การไล่, การทา, เครื่องลูปไล่ (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

โลกธาตุ (โลกกะทาด) น. แผ่นดิน

โลก หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

ธาตุ หมายถึง น. วัตถุ, โลหะแท้, แร่, สิ่งที่เป็นต้นเดิมหรือมูลเดิม (ป.)

โลกนาถ (โลกกะนาด) น. ผู้เป็นที่พึ่งของโลก, ทางพระพุทธศาสนาหมายถึงพระพุทธเจ้า

โลก หมายถึง น. หมู่มนุษย์ (ป., ส.)

นาถ หมายถึง น. ที่พึ่ง, ผู้เป็นที่พึ่ง (ป., ส.)

โลกวัชชะ (โลกะวัชชะ) น. โทษทางโลก, อาบัติที่เป็นโทษทางโลก

โลก หมายถึง น. ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล (ป., ส.)

วัชชะ หมายถึง น. โทษ, ความผิด (ป.)

โลกวิทู (โลกะวิทู) น. "ผู้รู้แจ้งซึ่งโลก" คือ พระพุทธเจ้า

โลก หมายถึง น. ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล (ป., ส.)

วิทู หมายถึง น. ผู้ฉลาด, ผู้รอบรู้, ผู้มีปัญญา, ผู้ชำนาญ (ป.)

โลกสถิติ (โลกะสะถิติ) น. ความเป็นอยู่ของโลก

โลก หมายถึง น. หมู่มนุษย์ (ป., ส.)

สถิติ หมายถึง น. ความดำรงอยู่, ความเป็นอยู่ (ส.)

โลกัตถจริยา (โลกัตถะจะริยา) น. ความประพฤติเป็นประโยชน์แก่โลก

โลก หมายถึง น. หมู่มนุษย์ (ป., ส.)

ัตถะ หมายถึง น. ประโยชน์ (ป.)

จริยา หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ (ป.)

โลกาภิวัดน์ (โลกาพิวัต) น. การแพร่กระจายไปทั่วโลก

โลก หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง, วิเศษ, เหนือ (ป.)

วัตนะ หมายถึง น. ความเป็นไป, ความเป็นอยู่ (ป.)

โลกามิส (โลกามิต) น. เครื่องล่อใจให้ติดอยู่ในโลก คือ รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส

โลก หมายถึง น. ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล (ป., ส.)

ามิส หมายถึง น. สิ่งของวัตถุเครื่องล่อใจมีเงินเป็นต้น (ป.)

โลกียวัตร (โลกียะวัตร) น. ความเป็นไปของสามัญชน

โลกียะ หมายถึง ว. เกี่ยวกับโลก, ทางโลก (ป.)

วัตร หมายถึง น. ความประพฤติ, การปฏิบัติ (ป.)

โลกียวิสัย (โลกียะวิไส) น. เรื่องโลกีย์, เรื่องที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกามารมณ์, เรื่องของคนที่ยังมีกิเลสอยู่

โลกียะ หมายถึง ว. เกี่ยวกับโลก, ทางโลก (ป.)

วิสัย หมายถึง น. ขอบ, เขต (ป.)

โลกียสุข (โลกียะสุข) น. ความสุขทางโลก, ความสุขทางกามารมณ์

โลกียะ หมายถึง ว. เกี่ยวกับโลก, ทางโลก (ป.)

สุข หมายถึง น. ความสบายกายสบายใจ (ป., ส.)

โลกุตระ (โลกุตตะระ) ว. เหนือโลก, พันวิสัยของโลก

โลก หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

ุตระ หมายถึง น. ข้างบน (ป., ส.)

โลกุตระธรรม (โลกุตตะระท่า) น. ธรรมที่พ้นวิสัยของโลก

โลกุตระ หมายถึง ว. เหนือโลก, พันวิสัยของโลก (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา (ส.)

โลกุตระภูมิ (โลกุตตะระพุม) น. ภูมิที่พ้นจากโลก

โลกุตระ หมายถึง ว. เหนือโลก, พันวิสัยของโลก (ป., ส.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

โลมชาติ (โลมมะชาติ) น. ขน

โลมะ หมายถึง น. ขน (ป.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึง

พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

โลหกุมภี (โลหะกุมพี) น. ชื่อขุมนรกหนึ่ง มีกระทะทองแดงเป็นที่ทรมาน

โลหะ หมายถึง น. ธาตุที่ถลุงจากแร่แล้ว เช่น ทอง เหล็ก ทองแดง (ป., ส.)

กุมภี หมายถึง น. หม้อ (ป.)

จ

วงศกร (วงสะกอน) น. ผู้ต้นตระกูล

วงศ์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เหล่ากอ, ตระกูล (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

วจีกรรม (วจีกำ) น. การพูด, การกระทำทางวาจา

วจี หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ (ส.)

วจีทุจริต (วจีทุจริตจะหฺรฺติ) น. ความประพฤติชั่วทางวาจา

วจี หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

ทุจริต หมายถึง น. ความประพฤติชั่ว (ป.)

วจีเภท (วจีเพต) น. การเปล่งถ้อยคำ

วจี หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

เภท หมายถึง น. ส่วน, ภาค (ป., ส.)

วจีภาค (วจีพาก) น. ชื่อตำราไวยากรณ์ตอนที่ว่าด้วยคำและหน้าที่ของคำ

วจี หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, นั้น, ตอน, กลาง (ป.)

วจีสัจจริต (วจีสุดจะหฺรฺติ) น. ความประพฤติชอบทางวาจา

วจี หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

สัจจริต หมายถึง น. ความประพฤติชอบ (ป., ส.)

วชิราวุธ (วชิราวุต) น. "ผู้มีวชิระเป็นอาวุธ" คือ พระอินทร์

วชิระ หมายถึง น. สายฟ้า (ป.)

อาวุธ หมายถึง น. เครื่องมือที่ใช้ในการทำร้าย ทำลาย ป้องกัน ต่อสู้ หรือฆ่า (ป.)

วณิชชากร (วินิตชากอน) น. ผู้ทำการค้าขาย, พวกพ่อค้า

วณิชชา หมายถึง น. การค้าขาย (ป.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

วนจร (วะนะจอน) น. คนเที่ยวป่า, พรานป่า

วน หมายถึง น. ป่าไม้, ดง (ป.)

จร หมายถึง ก. ไป, เที่ยวไป (ป., ส.)

วนจรก (วะนะจะรก) น. คนเที่ยวป่า, พรานป่า

วน หมายถึง น. ป่าไม้, ดง (ป.)

จรก หมายถึง น. ผู้เที่ยวไป, ผู้เดินไป (ป., ส.)

วนภู (วะนะพู) น. แถบป่า, แถวป่า

วน หมายถึง น. ป่าไม้, ดง (ป.)

ภู หมายถึง น. ดิน, แผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

วนภูมิ (วะนะพูม) น. แถบป่า, แถวป่า

วน หมายถึง น. ป่าไม้, ดง (ป.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

วนศาสตร์ (วะนะสาต) น. วิชาว่าด้วยการทำนุบำรุงรักษา และปลูกป่า

วน หมายถึง น. ป่าไม้, ดง (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

วนอุทยาน (วะนะอุตหะยาน) น. ป่าสงวนที่มีลักษณะธรรมชาติสวยงาม

วน หมายถึง น. ป่าไม้, ดง (ป.)

อุทยาน หมายถึง น. สวน (ส.)

วนานต์ (วะนาน) น. ชายป่า

วน หมายถึง น. ป่าไม้, ดง (ป.)

อันต์ หมายถึง น. ปลายทาง, ที่จบ, อดสถาน (ป., ส.)

วนาวาส (วะนาวาด) น. ที่อยู่ในป่า

วน หมายถึง น. ป่าไม้, ดง (ป.)

าวาส หมายถึง น. ที่อยู่, เรือน, การอยู่, การครอบครอง, ผู้ครอบครอง (ป., ส.)

วโนทยาน (วะโนทะยาน) น. สวนป่า

วน หมายถึง น. ป่าไม้, ดง (ป.)

อุทยาน หมายถึง น. สวน (ส.)

วรทาน (วะระทาน) น. การให้พร

วร หมายถึง น. พร (ป., ส.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

วรมหาวิหาร (วอระมะหาวิหาน) น. เรียกพระอารามหลวงชั้นเอกชนิดต่ำสุดว่า ชั้นเอก ชนิด

วรมหาวิหาร

วร หมายถึง ว. ยอด, เยี่ยม, ประเสริฐ, เลิศ (ป., ส.)

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

วิหาร หมายถึง น. วัด, ที่อยู่ของพระสงฆ์ (ป., ส.)

วรวิหาร (วอระวิหาน) น. เรียกพระอารามหลวงชั้นโทชนิดต่ำสุดว่า ชั้นโท ชนิด วรวิหาร

วร หมายถึง ว. ยอด, เยี่ยม, ประเสริฐ, เลิศ (ป., ส.)

วิหาร หมายถึง น. วัด, ที่อยู่ของพระสงฆ์ (ป., ส.)

วงค์ (วงรง) น. “ส่วนสำคัญของร่างกาย” คือ หัว

วร หมายถึง ว. ยอด, เยี่ยม, ประเสริฐ, เลิศ (ป., ส.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ (ป., ส.)

วรรณกรรม (วันนะกะ) น. งานหนังสือ, งานประพันธ์, บทประพันธ์ทุกชนิดทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง

วรรณะ หมายถึง น. หนังสือ (ส.)

กรรม หมายถึง น. การงาน, กิจ (ส.)

วรรณคดี (วันนะคะดี) น. วรรณกรรมที่ได้รับยกย่องว่าแต่งดีมีคุณค่าเชิงวรรณศิลป์

วรรณะ หมายถึง น. หนังสือ (ส.)

คดี หมายถึง น. เรื่อง (ป.)

วรรณพฤติ (วันนะพุดิ) น. ฉันทกัณฑ์กำหนดด้วยอักษรตามอักขรวิธีเป็นเสียงหนักเบาที่เรียกว่า ครูลหุ เป็นสำคัญ

วรรณะ หมายถึง น. ตัวอักษร (ส.)

พฤติ หมายถึง น. คำฉันท์ (ส.)

วรรณยุกต์ (วันนะยุก) น. ระดับเสียงสูงต่ำของคำในภาษาไทย

วรรณะ หมายถึง น. ตัวอักษร (ส.)

ยุกต์ หมายถึง ว. ประกอบ (ส.)

วรรณยุกต์ (วันนะยุก) น. ระดับเสียงสูงต่ำของคำในภาษาไทย

วรรณะ หมายถึง น. ตัวอักษร (ส.)

ยุกต์ หมายถึง ก. ประกอบ (ป.)

วรรณศิลป์ (วันนะสิน) น. ศิลปะในการประพันธ์หนังสือ, ศิลปะทางวรรณกรรม

วรรณ หมายถึง น. หนังสือ (ส.)

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

วรางคณา (วะรางคะนา) น. หญิงผู้ประเสริฐ

ว หมายถึง ว. ยอด, เยี่ยม, ประเสริ, เลิศ (ป., ส.)

อังกณา น. นาง, ผู้หญิง (ป., ส.)

วรุดตม (วะรุดตม) ว. ประเสริฐสุด

ว หมายถึง ว. ยอด, เยี่ยม, ประเสริฐ, เลิศ (ป., ส.)

อุดตม หมายถึง ว. สูงสุด, ยิ่ง, เลิศ, มากมาย, บริบูรณ์ (ป., ส.)

วรุดตมะ (วะรุดตมะ) ว. ประเสริฐสุด

ว หมายถึง ว. ยอด, เยี่ยม, ประเสริฐ, เลิศ (ป., ส.)

อุดตมะ หมายถึง ว. สูงสุด, ยิ่ง, เลิศ, มากมาย, บริบูรณ์ (ป., ส.)

วโรตม (วะโรตม) ว. ประเสริฐสุด

ว หมายถึง ว. ยอด, เยี่ยม, ประเสริฐ, เลิศ (ป., ส.)

อุดม หมายถึง ว. สูงสุด, ยิ่ง, เลิศ, มากมาย, บริบูรณ์ (ป., ส.)

วโรตมะ (วะโรตมะ) ว. ประเสริฐสุด

ว หมายถึง ว. ยอด, เยี่ยม, ประเสริฐ, เลิศ (ป., ส.)

อุดตมะ หมายถึง ว. สูงสุด, ยิ่ง, เลิศ, มากมาย, บริบูรณ์ (ป., ส.)

วสันตฤดู (วะสันตะรีดู) น. ฤดูใบไม้ผลิ, ฤดูวสันต์

วสันต์ หมายถึง น. ฤดูใบไม้ผลิ (ป., ส.)

ฤดู หมายถึง น. ส่วนของปี ซึ่งแบ่งโดยถือเอาภูมิอากาศเป็นหลัก (ส.)

วสันตวิษุวัต (วะสันตะวิสุวัต) น. จุดราตรีเสมอมาก ที่เมื่อดวงอาทิตย์โคจรไปถึงในราวันวันที่ 21

มีนาคม

วสันต์ หมายถึง น. ฤดูใบไม้ผลิ (ป., ส.)

วิษุวัต หมายถึง น. จุดราตรีเสมอมาก คือ จุดที่เมื่อดวงอาทิตย์โคจรไปถึง โลกจะมี

กลางวันกับกลางคืนเท่ากันมี 2 จุด คือ วสันตวิษุวัต และ ศารทวิษุวัต (ส.)

วัคควัท (วัคควัด) ว. ผู้กล่าวไพเราะ

วัคฺ หมายถึง ว. ไพเราะ, เสนาะ (ป.)

วทะ หมายถึง ก. พุด, กล่าว (ป.)

วิจมรรค (วัดจะมັก) น. ทวารหนัก

วิจ หมายถึง น. อุจจาระ (ป.)

มรรค หมายถึง น. ทาง (ส.)

วิชพีช (วัดชะพีช) น. พีชที่ไม่ต้องการ

วิช หมายถึง น. โทษ, ความผิด (ป.)

พีช หมายถึง น. เมล็ดพันธุ์ไม้, สิ่งที่จะเป็นพันธุ์ต่อไป (ป.)

วิชรธาตุมณฑล (วัดชะระธาตุมณฑล) น. สัญลักษณ์ในทางปัญญาอันคมกล้าที่สามารถตัด
อวิชชาได้

วิชระ หมายถึง น. วชิระ, สายฟ้า, เพชร, อาวุธพระอินทร์ (ส.)

ธาตุ หมายถึง น. สิ่งที่ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่คุ้มกันเป็นร่างกายของสิ่งทั้งหลาย (ป.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

วิชรยาน (วัดชะระยาน) น. ชื่ออณิกายหนึ่งของลัทธิพุทธตันตระ ซึ่งถือว่ามีหลักปรัชญาสูงเหนือ

ธรรมดา มีความแข็งเหมือนเพชรใสเหมือนอากาศ ไม่มีใครต้านทานได้เหมือน
สายฟ้า

วิชระ หมายถึง น. วชิระ, เพชร (ส.)

ยาน หมายถึง น. เครื่องนำไป (ป., ส.)

วิชราสน์ (วัดชะระาด) น. ทำนั่งขัดสมาธิเพชร

วิชระ หมายถึง น. วชิระ, เพชร (ส.)

าสน์ หมายถึง น. ที่นั่ง, เครื่องปูรองนั่ง (ป., ส.)

วิชรินทร์ (วัดชะริน) น. พระอินทร์

วิชระ หมายถึง น. วชิระ, อาวุธพระอินทร์ (ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

วิชรเรนทร์ (วัดชะเรน) น. พระอินทร์

วิชระ หมายถึง น. วชิระ, อาวุธพระอินทร์ (ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

วิฏจักร (วัดตะจัก) น. ช่วงระยะเวลาของเหตุการณ์ หรือกิจกรรมชุดหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้น และดำเนิน

ติดต่อกันไปอย่างมีระเบียบจบลง ณ จุดเริ่มต้นนั้นอีก

วิฏ หมายถึง น. การหมุนเวียนไป, รอบแห่งการเวียนเกิดเวียนตาย (ป.)

จักร หมายถึง น. บรรจบรอบแห่งปี หรือแห่งฤดู (ส.)

วิฏทุกข์ (วัตตะทุก) น. ทุกข์ คือ การเวียนเกิดเวียนตาย

วิฏ หมายถึง น. การหมุนเวียนไป, รอบแห่งการเวียนเกิดเวียนตาย (ป.)

ทุกข์ หมายถึง น. ความยากลำบาก, ความไม่สบายกายไม่สบายใจ (ป.)

วิฏสงสาร (วัตตะสงสาน) น. การเวียนว้ายตายเกิด

วิฏ หมายถึง น. การหมุนเวียนไป, รอบแห่งการเวียนเกิดเวียนตาย (ป.)

สงสาร หมายถึง น. การเวียนว้ายตายเกิด, การเวียนตายเวียนเกิด (ป., ส.)

วิถนธรรม (วัตตะนะท่า) น. สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ

วิถนะ หมายถึง น. ความเจริญ, ความงอกงาม (ป.)

ธรรม หมายถึง น. คุณความดี (ส.)

วิถโรค (วันนะโรค) น. โรคชนิดหนึ่งเกิดที่ปอด เป็นต้น ทำให้ร่างกายทรุดโทรมเสื่อมไป

ตามลำดับโบราณเรียกวิถโรคปอดว่า ฝี่ในท้อง

วิถ หมายถึง น. วณะ, แผล, ฝี่ (ป.)

โรค หมายถึง น. ภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติเนื่องจากเชื้อโรค เป็นต้น (ป., ส.)

วิถถาภรณ์ (วัตถาพอน) น. เครื่องประดับ คือ ผ้า

วิถถ์ หมายถึง น. ผ้า, เสื้อผ้า, เครื่องนุ่งห่ม (ป.)

ถาภรณ์ หมายถึง น. เครื่องประดับ (ป., ส.)

วิถถาลังการ (วัตถาลังگان) น. เครื่องประดับ คือ ผ้า

วิถถ์ หมายถึง น. ผ้า, เสื้อผ้า, เครื่องนุ่งห่ม (ป.)

อลังการ หมายถึง น. เครื่องตกแต่ง, เครื่องประดับ (ป., ส.)

วิถถุนิยม (วัตถุนิยม) น. ทฤษฎี หรือความเชื่อที่ว่าวัตถุเท่านั้นที่มีอยู่จริง

วิถถุ หมายถึง น. สิ่งของ (ป.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

วิถถุประสงค์ (วัตถุประสง) น. ผลที่ประสงค์ให้บรรลุ

วิถถุ หมายถึง น. สิ่งของ (ป.)

ประสงค์ หมายถึง ก. มุ่งหมาย, มุ่ง (ส.)

วิถถุวิสัย (วัตถุวิไส) ว. ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ โดยไม่เกี่ยวกับความคิดหรือความรู้สึก

วิถถุ หมายถึง น. สิ่งของ (ป.)

วิสัย หมายถึง น. ความสามารถ (ป.)

วัตรปฏิบัติ (วัตรระปะติบัต) น. การปฏิบัติตามหน้าที่หรือตามศีล

วัตร หมายถึง น. กิจพึงกระทำ, หน้าที่ (ป.)

ปฏิบัติ หมายถึง ก. ดำเนินการไปตามระเบียบแบบแผน, กระทำเพื่อให้เกิดความ
ชำนาญ (ป.)

วันทนาการ (วันทะนากาน) น. การไหว้

วันทน หมายถึง น. การไหว้, การเคารพ (ป., ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

วันทยหัตถ์ (วันทยะหัต) น. ทำเคารพด้วยมือของทหาร ตำรวจ ลูกเสือ

วันทย หมายถึง ว. การไหว้, ควรนอบนบ (ส.)

หัตถ์ หมายถึง น. มือ (ป.)

วันทยาอาวุธ (วันทยะยาอาวุธ) น. ทำเคารพด้วยอาวุธของทหาร ตำรวจ ลูกเสือ

วันทย หมายถึง ว. การไหว้, ควรนอบนบ (ส.)

อาวุธ หมายถึง น. เครื่องมือที่ใช้ในการทำร้าย ทำลาย ป้องกัน ต่อสู้ หรือฆ่า (ป.)

วันทาสีมา (วันทาสีมา) ก. ไหว้พุทธสีมาก่อนที่จะเข้าอุโบสถในพิธีอุปสมบท

วันทา หมายถึง ก. ไหว้, แสดงอาการเคารพ (ป.)

สีมา หมายถึง น. เครื่องหมายบอกเขตโบสถ์ มักทำด้วยแผ่นหิน หรือหลักหิน เป็นต้น
(ป., ส.)

วัยวุฒิ (วัยะวุตติ) น. ความเป็นผู้ใหญ่โดยอายุ

วัย หมายถึง น. เขตอายุ, ระยะเวลาของอายุ (ป., ส.)

วุฒิ หมายถึง น. ความเจริญ, ความงอกงาม, ความเป็นผู้ใหญ่ (ป.)

วัสคณนา (วัตตะคะณะนา) น. การนับปี

วัส หมายถึง น. ปี (ป.)

คณนา หมายถึง ก. นับ (ป., ส.)

วัสโสทก (วัตตะโสทก) น. น้ำฝน

วัสสะ หมายถึง น. ฝน, ฤดูฝน (ป.)

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

วัสสานฤดู (วัตตะสานะริฤดู) น. ฤดูฝน

วัสสานะ หมายถึง น. ฤดูฝน, หน้าฝน (ป.)

ฤดู หมายถึง น. ส่วนของปีซึ่งแบ่งโดยถือเอาภูมิอากาศเป็นหลัก (ส.)

วากจिरพัสดุ์ (วากะจิริพัสดุ์) น. ผ้าที่ทำด้วยเปลือกไม้, ผ้ามาน

วากจिर หมายถึง น. ที่ทำด้วยเปลือกไม้ (ป.)

พัสดุ์ หมายถึง น. ผ้า (ส.)

วากยสัมพันธ์ (วากะยะสัมพันธ์) น. ชื่อตำราไวยากรณ์ตอนที่แยกความออกเป็นประโยคๆ และบอกความเกี่ยวข้องของคำในประโยค

วากยะ หมายถึง น. คำพูด, คำกล่าว, ถ้อยคำ, ประโยค (ป., ส.)

สัมพันธ์ หมายถึง น. การแยกความออกเป็นประโยคๆ หรือส่วนต่างๆ ของประโยคแล้วบอกการเกี่ยวข้องของประโยคและคำต่างๆ ในประโยคนั้นๆ (ป., ส.)

วาทปานะ (วาทะปานะ) น. หน้าต่าง, ช่องลมที่มีบานเปิดปิดได้อย่างบานหน้าต่าง

วาทะ หมายถึง น. ลม (ป., ส.)

อปาน หมายถึง น. ลมหายใจออก (ป., ส.)

วาทภัย (วาทะไพ) น. ภัยอันตรายที่เกิดจากพายุ

วาทะ หมายถึง น. ลม (ป., ส.)

ภัย หมายถึง น. สิ่งที่น่ากลัว, อันตราย (ป., ส.)

วาทศาสตร์ (วาทะสาต) น. วิชาว่าด้วยศิลปะในการใช้ถ้อยคำสำนวนโวหารให้ได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

วาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

วาทศิลป์ (วาทะสิน) น. ศิลปะในการใช้ถ้อยคำสำนวนโวหารให้ประทับใจ

วาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

วาทยกร (วาทะยะกอน) น. ผู้อำนวยการให้จังหวัดดนตรี, ผู้อำนวยการเพลง

วาทย์ หมายถึง น. เครื่องประโคม, เครื่องบรรเลง, เครื่องเป่า (ส.)

กร หมายถึง ผู้ทำ (ป.)

วานรินทร์ (วานะริน) น. พญาลิง

วานร หมายถึง น. ลิง (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

วามาจาร (วามาจาน) น. ชื่อลัทธิตันตระแบบหนึ่ง นับเนื่องในนิกายหนึ่งของศาสนาพราหมณ์ยุค
หลังเป็นแบบซ้าย หรือฝ่ายซ้าย มีพิธีกรรมลึกลับ อานาจาร

วามะ หมายถึง ว. ซ้าย, ซ้างซ้าย (ป., ส.)

วาจาร หมายถึง น. ความประพฤติ, ความประพฤติดี (ป., ส.)

วามนารตาร (วามะนาระตาน) น. อวตารปางที่ 5 ของพระนารายณ์

วามน หมายถึง น. คนเตี้ย, คนค่อม (ป., ส.)

อวตาร หมายถึง ก. แบ่งภาคมาเกิดในโลก (ส.)

วาโยธาตุ (วาโยทาด) น. ธาตุลม

วาโย หมายถึง น. ลม (ป.)

ธาตุ หมายถึง น. สิ่งที่ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่คุ้มกันเป็นร่างของสิ่งทั้งหลาย (ป.)

วายุภักษ์ (วายุพัก) น. ชื่อนกในวรรณคดี แปลว่า นกกินลม

วายุ หมายถึง น. ลม, อากาศ, ลมหายใจ (ป., ส.)

ภักษ์ หมายถึง ก. กิน (ส.)

วารสาร (วาระสาน) น. หนังสือที่ออกตามกำหนดเวลา

วาร หมายถึง น. หน, ครั้ง, คราว, เวลากำหนด, รอบ (ป., ส.)

สาร หมายถึง น. ข้อความ, ถ้อยคำ, เรื่องราว (ป., ส.)

วารณกร (วาระณะกอน) น. งวงช้าง

วารณ หมายถึง น. ช้าง (ป., ส.)

กร หมายถึง น. มือ, แขน (ป., ส.)

วาริพินทุ (วาริพินทุ) น. หยาดน้ำ

วาริ หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

พินทุ หมายถึง น. หยาด, จุด (ป., ส.)

วาลกัมพล (วาละกำพน) น. ผ้าห่มทำด้วยขนสัตว์

วาล หมายถึง น. ขนสัตว์, ขนหางสัตว์ (ป., ส.)

กัมพล หมายถึง น. ผ้าทอด้วยขนสัตว์ (ป.)

วาลวีชนี (วาละวีชนี) น. พัดกับแฉذنจามรี ถือเป็นเครื่องราชกกุธภัณฑ์อย่างหนึ่งใน
เบญจราชกกุธภัณฑ์

วาล หมายถึง น. ขนสัตว์, ขนหางสัตว์ (ป., ส.)

วีชนี หมายถึง น. วีชนี, พัด (ป.)

วาฬมิก (วาละมิก) น. พาฬมฤค, สัตว์ร้าย

วาฬ หมายถึง น. พาฬ, สัตว์ร้าย, ช้างร้าย, สิงโต, งู, เสือ (ป.)

มิก หมายถึง น. สัตว์ป่ามี กวาง อีเก้ง เป็นต้น (ป.)

วิกฤตการณ์ (วิกฤตตะกาน) น. เหตุการณ์อันวิกฤติ

วิกฤต หมายถึง ว. อยู่ในชั้นล่อแหลมต่ออันตราย (ส.)

การณ์ หมายถึง น. เหตุ, เค้า, มูล (ป., ส.)

วิกฤติการณ์ (วิกฤติติกาน) น. เหตุการณ์อันวิกฤติ

วิกฤติ หมายถึง ว. อยู่ในชั้นล่อแหลมต่ออันตราย (ส.)

การณ์ หมายถึง น. เหตุ, เค้า, มูล (ป., ส.)

วิกฤตกาล (วิกฤตตะกาน) น. เวลาอันวิกฤติ

วิกฤต หมายถึง ว. อยู่ในชั้นล่อแหลมต่ออันตราย (ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

วิกฤติกาล (วิกฤติติกาน) น. เวลาอันวิกฤติ

วิกฤติ หมายถึง ว. อยู่ในชั้นล่อแหลมต่ออันตราย (ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

วิกฤติการก (วิกฤติการก) น. คำที่อธิบายตำแหน่งของบทการกข้างหน้าให้ชัดเจนยิ่งขึ้น, คำที่เป็น

บทช่วยวิกตรรกกริยา และเรียงไว้หลังวิกตรรกกริยา

วิกฤติ หมายถึง น. ชนิด, อย่าง (ป.)

การก หมายถึง ก. กริยาที่ทำหน้าที่ ประธาน กรรม หรือ ส่วนขยายของประโยคที่คล้ายกับนาม (ป., ส.)

วิกาลโภชน (วิกานละโหด) น. การกินอาหารในเวลาวิกาล คือ ผิดเวลา ซึ่งว่าตามพระวินัย

กำหนดไว้ตั้งแต่เที่ยงแล้วไปจนถึงอรุณขึ้น

วิกาล หมายถึง ว. ในยามค่ำคืนที่ค่อนข้างมืด (ป.)

โภชน หมายถึง น. การกิน, การกินข้าว (ป., ส.)

วิมเนศ (วิคะเนต) น. ชื่อเทพองค์หนึ่งมีพระเศียรเป็นช้างถือว่าถ้าบูชาแล้วป้องกันความขัดขวางที่จะเกิดมีขึ้นได้

วิมเน หมายถึง น. การขัดขวาง, เครื่องขัดขวาง, อุปสรรค, ความขัดข้อง (ส.)

เศศ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

วิฆเนศวร (วิคะเนสวณ) น. ชื่อเทพองค์หนึ่งมีพระเศียรเป็นช้างถือว่าถ้าบูชาแล้วป้องกันความ
ขัดขวางที่จะเกิดมีขึ้นได้

วิฆนะ หมายถึง น. การขัดขวาง, เครื่องขัดขวาง, อุปสรรค, ความขัดข้อง (ส.)

อิศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

วิจารณ์ญาณ (วิจารณ์ะยาน) น. ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้องได้

วิจารณ์ หมายถึง น. ความตรอง, ความใคร่ครวญ, ความคิด, ความตรวจตรา (ป., ส.)

ญาณ หมายถึง น. ปรีชาหยั่งรู้หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ, ความสามารถหยั่งรู้
พิเศษ (ป.)

วิจิตรศิลป์ (วิจิตระสิน) น. ศิลปะที่มุ่งแสดงในด้านคุณภาพของความงามมากกว่าประโยชน์ใช้
สอย

วิจิตร หมายถึง ว. งามประณีต (ส.)

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

วิชาการ (วิชาการาน) น. วิชาความรู้สาขาใดสาขาหนึ่ง หรือหลายสาขา

วิชา หมายถึง น. ความรู้, ความรู้ที่ได้ด้วยการเล่าเรียนหรือฝึกฝน (ป.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่ง
หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

วิชาชีพ (วิชาชีพ) น. วิชาที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

วิชา หมายถึง น. ความรู้, ความรู้ที่ได้ด้วยการเล่าเรียนหรือฝึกฝน (ป.)

อาชีพ หมายถึง น. งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ (ป., ส.)

วิชาธร หมายถึง น. พิทยาธร, อมนุษย์พวกหนึ่ง มีฐานะต่ำกว่าเทวดา เชื่อว่ามีวิชากายสิทธิ์
สามารถเหาะเหินเดินอากาศได้ อยู่ในภูเขาคิมาลัย มีหน้าที่ปฏิบัติพระศิวะ

วิชา หมายถึง น. ความรู้, ความรู้ที่ได้ด้วยการเล่าเรียนหรือฝึกฝน (ป.)

ธร หมายถึง น. ผู้รักษาไว้, ผู้ทรงไว้ (ป.)

วิชาอาคม (วิชาอาคม) น. เวทมนตร์, คาถาอาคม

วิชา หมายถึง น. ความรู้, ความรู้ที่ได้ด้วยการเล่าเรียนหรือฝึกฝน (ป.)

อาคม หมายถึง น. เวทมนตร์ (ป., ส.)

วิชาเอก (วิชาเอก) น. รายวิชาที่ผู้เรียนเลือกเรียนให้ลึกซึ้งซึ่งเป็นวิชาหลัก ตามหลักสูตรปริญญา
หรืออนุปริญญา

วิชา หมายถึง น. ความรู้, ความรู้ที่ได้ด้วยการเล่าเรียนหรือฝึกฝน (ป.)

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง, ชั้นที่ 1 (ป., ส.)

วิญญูชน (วิญญูชน) น. บุคคลผู้รู้ผิดชอบตามปกติ

วิญญู หมายถึง น. ผู้รู้แจ้ง, นักปราชญ์ (ป.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

วิญญูภาพ (วิญญูภาพ) น. ความเป็นผู้รู้ผิดชอบตามปกติ

วิญญู หมายถึง น. ผู้รู้แจ้ง, นักปราชญ์ (ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

วิตกจริต (วิตกจะหริด) ว. มีนิสัยคิดไปทางร้ายทางเสีย

วิตก หมายถึง ก. เป็นทุกข์, ร้อนใจ, กังวล (ป.)

จริต หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาหรืออาการ (ป.)

วิถีชีวิต (วิถีชีวิต) น. ทางดำเนินชีวิต

วิถี หมายถึง น. สาย, แนว, ถนน, ทาง (ป., ส.)

ชีวิต หมายถึง น. ความเป็นอยู่ (ป., ส.)

วิทย์ฐานะ (วิทย์ฐานะ) น. ฐานะในด้านความรู้

วิทย์ หมายถึง น. วิทยา, ความรู้ (ส.)

ฐานะ หมายถึง น. ตำแหน่งหน้าที่ (ป.)

วิทยาการ (วิทย์วิทยาการ) น. ผู้ทรงความรู้ความสามารถในศิลปวิทยาแขนงต่างๆ

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

วิทยากล (วิทย์วิทยากล) น. การแสดงที่อาศัยกลวิธีและความไวทำให้ผู้ชมสนใจ

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

กล หมายถึง น. อุบาย, ชั้นเชิง, การต่อล่อง, แบบอย่าง, เล่ห์, วิธี (ส.)

วิทยาการ (วิทย์วิทยาการ) น. ความรู้แขนงต่างๆ

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายคำสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่ง
หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

วิทยาเขต (วิททยาเขต) น. ส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย แต่ตั้งอยู่ในบริเวณอื่น มีคณาจารย์
 อาคาร สถานที่ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ ของตนเอง เกี่ยวพันกับมหาวิทยาลัยโดย
 มีอธิการบดีคนเดียวกัน และสภามหาวิทยาลัยชุดเดียวกัน

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

เขต หมายถึง น. แดนที่กำหนดขีดคั่นไว้ (ป.)

วิทยาคม (วิททยาคม) น. เวทมนตร์, คาถาอาคม

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

อาคม หมายถึง น. เวทมนตร์ (ป., ส.)

วิทยาการ (วิททยาการ) น. สถานที่ให้ความรู้

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

อาคาร หมายถึง น. เรือน, โรง, สิ่งก่อสร้างขึ้นที่มีลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น (ป., ส.)

วิทยาทาน (วิททยาทาน) น. การให้ความรู้

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

วิทยานิพนธ์ (วิททยานิพน) น. บทนิพนธ์ที่ผู้เรียบเรียงยกเอาหัวข้อเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นวิจัย หรือ
 พรรณนาขยายความโดยนับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อเสนอรับปริญญา

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

นิพนธ์ หมายถึง น. เรื่องที่แต่งขึ้น (ป., ส.)

วิทยาลัย (วิททยาไล) น. สถานศึกษาระดับสูง สอบวิชาชีพเฉพาะอย่าง

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

าลัย หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

วิทยาศาสตร์ (วิททยาสาต) น. ความรู้ที่ได้โดยการสังเกตและค้นคว้าจากปรากฏการณ์

ธรรมชาติและจัดเข้าเป็นระเบียบ, วิชาที่ค้นคว้าได้หลักฐานและเหตุผลแล้วจัดเข้า
 เป็นระเบียบ

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

วิเทโศบาย (วิทโศบาย) น. นโยบายการต่างประเทศ

วิเทศ หมายถึง น. ต่างประเทศ (ส.)

อุบาย หมายถึง น. วิธีการอันแยบคาย (ป., ส.)

วิธีการ (วิทีกาน) น. วิธีปฏิบัติตามหลักการเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบ

วิธี หมายถึง น. แบบ, แบบอย่าง (ป., ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายคำสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่ง หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

วินัยปิฎก (วิโนยะปิตก) น. ชื่อปิฎก 1 ในพระไตรปิฎก

วินัย หมายถึง น. ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ, ข้อปฏิบัติ (ป., ส.)

ปิฎก หมายถึง น. หมวดแห่งคำสอนในพระพุทธศาสนา (ป., ส.)

วินาศกรรม (วินาศสะก่า) น. การลอบทำลายหรือเผาผลาญทรัพย์สินโรงงานอุตสาหกรรมเป็นต้น ของนายจ้างหรือของศัตรู

วินาศ หมายถึง น. ความฉิบหาย (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ (ส.)

วินาศภัย (วินาศสะไพ) น. ความเสียหายอย่างใด ๆ บรรดาที่พึงประมาณเป็นเงินได้ และ หมายความว่า ความรวมถึงความสูญเสียในลัทธิ ผลประโยชน์หรือรายได้ด้วย

วินาศ หมายถึง น. ความฉิบหาย (ส.)

ภัย หมายถึง น. สิ่งที่น่ากลัว, อันตราย (ป., ส.)

วิปัสสนาธุระ (วิปัดสะนาทุระ) น. การเรียนวิปัสสนา

วิปัสสนา หมายถึง น. ความแจ้งเห็น, การฝึกอบรมปัญญาให้เกิดความเห็นแจ้งใน สัจจารทั้งหลายเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา (ป.)

ธุระ หมายถึง น. หน้าที่การงานที่พึงกระทำ, กิจในพระศาสนา มี 2 อย่าง คือ การเล่าเรียน เรียกว่า คันถธุระ และการปฏิบัติทางใจ เรียกว่า วิปัสสนาธุระ (ป., ส.)

วิภวตัณหา (วิพะวะตันหา) น. ความปรารถนาในความไม่มีไม่เป็น

วิภว หมายถึง น. ความไม่มีไม่เป็น (ป., ส.)

ตัณหา หมายถึง น. ความทะยานอยาก (ป.)

วิภักขพยากรณ์ (วิพัดชะพะยากอน) น. การพยากรณ์ หรืออธิบาย โดยจำแนกธรรมแต่ละหัวข้อ ตามเหตุและผลแห่งธรรมนั้น ซึ่งคำนึงถึงนิสัยของผู้ฟังเป็นที่ตั้ง

วิภักข หมายถึง ก. แบ่ง, แยก, จำแนก (ป., ส.)

พยากรณ์ หมายถึง ก. ทำนายหรือคาดการณ์โดยอาศัยหลักวิชา (ป., ส.)

วิภวาทิ (วิพัตชะวาทิ) น. ผู้จำแนกกรรมแต่ละหัวข้อตามเหตุและผลแห่งกรรมนั้น โดยคำนึงถึง
นิสัยของผู้ฟังเป็นที่ตั้ง

วิภ หมายถึง ก. แบ่ง, แยก, จำแนก (ป., ส.)

วาทิ หมายถึง น. ผู้พูด, ผู้กล่าว, ผู้ชี้แจง, ผู้โต้แย้ง (ป., ส.)

วิภาช (วิพาด) น. พูดแตกต่างกัน, พูดแย้ง

วิ หมายถึง คำนำหน้าศัพท์ แปลว่า วิเศษ, แจ่ม, ต่าง (ป., ส.)

ภาช หมายถึง ก. พูด, กล่าว, บอก (ส.)

วิภู (วิพู) น. ผู้ครอง, พระเจ้าแผ่นดิน

วิ หมายถึง คำนำหน้าศัพท์ แปลว่า วิเศษ, แจ่ม, ต่าง (ป., ส.)

ภู หมายถึง น. ดิน, แผ่นดิน, โลก (ป., ส.)

วิมล (วิมน) ว. ปราศจากมลทิน, ไม่มีตำหนิ, ใส, สะอาด, บริสุทธิ์, กระจ่าง, งาม

วิ หมายถึง คำนำหน้าศัพท์ แปลว่า วิเศษ, แจ่ม, ต่าง (ป., ส.)

มล หมายถึง น. ความมัวหมอง, ความสกปรก, ความไม่บริสุทธิ์ (ป., ส.)

วิราคะ (วิราคะ) ว. ความปราศจากราคะ, ความหน่าย, ความไม่ยึด

วิ หมายถึง คำนำหน้าศัพท์ แปลว่า วิเศษ, แจ่ม, ต่าง (ป., ส.)

ราคะ หมายถึง น. ความกำหนัดยินดีในกามารมณ์, ความใคร่ในกามคุณ (ป., ส.)

วิริยภาพ (วิริยะพาบ) น. ความเพียร, ความบากบั่น

วิริยะ หมายถึง น. ความเพียร, ความบากบั่น (ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

จิรูป (จิรูป) ว. น่าเกลียด, พิการ, ไม่น่าดู

จิ หมายถึง คำนำหน้าศัพท์ แปลว่า วิเศษ, แจ่ม, ต่าง (ป., ส.)

รูป หมายถึง น. สิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตา, ร่าง, แบบ (ป., ส.)

จิเรณทร์ (จิเรณ) น. จอมนักรบ, พระเจ้าแผ่นดิน

จิร หมายถึง น. ผู้กล้าหาญ, นักรบ (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

จิโรค (จิโรค) ว. ไม่เจ็บไข้, ปราศจากโรค

จิ หมายถึง คำนำหน้าศัพท์ แปลว่า วิเศษ, แจ่ม, ต่าง (ป., ส.)

โรค หมายถึง น. ภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปรกติเนื่องจากเชื้อโรคเป็นต้น (ป., ส.)

วิโรจน์ (วิโรต) ว. สว่าง, แจ่มใส, รุ่งเรือง

วิ หมายถึง คำนำหน้าศัพท์ แปลว่า วิเศษ, แจ่ม, ต่าง (ป., ส.)

โรจน์ หมายถึง ว. รุ่งเรือง, สว่าง, สุกใส (ป., ส.)

วิลาวัณย์ (วิลาวัน) ว. งามยิ่ง, งามเลิศ

วิ หมายถึง คำนำหน้าศัพท์ แปลว่า วิเศษ, แจ่ม, ต่าง (ป., ส.)

ลาวัณย์ หมายถึง น. ความงาม, ความน่ารัก (ส.)

วิวัฒนาการ (วิวัตตะนาการ) น. กระบวนการเปลี่ยนแปลง หรือ คลี่คลายไปสู่ภาวะที่ดีขึ้น
หรือเจริญขึ้น

วิวัฒน์ หมายถึง น. ความเจริญรุ่งเรือง, ความคลี่คลายไปในทางเจริญ (ป.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

วิวาหมงคล (วิวาหะมงคล) น. พิธีแต่งงาน, งามสมรส

วิวาห์ หมายถึง น. "การพาออกไป" หมายถึง การแต่งงานแบบหนึ่งที่ฝ่ายชายจะต้อง
ถูกนำไปอยู่บ้านฝ่ายหญิง (ป., ส.)

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

วิศวกร (วิตตะวะกะอน) น. ผู้ประกอบงานวิศวกรรม

วิศว หมายถึง ว. ทั้งหมด, ทั้งปวง (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

วิศวกกรรม (วิตตะวะกะอำ) น. การนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ธรรมชาติมา
ประยุกต์ใช้

วิศว หมายถึง ว. ทั้งหมด, ทั้งปวง (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

วิศวกกรรมศาสตร์ (วิตตะวะกะอำมะสาต) น. วิชาที่เกี่ยวกับการนำความรู้ทางคณิตศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติมาประยุกต์ใช้

วิศวกกรรม หมายถึง น. การนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
มาประยุกต์ใช้ (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

วิชาขบฐา (วิสาขขบฐา) น. วิชาขบฐา, การขบฐาในวันเพ็ญเดือน 6 ซึ่งเป็นวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของพระพุทธเจ้า

วิชาชะ หมายถึง น. ชื่อเดือนที่ 6 แห่งจันทรคติ ตกราวเดือนพฤษภาคม, ถ้าในปี อธิกมาส จะตกราวเดือนมิถุนายน (ส.)

บุชา หมายถึง ก. แสดงความเคารพบุคคลหรือสิ่งที่มีนัยด้วยเครื่องสักการะ มีดอกไม้ ฐูป เทียนเป็นต้น (ป., ส.)

วิสาองค์ (วิสาง) น. 1 ใน 20 ของเพ็อง

วิศ หมายถึง ว. ยี่สิบ (ส.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

วิเศษณการก (วิเสสณะการก) น. คำที่เรียงอยู่หลังบุรพบทที่ใช้เป็นบทเชื่อม

วิเศษณ์ หมายถึง น. คำจำพวกหนึ่งที่แต่งหรือขยายคำนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ เพื่อบอกคุณภาพหรือปริมาณเป็นต้น (ส.)

การก หมายถึง ก. กริยาที่ทำหน้าที่ประธาน กรรม หรือส่วนขยายของประโยคที่คล้าย กับนาม (ป., ส.)

วิชณุมนตร์ (วิดสະนุมน) น. มนตร์สรรเสริญพระนารายณ์

วิชณู หมายถึง น. พระนารายณ์ (ส.)

มนตร์ หมายถึง น. คำศักดิ์สิทธิ์, คำสำหรับสวดเพื่อเป็นสิริมงคล (ส.)

วิชณูโลก (วิดสະนุโลก) น. สวรรค์ของพระนารายณ์ผู้เป็นเจ้าของ

วิชณู หมายถึง น. พระนารายณ์ (ส.)

โลก หมายถึง น. ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล (ป., ส.)

วิชณูเวท (วิดสະนุเวด) น. มนตร์สรรเสริญพระนารายณ์

วิชณู หมายถึง น. พระนารายณ์ (ส.)

เวท หมายถึง น. ถ้อยคำศักดิ์สิทธิ์ที่ผูกขึ้นเป็นมนตร์ หรือ คาถาอาคม (ป., ส.)

วิชธร (วิสະทอน) น. ภูพิช

วิช หมายถึง น. สิ่งร้ายเป็นอันตราย เมื่อเข้าสู่ร่างกายจะทำให้ตาย เจ็บปวด หรือ พิการได้ (ส.)

ธร หมายถึง น. ผู้รักษาไว้, ผู้ทวงไว้ (ป.)

วิสัญญีแพทย์ (วิสันยีแพต) น. แพทย์ผู้เชี่ยวชาญการให้ยาชาและยาสลบ

วิสัญญี หมายถึง ว. หหมดความรู้สึก, สิ้นสติ, สลบ (ป.)

แพทย์ หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ส.)

วิสัญญีภาพ (วิสันยีพาบ) น. ความหหมดความรู้สึก, ความสิ้นสติ

วิสัญญี หมายถึง ว. หหมดความรู้สึก, สิ้นสติ, สลบ (ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

วิสัญญีวิทยา (วิสันยีวิดทะยา) น. วิชาว่าด้วยการให้ยาชาและยาสลบ

วิสัญญี หมายถึง ว. หหมดความรู้สึก, สิ้นสติ, สลบ (ป.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

วิสาขบูชา (วิสახะบูชา) น. การบูชาในวันเพ็ญเดือน 6 ซึ่งเป็นวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน
ของพระพุทธเจ้า

วิสาขะ หมายถึง น. ชื่อเดือนที่ 6 แห่งจันทรคติ ตกขาวเดือนพฤษภาคม, ถ้าในปี
อธิกมาส จะตกขาวเดือนมิถุนายน (ป.)

บูชา หมายถึง ก. แสดงความเคารพบุคคลหรือสิ่งที่มีค่าด้วยเครื่องสักการะ มีดอกไม้
ธูป เทียน เป็นต้น (ป., ส.)

วิสามานยนาม (วิสามานยะนาม) น. คำที่เป็นชื่อเฉพาะ ตั้งขึ้นสำหรับเรียกคน สัตว์ สิ่งของ
และสถานที่ เพื่อให้รู้ชัดว่าเป็นใครหรืออะไร

วิ หมายถึง คำนำหน้าศัพท์ แปลว่า วิเศษ, แจ่ม, ต่าง (ป., ส.)

สามานย หมายถึง ว. ปกติ, ธรรมดา (ส.)

นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)

วิหารธรรม (วิหาระท่า) น. ธรรมประจำใจ

วิหาร หมายถึง น. ธรรม (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. กฎ, กฎเกณฑ์ (ส.)

วีรกรรม (วีระกำ) น. การกระทำที่ได้รับความยกย่องว่าเป็นความกล้าหาญ

วีร หมายถึง ว. กล้าหาญ (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การกระทำ (ส.)

วีรชน (วีระชน) น. ผู้ที่ได้รับความยกย่องว่ามีความกล้าหาญ

วีร หมายถึง ว. กล้าหาญ (ป., ส.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

วีรสตรี (วีระสัตตรี) น. หญิงที่ได้รับยกย่องว่ามีความกล้าหาญ

วีร หมายถึง ว. กล้าหาญ (ป., ส.)

สตรี หมายถึง น. ผู้หญิง, เพศหญิง (ส.)

วุฒิบัตร (วุฒิปัต) น. เอกสารแสดงวุฒิทางการศึกษา, มักใช้กับการศึกษาอบรมระยะเวลาสั้น ๆ

วุฒิ หมายถึง น. ภูมิรู้ (ป.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูป

สี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

วุฒิสภา (วุฒิสงหา) น. สภานิติบัญญัติสภาหนึ่ง

วุฒิ หมายถึง น. ภูมิรู้ (ป.)

สภา หมายถึง น. ที่ประชุม องค์การหรือสถานที่ประชุม, ที่ชุมนุม (ป., ส.)

เวชมรรค (เว็ดจะมก) น. ทวารหนัก

เวช หมายถึง น. ที่ถ่ายอุจจาระ (ป.)

มรรค หมายถึง น. ทาง (ส.)

เวชกรรม (เวดชะกำ) น. การรักษาโรค

เวช หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ป.)

กรรม น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

เวชภัณฑ์ (เวดชะพัน) น. สิ่งของเครื่องมือ เครื่องใช้ เกี่ยวกับการแพทย์

เวช หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ป.)

ภัณฑ์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

เวชศาสตร์ (เวดชะสาด) น. ชื่อตำราการรักษาโรคแผนโบราณ, วิชาว่าด้วยการรักษาโรคโดยการให้ยา

เวช หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

เวทาศาสตร์ (เวทางคะสาด) น. วิชาประกอบการศึกษาพระเวท

เวทางค์ หมายถึง น. วิชาประกอบการศึกษาพระเวท (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

เวทางค์ (เวทาง) น. วิชาประกอบการศึกษาพระเวท

เวท หมายถึง น. ความรู้, ความรู้ทางศาสนา (ป., ส.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

เวทานต์ (เวทาน) น. ชื่อคัมภีร์หนึ่งที่ตั้งชื่อว่าอาตมน์เป็นที่มาของทุกสิ่งทุกอย่าง คัมภีร์นี้อ้างคัมภีร์
อุปนิษัทรุ่นแรกเป็นหลัก ซึ่งคัมภีร์เหล่านั้นอยู่ในระยะสุดท้ายของคัมภีร์พระเวท
จึงได้ชื่อว่า เวทานต์ คือ ที่สุดแห่งคัมภีร์พระเวท

เวท หมายถึง น. ความรู้, ความรู้ทางศาสนา (ป., ส.)

อันต หมายถึง น. ปลายทาง, ที่จบ, อวสาน, ที่สุด (ป., ส.)

เวทานตะ (เวทานตะ) น. ชื่อคัมภีร์หนึ่งที่ตั้งชื่อว่าอาตมน์เป็นที่มาของทุกสิ่งทุกอย่าง คัมภีร์นี้อ้าง
คัมภีร์อุปนิษัทรุ่นแรกเป็นหลัก ซึ่งคัมภีร์เหล่านั้นอยู่ในระยะสุดท้ายของคัมภีร์
พระเวท จึงได้ชื่อว่า เวทานต์ คือ ที่สุดแห่งคัมภีร์พระเวท

เวท หมายถึง น. ความรู้, ความรู้ทางศาสนา (ป., ส.)

อันต หมายถึง น. ปลายทาง, ที่จบ, อวสาน, ที่สุด (ป., ส.)

เวพุกา (เวลูกาน) น. ช่างจักสาน

เวพ หมายถึง น. ไม้ไผ่ (ป.)

กา หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

เวพวัน (เวลวัน) น. ป่าไผ่

เวพ หมายถึง น. ไม้ไผ่ (ป.)

วัน หมายถึง น. ป่าไม้, ดง (ป.)

ศ

ศตบาท (สะตะบาด) น. ตะขาบ, ตะเข็บ, กิ่งกือ

ศตะ หมายถึง น. ร้อย (100) (ส.)

บาท หมายถึง น. ตีน (ป., ส.)

ศตวรรษ (สะตะวัต) น. รอบ 100 ปี

ศตะ หมายถึง น. ร้อย (100) (ส.)

วรรษ หมายถึง น. ปี (ส.)

ศตพรรษ (สะตะพัน) น. รอบ 100 ปี

ศตะ หมายถึง น. ร้อย (100) (ส.)

พรรษ หมายถึง น. ปี (ส.)

ศตสังวัตสร (สะตะสังวัต) น. เวลนานานชั่ว 100 ปี

ศตะ หมายถึง น. ร้อย (100) (ส.)

สังวัตสร หมายถึง น. ปี (ส.)

ศนิวาร (สะนิวาน) น. วันเสาร์

ศนิ หมายถึง น. ดาวพระเสาร์ (ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

ศรายุธ (สะรายุด) น. อาวุธ คือ ศร

ศร หมายถึง น. อาวุธชนิดหนึ่ง ประกอบด้วยคันสำหรับยิง เรียกว่า คันศร กับลูกที่มีปลายแหลม เรียกว่า ลูกศร (ส.)

ายุธ หมายถึง น. อาวุธ (ป., ส.)

ศรารวณ (สะรวอน) น. เครื่องกำบังลูกศร คือ โล่

ศร หมายถึง น. อาวุธชนิดหนึ่ง ประกอบด้วยคันสำหรับยิง เรียกว่า คันศร กับลูกที่มีปลายแหลม เรียกว่า ลูกศร (ส.)

ารวณ หมายถึง น. เครื่องกัน, เครื่องกำบัง (ป., ส.)

ศรასัน (สะรวาด) น. คันศร

ศร หมายถึง น. อาวุธชนิดหนึ่ง ประกอบด้วยคันสำหรับยิง เรียกว่า คันศร กับลูกที่มีปลายแหลม เรียกว่า ลูกศร (ส.)

ასัน หมายถึง น. ที่นั่ง, เครื่องปูลงนั่ง (ป., ส.)

ศรათพรด (สาดทะพรด) น. พิธีทำบุญให้แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว

ศรათ หมายถึง น. การทำบุญให้แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว (ส.)

พรด หมายถึง น. กิจวัตร (ส.)

ศฤงคารรส (สะหฺริงคานระรด) น. รส 1 ใน 9 รสของวรรณคดี มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก

ศฤงคาร หมายถึง น. สิ่งที่ทำให้เกิดความรัก, บริวารหญิงผู้บำเรอความรัก (ส.)

รส หมายถึง น. ความไพเราะ (ป., ส.)

ศศธร (สะสะทอน) น. ทรงไว้ซึ่งรูปกระต่าย

ศสะ หมายถึง น. กระต่าย, รอยดำที่ปรากฏในดวงจันทร์ซึ่งถือกันว่าคล้ายกระต่าย (ส.)

ธร หมายถึง น. การยึดไว้, การถือไว้, การทรงไว้, การมีไว้ (ป.)

ศศพินทุ์ (สะสะพิน) น. ดวงจันทร์

ศสะ หมายถึง น. กระจต่าย, รอยดำที่ปรากฏในดวงจันทร์ซึ่งถือกันว่าคล้ายกระจต่าย (ส.)

พินทุ์ หมายถึง น. จุด (ป., ส.)

ศศลักษณ์ (สะสะลัก) น. ดวงจันทร์

ศสะ หมายถึง น. กระจต่าย, รอยดำที่ปรากฏในดวงจันทร์ซึ่งถือกันว่าคล้ายกระจต่าย (ส.)

ลักษณ์ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

ศศิกษัย (สะสะกัไส) น. พระจันทร์แรม

ศศิ หมายถึง น. "ซึ่งมีกระจต่าย" คือ ดวงจันทร์ (ส.)

กษัย หมายถึง น. การสิ้นไป, การหมดไป, การเสื่อมไป, การน้อยไป, (ส.)

ศศิขัณฑ์ (สะสะขัน) น. เสี้ยวพระจันทร์

ศศิ หมายถึง น. "ซึ่งมีกระจต่าย" คือ ดวงจันทร์ (ส.)

ขัณฑ์ หมายถึง น. ภาค, ตอน, ท่อน, ส่วน, ก้อน, ชิ้น (ป., ส.)

ศศิธร (สะสะทอน) น. ดวงจันทร์

ศศิ หมายถึง น. "ซึ่งมีกระจต่าย" คือ ดวงจันทร์ (ส.)

ธร หมายถึง น. การยึดไว้, การถือไว้, การทรงไว้, การมีไว้ (ป.)

ศศิมณฑล (สะสะมินทน) น. ดวงจันทร์

ศศิ หมายถึง น. "ซึ่งมีกระจต่าย" คือ ดวงจันทร์ (ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

ศศิวิมล (สะสะวิมน) ว. บริสุทธิ์เพียงจันทร์

ศศิ หมายถึง น. "ซึ่งมีกระจต่าย" คือ ดวงจันทร์ (ส.)

วิมล หมายถึง น. ปราศจากมลทิน, ไม่มีตำหนิ, ใส, สะอาด, บริสุทธิ์, กระจ่าง, งาม (ป., ส.)

ศักยภาพ (ลักกะยะพาบ) น. ภาวะแฝง, อำนาจหรือคุณสมบัติที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ อาจทำให้พัฒนาหรือให้ปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้

ศักย หมายถึง ว. อาจ, สามารถ (ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

ศักรภพนั์ (ลักกะระพบ) น. โลกพระอินทร์, สวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ศักร หมายถึง น. พระอินทร์ (ส.)

ภพนั์ หมายถึง น. ความเกิด, ที่อาศัย (ป.)

ศักรินทร์ (สักกะริน) น. พระอินทร์ผู้เป็นใหญ่

ศักร หมายถึง น. พระอินทร์ (ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

ศักรเรนทร์ (สักกะเรน) น. พระอินทร์ผู้เป็นใหญ่

ศักร หมายถึง น. พระอินทร์ (ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

ศัพทมูลวิทยา (สัพพะมุลละวิททยา) น. วิชาที่ว่าด้วยที่มาและประวัติของคำ

ศัพท์ หมายถึง น. เสียง, คำ (ส.)

มูล หมายถึง น. ราก, รากเหง้า, เค้า, ต้น (ป.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

ศัลยกรรม (สันละยะกำ) น. การรักษาโรคโดยวิธีผ่าตัด

ศัลย หมายถึง น. ลูกศรหรือของที่มีปลายแหลมอื่นๆ (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ศัลยแพทย์ (สันละยะแพศ) น. แพทย์ทางการผ่าตัด

ศัลย หมายถึง น. ลูกศรหรือของที่มีปลายแหลมอื่นๆ (ส.)

แพทย์ หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ส.)

ศัลยศาสตร์ (สันละยะสาด) น. วิชาว่าด้วยการรักษาโรคโดยวิธีผ่าตัด

ศัลย หมายถึง น. ลูกศรหรือของที่มีปลายแหลมอื่นๆ (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ศัสตรกรรม (สัดตระกำ) น. การผ่าตัดทางแพทย์

ศัสตร หมายถึง น. ศัสตรา, ของมีคมเป็นเครื่องฟันแทง (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ศัสตรการ (สัดตระกาน) น. คนทำอาวุธ

ศัสตร หมายถึง น. ศัสตรา, ของมีคมเป็นเครื่องฟันแทง (ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

ศัสตรศาสตร์ (สัดตระสาด) น. วิชาใช้อาวุธ, วิชาทหาร

ศัสตร หมายถึง น. ศัสตรา, ของมีคมเป็นเครื่องฟันแทง (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

คัสตราวุธ (คัสตราวุธ) น. ของมีคมเป็นเครื่องฟันแทง, อาวุธต่างๆ

คัสตรา หมายถึง น. ของมีคมเป็นเครื่องฟันแทง (ส.)

อาวุธ หมายถึง น. เครื่องมือที่ใช้ในการทำร้าย ทำลาย ป้องกัน ต่อสู้ หรือฆ่า (ป.)

ศากภักษ์ (ศากะพัก) น. คนที่กินแต่ผัก (ไม่กินเนื้อ)

ศากะ หมายถึง น. ผัก (ส.)

ภักษ์ หมายถึง ก. กิน (ส.)

ศากยเกตุ (ศากกะยะเกตุ) น. พระนามพระพุทธเจ้าผู้มีเชื้อสายศากยวงศ์

ศากยะ หมายถึง น. ชื่อวงศ์กษัตริย์วงศ์หนึ่งในเมืองกบิลพัสดุ์ เรียกว่า ศากยวงศ์ (ส.)

เกตุ หมายถึง น. ความรุ่งเรือง, สิ่งอันรุ่งเรือง, สิ่งที่เห็นชัด (ป., ส.)

ศากยพุทธ (ศากกะยะพุทธ) น. พระนามพระพุทธเจ้าผู้มีเชื้อสายศากยวงศ์

ศากยะ หมายถึง น. ชื่อวงศ์กษัตริย์วงศ์หนึ่งในเมืองกบิลพัสดุ์ เรียกว่า ศากยวงศ์ (ส.)

พุทธ หมายถึง น. ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว, ผู้เบิกบานแล้ว, ใช้เฉพาะเป็นพระนามของพระบรมศาสดาแห่งพระพุทธศาสนา (ป., ส.)

ศากยมุนี (ศากกะยะมุนี) น. พระนามพระพุทธเจ้าผู้มีเชื้อสายศากยวงศ์

ศากยะ หมายถึง น. ชื่อวงศ์กษัตริย์วงศ์หนึ่งในเมืองกบิลพัสดุ์ เรียกว่า ศากยวงศ์ (ส.)

มุนี หมายถึง น. นักปราชญ์, ฤๅษี, พระสงฆ์ (ป., ส.)

ศานตรส (सानตะรส) น. รสของคำประพันธ์ที่แสดงถึงความสงบจิต

ศานต์ หมายถึง ว. สงบ (ส.)

รส หมายถึง น. ความไพเราะ (ป., ส.)

ศานติโหม (ซานติโหม) น. การบูชาไฟ เพื่อกำจัดเสนียดจัญไร

ศานติ หมายถึง น. ความสงบ, ความระงับ (ส.)

โหม หมายถึง น. การเซ่นแก่เทวดาของพวกพราหมณ์โดยใช้เนยเผาในไฟ, การบูชาด้วย, การเซ่นสรวงทั้งปวง (ป., ส.)

ศापมุกดี (สาปะมุก) น. การพ้นจากคำแข่ง

ศाप หมายถึง น. คำแข่ง, การด่า (ส.)

มุกติ หมายถึง น. การพ้น, ความพ้น, การมีอิสระ, อิสรภาพ, นิพพาน (ส.)

ศापानต์ (สาปาน) น. พ้นศाप

ศाप หมายถึง น. คำแข่ง, การด่า (ส.)

อันต หมายถึง น. ความตาย, ความเสื่อมสิ้น (ป., ส.)

สารทวิษุวัต (สารทวิษุวัต) น. จุดราตรีเสมอภาคที่เมื่อดวงอาทิตย์โคจรไปถึงในราวันวันที่ 24 กันยายน

สารท หมายถึง ว. เกี่ยวกับ หรือเกิดในฤดูใบไม้ผลิ (ส.)

วิษุวัต หมายถึง น. จุดราตรีเสมอภาค คือ จุดที่เมื่อดวงอาทิตย์โคจรไปถึง โลกจะมีกลางวันกับกลางคืนเท่ากัน (ส.)

ศาสตราจารย์ (ศาสตราจารย์) น. ตำแหน่งทางวิชาการขั้นสูงสุดของสถาบันระดับอุดมศึกษา
ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

ศาสนกิจ (ศาสนกิจ) น. งานทางศาสนาที่ภิกษุ สามเณร เป็นต้น ปฏิบัติ

ศาสน หมายถึง น. ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์อันมีหลัก คือ แสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น (ส.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

ศาสนจักร (ศาสนจักร) น. อำนาจปกครองทางศาสนา

ศาสน หมายถึง น. ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์อันมีหลัก คือ แสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น (ส.)

จักร หมายถึง น. เขตแดน (ส.)

ศาสนธรรม (ศาสนธรรม) น. คำสั่งสอนในศาสนา

ศาสน หมายถึง น. ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์อันมีหลัก คือ แสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น (ส.)

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

ศาสนบุคคล (ศาสนบุคคล) น. นักบวชในศาสนา

ศาสน หมายถึง น. ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์อันมีหลัก คือ แสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น (ส.)

บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)

ศาสนพิธี (ศาสนพิธี) น. พิธีกรรมทางศาสนา

ศาสน หมายถึง น. ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์อันมีหลัก คือ แสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น (ส.)

พิธี หมายถึง น. งานที่จัดขึ้นตามลัทธิหรือความเชื่อถือตามขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อความขลัง หรือความเป็นสิริมงคล เป็นต้น (ป., ส.)

ศาสนวัตถุ (สาตตะนะวัตถุ) น. วัตถุที่เกี่ยวข้องเนื่องทางศาสนา มักเป็นสิ่งพุทธศาสนา

ศาสน หมายถึง น. ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์อันมีหลัก คือ แสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น (ส.)

วัตถุ หมายถึง น. สิ่งของ (ป.)

ศาสนศาสตร์ (สาตตะนะสาต) น. วิชาว่าด้วยศาสนาต่างๆ

ศาสน หมายถึง น. ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์อันมีหลัก คือ แสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ศาสนสถาน (สาตตะนะสะถาน) น. สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

ศาสน หมายถึง น. ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์อันมีหลัก คือ แสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น (ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แหล่ง (ส.)

ศาสนสมบัติ (สาตตะนะสมบัต) น. ทรัพย์สินของพระศาสนาทั้งที่เป็นสังฆาริทธิทรัพย์และอสังฆาริทธิทรัพย์

ศาสน หมายถึง น. ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์อันมีหลัก คือ แสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น (ส.)

สมบัติ หมายถึง น. ความถึงพร้อม หมายถึง ทรัพย์สิน เงิน ทอง ของใช้ เป็นต้น ที่มีอยู่ (ป., ส.)

ศิลปกร (สินละปะกอน) น. นายช่างฝีมือ

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

ศิลปการ (สินละปะกาน) น. นายช่างฝีมือ

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

ศิลปกรรม (สินละปะกา) น. สิ่งที่เป็นศิลปะ, สิ่งสร้างสรรค์ขึ้นเป็นศิลปะ

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ศิลปกิจ (สินละปะกิด) น. การช่างฝีมือ

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ. ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

ศิลปธาตุ (สินละปะทาด) น. สิ่งที่เป็นส่วนประกอบร่วมในการสร้างสรรค์งานศิลปะ โดย

เฉพาะงานประเภททัศนศิลป์ ได้แก่ เส้น สี ผิวน เป็นต้น

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ. ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

ธาตุ หมายถึง น. สิ่งที่ดีถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่คุ้มกันเป็นร่างของสิ่งทั้งหลาย (ป.)

ศิลปลักษณะ (สินละปะลักสะหฺนะ) น. คุณสมบัติของงานศิลปกรรมที่ปรากฏให้เห็นจากรูปวัตถุ

ที่ได้รับการสร้างสรรค์อย่างมีระเบียบ มีความกลมกลืน และความเรียบง่าย

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ. ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

ลักษณะ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

ศิลปวัตถุ (สินละปะวัตฺตุ) น. วัตถุอันเป็นผลงานสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ที่ประกอบด้วยศิลปะ

ลักษณะ

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ. ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

วัตถุ หมายถึง น. สิ่งของ (ป.)

ศิลปวิทยา (สินละปะวิตตะยา) น. ศิลปะและวิชาการ

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ. ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

ศิลปศาสตร์ (สินละปะสาด) น. วิชาต่างๆ ซึ่งไม่ใช่วิชาทางเทคนิค หรือทางอาชีพ

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ. ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

ศิลปศึกษา (สินละปะสีกฺสา) น. วิชาว่าด้วยการเรียนการสอนศิลปะ

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ. ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม (ส.)

ศิลปหัตถกรรม (สินละปะหัตตะกฺมา) น. ศิลปวัตถุที่เป็นผลงานประเภทศิลปะประยุกต์

มีจุดประสงค์และความต้องการในด้านประโยชน์ใช้สอย

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ. ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

หัตถ์ หมายถึง น. มือ (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

ศิลาฤกษ์ (สิลาเร็ก) น. แผ่นหินที่จารึกดวงชะตาของสถานที่ที่จะก่อสร้างแล้ววางตามฤกษ์

ศิลา หมายถึง น. หิน (ส.)

ฤกษ์ หมายถึง น. คราวหรือเวลาที่กำหนดหรือคาดว่าจะให้ผล (ส.)

ศิวโมกข์ (สิวะโมก) น. พระนิพพาน

ศิวะ หมายถึง น. พระนิพพาน (ส.)

โมกข์ หมายถึง น. ความหลุดพ้น, นิพพาน (ป.)

ศิวลึงค์ (สิวะลึง) น. รูปนิมิตแทนองค์พระศิวะหรือพระอิศวร ทำเป็นรูปอวัยวะเพศชาย ถือว่าเป็นวัตถุอันศักดิ์สิทธิ์ของพวกเขา

ศิวะ หมายถึง น. พระอิศวร (ส.)

ลึงค์ หมายถึง น. อวัยวะเพศชาย, อวัยวะเพศ (ป., ส.)

ศิวเวท (สิวะเวด) น. มন্ত্রสรรเสริญพระศิวะหรือพระอิศวร, ไสยศาสตร์

ศิวะ หมายถึง น. พระอิศวร (ส.)

เวท หมายถึง ถ้อยคำศักดิ์สิทธิ์ที่ผูกขึ้นเป็นมนตร์หรือคาถาอาคม เมื่อนำมาเสกเป่าหรือ
บริกรรมตามลัทธิวิธีที่มีกำหนดไว้ สามารถให้ร้ายหรือดี หรือป้องกันอันตราย
ต่างๆ ตามคติไสยศาสตร์ได้ (ป., ส.)

ศิวาลัย (สิวาไล) น. ที่ประทับของพระศิวะ

ศิวะ หมายถึง น. พระอิศวร (ส.)

อาลัย หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

ศิษยานุศิษย์ (สิดยานุสิด) น. ศิษย์น้อยใหญ่

ศิษย์ หมายถึง น. ผู้ศึกษาวิชาความรู้จากครูหรืออาจารย์ (ส.)

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง,
รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องๆ (ป., ส.)

ศิษย์ หมายถึง น. ผู้ศึกษาวิชาความรู้จากครูหรืออาจารย์ (ส.)

ศีลวัต (สีละวัต) ว. มีศีล, มีความประพฤติดี

ศีล หมายถึง น. ข้อบัญญัติทางพระพุทธศาสนาที่กำหนดการปฏิบัติกายและวาจา,
การรักษากายวาจาให้เรียบร้อย (ส.)

วัต หมายถึง น. ความประพฤติ (ป.)

ศึกษาธิการ (ศึกษาศึกษา) น. เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ดูแลความคุมเกี่ยวกับการศึกษาระดับอำเภอ
จังหวัด และเขตการศึกษา

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม (ส.)

อธิการ หมายถึง น. อำนาจ, การปกครอง, ตำแหน่ง, หน้าที่ (ป., ส.)

ศุกรวาร (สุกฺกฺระวาน) น. วันศุกร์

ศุกร์ หมายถึง น. ชื่อวันที่ 6 ของสัปดาห์ (ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งในสัปดาห์ (ป., ส.)

ศุกฺลปั๊กษ์ (สุกฺกะละปัก) น. เวลาข้างขึ้น

ศุกฺล หมายถึง ว. สุกใส, สว่าง (ส.)

ปั๊กษ์ หมายถึง น. ฝ่าย, ข้าง (ส.)

ศุกฺกร (สุบพะกอน) ว. ที่ทำความเจริญ, ที่เป็นมงคล

ศุก หมายถึง น. ความงาม, ความดีงาม, ความเจริญ (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

ศุกฺเคราะหฺ (สุบพะเคราะ) น. คราวมงคล, คราวดี

ศุก หมายถึง น. ความงาม, ความดีงาม, ความเจริญ (ส.)

เคราะหฺ หมายถึง น. สิ่งที่น่าผลมาให้โดยไม่ได้คาดคิด (ส.)

ศุกฺกนิมิต (สุบพะนิมิต) น. นิมิตดี, ลางดี

ศุก หมายถึง น. ความงาม, ความดีงาม, ความเจริญ (ส.)

นิมิต หมายถึง น. เครื่องหมาย, ลาง, เหตุ, เค้ามูล (ป., ส.)

ศุกฺกมัสฺตฺ (สุบพะมัตตะ) น. ขอความดีความงามจงมี

ศุก หมายถึง น. ความงาม, ความดีงาม, ความเจริญ (ส.)

มัสฺตฺ หมายถึง น. มั่น, เปลวมั่น (ส.)

ศุกฺกอักฺษร (สุบพะอักฺสอน) น. สำนวนของเจ้าประเทศราช

ศุก หมายถึง น. ความงาม, ความดีงาม, ความเจริญ (ส.)

อักฺษร หมายถึง น. ตัวหนังสือ, วิชาหนังสือ (ส.)

ศุกฺกวงค์ (สุพาง) ว. มีรูปงาม

ศุก หมายถึง น. ความงาม, ความดีงาม, ความเจริญ (ส.)

วงค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ, ตัว (ป., ส.)

ศุลกากร (สุนละกากร) น. อากศที่เรียกเก็บสินค้ำขาเข้าและสินค้ำขาออก

ศุลก หมายถึง ว. เนื่องด้วยการเก็บอากศจากสินค้ำขาเข้าและขาออก (ส.)

อากศ หมายถึง น. ค้ำธรรมเนียมที่รัฐบาลเรียกเก็บจากสิ่งที่เกิดจากธรรมชาติ หรือสิ่งที่ทำขึ้นเป็นการค้ำ (ป., ส.)

ศุลกากรักษ (สุนละการัก) น. เจ้ำหน้าที่รักษาศุลกากร

ศุลก หมายถึง ว. เนื่องด้วยการเก็บอากศจากสินค้ำขาเข้าและขาออก (ส.)

อารักษ หมายถึง น. การป้องกัน, ความควบคุม, ความดูแล (ส.)

ศุนยวาท (ศุนยะวาท) น. ปรัชญาฝ่ายมหายานที่ถือว่า 1. โลกเป็นศุนยะ คือ ไม่ใช่สิ่งจริงแท้ถาวร 2. นิพพานก็เป็นศุนยะ คือ ไม่มีวาทะหรือลัทธิใดๆ สามารถบรรยายได้ถูกต้องครบถ้วน

ศุนย หมายถึง ว. ว้างเปล่า (ส.)

วาท หมายถึง น. ลัทธิ, ความเห็น (ป., ส.)

เศรษฐกิจ (เศตตะกิต) น. งานอันเกี่ยวกับการผลิต การจ้ำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่างๆ ของชุมชน

เศรษฐกิจ หมายถึง ว. ดีเลิศ, ดีที่สุด, ยอดเยี่ยม, ประเสริฐ (ส.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

เศรษฐกิจศาสตร์ (เศตตะกิต) น. วิชาว่าด้วยการผลิต การจ้ำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่างๆ ของชุมชน

เศรษฐกิจ หมายถึง ว. ดีเลิศ, ดีที่สุด, ยอดเยี่ยม, ประเสริฐ (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

เศวดงค์ (สะเหวดง) ว. มีตัวขาว

เศวด หมายถึง น. สีขาว (ส.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ, ตัว (ป., ส.)

เศวดัมพร (สะเหวดดำพอน) น. ชื่อนิกายในศาสนาเซน หรือเดียรติยนิครนถ์ ซึ่งประพฤติตนเป็นผู้นุงขาวหม้ผ้าขาว

เศวด หมายถึง น. สีขาว (ส.)

ัมพร หมายถึง น. เครื่องนุงหม้ (ป., ส.)

เสวตามพร (สะเหวตามพอน) น. ชื่อนิกายในศาสนาเซน หรือเดียริถียนิกรนต์ ซึ่งประพุดิตน
เป็นผู้มุ่งขาวหม่มผ้าขาว

เสวต หมายถึง น. สีขาว (ส.)

อัมพร หมายถึง น. เครื่องนุ่งหม่ม (ป., ส.)

โสภนาฏกรรม (โสภะขนาดตะกำ) น. วรรณกรรมโดยเฉพาะประเภทละครที่ลงท้ายด้วยความเศร้า
หรือไม่สมหวัง ตัวเอกตายในที่สุด

โสภ หมายถึง น. ความทุกข์, ความเศร้า, ความเดือดร้อนใจ (ส.)

นาฏกรรม หมายถึง น. การละครหรือการพ่อนรำ (ส.)

โสภาคูร (โสภาคูน) ก. เดือดร้อนด้วยความโคก, ร้องไห้สะอึกสะอื้น

โสภ หมายถึง น. ความทุกข์, ความเศร้า, ความเดือดร้อนใจ (ส.)

าคูร หมายถึง ว. เดือดร้อน, ทนทุกข์เวทนาทั้งกายและใจ (ป., ส.)

โสภาลัย (โสภาลัย) น. ความเศร้าหมองใจและความหวังโย, ร้องไห้สะอึกสะอื้น

โสภ หมายถึง น. ความทุกข์, ความเศร้า, ความเดือดร้อนใจ (ส.)

าลัย หมายถึง น. ความหวังโย, ความพัวพัน, ความระลึกถึงด้วยความเสียดาย (ป., ส.)

ส

สภฏภาระ (สะภะตะพาระ) น. ของบรรทุกเกวียน

สภฏะ หมายถึง น. เกวียน (ป.)

ภาระ หมายถึง น. ของหนัก, น้ำหนัก (ป.)

สภรรด (สะภัด) น. เรียกคำที่เพิ่มเข้าข้างหลังคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้ว มีความหมายคงเดิม หรือ
หมายถึงพวกหรือหมู่ว่า คำสภรรด

สภ หมายถึง ว. ของตน (ป.)

อรรด หมายถึง น. เนื้อความ (ส.)

สภลโลก (สะภนละโลก) น. ทั้งโลก, โลกทั้งสิ้น, ทั่วโลก

สภล หมายถึง ว. สากล, ทั่วไป, ทั้งหมด, ทั้งสิ้น (ป., ส.)

โลก หมายถึง น. แผ่นดิน (ป., ส.)

สภวาทิ (สะภะวาทิ) น. ผู้กล่าวถ้อยคำฝ่ายตน คือฝ่ายเสนอหรือฝ่ายถาม

สภ หมายถึง ว. ของตน (ป.)

วาทิ หมายถึง น. ผู้พูด, ผู้กล่าว, ผู้ชี้แจง, ผู้โต้แย้ง (ป., ส.)

สงสารทุกข์ (สงสาระทุกข์) น. ทุกข์ที่ต้องเวียนว่ายตายเกิด

สงสาร หมายถึง น. การเวียนว่ายตายเกิด, การเวียนตายเวียนเกิด (ป., ส.)

ทุกข์ หมายถึง น. ความยากลำบาก, ความไม่สบายกายไม่สบายใจ (ป.)

สงสารวัฏ (สงสาระวัต) น. การเวียนว่ายตายเกิด, สงสารวัฏ หรือ วัฏสงสาร

สงสาร หมายถึง น. การเวียนว่ายตายเกิด, การเวียนตายเวียนเกิด (ป., ส.)

วัฏ หมายถึง น. การหมุน, การเวียนไป, รอบแห่งการเวียนเกิดเวียนตาย (ป.)

สตรีเพศ (สตัดฺตรีเพต) น. เพศหญิง

สตรี หมายถึง น. ผู้หญิง, เพศหญิง (ส.)

เพศ หมายถึง น. รูปที่แสดงให้รู้ว่าหญิงหรือชาย (ส.)

สตางค์ (สะตาง) น. เหรียญกระษาปณ์ปลักย่อย 100 สตางค์ เป็น 1 บาท

สต หมายถึง น. ร้อย (100) (ป.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

สติปัญญา (สะติปัญยา) น. ปัญญาครอบคลุม, ปัญญาวิคิด

สติ หมายถึง น. ความรู้สึก, ความรู้สึกตัว, ความรู้สึกผิดชอบ, ความระลึกได้ (ป.)

ปัญญา หมายถึง น. ความรอบรู้, ความรู้ทั่ว, ความฉลาดเกิดแต่เรียนและคิด (ป.)

สติปัญญาฐาน (สะติปัญฺดาณ) น. ชื่อธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งสติ 4 อย่าง คือ กาย เวทนา จิต ธรรม

สติ หมายถึง น. ความรู้สึก, ความรู้สึกตัว, ความรู้สึกผิดชอบ, ความระลึกได้ (ป.)

ปัญญาฐาน หมายถึง น. ที่ตั้งหรือปัจจัย, การตั้ง, การเริ่มตั้ง (ป.)

สติวินัย (สะติวิน) น. วิธีระงับอนุวาทาภิกรณ์ของสงฆ์โดยไม่ต้องพิจารณา เพียงแต่สวด

กรรมวาจาประกาศความไม่มีโทษของจำเลยไว้ซึ่งเรียกว่า ให้สติวินัยแล้วยกฟ้อง
ของโจทก์เสีย

สติ หมายถึง น. ความรู้สึก, ความรู้สึกตัว, ความรู้สึกผิดชอบ, ความระลึกได้ (ป.)

วินัย หมายถึง น. ระเบียบแบบแผน และข้อบังคับ, ข้อปฏิบัติ (ป., ส.)

สติวิปลาส (สะติวิปะลาด) ว. มีสติพ้นเพื่อนคล้ายคนบ้า, สัญญาวิปลาสก็ว่า

สติ หมายถึง น. ความรู้สึก, ความรู้สึกตัว, ความรู้สึกผิดชอบ, ความระลึกได้ (ป.)

วิปลาส หมายถึง ก. คลาดเคลื่อนไปจากธรรมดาสามัญ (ป.)

สติสัมปชัญญะ (สะติสำปะชัญยะ) น. ความระลึกได้และความรู้สึกตัว, ความรู้สึกตัวด้วยความ
รอบคอบ

สติ หมายถึง น. ความรู้สึก, ความรู้สึกตัว, ความรู้สึกผิดชอบ, ความระลึกได้ (ป.)

สัมปชัญญะ หมายถึง น. ความรู้ตัวอยู่เสมอ, ความไม่เผลอตัว (ป.)

สติอารมณ์ (สะติอารม) น. ความคิดที่ฟุ้งซ่าน

สติ หมายถึง น. ความรู้สึก, ความรู้สึกตัว, ความรู้สึกผิดชอบ, ความระลึกได้ (ป.)

อารมณ์ หมายถึง น. สิ่งที่ยึดหน่วงจิตโดยผ่านทางตา หู จมูก ลิ้น กายและใจ (ป.)

สถลทิน (สะถนละทิน) น. ชื่อสถานที่สำหรับทำพิธีเกี่ยวกับช้างเผือก ทำเป็นเนินดินมีเสาโครง
เพดานผ้าขาวเป็นที่หุงข้าวเผาและปักต้นอ้อย

สถล หมายถึง น. ที่บก, ที่ดอน, ที่สูง (ส.)

ทิน หมายถึง ก. ให้แล้ว (ป.)

สถลบท (สะถนละบต) น. ทางบก

สถล หมายถึง น. ที่บก, ที่ดอน, ที่สูง (ส.)

บท หมายถึง น. ทาง (ป.)

สถลมารค (สะถนละมาก) น. ทางบก

สถล หมายถึง น. ที่บก, ที่ดอน, ที่สูง (ส.)

มารค หมายถึง น. ทาง (ส.)

สถาปัตยกรรม (สะถาปัตตะยะกำ) ศิลปะและวิทยาเกี่ยวกับงานก่อสร้างที่ประกอบด้วยศิลปะ
ลักษณะ

สถาปัตยกรรม หมายถึง น. วิชาหรือศิลปะว่าด้วยการก่อสร้าง (ส.)

กรรม หมายถึง น. การงาน, กิจ (ส.)

สถาปัตยกรรม (สะถาปัตตะยะเรชา) น. แบบร่างหรือต้นแบบการออกแบบก่อสร้าง

สถาปัตยกรรม หมายถึง น. วิชาหรือศิลปะว่าด้วยการก่อสร้าง (ส.)

เรชา หมายถึง ก. เขียน (ป., ส.)

สถาปัตยกรรม (สะถาปัตตะยะเวต) น. วิชาการก่อสร้างเป็นสาขาหนึ่งของอุปเวท

สถาปัตยกรรม หมายถึง น. วิชาหรือศิลปะว่าด้วยการก่อสร้าง (ส.)

เวท หมายถึง น. ความรู้ (ป., ส.)

- สถิตยศาสตร์** (สะถิตตะยะสาต) น. วิชากลศาสตร์แขนงหนึ่ง ซึ่งว่าด้วยแรงที่กระทำต่อเทหวัตถุ ซึ่งเป็นของแข็ง โดยที่เทหวัตถุนั้นๆ หยุดนิ่งอยู่กับที่
- สถิติ** หมายถึง น. การตั้งอยู่, ความคงที่, ความมั่นคงถาวร, การทรงอยู่ (ส.)
- ศาสตร์** หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)
- สถิติศาสตร์** (สะถิตติสาต) น. วิชาว่าด้วยสถिति
- สถिति** หมายถึง น. หลักฐานที่รวบรวมเอาไว้เป็นตัวเลขสำหรับเปรียบเทียบหรืออ้างอิง (ส.)
- ศาสตร์** หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)
- สธนะ** (สะทะนะ) ว. มีเงิน, ร่ำรวย
- ส** หมายถึง คำประกอบหน้าคำอื่นที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตบ่งความว่า กอบ- ด้วย พร้อมด้วย (ป., ส.)
- ธน** หมายถึง น. ทรัพย์สิน (ป., ส.)
- สนธิสัญญา** (สนทิสันยา) น. หนังสือสัญญาที่สำคัญยิ่งและทำเป็นตราสารสมบูรณ์แบบ, ความตกลงระหว่างประเทศ
- สนธิ** หมายถึง น. ที่ต่อ, การติดต่อ (ป., ส.)
- สัญญา** หมายถึง น. ข้อตกลงระหว่างบุคคล 2 ฝ่ายหรือหลายฝ่ายว่าจะกระทำ หรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง (ป.)
- สภาจาร** (สะพาจาน) น. ขนบธรรมเนียมขององค์การหรือสถานที่ประชุม
- สภา** หมายถึง น. องค์การหรือสถานที่ประชุม (ป., ส.)
- อาจารย์** หมายถึง น. ธรรมเนียม, แบบแผน, หลัก (ป., ส.)
- สภานายก** (สะพานายก) น. ผู้เป็นประธานในที่ประชุม
- สภา** หมายถึง น. องค์การหรือสถานที่ประชุม (ป., ส.)
- นายก** หมายถึง น. ผู้นำ, ผู้เป็นหัวหน้า (ป., ส.)
- สภาบดี** (สะพาบอดี) น. ผู้เป็นประธานในที่ประชุม
- สภา** หมายถึง น. องค์การหรือสถานที่ประชุม (ป., ส.)
- บดี** หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ครอง, ผู้บังคับบัญชา (ป., ส.)
- สภาวการณ์** น. เหตุการณ์ที่เป็นไปตามธรรมชาติ
- สภาวะ** หมายถึง น. สภาพ, ความเป็นเองตามธรรมดาหรือตามธรรมชาติ (ป.)
- การณ์** หมายถึง น. เหตุ, เค้า, มูล (ป., ส.)

สมจารี (สะมะจารี) น. ผู้ที่ประพาศมีสำเสมอ

สม หมายถึง ว. เรียบ, เสมอ, เหมือนกัน, เท่ากัน, ตรงกัน, ยุติธรรม, ไม่ลำเอียง
(ป., ส.)

จารี หมายถึง น. ผู้ประพาศติ (ป.)

สมณบริวาร (สะมะนะบอริขาน) น. เครื่องใช้สอยของพระภิกษุในพระพุทธศาสนา

สมณะ หมายถึง น. ผู้สงบกิเลสแล้วโดยเฉพาะหมายถึงพระภิกษุในพระพุทธศาสนา (ป.)

บริวาร หมายถึง น. เครื่องใช้สอยของพระภิกษุในพระพุทธศาสนา (ป.)

สมณโฆหาร (สะมะนะโฆหาน) น. ถ้อยคำที่ควรแก่สมณะ

สมณะ หมายถึง น. ผู้สงบกิเลสแล้วโดยเฉพาะหมายถึงพระภิกษุในพระพุทธศาสนา (ป.)

โฆหาร หมายถึง น. ชั้นเชิงหรือสำนวนแต่งหนังสือหรือพูด (ป.)

สมณศักดิ์ (สะมะนะศักดิ์) น. ยศพระสงฆ์ที่ได้รับพระราชทาน มีหลายชั้น แต่ละชั้นมีพัตยศเป็นเครื่องกำหนด

สมณะ หมายถึง น. ผู้สงบกิเลสแล้วโดยเฉพาะหมายถึงพระภิกษุในพระพุทธศาสนา (ป.)

ศักดิ์ หมายถึง น. ฐานะ (ส.)

สมณสาสน์ (สะมะนะสาต) น. จดหมายของสมเด็จพระสังฆราช หรือประมุขของประเทศ ซึ่งเป็นนักบวชที่ใช้ในการเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ

สมณะ หมายถึง น. ผู้สงบกิเลสแล้วโดยเฉพาะหมายถึงพระภิกษุในพระพุทธศาสนา (ป.)

สาสน์ หมายถึง น. จดหมายของประมุขของประเทศ หรือประมุขสงฆ์ ที่ใช้ในการเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ (ป.)

สมดุล (สะมะดุน) ว. เสมอกัน, เท่ากัน

สม หมายถึง ว. เรียบ, เสมอ, เหมือนกัน, เท่ากัน, ตรงกัน, ยุติธรรม, ไม่ลำเอียง
(ป., ส.)

ดูล หมายถึง ว. เท่ากัน, เสมอกัน, ทัดเทียมกัน (ป., ส.)

สมตธานิก (สะมะตธานิก) น. ผู้มีสมณะเป็นนยาม, ผู้บำเพ็ญสมณะจนได้ฌานก่อนแล้วจึงเจริญวิปัสสนา

สมณะ หมายถึง น. การทำใจให้สงบโดยเพ่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอารมณ์ (ป.)

ธานิก หมายถึง ว. ชื่อนำไป, ชึ่งพาไป (ป.)

สมถวิปัสสนา (สละมะถะวิปัสสนา) น. สมถและวิปัสสนา เป็นแบบปฏิบัติในการเจริญกรรมฐานทางพุทธศาสนา

สมถะ หมายถึง น. การทำใจให้สงบโดยเพ่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอารมณ์ (ป.)

วิปัสสนา หมายถึง น. ความเห็นแจ้ง, การฝึกอบรมปัญญาให้เกิดความเห็นแจ้งในสังขารทั้งหลายว่าเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอันตราย (ป.)

สมบูรณาญาสิทธิราชย์ (สมบูรณายาสิทธิราช) น. ระบอบการปกครองซึ่งพระมหากษัตริย์มีอำนาจสิทธิ์ขาดในการบริหารประเทศ

สมบูรณ์ หมายถึง ก. บริบูรณ์, ครบถ้วน (ส.)

อาญา หมายถึง น. อำนาจ (ป.)

สิทธิ์ หมายถึง น. อำนาจอันชอบธรรม (ป., ส.)

ราชย์ หมายถึง น. ความเป็นพระราชา, ราชสมบัติ (ส.)

สมมูล (สละมะมุน) ว. มีค่าเท่าเทียมกัน, เสมอเหมือนกัน, เปลี่ยนแทนกันได้

สม หมายถึง ว. เรียบ, เสมอ, เหมือนกัน, เท่ากัน, ตรงกัน, ยุติธรรม, ไม่ลำเอียง (ป., ส.)

มูล หมายถึง ว. มวล, ทั้งหมด, ทั้งสิ้น (ป.)

สมรภูมิ (สละหุมอนระหุม) น. สนามรบ

สมร หมายถึง น. การรบ, การสงคราม (ป., ส.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

สมรรถภาพ (สละมัดถะพาบ) น. ความสามารถ

สมรรถ หมายถึง ว. สามารถ (ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

สมวัย (สละมะไว) ว. มีวัยเสมอกัน, รุ่นราวคราวเดียวกัน

สม หมายถึง ว. เรียบ, เสมอ, เหมือนกัน, เท่ากัน, ตรงกัน, ยุติธรรม, ไม่ลำเอียง (ป., ส.)

วัย หมายถึง น. เขตอายุ, ระยะเวลาของอายุ (ป., ส.)

สมาจาร (สละมาจาน) น. ความประพฤติที่ดี, ธรรมเนียม, ประเพณี

สม หมายถึง น. ความสงบ, ความราบคาบ (ป.)

อาจาร หมายถึง น. ความประพฤติ, ความประพฤติดี (ป., ส.)

สมานคติ (สะมานะคะติ) น. การดำเนินอย่างเดียวกัน, การมีความเห็นพ้องกัน

สมาน หมายถึง ว. เสมอกัน, เท่ากัน (ป., ส.)

คติ หมายถึง น. แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง (ป.)

สมานฉันท (สะมานะฉันท) ความพอใจร่วมกัน, ความเห็นพ้องกัน

สมาน หมายถึง ว. เสมอกัน, เท่ากัน (ป., ส.)

ฉันท หมายถึง น. ความร่วมความคิด, ความคิดเห็น, ความพอใจ (ป.)

สมิทธิ (สะมิติ) ว. สำเร็จพร้อม, สมบูรณ์, สมฤทธิ์

สม หมายถึง น. ความสงบ, ความราบคาบ (ป.)

อิทธิ หมายถึง น. ความเจริญ, ความสำเร็จ, ความมั่งคั่ง (ป.)

สมิทธิ (สะมิติ) ว. สำเร็จพร้อม, สมบูรณ์, สมฤทธิ์

สมะ หมายถึง น. ความสงบ, ความราบคาบ (ป.)

อิทธิ หมายถึง น. ความเจริญ, ความสำเร็จ, ความมั่งคั่ง (ป.)

สมุจเฉตปหาน (สะมุจเฉตตะปะหาน) น. การละกิเลสได้ขาดอย่างพระอรหันต์

สมุจเฉต หมายถึง น. การตัดขาด (ป., ส.)

ปหาน หมายถึง ก. ละทิ้ง (ป.)

สมุทราจร (สะมุทธะระจัน) น. โจนสลัด

สมุทรา หมายถึง น. ทะเลลึก (ส.)

จร หมายถึง น. ผู้ร้ายที่ลักขโมย หรือปล้นสะดมทรัพย์สินผู้อื่น เป็นต้น (ป., ส.)

สมุทราศาสตร์ (สะมุทธะระสาต) น. วิทยาศาสตร์สาขาหนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะสมบัติทาง

เคมีและฟิสิกส์ของน้ำทะเล ชีวิตวิทยาทะเล และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ของทะเล และมหาสมุทร

สมุทรา หมายถึง น. ทะเลลึก (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

สมุหเทศาภิบาล (สะมุหะตะสะปะบาน) น. ผู้สำเร็จราชการมณฑลสมัยโบราณ

สมุห หมายถึง น. หมู, กอง, พวก (ป.)

เทศาภิบาล หมายถึง น. ตำแหน่งผู้สำเร็จราชการมณฑลในสมัยหนึ่ง ต่อมาเปลี่ยนเรียกว่า สมุหเทศาภิบาล (ส.)

สมุหนาม (สะหฺมุหะนาม) หมายถึง น. คำนามที่บอกลักษณะของคน สัตว์ และสิ่งของที่รวมกัน

อยู่เป็นหมวดเป็นหมู่เป็นพวก

สมุห์ หมายถึง น. หมู่, กอง, พวก (ป.)

นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)

สมุหนายก (สะหฺมุหะนายก) น. ตำแหน่งข้าราชการชั้นอัครมหาเสนาบดีฝ่ายพลเรือนครั้งโบราณ

สมุห์ หมายถึง น. หมู่, กอง, พวก (ป.)

นายก หมายถึง น. ผู้นำ, ผู้เป็นหัวหน้า (ป., ส.)

สรณคมนี (สะระนะคม) น. การยึดเอาเป็นที่พึ่งที่ระลึก

สรณะ หมายถึง น. ที่พึ่ง, ที่ระลึก (ป.)

คมนี หมายถึง น. การไป, การถึง (ป.)

สรณตรัย (สะระนะไตร) น. ที่พึ่งทั้ง 3 คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

สรณะ หมายถึง น. ที่พึ่ง, ที่ระลึก (ป.)

ตรัย หมายถึง ว. สาม (ส.)

สรรพเคราะห์ (สัปปะคะราต) น. สุริยุปราคาหมดดวง

สรรพ หมายถึง ว. ทุกสิ่ง, ทั้งปวง, ทั้งหมด (ส.)

เคราะห์ หมายถึง ก. กิน (ส.)

สรรพคุณ (สัปปะคะน) น. คุณสมบัติของสิ่งที่เป็นยา

สรรพ หมายถึง ว. ทุกสิ่ง, ทั้งปวง, ทั้งหมด (ส.)

คุณ หมายถึง น. ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ (ป., ส.)

สรรพนาม (สัปปะนาม) น. คำที่ใช้แทนชื่อนาม หรือข้อความที่กล่าวมาแล้ว เพื่อไม่ต้องกล่าวชื่อ

นามหรือข้อความนั้นซ้ำอีก

สรรพ หมายถึง ว. ทุกสิ่ง, ทั้งปวง, ทั้งหมด (ส.)

นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)

สรรพสามิต (สัปปะสามิต) น. อาการที่เก็บจากสิ่งประดิษฐ์และผลิตขึ้นภายในประเทศ

สรรพ หมายถึง ว. ทุกสิ่ง, ทั้งปวง, ทั้งหมด (ส.)

สามิต หมายถึง น. ความเป็นเจ้าของ (ป.)

สรรพากร (สันพากอน) น. อากรที่เก็บจากสิ่งที่เป็นเองหรือมีบ่อเกิดเป็นรายได้

สรรพ หมายถึง ว. ทุกสิ่ง, ทั้งปวง, ทั้งหมด (ส.)

อากร หมายถึง น. ค่าธรรมเนียมที่รัฐบาลเรียกเก็บจากสิ่งที่เกิดจากธรรมชาติ หรือสิ่งที่ทำขึ้นเป็นการค้า (ป., ส.)

สรีริกิจ (สรีระะกิด) น. การทำกิจเกี่ยวกับร่างกาย

สรีระ หมายถึง น. ร่างกาย (ป.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

สรีรธาตุ (สรีระะทาต) น. กระดูกของศพที่เผาแล้ว

สรีระ หมายถึง น. ร่างกาย (ป.)

ธาตุ หมายถึง น. กระดูกของพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอรหันต์ โดยทั่วไปเรียกรวมๆ ว่า พระธาตุ (ป., ส.)

สรีรวิทยา (สรีระะวิททยา) น. วิชาว่าด้วยสมบัติและการกระทำหน้าที่ของอินทรีย์ต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนของสิ่งที่เป็นรูปร่างและมีชีวิต

สรีระ หมายถึง น. ร่างกาย (ป.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

สรีรศาสตร์ (สรีระะสาต) น. วิชาว่าด้วยสมบัติและการกระทำหน้าที่ของอินทรีย์ต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนของสิ่งที่เป็นรูปร่างและมีชีวิต

สรีระ หมายถึง น. ร่างกาย (ป.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

สรีรังคาร (สรีระะรังคาน) น. ถ้ำถ่านที่ปะปนกับกระดูกชิ้นเล็กชิ้นน้อยของศพที่เผาแล้ว

สรีระ หมายถึง น. ร่างกาย (ป.)

รังคาร หมายถึง น. ถ้ำถ่านของศพที่เผาแล้ว (ป., ส.)

สรีรางคาร (สรีระะรางคาน) น. ถ้ำถ่านที่ปะปนกับกระดูกชิ้นเล็กชิ้นน้อยของศพที่เผาแล้ว

สรีระ หมายถึง น. ร่างกาย (ป.)

รังคาร หมายถึง น. ถ้ำถ่านของศพที่เผาแล้ว (ป., ส.)

สวานาการ (สวะะนากาน) น. อาการฝัง

สวานะ หมายถึง น. การฝัง (ป.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

สวรรคาลัย (สะหวันคาลัย) ก. ตาย

สวรรค์ หมายถึง น. โลกของเทวดา, เมืองฟ้า (ส.)

อาลัย หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

สวัสดิการ (สะหวัดติการ) น. การให้สิ่งที่เอื้ออำนวยให้ผู้ทำงานมีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่
ที่ดีและสะดวกสบาย

สวัสดิ์ หมายถึง น. ความดี, ความงาม, ความเจริญรุ่งเรือง (ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่ง
หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

สวัสดิภาพ (สะหวัดติภาพ) น. ความปลอดภัย

สวัสดิ์ หมายถึง น. ความปลอดภัย (ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

สวัสดิมงคล (สะหวัดติมงคล) น. สิ่งที่ทำให้ความสุข ความเจริญรุ่งเรือง

สวัสดิ์ หมายถึง น. ความดี, ความงาม, ความเจริญรุ่งเรือง (ส.)

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป. ส.)

สวามิภักดิ์ (สะหวามิพัก) ก. ยอมตน หรือมอบตนอยู่ได้อำนาจ

สวามิ หมายถึง น. เจ้า, ผู้เป็นใหญ่, นาย (ส.)

ภักดิ์ หมายถึง น. ความจงรัก, ความเลื่อมใสยิ่ง (ส.)

สหกรณ์ (สะหะกอน) น. งานร่วมมือกัน เพื่อหากำไรหรือเพื่อประโยชน์อื่นๆ ในงานนั้นๆ ร่วมกัน

สห หมายถึง ว. ด้วยกัน, พร้อม, ร่วม, ร่วมกัน (ป., ส.)

กรณ์ หมายถึง น. การทำ (ป., ส.)

สหการ (สะหะกาน) น. การร่วมมือกัน

สห หมายถึง ว. ด้วยกัน, พร้อม, ร่วม, ร่วมกัน (ป., ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่ง
หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

สหจร (สะหะจอน) น. ผู้ร่วมทาง, เพื่อน, สหาย

สห หมายถึง ว. ด้วยกัน, พร้อม, ร่วม, ร่วมกัน (ป., ส.)

จร หมายถึง ก. ไป, เทียวไป (ป., ส.)

สหชาติ (สะหะชาติ) น. ผู้เกิดวันเดือนปีเดียวกัน, ผู้เกิดร่วมปีนักษัตรในรอบเดียวกัน

สห หมายถึง ว. ด้วยกัน, พร้อม, ร่วม, ร่วมกัน (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง ก. เกิด (ป.)

สหชาติ (สะหะชาติ) น. ผู้เกิดวันเดือนปีเดียวกัน, ผู้เกิดร่วมปีนักษัตรในรอบเดียวกัน

สห หมายถึง ว. ด้วยกัน, พร้อม, ร่วม, ร่วมกัน (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง น. การเกิด (ป., ส.)

สหธรรม (สะหะท่า) น. ธรรมอันเดียวกัน, กฎหรือความเชื่ออย่างเดียวกัน

สห หมายถึง ว. ด้วยกัน, พร้อม, ร่วม, ร่วมกัน (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา, หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา, กฎ (ส.)

สหบาน (สะหะบาน) น. การดื่มร่วมกัน

สห หมายถึง ว. ด้วยกัน, พร้อม, ร่วม, ร่วมกัน (ป., ส.)

บาน หมายถึง น. น้ำสำหรับดื่ม, เครื่องดื่ม (ป., ส.)

สหประชาชาติ น. องค์การระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. 2488

(ค.ศ. 1945) ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 แทนสันนิบาตชาติตามมติของที่ประชุมผู้แทนประเทศ 50 ประเทศในการประชุมใหญ่ที่ นครซานฟรานซิสโก สหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ การป้องกันสงคราม การยืนยันรับรองสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน การเคารพและปฏิบัติตามพันธกรณีที่เกิดจากสนธิสัญญา และกฎหมายระหว่างประเทศ

สห หมายถึง ว. ด้วยกัน, พร้อม, ร่วม, ร่วมกัน (ป., ส.)

ประชาชาติ น. ประเทศ, ประชาชนที่เป็นพลเมืองของประเทศ (ส.)

สหพันธ์ (สะหะพันธ์) น. สหภาพหรือสมาคมตั้งแต่ 2 สหภาพหรือ 2 สมาคมขึ้นไปที่ร่วมกัน

ดำเนินกิจการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของสหภาพหรือสมาคมที่เข้าร่วมกันนั้น

สห หมายถึง ว. ด้วยกัน, พร้อม, ร่วม, ร่วมกัน (ป., ส.)

พันธ์ หมายถึง น. ชื่อผูกมัด, ชื่อผูกพัน (ป., ส.)

สหพันธรัฐ (สหะพันธะรัต) น. รัฐหลายรัฐที่รวมกันเป็นรัฐรวม โดยมีรัฐบาลกลางเป็นผู้ดำเนินกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวมตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ละรัฐมีอำนาจเฉพาะกิจการภายในรัฐของตนเท่านั้น

สหพันธ์ หมายถึง น. สภภาพหรือสมาคมตั้งแต่ 2 สภภาพหรือ 2 สมาคมขึ้นไปที่ร่วมกันดำเนินกิจการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของสภภาพหรือสมาคมที่เข้าร่วมกันนั้น (ป., ส.)

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

สหภาพ (สหะพาว) น. การรวมตัวขององค์กรตั้งแต่ 2 องค์กรขึ้นไป เพื่อทำกิจการทั่วไปหรือกิจการเฉพาะอย่างตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่เข้าร่วมกันนั้น

สห หมายถึง ว. ด้วยกัน, พร้อม, ร่วม, ร่วมกัน (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

สหศึกษา (สหะสิกสา) น. การศึกษาที่ให้นักเรียนชายและหญิงเรียนรวมในสถานศึกษาเดียวกัน

สห หมายถึง ว. ด้วยกัน, พร้อม, ร่วม, ร่วมกัน (ป., ส.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม (ส.)

สังกประโยค (สังกะระปะโยก) น. ประโยคใหญ่ที่มีประโยคเล็กตั้งแต่ 2 ขึ้นไปมารวมกัน โดยมีประโยคหลักที่มีใจความสำคัญเพียงประโยคเดียวส่วนประโยคเล็กทำหน้าที่แต่งหรือประกอบประโยคหลัก

สังก หมายถึง น. ความปะปน, ความคาบเกี่ยว (ป.)

ประโยค หมายถึง น. คำพูดหรือข้อความที่ได้ความบริบูรณ์ตอนหนึ่ง ๆ (ส.)

สังขกร (สังขะกอน) น. ผู้มีสังข์อยู่ในมือ คือ พระนารายณ์

สังข์ หมายถึง น. ชื่อหอยทะเลกาบเดี่ยวหลายชนิดในหลายวงศ์ (ป.)

กร หมายถึง น. มือ (ป., ส.)

สังขตธรรม (สังขะตะท่า) น. สิ่งที่มีปัจจัยปรุงแต่งขึ้น

สังขตะ หมายถึง ว. ที่ปรุงแต่งขึ้น (ป.)

ธรรม หมายถึง น. สิ่งทั้งหลาย, สิ่งของ (ส.)

สังขารธรรม (สังขาระท่า) น. สิ่งที่มีปัจจัยปรุงแต่ง

สังขาร หมายถึง น. ร่างกาย, ตัวตน, สิ่งประกอบและปรุงแต่งขึ้นเป็นร่างกาย และจิตใจรวมกัน (ป.)

ธรรม หมายถึง น. สิ่งทั้งหลาย, สิ่งของ (ส.)

สังขารโลก (สังขานระโลก) น. ชุมนุมแห่งสังขารทั้งปวง

สังขาร หมายถึง น. ร่างกาย, ตัวตน, สิ่งประกอบและปรุงแต่งขึ้นเป็นร่างกาย และจิตใจรวมกัน (ป.)

โลก หมายถึง น. แผ่นดิน, หมู่มนุษย์ (ป., ส.)

สังคมนิยม (สังคมมะนิยม) น. ทฤษฎีเศรษฐกิจและการเมือง ทั้งที่มีหลักการให้รัฐหรือส่วนรวมเป็นเจ้าของปัจจัยในการผลิต ตลอดจนการจำแนกแจกจ่าย และวางระเบียบการบริโภคผลผลิต

สังคม หมายถึง น. คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ตามระเบียบ กฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน (ป.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

สังคมวิทยา (สังคมมะวิททยา) น. ศาสตร์ว่าด้วยเรื่องสังคม

สังคม หมายถึง น. คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ตามระเบียบ กฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน (ป.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

สังคมศาสตร์ (สังคมมะสาต) น. ศาสตร์ว่าด้วยความรู้เกี่ยวกับสังคม

สังคม หมายถึง น. คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ตามระเบียบ กฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

สังคมศึกษา (สังคมมะสิกสา) น. หมวดวิชาที่ประกอบด้วยวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม

สังคม หมายถึง น. คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ตามระเบียบ กฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน (ป.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม (ส.)

สังฆกรรม (สังคะกำ) น. กิจที่พระสงฆ์ตั้งแต่ 4 รูปขึ้นไปรวมกันทำภายในสีมา

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

สังฆการี (สังคะการี) น. เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับสงฆ์ในงานหลวง

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

การี หมายถึง น. ชายผู้กระทำ (ป.)

สังฆเถระ (สังคะเถระ) น. ภิกษุผู้เป็นใหญ่ในพระสงฆ์หมู่หนึ่งๆ, ภิกษุผู้เป็นประธานในที่ประชุมสงฆ์

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

เถระ หมายถึง น. พระผู้ใหญ่ ตามพระวินัยกำหนดว่า พระมีพรรษาตั้งแต่ 10 ขึ้นไป เรียกว่า พระเถระ (ป.)

สังฆทาน (สังคะทาน) น. ทานที่ทายกถวายแก่สงฆ์ หรือภิกษุโดยไม่เจาะจงรูปใดรูปหนึ่ง

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

สังฆปาโมกข์ (สังคะปาโมก) น. หัวหน้าสงฆ์

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

ปาโมกข์ หมายถึง น. ผู้เป็นหัวหน้า, ผู้เป็นประธาน (ป.)

สังฆภัต (สังคะภัต) น. ข้าวที่ทายกถวายแก่สงฆ์ มักเรียกว่า ข้าวสงฆ์ โดยปกติทายกนำอาหารไปถวายแก่สงฆ์ที่วัด และพระทำอปโลกนกรรมแบ่งกัน

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

ภัต หมายถึง น. อาหาร, ข้าว (ป.)

สังฆเภท (สังคะเพต) น. การที่ภิกษุทำให้สงฆ์แตกหมู่แตกคณะออกไป, นับเป็นอนันตริยกรรมอย่าง 1 ในอนันตริยกรรม

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

เภท หมายถึง น. การแบ่ง, การแตกแยก, การทำลาย (ป., ส.)

สังฆมณฑล (สังคะมณฑล) น. ตำแหน่งพระมหาเถระผู้เป็นใหญ่ที่สุดในสังฆมณฑล

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

สังฆราชา (สังคะราด) น. ตำแหน่งพระมหาเถระผู้เป็นใหญ่ที่สุดในสังฆมณฑล

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

ราชา หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

สังฆาธิการ (สังคาธิการ) น. พระภิกษุผู้ดำรงตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์นับตั้งแต่ตำแหน่งเจ้าคณะภาคลงมาถึงตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าอาวาส เรียกว่า พระสังฆาธิการ

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

อธิการ หมายถึง น. อำนาจ, การปกครอง, การบังคับบัญชา (ป., ส.)

สังฆานุสติ (สังคานุสตะติ) น. การระลึกถึงพระสงฆ์ เป็นกรรณฐานอย่างหนึ่ง

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

อนุสติ หมายถึง น. ความระลึกถึง (ป.)

สังฆาวาส (สังคาวาด) น. บริเวณที่อยู่อาศัยของพระสงฆ์ประกอบด้วย กุฏิ หอฉัน ศาลาการ

เปรียญ เป็นต้น

สังฆ หมายถึง น. สงฆ์ (ป., ส.)

าวาส หมายถึง น. ที่อยู่, เรือน (ป., ส.)

สังฆเขษณียสถาน (สังฆเขษณียะสะถาน) น. สถานที่ทางพระพุทธศาสนาอันเป็นที่ตั้งแห่งความสลด

สังเขษ

สังฆเขษณีย หมายถึง น. ความสลดใจ (ป., ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แหล่ง (ส.)

สังฆาริมทรัพย์ (สังฆาริมะชัปป) น. ทรัพย์ที่นำไปได้

สังฆาริมะ หมายถึง น. ทรัพย์ที่เคลื่อนที่ได้, ทรัพย์ที่นำไปได้ (ป.)

ทรัพย์ หมายถึง น. เงินตรา, สมบัติพัสถาน (ส.)

สังฆกิจริยา (สังฆะกะกิจริยา) น. การตั้งความสัตย์

สังฆ หมายถึง น. ความจริง, ความจริงใจ (ป.)

กิจริยา หมายถึง น. การกระทำ (ป.)

สังฆธรรม (สังฆะกะธัมมา) น. ความจริงแท้

สังฆ หมายถึง น. ความจริง, ความจริงใจ (ป.)

ธรรม หมายถึง น. ความจริง (ส.)

สังฆนิยม (สังฆะกะนิยม) น. ทฤษฎีที่ถือว่าโลกและวัตถุเป็นสิ่งมีอยู่จริงเช่นเดียวกับจิต และมีอยู่

อย่างอิสระจากจิต

สังฆ หมายถึง น. ความจริง, ความจริงใจ (ป.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

สังฆพจน์ (สังฆะกะพพ) น. ข้อความที่ยอมรับในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ว่าจริงโดยไม่ต้อง

พิสูจน์

สังฆ หมายถึง น. ความจริง, ความจริงใจ (ป.)

พจน์ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

สัชนกร (สัตชะกอน) น. ช่างเงิน

สัชณะ หมายถึง น. เงิน (ป.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

สัชนการ (สัตชะกาน) น. ช่างเงิน

สัชณะ หมายถึง น. เงิน (ป.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

สัชนุกร (สัตชะกอน) น. ช่างเงิน

สัชณู หมายถึง น. เงิน (ป.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

สัชนุการ (สัตชะกาน) น. ช่างเงิน

สัชณู หมายถึง น. เงิน (ป.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

สััญชาติญาณ (สันชาติตะยาน) น. ความรู้ที่มีมาแต่กำเนิดของคนและสัตว์ทำให้มีความรู้และกระทำตัวเองโดยไม่ต้องมีใครสั่งสอน

สััญชาติ หมายถึง ว. เกิดเอง (ป.)

ญาณ หมายถึง น. วิชาหยั่งรู้ หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ, ความสามารถหยั่งรู้เป็นพิเศษ (ป.)

สััญญาบัตร (สันยาบัตร) น. ใบตั้งยศ บรรดาศักดิ์ หรือสมณศักดิ์ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินทรงตั้ง

สััญญา หมายถึง น. ข้อตกลง, คำมั่น (ป.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

สัตการ (สัตตะกาน) น. การยกย่อง, การนับถือ

สัต หมายถึง ว. นำนับถือ (ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่งหรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)

สัตบถ (สัตตะบถ) น. ทางที่ถูก, คติที่ชอบ

สัต หมายถึง ว. ดี, งาม (ส.)

บถ หมายถึง น. ทาง (ป.)

สัตถัณฑ์ (สัตตตะพັນ) น. ชื่อเชิงเทียน ทำเป็นแผงรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่วติดไม้กลึง เป็นเชิงเทียน
7 เเชิง กรอบมักทำเป็นรูปพญานาคเลื้อยลงมาคล้ายกรอบหน้าบัน

สัต หมายถึง ว. เจ็ด (ป.)

กัณฑ์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

สัตมวาร (สัตตมะวะวาน) น. วันที่ครบ 7 วัน, วันทำบุญครบ 7 วันของผู้ตาย

สัตม หมายถึง ว. ที่ 7 (ป.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

สัตมหาสถาน (สัตตมะหะสะถาน) น. สถานที่ 7 แห่งที่พระพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุขภายหลังตรัสรู้

สัต หมายถึง ว. เจ็ด (ป.)

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แห่ง (ส.)

สัตโลหะ (สัตตตะโลหะ) น. โลหะ 7 ชนิด

สัต หมายถึง ว. เจ็ด (ป.)

โลหะ หมายถึง น. ธาตุที่ตกลงจากแร่แล้ว (ป., ส.)

สัตถันดร (สัตถันดฺรอน) น. ชื่อกัป หรือกัลป์หนึ่ง ซึ่งถือว่าคนเสื่อมจากศีลธรรมอย่างที่สุด มีการ
รบราฆ่าฟันกัน ไม่รู้จักญาติพี่น้อง

สัตถ หมายถึง น. อารุณ, มีด, หอก (ป.)

อันดร หมายถึง น. ภายใน, ระหว่าง (ป., ส.)

สัตถันดรกัป (สัตถันดระกะป) น. ชื่อกัป หรือกัลป์หนึ่ง ซึ่งถือว่าคนเสื่อมจากศีลธรรมอย่างที่สุด
มีการรบราฆ่าฟันกัน ไม่รู้จักญาติพี่น้อง

สัตถันดร หมายถึง น. ชื่อกัป หรือกัลป์หนึ่ง ซึ่งถือว่าคนเสื่อมจากศีลธรรมอย่างที่สุด มี
การรบราฆ่าฟันกัน ไม่รู้จักญาติพี่น้อง (ป.)

กัป หมายถึง น. อายุของโลกตั้งแต่เมื่อพระพรหมสร้างเสร็จ จนถึงเวลาที่ไฟประลัยกัลป์
มาล้างโลก (ป.)

สัตตยพรด (สัตตตะยะพฺรต) น. การถือคำมั่นสัญญา

สัตถ์ หมายถึง น. ความจริง, คำมั่นสัญญา (ส.)

พรด หมายถึง น. กิจวัตร, การปฏิบัติ (ส.)

สัตยาธิษฐาน (สัตตะยาทิตถาน) น. การตั้งความจริงใจเป็นหลักอ้างอิง

สัตย์ หมายถึง น. ความจริง, คำมั่นสัญญา (ส.)

อธิษฐาน หมายถึง ก. ตั้งใจมุ่งผลอย่างใดอย่างหนึ่ง, ตั้งจิตปรารถนา, ตั้งจิตขอร้องต่อ
สิ่งที่ตนถือว่าศักดิ์สิทธิ์ เพื่อผลอย่างใดอย่างหนึ่ง (ส.)

สัตยาบัน (สัตตะยาบัน) น. การยืนยันรับรองความตกลงระหว่างประเทศที่ได้กระทำขึ้นไว้

สัตย์ หมายถึง น. ความจริง, คำมั่นสัญญา (ส.)

อาบัน หมายถึง ก. ถึง, ลู (ป., ส.)

สัตวชาติ (สัตตะวะชาติ) น. สัตว์, หมู่สัตว์

สัตว์ หมายถึง น. สิ่งมีชีวิต ซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้ ส่วนมากมีความรู้สึกและ
เคลื่อนไหวย้าย ที่ไปได้เอง, ความหมายที่ใช้กันเป็นสามัญ หมายถึง สัตว์ที่ไม่ใช่
คน, เดรัจฉาน (ส.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึง
พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

สัตวบาล (สัตตะวะบาน) น. ผู้เลี้ยงและดูแลสัตว์

สัตว์ หมายถึง น. สิ่งมีชีวิต ซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้ ส่วนมากมีความรู้สึกและ
เคลื่อนไหวย้าย ที่ไปได้เอง, ความหมายที่ใช้กันเป็นสามัญ หมายถึง สัตว์ที่ไม่ใช่
คน, เดรัจฉาน (ส.)

บาล หมายถึง ก. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง (ป., ส.)

สัตวแพทย์ (สัตตะวะแพต) น. หมอรักษาสัตว์

สัตว์ หมายถึง น. สิ่งมีชีวิต ซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้ ส่วนมากมีความรู้สึกและ
เคลื่อนไหวย้ายที่ไปได้เอง, ความหมายที่ใช้กันเป็นสามัญ หมายถึง สัตว์ที่ไม่ใช่
คน, เดรัจฉาน (ส.)

แพทย์ หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ส.)

สัตวโลก (สัตตะวะโลก) น. หมู่สัตว์

สัตว์ หมายถึง น. สิ่งมีชีวิต ซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้ ส่วนมากมีความรู้สึกและ
เคลื่อนไหวย้ายที่ไปได้เอง, ความหมายที่ใช้กันเป็นสามัญ หมายถึง สัตว์ที่ไม่ใช่
คน, เดรัจฉาน (ส.)

โลก หมายถึง น. แผ่นดิน, โดยปริยาย หมายถึง หมู่มนุษย์ (ป., ส.)

สัตววิทยา (สัตตวะระวิดทะยา) น. วิทยาศาสตร์ชีวภาพสาขาหนึ่ง ว่าด้วยเรื่องของสัตว์

สัตว์ หมายถึง น. สิ่งมีชีวิต ซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้ ส่วนมากมีความรู้สึกและเคลื่อนไหวย้ายที่ไปได้เอง, ความหมายที่ใช้กันเป็นสามัญ หมายถึง สัตว์ที่ไม่ใช่คน, เดรัจฉาน (ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

สัตถาจริต (สัตตทาจะหุริต) ว. มีความเชื่อเป็นเจ้าเรือน, มีนิสัยเพื่อง่าย

สัตถา หมายถึง น. ความเชื่อ, ความเลื่อมใส (ป.)

จริต หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาหรืออาการ (ป.)

สัตถาธิกะ (สัตตทาทิกะ) น. ผู้ยิ่งด้วยศรัทธา

สัตถา หมายถึง น. ความเชื่อ, ความเลื่อมใส (ป.)

อธิก หมายถึง ว. ยิ่ง, เกิน, มาก, เพิ่ม, เลิศ (ป., ส.)

สัตถินทรีย์ (สัตตทินซี) น. ความมีใจเชื่อ, ความเลื่อมใส

สัตถา หมายถึง น. ความเชื่อ, ความเลื่อมใส (ป.)

อินทรีย์ หมายถึง น. สติปัญญา (ป., ส.)

สัตววิทยา (สัตตวะระวิดทะยา) น. วิชาว่าด้วยการศึกษาระบบเสียงของแต่ละภาษาโดยพิจารณาหน้าที่ของเสียงและการประกอบเสียงในภาษานั้น

สัตท์ หมายถึง น. เสียง, คำพูด (ป.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

สัตตศาสตร์ (สัตตทะสาด) น. วิชาว่าด้วยการศึกษารวมชาติของการออกเสียงและการเปล่งเสียงพูด

สัตท์ หมายถึง น. เสียง, คำพูด (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

สัตถอักษร (สัตตทะอักสอน) น. อักษรและเครื่องหมายที่กำหนดใช้แทนเสียงประเภทต่าง ๆ

สัตท์ หมายถึง น. เสียง, คำพูด (ป.)

อักษร หมายถึง น. ตัวหนังสือ, วิชาหนังสือ (ส.)

สันติบาล (สันติบาน) น. ผู้รักษาความสงบ

สันติ หมายถึง น. ความสงบ (ป.)

บาล หมายถึง ก. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง (ป., ส.)

สันติภาพ (สันติพาบ) น. ความสงบ

สันติ หมายถึง น. ความสงบ (ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

สันติวิธี (สันติวิท) น. วิธีที่จะก่อให้เกิดความสงบ

สันติ หมายถึง น. ความสงบ (ป.)

วิธี หมายถึง น. ทำนองหรือหนทางที่จะทำ (ป., ส.)

สันติสุข (สันติสุก) น. ความสุขที่เกิดจากความสงบ

สันติ หมายถึง น. ความสงบ (ป.)

สุข หมายถึง น. ความสบายกายสบายใจ (ป., ส.)

สันถวไมตรี (สันถวะไมตรี) น. ความเป็นมิตรสนิทสนมกัน

สันถวะ หมายถึง น. การนิยมชมชอบกัน, การสรรเสริญซึ่งกันและกัน, ความคุ้นเคย, ความสนิทสนมกัน (ป.)

ไมตรี หมายถึง น. ความเป็นเพื่อน, ความหวังดีต่อกัน (ส.)

สัปดาห์ (สัปดาห์) น. เรียกปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 7 เช่น ปีฉลูสัปดาห์ จุลศักราช 1347

สัปดาห์ หมายถึง ว. เจ็ด (ส.)

สัปดาห์ หมายถึง น. ระบบการคำนวณนับเวลาเรียงลำดับกันเป็นปีๆ โดยถือเอาเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเป็นจุดเริ่มต้น (ส.)

สัมพัจฉรฉินท์ (สัมพัจฉระฉิน) น. พิธีสิ้นปี, ตรุษ

สัมพัจฉร หมายถึง น. ปี (ป.)

ฉินท์ หมายถึง ก. ตัด, ขาด, ทำลาย (ป., ส.)

สัมพันธภาพ (สัมพันธพาบ) น. ความผูกพัน, ความเกี่ยวข้อง

สัมพันธ หมายถึง ก. ผูกพัน, เกี่ยวข้อง (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

สัมพันธมิตร (สัมพันธมิตร) น. เรียกกลุ่มประเทศอันประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา สหภาพโซ-

เวียด อังกฤษ ฝรั่งเศส และจีน ที่รวมเป็นแกนร่วมรบกับกลุ่มประเทศฝ่ายอักษะ ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ว่า ฝ่ายสัมพันธมิตร

สัมพันธ หมายถึง ก. ผูกพัน, เกี่ยวข้อง (ป., ส.)

มิตร หมายถึง น. เพื่อนรักใคร่คุ้นเคย (ส.)

- สัมพันธไมตรี** (สัมพันธไมตรี) น. ความเกี่ยวข้องกับผูกพันกันฉันมิตร
สัมพันธ หมายถึง ก. ผูกพัน, เกี่ยวข้อง (ป., ส.)
ไมตรี หมายถึง น. ความเป็นเพื่อน, ความหวังดีต่อกัน (ส.)
- สัมมากัมมันตะ** (สัมมากัมมันตะ) น. "การงานชอบ" คือ ประพฤติกายสุจริต
สัมมา หมายถึง ว. ชอบ, ดี (ป.)
กัมมันตะ หมายถึง น. การงาน, การกระทำ (ป.)
- สัมมาคารวะ** (สัมมาคารวะ) น. ความเคารพนอบน้อม
สัมมา หมายถึง ว. ชอบ, ดี (ป.)
คารวะ หมายถึง น. ความเคารพ, ความนับถือ (ป.)
- สัมมาจริยา** (สัมมาจริยา) น. การประพฤติชอบ
สัมมา หมายถึง ว. ชอบ, ดี (ป.)
จริยา หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ (ป.)
- สัมมาชีพ** (สัมมาชีพ) น. อาชีพที่สุจริต, อาชีพที่ชอบธรรม
สัมมา หมายถึง ว. ชอบ, ดี (ป.)
อาชีพ หมายถึง น. การเลี้ยงชีวิต, การทำมาหากิน (ป., ส.)
- สัมมาวาจา** (สัมมาวาจา) น. "การเจรจาชอบ" คือ ประพฤติวจีสุจริต
สัมมา หมายถึง ว. ชอบ, ดี (ป.)
วาจา หมายถึง น. ถ้อยคำ, คำกล่าว, คำพูด (ป., ส.)
- สัมมาวายามะ** (สัมมาวายามะ) น. ความพยายามชอบ
สัมมา หมายถึง ว. ชอบ, ดี (ป.)
วายามะ หมายถึง น. ความพยายาม, ความหมั่น, ความบากบั่น (ป.)
- สัมมาสติ** (สัมมาสติ) น. ความระลึกชอบ
สัมมา หมายถึง ว. ชอบ, ดี (ป.)
สติ หมายถึง น. ความรู้สึก, ความรู้สึกตัว, ความรู้สึกผิดชอบ, ความระลึกได้ (ป.)
- สัมมาสมาธิ** (สัมมาสมาธิ) น. สมาธิชอบ, ความตั้งใจชอบ
สัมมา หมายถึง ว. ชอบ, ดี (ป.)
สมาธิ หมายถึง น. ความตั้งมั่นแห่งจิต (ป., ส.)

สัมมาสังกัปปะ (สำมาสังกัปปะ) น. ความดำริในทางที่ชอบ

สัมมา หมายถึง ว. ชอบ, ดี (ป.)

สังกัปปะ หมายถึง น. ความดำริ (ป.)

สัมมาอาชีวะ (สำมาอาชีวะ) น. ความดำริในทางที่ชอบ

สัมมา หมายถึง ว. ชอบ, ดี (ป.)

อาชีวะ หมายถึง น. การเลี้ยงชีวิต, การทำมาหากิน (ป., ส.)

สัมฤทธิศก (สำริดทธิศก) น. เรียกปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 0 เช่น ปีมะโรงสัมฤทธิศก

จุลศักราช 1350, ปีสำเร็จ

สัมฤทธิ์ หมายถึง น. ความสำเร็จ (ส.)

ศก หมายถึง น. ระบบการคำนวณนับเวลาเรียงลำดับกันเป็นปีๆ โดยถือเอาเหตุการณ์ใด

เหตุการณ์หนึ่งเป็นจุดเริ่มต้น (ส.)

สากियบุตร (สากियะบุตร) น. สาวกของพระพุทธเจ้า

สากियะ หมายถึง น. ชื่อวงศ์กษัตริย์วงศ์หนึ่งในเมืองกบิลพัสดุ์ เรียกว่า ศากยวงศ์ หรือ

สากยวงศ์, เรียกกษัตริย์ในวงศ์นี้ว่า ศากยะ หรือ สากियะ, ถ้าเป็นเพศหญิงใช้ว่า

สากิยา หรือ สากิยานี (ป.)

บุตร หมายถึง น. ลูก, ลูกชาย (ส.)

สากियมุนี (สากियะมุนี) น. ศากยมุนี, พระนามของพระศากยพุทธเจ้า

สากियะ หมายถึง น. ชื่อวงศ์กษัตริย์วงศ์หนึ่งในเมืองกบิลพัสดุ์ เรียกว่า ศากยวงศ์ หรือ

สากยวงศ์, เรียกกษัตริย์ในวงศ์นี้ว่า ศากยะ หรือ สากियะ, ถ้าเป็นเพศหญิงใช้ว่า

สากิยา หรือ สากิยานี (ป.)

มุนี หมายถึง น. นักปราชญ์, ฤๅษี, พระสงฆ์ (ป., ส.)

สาธารณชน (สาทาระณะชน) น. ประชาชนทั่วไป

สาธารณะ หมายถึง ว. เพื่อประชาชนทั่วไป, ทั่วไป (ป., ส.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

สาธารณประโยชน์ (สาทาระณะประโยหุต) น. ประโยชน์ทั่วไปแก่ประชาชน

สาธารณะ หมายถึง ว. เพื่อประชาชนทั่วไป, ทั่วไป (ป., ส.)

ประโยชน์ หมายถึง น. สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ,

สิ่งที่เป็นผลดี หรือเป็นคุณ (ส.)

สาธารณสุขภัย (สาทธารณะภัย) น. ภัยที่เกิดแก่คนหมู่มากอย่างไฟไหม้, น้ำท่วม

สาธารณสุข หมายถึง ว. เพื่อประชาชนทั่วไป, ทั่วไป (ป., ส.)

ภัย หมายถึง น. สิ่งที่น่ากลัว, อันตราย (ป., ส.)

สาธารณสุขรัฐ (สาทธารณะรัฐ) น. ประเทศหรือ การปกครองที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุข

สาธารณสุข หมายถึง ว. เพื่อประชาชนทั่วไป, ทั่วไป (ป., ส.)

รัฐ หมายถึง น. แคว้น, บ้านเมือง, ประเทศ (ป.)

สาธารณสุขสถาน (สาทธารณะสถาน) น. สถานที่ใด ๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้

สาธารณสุข หมายถึง ว. เพื่อประชาชนทั่วไป, ทั่วไป (ป., ส.)

สถาน หมายถึง น. ที่, แหล่ง (ส.)

สาธารณสุขสมบัติ (สาทธารณะสมบัติ) น. ทรัพย์สินส่วนรวมของประชาชน

สาธารณสุข หมายถึง ว. เพื่อประชาชนทั่วไป, ทั่วไป (ป., ส.)

สมบัติ หมายถึง น. ความถึงพร้อม หมายถึงทรัพย์สิน เงินทอง ของใช้ เป็นต้น ที่มีอยู่ (ป., ส.)

สาธารณสุขสุข (สาทธารณะสุข) น. ชื่อกระทรวงที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการแพทย์ การสาธารณสุข

สุข การควบคุมอาหารและยา รวมทั้งสิ่งนี้อาจเป็นพิษหรือ เป็นภัยแก่สุขภาพ

และควบคุมกิจการกาชาด; กิจการเกี่ยวกับการป้องกัน การบำบัดโรค การ

รักษา และส่งเสริมสุขภาพของประชาชน

สาธารณสุข หมายถึง ว. เพื่อประชาชนทั่วไป, ทั่วไป (ป., ส.)

สุข หมายถึง น. ความสบายกายสบายใจ (ป., ส.)

สาธารณสุขูปการ (สาทธารณะอุปการ) น. กิจการเกี่ยวกับการสงเคราะห์บุคคลที่ไม่สามารถช่วย

ตัวเองได้

สาธารณสุข หมายถึง ว. เพื่อประชาชนทั่วไป, ทั่วไป (ป., ส.)

อุปการะ หมายถึง น. ความช่วยเหลือเกื้อกูล, ความอุดหนุน (ป., ส.)

สาธารณสุขูปโภค (สาทธารณะอุปโภค) น. บริการสาธารณะที่จัดทำเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนในสิ่ง

อุปโภค ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต

สาธารณสุข หมายถึง ว. เพื่อประชาชนทั่วไป, ทั่วไป (ป., ส.)

อุปโภค หมายถึง ก. เอามาใช้ให้เกิดประโยชน์ (ป., ส.)

- สาธุการ** (สาธุทาน) น. การเปล่งวาจาว่าชอบแล้วเมื่อเวลาเห็นควร หรือยกย่องสรรเสริญ
สาธุ หมายถึง ก. เปล่งวาจาแสดงความเห็นว่าชอบแล้วหรืออนุโมทนาด้วย (ป., ส.)
การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า งาน, สิ่ง
 หรือเรื่องที่ทำ (ป., ส.)
- สาธุชน** (สาธุชน) น. คนดี, คนที่มีคุณงามความดี
สาธุ หมายถึง ว. ดีแล้ว, ชอบแล้ว (ป., ส.)
ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)
- สามเวท** (สามะเวท) น. ชื่อคัมภีร์ที่ 3 ของพระเวท ประพันธ์เป็นฉันทส่วนใหญ่คัดมาจาก
 ฤคเวท สำหรับขับในพิธีบูชาด้วยน้ำโสม
สาม หมายถึง น. บทสรรเสริญ (ส.)
เวท หมายถึง น. ถ้อยคำศักดิ์สิทธิ์ที่ผูกขึ้นเป็นมนต์หรือคาถาอาคม (ป., ส.)
- สามนตราช** (สามนตะราช) น. พระราชาแห่งแคว้นที่ใกล้เคียง, เจ้าประเทศราช
สามนต์ หมายถึง ว. รอบ ๆ, ใกล้เคียง (ป.)
ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)
- สามานยนาม** (สามานยะนาม) น. คำนามที่เป็นชื่อทั่วไปของคน สัตว์ และสิ่งของ
สามานย หมายถึง ว. ปรกติ, ธรรมดา (ส.)
นาม หมายถึง น. ชื่อ (ป.)
- สามิภักดี** (สามิพัก) น. ความจงรักภักดีต่อเจ้านาย, การยอมตน หรือมอบตนอยู่ได้อำนาจ
สามิ หมายถึง น. เจ้า, นาย, เจ้าของ, ผัว (ป.)
ภักดี หมายถึง น. ความจงรัก, ความเลื่อมใสยิ่ง (ส.)
- สารคดี** (สาระคะดี) น. เรื่องที่เรียบเรียงขึ้นจากความจริง ไม่ใช่จากจินตนาการ
สาร หมายถึง น. แก่น, เนื้อแท้ (ป., ส.)
คดี หมายถึง น. เรื่อง (ป.)
- สารทฤดู** (สาระทะวีดู) น. ฤดูใบไม้ร่วง
สารท หมายถึง น. เกี่ยวกับ หรือเกิดในฤดูใบไม้ร่วง (ป.)
ฤดู หมายถึง น. ส่วนของปีซึ่งแบ่งโดยถือเอาภูมิอากาศเป็นหลัก (ส.)
- สารธรรม** (สาระท่า) น. ธรรมเป็นหลักฐาน, ธรรมที่มั่นคง
สาร หมายถึง น. แก่น, เนื้อแท้ (ป., ส.)
ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

สารนิเทศ (สาระนิเทศ) น. การชี้แจงแนะนำเกี่ยวกับข่าวสารหรือข้อมูลต่าง ๆ

สาร หมายถึง น. ข้อความ, ถ้อยคำ, เรื่องราว, จดหมาย (ป., ส.)

นิเทศ หมายถึง น. คำแสดง, คำจำแนกออก (ส.)

สารบรรณ (สาระบัน) น. หนังสือที่เป็นหลักฐาน, เรียงงานที่เกี่ยวกับการบริหารเอกสาร เริ่ม

ตั้งแต่การจัดทำ การรับ การส่ง การเก็บรักษา การยืม จนถึงการทำลายเอกสาร
ว่า งานสารบรรณ

สาร หมายถึง น. ข้อความ, ถ้อยคำ, เรื่องราว, จดหมาย (ป., ส.)

บรรณ หมายถึง น. หนังสือ (ส.)

สารประโยชน์ (สาระประโยชน์) น. ประโยชน์ที่เป็นแก่นสาร

สาร หมายถึง น. แก่น, เนื้อแท้ (ป., ส.)

ประโยชน์ หมายถึง น. สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ, สิ่ง
เป็นผลดีหรือเป็นคุณ (ส.)

สารสนเทศ (สาระสนเทศ) น. การแสดงหรือชี้แจงข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ

สาร หมายถึง น. ข้อความ, ถ้อยคำ, เรื่องราว, จดหมาย (ป., ส.)

สนเทศ หมายถึง น. คำสั่ง, ข่าวสาร, ใบบอก (ส.)

สาราณียธรรม (สาราณียะท่า) น. ธรรมอันเป็นไปเพื่อความระลึกถึงกันและกัน

สาราณีย หมายถึง ว. เป็นที่ตั้งแห่งความระลึก (ป.)

ธรรม หมายถึง น. คุณความดี (ส.)

สาราณียกร (สาราณียะกอน) น. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของสมาคมหรือสถาบันการศึกษา

เป็นต้น ทำหน้าที่อย่างบรรณาธิการ

สาราณีย หมายถึง ว. เป็นที่ตั้งแห่งความระลึก (ป.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

สารานุกรม (สารานุกรม) น. หนังสือที่รวบรวมความรู้ทุกแขนงหรือเฉพาะแขนงใดแขนงหนึ่ง

มักเรียงตามลำดับอักษร

สาร หมายถึง น. ข้อความ, ถ้อยคำ, เรื่องราว, หนังสือ (ป., ส.)

อนุกรม หมายถึง น. ลำดับ, ระเบียบ, ชั้น (ส.)

สาริริกธาตุ (สาริริกกะทาด) น. พระอัฐิธาตุของพระพุทธเจ้า

สาริริก หมายถึง ว. เกี่ยวกับร่างกาย, เป็นของร่างกาย (ป.)

ธาตุ หมายถึง น. กระดูกของพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้าและพระอรหันต์ โดยทั่วๆ ไปเรียกรวมๆ ว่า พระธาตุ (ป., ส.)

สาสนธรรม (สาสะนะท่า) น. คำสั่งสอนทางศาสนา

สาสน์ หมายถึง น. คำสั่ง, คำสั่งสอน (ป.)

ธรรม หมายถึง น. คำสั่งสอนในศาสนา (ส.)

สิกขากาม (สิกขากาม) ว. ผู้ใคร่ต่อการศึกษา, ผู้นับถือข้อบัญญัติโดยเคร่งครัด

สิกขา หมายถึง น. ข้อที่จะต้องศึกษา, ข้อที่จะต้องปฏิบัติ (ป.)

กาม หมายถึง น. ความใคร่ (ป., ส.)

สิกขาบท (สิกขาบท) น. ข้อศีล, ข้อวินัย, บทบัญญัติในพระวินัยที่พึงศึกษาปฏิบัติ

สิกขา หมายถึง น. ข้อที่จะต้องศึกษา, ข้อที่จะต้องปฏิบัติ (ป.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

สิงหนาท (สิงหะนาด) น. พระราชดำรัสอันเป็นที่น่าเกรงขามของคนทั้งปวง เหมือนเสียงของ

ราชสีห์ เป็นที่น่าเกรงขามของสัตว์ทั้งปวง, เสียงตวาดของนักรบ เพื่อให้เป็นที่น่าเกรงขามของข้าศึก

สิงห์ หมายถึง น. สัตว์ในนินยาย ถือว่ามีความดุร้าย และมีกำลังมาก (ส.)

นาท หมายถึง น. เสียงร้อง (ป., ส.)

สิงห์บัญชร (สิงหะบันชอน) น. หน้าต่างที่พระเจ้าแผ่นดินเสด็จออกรับแขกเมืองเป็นต้น

สิงห์ หมายถึง น. สัตว์ในนินยาย ถือว่ามีความดุร้าย และมีกำลังมาก (ส.)

บัญชร หมายถึง น. หน้าต่าง (ป., ส.)

สิงหราช (สิงหะราด) น. พญाराชสีห์

สิงห์ หมายถึง น. สัตว์ในนินยาย ถือว่ามีความดุร้าย และมีกำลังมาก (ส.)

ราช หมายถึง น. พญา (ป., ส.)

สิงหาคม (สิงหาคม) น. ชื่อเดือนที่ 8 ของปีสุริยคติ ซึ่งเริ่มด้วยเดือนมกราคม มี 31 วัน

สิงห์ หมายถึง น. ชื่อกลุ่มดาวรูปสิงห์ เรียกว่า ราศีสิงห์ เป็นราศีที่ 4 ในจักรราศี (ส.)

อาคม หมายถึง น. การมา, การมาถึง (ป., ส.)

สิงหาสน์ (สิงหาต) น. ราชอาสน์หรือที่ประทับ ทำเป็นแท่นหรือเตียงจมูกสิงห์

สิงห์ หมายถึง น. สัตว์ในนิยาย ถือว่ามีความดุร้าย และมีกำลังมาก (ส.)

อาสน์ หมายถึง น. ที่นั่ง, เครื่องปูรองนั่ง (ป., ส.)

สิตางศุ์ (สิตาง) น. พระจันทร์

สิต หมายถึง ว. ขาว (ป., ส.)

อัสสุ หมายถึง น. แสง, รัศมี (ส.)

สิตทอาจารย์ (สิตทาจาน) น. อาจารย์ผู้สำเร็จ, ฤๅษี

สิตท์ หมายถึง น. ผู้สำเร็จ, ฤๅษีผู้สำเร็จ (ป., ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

สิตธานต์ (สิตทาน) น. ลัทธิหรือความเห็นที่ตกลงกันแล้ว

สิตท์ หมายถึง ว. สำเร็จ, แล้ว (ป., ส.)

อันต หมายถึง น. ปลายทาง, ที่จบ, อวสาน, ที่สุด (ป., ส.)

สิตทิกกร (สิตทิกอน) ว. ให้ผล, ให้ความสำเร็จ

สิตทิ หมายถึง น. ความสำเร็จ, ความสมปรารถนา, การบรรลุผล (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

สิตทิกการิยะ (สิตทิกการิยะ) คำขึ้นต้นในตำราโบราณ เป็นการอธิษฐานขอให้การกระทำนั้นๆ
ประสบความสำเร็จ

สิตทิ หมายถึง น. ความสำเร็จ, ความสมปรารถนา, การบรรลุผล (ป., ส.)

การิยะ หมายถึง น. หน้าที่, กิจ, ธุระ, งาน (ป.)

สิตทิบัตร์ (สิตทิบัต) น. หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์หรือการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์ตามที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยสิตทิบัตร์

สิตทิ หมายถึง น. อำนาจอันชอบธรรม (ป., ส.)

บัตร์ หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้ เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูป
สี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

สิตโรตม (สิตโรตม) น. หัว, เบื้องสูงสุดของหัว

สิตระ หมายถึง น. หัว, ยอด, ที่สุด (ป.)

อุดม หมายถึง ว. สูงสุด, ยิ่ง, เลิศ, มากมาย, บริบูรณ์ (ป., ส.)

สิโรตม์ (สิโรต) น. หัว, เบื้องสูงสุดของหัว

สิระ หมายถึง น. หัว, ยอด, ที่สุด (ป.)

อุตตมะ หมายถึง ว. สูงสุด, ยิ่ง, เลิศ, มากมาย, บริบูรณ์ (ป., ส.)

สิवालัย (สิวาไล) น. ศิวาลัย, ที่ประทับของพระศิวะ

สิวะ หมายถึง น. พระศิวะ, พระอิศวร (ป., ส.)

อาลัย หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

สิตลรัศมี (สิตละระวัดสะหมี) ว. มีรัศมีเย็น หมายถึง พระจันทร์

สิตล หมายถึง ว. เย็น, หนาว (ป.)

รัศมี หมายถึง น. แสงสว่างที่พวยพุ่งออกจากจุดกลาง, แสงสว่าง (ส.)

สิตลหฤทัย (สิตละหะหรีไท) ว. มีใจเยือกเย็น

สิตล หมายถึง ว. เย็น, หนาว (ป.)

หฤทัย หมายถึง น. หัวใจ, ใจ (ส.)

สิตโลกก (สิตะโลกก) น. น้ำเย็น

สิตล หมายถึง ว. เย็น, หนาว (ป.)

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

สิตโตทก (สิตโตทก) น. น้ำเย็น

สิต หมายถึง ว. เย็น, หนาว (ป.)

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

สินหาท (สินะหาท) น. สิงหนาท, พระราชดำรัสอันเป็นที่น่าเกรงขามของคนทั้งปวง เหมือนเสียงของราชสีห์เป็นที่น่าเกรงขามของสัตว์ทั้งปวง, เสียงตวาดของนักรบ เพื่อให้เป็นที่น่าเกรงขามของข้าศึก

สีห์ หมายถึง น. ราชสีห์ (ป.)

หาท หมายถึง น. เสียงร้อง (ป., ส.)

สีหบัญชร (สีหะบันชอน) น. หน้าต่างที่พระเจ้าแผ่นดินเสด็จออกมารับแขกเมือง เป็นต้น

สีห์ หมายถึง น. ราชสีห์ (ป.)

บัญชร หมายถึง น. หน้าต่าง (ป., ส.)

สีหราช (สีหะราด) น. พญาราชสีห์

สีห์ หมายถึง น. ราชสีห์ (ป.)

ราช หมายถึง น. พญา (ป., ส.)

สีหไสยา (สีหะไสยา) น. ทำนอนอย่างราชสีห์ คือ นอนตะแคงขวา แขนซ้ายพาดไปตามลำตัว
เท้าซ้ายซ้อนบนเท้าขวา มือขวารองรับศีรษะด้านขวา

สีห์ หมายถึง น. ราชสีห์ (ป.)

ไสยา หมายถึง น. การนอน, ที่นอน (ป.)

สีหไสยาสน์ (สีหะไสยาต) น. ทำนอนอย่างราชสีห์ คือ นอนตะแคงขวา แขนซ้ายพาดไปตาม
ลำตัว เท้าซ้ายซ้อนบนเท้าขวา มือขวารองรับศีรษะด้านขวา

สีห์ หมายถึง น. ราชสีห์ (ป.)

ไสยาสน์ หมายถึง ก. นอน (ป.)

สุขนาฏกรรม (สุกษะนาตตะกัม) น. วรรณกรรมโดยเฉพาะประเภทละครที่ลงท้ายด้วยความสุข
หรือสมหวัง

สุข หมายถึง น. ความสบายกายสบายใจ (ป., ส.)

นาฏกรรม หมายถึง น. การละครหรือการพ่อนรำ (ส.)

สุขภัณฑ์ (สุกษะพัน) น. เครื่องอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับห้องน้ำ

สุข หมายถึง น. ความสบายกายสบายใจ (ป., ส.)

ภัณฑ์ หมายถึง น. สิ่งของ, เครื่องใช้ (ป.)

สุขภาพ (สุกษะพาบ) น. ภาวะที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

สุข หมายถึง น. ความสบายกายสบายใจ (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

สุขลักษณะ (สุกษะลักษะหนะ) น. ลักษณะที่ถูกต้องตามหลักปฏิบัติ เพื่อความปราศจากโรคภัย
ไข้เจ็บ

สุข หมายถึง น. ความสบายกายสบายใจ (ป., ส.)

ลักษณะ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

สุขวิทยา (สุกษะวิตตะยา) น. วิชาวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับสุขศึกษา

สุข หมายถึง น. ความสบายกายสบายใจ (ป., ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

สุขศึกษา (สุกษะศีกสา) น. การศึกษาที่ว่าด้วยกระบวนการที่เกี่ยวกับสุขภาพ

สุข หมายถึง น. ความสบายกายสบายใจ (ป., ส.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฟังฝน และอบรม (ส.)

สุขารมณ์ (สุขารม) น. อารมณ์ที่มีสุข

สุข หมายถึง น. ความสบายกายสบายใจ (ป., ส.)

อารมณ์ หมายถึง น. สิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตโดยผ่านทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ (ป.)

สุขุมาลชาติ (สุขุমানละชาติ) ว. มีตระกูลผู้ดี, มีตระกูลสูง, โดยปริยายหมายความว่า มีลักษณะอย่างผู้ดี

สุขุมาล หมายถึง ว. ผู้ดี, ตระกูลสูง (ป.)

ชาติ หมายถึง น. เหล่ากอ, เทือกเขา, เผ่าพันธุ์ (ป., ส.)

สุคต (สุคต) น. ผู้ไปได้แล้ว

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติมข้างหน้าคำ (ป., ส.)

คต หมายถึง ก. ถึงแล้ว, ไปแล้ว (ป.)

สุคติ (สุคะติ) น. ภูมิที่เชื่อว่าไปแล้วมีความสุขความสบาย, สวรรค์

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติมข้างหน้าคำ (ป., ส.)

คติ หมายถึง น. การไป, ความเป็นไป (ป.)

สุคนธ์ (สุคน) น. กลิ่นหอม

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติมข้างหน้าคำ (ป., ส.)

คนธ์ หมายถึง น. กลิ่น, กลิ่นหอม (ป., ส.)

สุคนธชาติ (สุคนทะชาติ) น. ความหอม, กลิ่นหอม

สุคนธ์ หมายถึง น. กลิ่นหอม (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึงพวกหรือหมู่ (ป., ส.)

สุคนธรส (สุคนทะรส) น. กลิ่นหอม, ของหอม, เครื่องหอม

สุคนธ์ หมายถึง น. กลิ่นหอม (ป., ส.)

รส หมายถึง น. ความรู้สึกที่เกิดจากประสาทสัมผัส, ความดูดดื่ม (ป., ส.)

สุคันธ์ (สุคัน) น. กลิ่นหอม

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

คันธะ หมายถึง น. กลิ่น, กลิ่นหอม (ป., ส.)

สุคันธรส (สุคันธะรด) น. กลิ่นหอม, ของหอม, เครื่องหอม

สุคันธ์ หมายถึง น. กลิ่นหอม (ป., ส.)

รส หมายถึง น. ความรู้สึกที่เกิดจากประสาทสัมผัส, ความดูดดื่ม (ป., ส.)

สุกการ (สุกกากร) น. สุกการ, คำอาการที่เรียกเก็บจากสินค้าขาเข้าและขาออก

สุกคะ หมายถึง ว. เนื่องด้วยการเก็บอากรจากสินค้าขาเข้าและขาออก (ป.)

อากร หมายถึง น. ค่าธรรมเนียมที่รัฐบาลเรียกเก็บจากสิ่งที่เกิดจากธรรมชาติ หรือสิ่งที่
ทำขึ้นเป็นการค้า (ป., ส.)

สุจริต (สุตจะหฺรฺติ) น. ความประพฤติชอบ

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

จริต หมายถึง น. ความประพฤติ, กิริยาหรืออาการ (ป.)

สุจิต (สุจิต) ว. สัมผัสด้วยดี

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

จิต หมายถึง น. สัมผัสแล้ว, ก่อแล้ว (ป.)

สุจิตร (สุจิต) ว. หลายสี, หลายชั้นหลายเชิง

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

จิตร หมายถึง น. การวาดเขียน, การระบายสี, ลวดลาย (ป., ส.)

สุชน (สุชน) น. คนดี, คนประพฤติดี

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

สูญญาภาศ (สูญญาภาต) น. ที่ที่ไม่มีอากาศ

สูญญ หมายถึง ว. ว่างเปล่า (ป.)

อากาศ หมายถึง น. แก๊สผสมที่ประกอบด้วยไนโตรเจน และออกซิเจนเป็นส่วนใหญ่ ใช้หายใจหรือช่วยในการเผาไหม้ เป็นต้น (ส.)

สูญนิยม (สูญยะนิยม) น. ลัทธิที่ถือว่าคนและสัตว์เกิดหนเดียวตายแล้วสูญ บุญบาป พระเป็นเจ้า นรก สวรรค์ไม่มี

สูญ หมายถึง ว. ว่างเปล่า (ป.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

สุดกวี (สุดกะวี) น. กวีผู้มีความสามารถในการแต่งร้อยกรองตามที่ได้ยินมา

สุด หมายถึง ก. ได้ยิน, ได้ฟังแล้ว (ป.)

กวี หมายถึง น. ผู้มีความเชี่ยวชาญในศิลปะการประพันธ์บทกลอน (ป.)

สุดตนิบาต (สุดตะนิบาต) น. คัมภีร์ที่รวบรวมพระสูตรเบ็ดเตล็ดต่างๆ ไว้ด้วยกัน

สุดตะ หมายถึง น. ชื่อคัมภีร์ในพระพุทธศาสนาส่วน 1 ใน 9 ส่วน (ป.)

นิบาต หมายถึง น. ชื่อคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา คัมภีร์หนึ่ง (ป.)

สุดตันตปิฎก (สุดตันตะปิตก) น. ชื่อปิฎก 1 ในพระไตรปิฎก

สุดตันตะ หมายถึง น. ชื่อปิฎก 1 ในพระไตรปิฎก (ป.)

ปิฎก หมายถึง น. หมวดแห่งคำสอนในพระพุทธศาสนา (ป., ส.)

สุทธาวาส (สุทธาวาด) น. ชื่อพรหมโลก ซึ่งเป็นที่ที่พระอนาคามีไปเกิด

สุทธ หมายถึง ว. หมดจด, สะอาด (ป.)

าวาส หมายถึง น. ที่อยู่, เรือน (ป., ส.)

สุธาโภชน์ (สุธาโพต) น. ของกินอันเป็นทิพย์

สุธา หมายถึง น. น้ำอมฤต, อาหารทิพย์ (ป., ส.)

โภชน์ หมายถึง น. อาหาร (ป., ส.)

สุธาการ (สุธากาน) น. ช่างอิฐช่างปูน

สุธา หมายถึง น. ปูนขาว (ป., ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

สุนทรพจน์ (สุนทอนระพด) น. คำพูดที่ประธานหรือ บุคคลสำคัญ เป็นต้น กล่าวใน

พิธีการหรือในโอกาสสำคัญต่าง ๆ

สุนทร หมายถึง ว. งาม, ดี, ไพเราะ (ป., ส.)

พจน์ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

สุบติ (สุบอดี) น. ผู้ที่ดี, เจ้านายที่ดี

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

บติ หมายถึง น. นาย, เจ้าของ, เจ้า, ผู้ครอง, ผู้บังคับบัญชา, ผู้ (ป., ส.)

สุปรีดี (สุปรี) น. ความยินดียิ่ง

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

ปรีดี หมายถึง น. ความอิมใจ, ความปลื้มใจ, ความยินดี (ส.)

สุปรีย์ (สุปรี) ว. เป็นที่รักยิ่ง

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

ปรีย์ หมายถึง ว. เป็นที่รัก, เป็นที่ยินดีหรือชอบ (ส.)

สุปาณี (สุพานี) ว. ฝีมือเก่ง, คล่องแคล่ว

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

ปาณี หมายถึง น. มือ, ฝ่ามือ (ป., ส.)

สุเมธ (สุเมต) น. คนมีปัญญาดี, นักปราชญ์

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

เมธ หมายถึง น. ปัญญา, ความรู้, ความฉลาดรอบครอบ (ป., ส.)

สุรคต (สุระคต) ก. ตาย (ใช้แก่พระเจ้าแผ่นดินบางประเทศ)

สุร หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

คต หมายถึง ก. ถึงแล้ว, ไปแล้ว (ป.)

สุรงค์ (สุรง) ว. มีสี่ดี, มีสี่งาม, งามจุดขาด, งามเรื่องรอง

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

รงค์ หมายถึง น. สี่, น้ำย่อย (ป., ส.)

สุรภาพ (สุระพาบ) น. อำนาจแห่งเทวดา

สุร หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

สุรโลก (สุระโลก) น. สวรรค์

สุร หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

โลก หมายถึง น. ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล (ป., ส.)

สุรสีหนาท (สุระสีหะนาด) น. พระดำรัสอันเป็นที่น่าเกรงขามของคนทั้งปวง เหมือนเสียงของ
ราชสีห์ เป็นที่น่าเกรงขามของสัตว์ทั้งปวง, เสียงทวาดของนักรบเพื่อให้เป็นที่น่า
เกรงขามของข้าศึก

สุร หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

สีหนาท หมายถึง น. สิงหนาท, พระราชดำรัสอันเป็นที่น่าเกรงขามของคนทั้งปวง
เหมือนเสียงของราชสีห์เป็นที่น่าเกรงขามของสัตว์ทั้งปวง, เสียงทวาดของนักรบ
เพื่อให้เป็นที่น่าเกรงขามของข้าศึก (ป.)

สุรังค์ (สุรัง) ว. มีสี่ดี, มีสี่งาม, งามจุดขาด, งามเรื่องรอง

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

รังค์ หมายถึง น. รงค์, สี่, น้ำย่อย (ป., ส.)

สุรติ (สุรัต) น. ความปลาบปลื้มหรือความยินดียิ่ง

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม
ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

รติ หมายถึง น. ความยินดี, ความชอบใจ (ป., ส.)

สุรางคณา (สุรางคะนา) น. นางสวรรค์

สุร หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

อังคณา หมายถึง น. นาง, ผู้หญิง (ป., ส.)

สุราบาน (สุราบาน) น. น้ำเหล้า

สุรา หมายถึง น. เหล้า, น้ำเมาที่ได้จากการกลั่น (ป., ส.)

บาน หมายถึง น. น้ำสำหรับดื่ม, เครื่องดื่ม (ป., ส.)

สุรารักษ์ (สุรารัก) น. เทวดาผู้คุ้มครอง

สุร หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

อารักษ์ หมายถึง น. การป้องกัน, ความคุ้มครอง, ความดูแล (ส.)

สุราลัย (สุราไล) น. ที่อยู่ของเทวดา, สวรรค์

สุร หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

าลัย หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

สุริยการ (สุริยะทาน) น. แสงพระอาทิตย์

สุริยะ หมายถึง น. พระอาทิตย์, ดวงตะวัน (ป.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

สุริยกาล (สุริยะทาน) น. เวลากลางวัน

สุริยะ หมายถึง น. พระอาทิตย์, ดวงตะวัน (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, ครั้ง, คราว, หน (ป., ส.)

สุริยคติ (สุริยะคตติ) น. วิธีนับวันเดือนแบบสากล โดยถือกำหนดตำแหน่งดวงอาทิตย์เป็นหลัก

สุริยะ หมายถึง น. พระอาทิตย์, ดวงตะวัน (ป.)

คติ หมายถึง น. แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง (ป.)

สุริยเคราะห์ (สุริยะเคราะห์) น. สุริยคราส, "การกลืนดวงอาทิตย์"

สุริยะ หมายถึง น. พระอาทิตย์, ดวงตะวัน (ป.)

เคราะห์ หมายถึง น. สิ่งที่น่าผลมาให้โดยไม่ได้คาดหมาย, มักนิยมใช้ในทางไม่ดี (ส.)

สุริยวงส์ (สุริยะวง) น. วงส์แห่งกษัตริย์เนื่องมาจากพระอาทิตย์

สุริยะ หมายถึง น. พระอาทิตย์, ดวงตะวัน (ป.)

วงส์ หมายถึง น. เข็มสาย, เหล่ากอ, ตระกูล (ส.)

สุริยุปราคา (สุริยุปะราคา) น. ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และโลกโคจรมา

อยู่ในแนวเดียวกัน ดวงจันทร์จึงบังแสงอาทิตย์ที่ส่องมายังโลก เป็นเหตุให้เห็น

ดวงอาทิตย์มีดบางส่วนหรือทั้งหมด

สุริยะ หมายถึง น. พระอาทิตย์, ดวงตะวัน (ป.)

อุปราคา หมายถึง น. การทำให้ดำ, การทำให้มีมลทิน (ป., ส.)

สุเรนทร์ (สุเรน) น. พระอินทร์

สุร หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ชื่อเทวราชผู้เป็นใหญ่ในสวรรค์ซึ่งดาวดึงส์ และชั้นจาตุมหาราช (ส.)

สุวรรณภูมิ (สุวรรณะพุม) น. ดินแดนแหลมทองซึ่งเชื่อกันว่ามีอาณาบริเวณครอบคลุมพม่า ไทย

ลาว เขมร เวียดนาม มาเลเซีย และสิงคโปร์

สุวรรณ หมายถึง น. ทอง (ส.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

สุวินัย (สุวิไน) ว. สอนง่าย, ว่าง่าย, ดัดง่าย

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม

ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

วินัย หมายถึง น. ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ, ข้อปฏิบัติ (ป., ส.)

สุวิมล (สุวิมน) ว. กระจ่างหรือบริสุทธิ์แท้

สุ หมายถึง คำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี งาม ง่าย สำหรับเติม

ข้างหน้าคำ (ป., ส.)

วิมล หมายถึง ว. ปราศจากมลทิน, ไม่มีตำหนิ, ใส, สะอาด, บริสุทธิ์, กระจ่าง, งาม

(ป., ส.)

สุจิตัตร (สุจิตัด) น. ใบแจ้งกำหนดต่างๆ ในการประชุมการแสดงมหรสพ เป็นต้น

สุจิ หมายถึง น. รายการ (ป., ส.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารสิทธิของผู้ใช้ เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูป

สี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

สุติกรรม (สุติกำ) น. การทำคลอด

สุติ หมายถึง น. การเกิด, กำเนิด, การคลอดบุตร (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

สุติบัตร (สุติบัด) น. เอกสารที่แสดงถึงสัญชาติ วัน เดือน ปี เวลา สถานที่เกิด และชื่อบิดา

มารดาของบุคคล โดยนายทะเบียนเป็นผู้ออกให้

สุติ หมายถึง น. การเกิด, กำเนิด, การคลอดบุตร (ส.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารสิทธิของผู้ใช้ เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูป

สี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

สูตินรีเวช (สูตินรีเวด) น. วิชาเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ การคลอด และโรคเฉพาะสตรี

สูติ หมายถึง น. การเกิด, กำเนิด, การคลอดบุตร (ส.)

นรี หมายถึง น. นาง (ส.)

เวช หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ป.)

สูติแพทย์ (สูติแพด) น. แพทย์ทำคลอดและรักษาโรคที่เกี่ยวกับการตั้งครรภ์

สูติ หมายถึง น. การเกิด, กำเนิด, การคลอดบุตร (ส.)

แพทย์ หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ส.)

สูติศาสตร์ (สูติสาด) น. วิชาว่าด้วยการปฏิบัติรักษาเรื่องการตั้งครรภ์ การทำคลอด และภาวะ
หลังคลอด

สูติ หมายถึง น. การเกิด, กำเนิด, การคลอดบุตร (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

สูทศาสตร์ (สูทะสาด) น. วิชาทำกับข้าว

สูท หมายถึง น. คนครัว (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

สุปการ (สุปะกาน) น. คนครัว

สุปะ หมายถึง น. ของกินที่เป็นน้ำ, แอง, ของดื่มที่เป็นน้ำ (ป., ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

สุรยพิมพ์ (สุระยะพิม) น. ดวงหรือวงตะวัน, สุริยมณฑล

สุรย หมายถึง น. พระอาทิตย์, ตะวัน (ส.)

พิมพ์ หมายถึง น. รูป, รูปร่าง, แบบ (ป., ส.)

สุรยวาร (สุระยะวาน) น. วันอาทิตย์, อาทิจวารหรือ อาทิตย์วาร ก็ว่า

สุรย หมายถึง น. พระอาทิตย์, ตะวัน (ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่ง ๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

เสกขบุคคล (เสกขะบุคคน) น. ผู้ที่ยังต้องศึกษาอยู่ หมายถึง พระอริยะที่ยังไม่บรรลุนิพพาน
อรหัตผล

เสกขะ หมายถึง น. ผู้ที่ยังต้องศึกษาอยู่, พระอริยบุคคลผู้ยังไม่บรรลุนิพพาน (ป.)

บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)

เสถียรภาพ (สะเดียนระพาบ) น. ความมั่นคง, ความคงตัว, ความไม่เปลี่ยนแปลง

เสถียร หมายถึง ว. มั่นคง, แข็งแรง, คงตัว (ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

เสนาธิการ (เสนาธิการ) น. ตำแหน่งนายทหารผู้ทำหน้าที่หาและให้ข่าวสารประมาณการ ให้

ข้อเสนอแนะทำแผนและคำสั่ง กำกับดูแลทางฝ่ายอำนวยการ และติดต่อประสานงานระหว่างผู้บังคับบัญชากับหน่วยทหาร แต่ไม่มีหน้าที่สั่งการบังคับบัญชาหน่วยทหาร

เสนา หมายถึง น. ไพร์พล (ป., ส.)

อธิการ หมายถึง น. อำนาจ, การปกครอง, การบังคับบัญชา (ป., ส.)

เสนาพยุห์ (เสนาพะยุ) น. กระบวนทัพ

เสนา หมายถึง น. ไพร์พล (ป., ส.)

พยุหะ หมายถึง น. กระบวน, หมู่, กองทัพ (ป.)

เสนาพยุห์ (เสนาพะยุ) น. กระบวนทัพ

เสนา หมายถึง น. ไพร์พล (ป., ส.)

พยุหะ หมายถึง น. กระบวน, หมู่, กองทัพ (ป.)

เสนางค์ (เสนาง) น. ส่วนแห่งกองทัพโบราณมี 4 ส่วน คือ พลช้าง พลม้า พลรถ และพลเดินเท้า

เสนา หมายถึง น. ไพร์พล (ป., ส.)

งค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

เสนางคนิกร (เสนางคะนิคอน) น. ส่วนแห่งกองทัพโบราณ มี 4 ส่วน คือ พลช้าง พลม้า

พลรถและพลเดินเท้า

เสนางค์ หมายถึง น. ส่วนแห่งกองทัพโบราณมี 4 ส่วน คือ พลช้าง พลม้า พลรถ และพลเดินเท้า (ป.)

นิกร หมายถึง น. หมู่, พวก (ป.)

เสนาสนะ (เสนาสนะ) น. ที่นอนและที่นั่ง, ที่อยู่

เสน หมายถึง น. ที่นอน (ป.)

อาสนะ หมายถึง น. ที่นั่ง, เครื่องปูรองนั่ง (ป., ส.)

เสรีธรรม (เสรีท่า) น. หลักเสรีภาพ, ความสามารถที่จะกระทำการใดๆ ได้ตามที่ตนปรารถนา
โดยไม่มีอุปสรรคขัดขวาง

เสรี หมายถึง ว. ที่ทำได้โดยอิสระ, มีสิทธิที่จะทำอะไรก็ได้โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
(ป.)

ธรรม หมายถึง น. ความยุติธรรม, ความถูกต้อง (ส.)

เสรีนิยม (เสรีนิยม) น. ลัทธิเศรษฐกิจสังคมที่ต้องการให้รัฐเข้าไปยุ่งเกี่ยวควบคุมการดำเนินการ
ทางเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตของเอกชนน้อยที่สุด

เสรี หมายถึง ว. ที่ทำได้โดยอิสระ, มีสิทธิที่จะทำอะไรก็ได้โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
(ป.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

เสรีภาพ (เสรีภาพ) น. ความสามารถที่จะกระทำการใดๆ ได้ตามที่ตนปรารถนาโดยไม่มีอุปสรรค
ขัดขวาง

เสรี หมายถึง ว. ที่ทำได้โดยอิสระ, มีสิทธิที่จะทำอะไรก็ได้โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
(ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

เสวกามาตย์ (เสวกามาต) น. เสวก และ อำมาตย์

เสวก หมายถึง น. ข้าราชการในราชสำนัก (ป.)

อมาตย์ หมายถึง น. อำมาตย์, ข้าราชการ, ข้าราชการ, ที่ปรึกษา (ส.)

เสวคนธ์ (เสวอะคน) น. ของหอม, เครื่องหอม, กลิ่นหอม

เสว หมายถึง ว. ดี, งาม (ป., ส.)

คนธ์ หมายถึง น. กลิ่น, กลิ่นหอม (ป., ส.)

เสวคันธ์ (เสวอะคันธ์) น. ของหอม, เครื่องหอม, กลิ่นหอม

เสว หมายถึง ว. ดี, งาม (ป., ส.)

คันธ์ หมายถึง น. กลิ่น, กลิ่นหอม (ป., ส.)

เสวภาพ (เสวอะภาพ) ว. สุภาพ, เรียบร้อย, อ่อนโยน, ประพฤติดี

เสว หมายถึง ว. ดี, งาม (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

แสนยากร (แสนยากอน) น. หมู่ทหาร, กองทัพ

แสนย์ หมายถึง น. คนในกองทัพ, ทหาร (ส.)

อากร หมายถึง น. หมู่, กอง (ป., ส.)

แสนยานุภาพ (แสนยานุพาบ) น. อำนาจทางทหาร

แสนย์ หมายถึง คนในกองทัพ, ทหาร (ส.)

อานุภาพ หมายถึง น. อำนาจ, ฤทธิ์เดช, ความยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

ไสตทัศนวัสดุ (ไสตตะทัดสะนะวัตสะดู) น. งานอันประกอบด้วยลำดับภาพโดยบันทึกลงในวัสดุไม่ว่าจะมีลักษณะอย่างไรอันสามารถที่จะนำมาเล่าซ้ำได้อีก โดยใช้เครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการใช้วัสดุนั้น และหมายความรวมถึงเสียงประกอบงานนั้นด้วยถ้ามี

ไสต หมายถึง น. หู (ป.)

ทัศน หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

วัสดุ หมายถึง น. วัตถุที่นำมาใช้ (ส.)

ไสตทัศนอุปกรณ์ (ไสตตะทัดสะนะอุปะกอน) น. อุปกรณ์การสอนสำหรับฟังและดู

ไสต หมายถึง น. หู (ป.)

ทัศน หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

อุปกรณ์ หมายถึง น. เครื่องมือ, เครื่องใช้, เครื่องช่วย, เครื่องประกอบ (ป., ส.)

ไสตตินทรีย์ (ไสตตินชี) น. หูซึ่งเป็นใหญ่ในการฟังเสียง

ไสต หมายถึง น. หู (ป.)

อินทรีย์ หมายถึง น. ร่างกายและจิตใจ (ป., ส.)

ไสมวาร (ไสมมะวาน) น. วันจันทร์, จันทรवार

ไสม หมายถึง น. พระจันทร์ (ป., ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

ไสยาสน์ (ไสยาด) ก. นอน, เรียกพระพุทธรูปในท่านอนว่า พระไสยาสน์

ไสยา หมายถึง น. การนอน, ที่นอน (ป.)

อาสน์ หมายถึง น. ที่นั่ง, เครื่องปูรองนั่ง (ป., ส.)

ห

- หงสคติ** (หงสะคะติ) น. ทำเดินอย่างหงส์ คือ มีลักษณะงดงามอ่อนช้อยและเป็นสง่า
หงส์ หมายถึง น. นกในนิยาย ถือว่าเป็นนกในตระกูลสูง มีเสียงไพเราะ เป็นพาหนะ
 ของพระพรหม (ป., ส.)
คติ หมายถึง น. การไป (ป.)
- หงสบาท** (หงสะบาด) ว. มีสีคล้ายเท้าหงส์ คือ สีแดงปนเหลือง, สีแดงเรื่อ หรือ สีเสด
หงส์ หมายถึง น. นกในนิยาย ถือว่าเป็นนกในตระกูลสูง มีเสียงไพเราะ เป็นพาหนะ
 ของพระพรหม (ป., ส.)
บาท หมายถึง น. ตีน (ป., ส.)
- หงสรถ** (หงสะรด) น. พระผู้มีหงส์เป็นพาหนะ คือ พระพรหม
หงส์ หมายถึง น. นกในนิยาย ถือว่าเป็นนกในตระกูลสูง มีเสียงไพเราะ เป็นพาหนะ
 ของพระพรหม (ป., ส.)
รถ หมายถึง น. ยานที่มีล้อสำหรับเคลื่อนไป (ป.)
- หงสราช** (หงสะราด) น. พญาหงส์
หงส์ หมายถึง น. นกในนิยาย ถือว่าเป็นนกในตระกูลสูง มีเสียงไพเราะ เป็นพาหนะ
 ของพระพรหม (ป., ส.)
ราช หมายถึง น. พญา (ป., ส.)
- หงสลีลา** (หงสะลีลา) น. ทำเดินอย่างหงส์
หงส์ หมายถึง น. นกในนิยาย ถือว่าเป็นนกในตระกูลสูง มีเสียงไพเราะ เป็นพาหนะ
 ของพระพรหม (ป., ส.)
ลีลา หมายถึง น. ท่าทาง, ท่าทางอันงดงาม, การเยื้องกราย (ป., ส.)
- หโยดม** (หะโยดม) น. ม้าอย่างดี
หย หมายถึง น. ม้า (ป., ส.)
อุตดม หมายถึง ว. สูงสุด, ยิ่ง, เลิศ, มากมาย, บริบูรณ์ (ป., ส.)
- หรัศวมูรติ** (หะรัตสะวะมูระตี) ว. มีร่างเล็ก, เตี้ย
หรัศว หมายถึง ว. สั้น, เล็ก, น้อย, ต่ำ, เตี้ย (ส.)
มูรติ หมายถึง น. ร่างกาย, รูป (ส.)

หรัศวางค์ (หะรัตสะวาง) น. คนเตี้ย

หรัศว หมายถึง ว. สั้น, เล็ก, น้อย, ต่ำ, เตี้ย (ส.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ, ตัว (ป., ส.)

หริคันธ์ (หะริคัน) น. จันทรแดง

หริ หมายถึง ว. สีขมึน, สีเหลืองอมแดง, สีเขียว (ป., ส.)

คันธ์ หมายถึง น. กลิ่น, กลิ่นหอม (ป., ส.)

หริจันท์ (หะริจัน) น. จันทรแดง

หริ หมายถึง ว. สีขมึน, สีเหลืองอมแดง, สีเขียว (ป., ส.)

จันท์ หมายถึง น. ชื่อพรรณไม้บางชนิดที่มีเนื้อไม้ ดอก หรือผล หอม ใช้ทำยาและ
ปรุงเครื่องหอม (ป., ส.)

หริรักษ์ (หะริรัก) น. พระนารายณ์

หริ หมายถึง น. ชื่อพระนารายณ์ (ป., ส.)

รักษ์ หมายถึง ก. ระวัง, ดูแล, ป้องกัน, สงวน (ส.)

หริวงค์ (หะริวง) น. วงศ์หรือชื่อพระนารายณ์ คือ พระรามเป็นต้น

หริ หมายถึง น. ชื่อพระนารายณ์ (ป., ส.)

วงค์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เหล่ากอ, ตระกูล (ส.)

หฤทัยกัมป์ (หะวีไทยะกำ) น. อាកารเดินแห่งใจ

หฤทัย หมายถึง น. หัวใจ, ใจ (ส.)

กัมป์ หมายถึง น. การหวนไหว, แผ่นดินไหว (ป., ส.)

หฤทัยพันธ์ (หะวีไทยะพัน) ว. ผูกใจ, ขวนใจ, จับใจ

หฤทัย หมายถึง น. หัวใจ, ใจ (ส.)

พันธ์ หมายถึง น. การผูก, การมัด, การจำขัง (ป., ส.)

หัตถกรรม (หัตถะกำ) น. งานช่างที่ทำด้วยมือ โดยถือประโยชน์ให้สอยเป็นหลัก

หัตถ์ หมายถึง น. มือ (ป.)

กรรม หมายถึง น. การงาน, กิจ (ส.)

หัตถการ (หัตถะกาน) น. การทำด้วยฝีมือ, การช่าง

หัตถ์ หมายถึง น. มือ (ป.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายสมาสคำบาลีและสันสกฤต หมายถึง งาน, สิ่งหรือเรื่อง
ที่ทำ (ป., ส.)

หัตถกิจ (หัตถะกิด) หมายถึง น. การทำด้วยฝีมือ, การช่าง

หัตถ์ หมายถึง น. มือ (ป.)

กิจ หมายถึง น. ธุระ, งาน (ป.)

หัตถพันธ์ (หัตถะพันธ์) น. สร้อยมือ

หัตถ์ หมายถึง น. มือ (ป.)

พันธ์ หมายถึง ก. ผูก, มัด, ตีรัง (ป., ส.)

หัตถศาสตร์ (หัตถะสาด) น. วิชาเกี่ยวกับการทำนายจากเส้นลายมือ

หัตถ์ หมายถึง น. มือ (ป.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

หัตถศิลป์ (หัตถะลิน) น. ศิลปะในการผลิตสิ่งต่างๆ ด้วยมือ โดยถือความงามเป็นหลัก

หัตถ์ หมายถึง น. มือ (ป.)

ศิลป์ หมายถึง น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร (ส.)

หัตถศึกษา (หัตถะสิกสา) น. การศึกษาที่เน้นในเรื่องการประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยมือ

หัตถ์ หมายถึง น. มือ (ป.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม (ส.)

หัตถอาจารย์ (หัตถะจານ) น. ผู้ฝึกช่าง, หมอช่าง, ความรู้ช่าง

หัตถ์ หมายถึง น. วงช่าง (ป.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

หัตถานิก (หัตถะนิก) น. กองทัพช่าง, เหล่าทหารช่าง

หัตถ์ หมายถึง น. วงช่าง (ป.)

อนิก หมายถึง น. กองทัพ (ป., ส.)

หัตถาภรณ์ (หัตถะพอน) น. สร้อยมือ

หัตถ์ หมายถึง น. มือ (ป.)

าภรณ์ หมายถึง น. เครื่องประดับ (ป., ส.)

หัตถาลังการ (หัตถะลังกาน) น. สร้อยมือ

หัตถ์ หมายถึง น. มือ (ป.)

อลังการ หมายถึง น. เครื่องตกแต่ง, เครื่องประดับ (ป., ส.)

หัตถดนตรี (หัตถสะคนตรี) น. วงดนตรีสากลซึ่งบรรเลงในงานรื่นเริง

หัตถ หมายถึง น. การรื่นเริง (ป.)

ดนตรี หมายถึง น. เสียงที่ประกอบกันเป็นทำนอง, เครื่องบรรเลง ซึ่งมีเสียงดังทำให้รู้สึก

เพลิดเพลิน หรือเกิดอารมณ์รัก โศก หรือรื่นเริง (ส.)

หัตถนาฏกรรม (หัตถสะนาตตะกำ) น. ละครหรือเรื่องราวที่ตลกขบขัน

หัตถ หมายถึง น. การหัวเราะ (ป.)

นาฏกรรม หมายถึง น. การละครหรือการฟ้อนรำ (ส.)

หัตถศิลป์ (หัตถสะดีลิ่ง) น. นักในวรรณคดีมีจะงอยปากยาวคล้ายวงช้าง

หัตถ์ หมายถึง น. ช้าง (ส.)

ศิลป์ หมายถึง น. เครื่องหมายทางเพศ (ป., ส.)

หิตกร (หิตตะกอน) น. ผู้ทำการเกื้อหนุน

หิต หมายถึง น. ความเกื้อหนุน, ประโยชน์ (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

หิตประโยชน์ (หิตตะปะหุยุด) น. ประโยชน์เกื้อกูล

หิต หมายถึง น. ความเกื้อหนุน, ประโยชน์ (ป., ส.)

ประโยชน์ หมายถึง น. สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ,

สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ (ส.)

หิตพจน์ (หิตตะพุด) น. คำที่เป็นประโยชน์เกื้อกูล

หิต หมายถึง น. ความเกื้อหนุน, ประโยชน์ (ป., ส.)

พจน์ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

หิตวจนะ (หิตตะวะจะนะ) น. คำที่เป็นประโยชน์เกื้อกูล

หิต หมายถึง น. ความเกื้อหนุน, ประโยชน์ (ป., ส.)

วจนะ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

หิตานุหิตประโยชน์ (หิตานุหิตะประโหฺยต) น. ประโยชน์เกื้อกูลน้อยใหญ่

หิต หมายถึง น. ความเกื้อหนุน, ประโยชน์ (ป., ส.)

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, ภายหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

หิต หมายถึง น. ความเกื้อหนุน, ประโยชน์ (ป., ส.)

ประโยชน์ หมายถึง น. สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ, สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ (ส.)

หินชาติ (หินนะชาติ) จ. มีกำเนิดต่ำ

หิน หมายถึง จ. เลว, ทรมาน, ต่ำช้า (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง น. กำเนิด (ป., ส.)

หิมवास (หิมมะवाद) น. ที่อยู่อันหนาว คือ ป่าหิมพานต์

หิมะ หมายถึง น. ความหนาว, ความเยือกเย็น, ฤดูหนาว (ป., ส.)

วาสะ หมายถึง น. ที่อยู่, บ้าน (ป., ส.)

หิมเวศ (หิมมะเวศ) น. ที่อยู่อันหนาว คือ ป่าหิมพานต์

หิมะ หมายถึง น. ความหนาว, ความเยือกเย็น, ฤดูหนาว (ป., ส.)

เวศ หมายถึง น. บ้าน, เรือน (ส.)

หิมาลัย น. ชื่อเทือกเขาอยู่ทางทิศเหนือของอินเดียยอดเขามีหิมะปกคลุมตลอดปี

หิม หมายถึง น. ละอองน้ำในอากาศที่แปรสภาพเป็นของแข็งเพราะอุณหภูมิต่ำ ลักษณะฟูเป็นปุยลอยลงมาจากท้องฟ้า (ป., ส.)

าลัย หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

หิรัญบัฏ (หิรัญยะบัฏ) น. แผ่นเงินที่จารึกราชทินนามสำหรับพระราชทานแก่พระสงฆ์และขุนนางผู้ใหญ่

หิรัญ หมายถึง น. เงิน, (ป.)

บัฏ หมายถึง น. ผืนฟ้า, แผ่น (ป., ส.)

หิรัญยกการ (หิรัญยะกาน) น. ช่างทอง

หิรัญย์ หมายถึง น. ทองคำ, เงิน (ส.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

หิรัญยเกศ (หิรัญยะเกศ) ว. มีผมสีทอง

หิรัญย์ หมายถึง น. ทองคำ, เงิน (ส.)

เกศ หมายถึง น. ผม, เกศา (ส.)

หิรัญยรัศมี (หิรัญยะรัตสะหุมิ) ว. มีสีผ่องดั่งเงินอย่างสีข้างเผือก

หิรัญย์ หมายถึง น. ทองคำ, เงิน (ส.)

รัศมี หมายถึง น. แสงสว่างที่พวยพุ่งออกจากจุดกลาง, แสงสว่าง (ส.)

หิริโอดตัมปะ (หิหุริโอดตัมปะ) น. ความละอายบาป และความเกรงกลัวบาป, ความละอายใจ

หิริ หมายถึง น. ความละอายใจ, ความละอายบาป (ป.)

โอดตัมปะ หมายถึง น. ความเกรงกลัวบาป (ป.)

หุตโกวิท (หุดตะโกวิด) น. ผู้ฉลาดในการบูชา

หุต หมายถึง น. การบูชา, การบูชาไฟ (ป., ส.)

โกวิท หมายถึง ว. ฉลาด, ชำนิชำนาญ, รอบรู้ในการอันใดอันหนึ่ง (ป., ส.)

หุตอาจารย์ (หุดาจาน) น. ผู้รู้ในการบูชา

หุต หมายถึง น. การบูชา, การบูชาไฟ (ป., ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

โหมกรรม (โหมะกำ) น. พิธีเช่นสรวง

โหม หมายถึง น. การเช่นแก่เทพดาของพวกพราหมณ์โดยใช้เนยเผาในไฟ (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การงาน, กิจ (ส.)

โหมกฺุณท์ (โหมะกฺุณ) น. พิธีพราหมณ์ เกี่ยวกับการบูชาไฟ

โหม หมายถึง น. การเช่นแก่เทพดาของพวกพราหมณ์โดยใช้เนยเผาในไฟ (ป., ส.)

กฺุณท์ หมายถึง น. ไฟ, หลุมไฟ, หม้อไฟ (ส.)

โหราจารย์ (โหราจาน) ผู้ชำนาญในวิชาโหราศาสตร์

โหร หมายถึง น. ผู้พยากรณ์ โดยอาศัยการโคจรของดวงดาวเป็นหลัก (ป., ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

โหราศาสตร์ (โหราสาด) น. วิชาว่าด้วยการพยากรณ์โดยอาศัยการโคจรของดวงดาวเป็นหลัก

โหร หมายถึง น. ผู้พยากรณ์ โดยอาศัยการโคจรของดวงดาวเป็นหลัก (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

อ

อกตเวทิตา (อะกะตะเวทิตา) น. ความเป็นผู้ไม่ประกาศอุปการคุณที่ท่านทำแก่ตน, ความเป็นผู้
ไม่ตอบแทนอุปการคุณที่ท่านได้ทำแก่ตน

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

กตเวทิตา หมายถึง น. ความเป็นผู้ประกาศคุณท่าน, ความเป็นผู้สนองคุณท่าน (ป.)

อกตเวที (อะกะตะเวที) น. ผู้ไม่ประกาศคุณท่าน, ผู้ไม่ตอบแทนอุปการคุณที่ท่านได้ทำแก่ตน

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

กตเวที หมายถึง จ. (ผู้) ประกาศคุณท่าน, (ผู้) สอนคุณท่าน (ป.)

อกตัตถัญญตา (อะกะตันญตา) น. ความเป็นผู้ไม่รู้อุปการคุณที่ท่านทำแก่ตน

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

กัตถัญญตา หมายถึง ความมกัตถัญญ, ความเป็นผู้รู้อุปการคุณที่ท่านทำให้, ความเป็นผู้รู้
คุณท่าน (ป.)

อกัตถัญญ (อะกะตันญ) น. ผู้ไม่รู้อุปการคุณที่ท่านทำแก่ตน

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤตบอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

กัตถัญญ หมายถึง (ผู้)รู้อุปการะที่ท่านทำให้, (ผู้)รู้คุณท่าน (ป.)

อกรณีย์ (อะกะระณี) น. กิจที่ไม่ควรทำ

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤตบอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

กรณีย์ หมายถึง น. กิจ (ป.)

อกัปปิยะ (อะกัปปิยะ) จ. ไม่ควร, ไม่เหมาะ

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤตบอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

กัปปิยะ หมายถึง จ. สมควร (ป.)

อกัปปิยะวัตถุ (อะกัปปิยะวัตถุ) น. สิ่งที่ต้องห้ามไม่ให้บริโภคใช้สอย

อกัปปิยะ หมายถึง ว. ไม่ควร, ไม่เหมาะ (ป.)

วัตถุ หมายถึง น. สิ่งของ (ป.)

อกัปปิยะโฆหาร (อะกัปปิยะโฆหาน) น. ถ้อยคำที่ไม่ควรใช้พูด

อกัปปิยะ หมายถึง ว. ไม่ควร, ไม่เหมาะ (ป.)

โฆหาร หมายถึง น. ชั้นเชิงหรือสำนวนแต่งหนังสือหรือพูด (ป.)

อกุศลกรรม (อะกุศลณะกัม) น. ความชั่วร้าย, โทษ, บาป

อกุศล หมายถึง ว. ชั่ว, ไม่ดี, ไม่เป็นมงคล (ส.)

กรรม หมายถึง น. การกระทำ (ส.)

อกุศลกรรมบถ (อะกุศลณะกัมมะบถ) น. ทางแห่งความชั่ว, ทางบาป

อกุศล หมายถึง ว. ชั่ว, ไม่ดี, ไม่เป็นมงคล (ส.)

กรรมบถ หมายถึง น. ทางแห่งกรรม มี 2 อย่างตามลักษณะ คือ กุศลกรรมบถและอกุศลกรรมบถ (ส.)

อกุศลมูล (อะกุศลณะมุล) น. รากแห่งความชั่ว มี 3 อย่าง คือ โลภะ โทษะ โมหะ

อกุศล หมายถึง ว. ชั่ว, ไม่ดี, ไม่เป็นมงคล (ส.)

มูล หมายถึง น. ราก, รากเหง้า (ป.)

อคติ (อะคะติ) น. ความลำเอียง

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมายปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

คติ หมายถึง น. แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง (ป.)

องครักษ์ (องคะรัก) น. ผู้ทำหน้าที่ให้ความคุ้มครองป้องกัน

องค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ, ตัว (ป., ส.)

รักษ์ หมายถึง ก. ระวัง, ดูแล, ป้องกัน, สงวนไว้ (ส.)

องควิการ (องคะวิกาน) น. ความชำรุดแห่งอวัยวะต่าง ๆ

องค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ, ตัว (ป., ส.)

วิการ หมายถึง ว. พิการ, ที่ผิดแปลกไปจากธรรมชาติ (ป., ส.)

องคมนตรี (องคะมนตรี) น. ผู้มีตำแหน่งหน้าที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์

องค์ หมายถึง น. ตัว (ป., ส.)

มนตรี หมายถึง น. ที่ปรึกษา, ผู้แนะนำ, ที่ปรึกษาราชการ, ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ (ส.)

องคาพยพ (องคาบพะยบ) น. ส่วนน้อยและใหญ่แห่งร่างกาย, อวัยวะน้อยใหญ่

องค์ หมายถึง น. ส่วนของร่างกาย, อวัยวะ, ตัว (ป., ส.)

อพยพ หมายถึง น. อวัยวะ, ส่วนของร่างกาย (ป.)

อจระ (อะจระระ) ว. เคลื่อนไหวไม่ได้, ไปไม่ได้

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤตบอกความหมาย ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

จระ หมายถึง ก. ไป, เทียวไป (ป., ส.)

อจิตติ (อะจิตติ) น. ความขาดสติ, ความมัวเมา

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

จิตติ หมายถึง น. ความคิด, ความตรึงตรอง, สติปัญญา, ความฉลาด (ส.)

อจินตา (อะจินตา) น. การขาดความคิด

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

จินตา หมายถึง น. ความคิด (ป., ส.)

อจระ (อะจระระ) ว. ไม่นาน

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤตบอกความหมาย ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

จระ หมายถึง ว. นาน, ช้า (ป., ส.)

อติศร (อะติสอน) น. ผู้เป็นเจ้าของใหญ่

อติ หมายถึง คำนำหน้าคำที่มาจากบาลีและสันสกฤตให้มีความหมายว่า พิเศษ, ยิ่ง, มาก, เลิศล้ำ (ป., ส.)

อิศร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

อติศวร (อะติสวณ) น. ผู้เป็นเจ้าของใหญ่

อติ หมายถึง คำนำหน้าคำที่มาจากบาลีและสันสกฤตให้มีความหมายว่า พิเศษ, ยิ่ง, มาก, เลิศล้ำ (ป., ส.)

อิศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

อดีตกาล (อะดีตตะกาน) น. เวลาที่ล่วงแล้ว

อดีต หมายถึง น. เวลาที่ล่วงแล้ว (ป., ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

อดีตชาติ (อะดีตตะชาต) น. ชาติก่อน, ภพก่อน

อดีต หมายถึง น. เวลาที่ล่วงแล้ว (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง น. การเกิด (ป., ส.)

อดีตภพ (อะดีตตะหพบ) น. ชาติก่อน, ภพก่อน

อดีต หมายถึง น. เวลาที่ล่วงแล้ว (ป., ส.)

ภพ หมายถึง น. ความเกิด, ความไม่มี, ความเป็น (ป., ส.)

อดีตสมัย (อะดีตตะสะเหม) น. เวลาที่ล่วงแล้ว

อดีต หมายถึง น. เวลาที่ล่วงแล้ว (ป., ส.)

สมัย หมายถึง น. เวลา, คราว (ป., ส.)

อดีตชาติ (อะติชาต) ว. เลิศกว่าเผ่าพงศ์

อติ หมายถึง คำนำหน้าคำที่มาจากบาลีและสันสกฤตให้มี ความหมายว่า พิเศษ, ยิ่ง, มาก, เลิศล้ำ (ป., ส.)

ชาต หมายถึง ว. ซึ่งเกิด, ซึ่งเป็น, ซึ่งปรากฏ, ซึ่งเจริญขึ้น (ป., ส.)

อดีตเทพ (อะติเทบ) น. เทวดาผู้ยิ่งกว่าเทวดาอื่น ๆ

อติ หมายถึง คำนำหน้าคำที่มาจากบาลีและสันสกฤตให้มี ความหมายว่า พิเศษ, ยิ่ง, มาก, เลิศล้ำ (ป., ส.)

เทพ หมายถึง น. เทวดา (ป., ส.)

อดีตมานะ (อะติมานะ) น. ความเย่อหยิ่ง, ความจองหอง

อติ หมายถึง คำนำหน้าคำที่มาจากบาลีและสันสกฤตให้มี ความหมายว่า พิเศษ, ยิ่ง, มาก, เลิศล้ำ (ป., ส.)

มานะ หมายถึง น. ความถือตัว (ป., ส.)

อดีตราช (อะติราต) น. เจ้าแผ่นดินผู้ยิ่งใหญ่, มหาราช

อติ หมายถึง คำนำหน้าคำที่มาจากบาลีและสันสกฤตให้มี ความหมายว่า พิเศษ, ยิ่ง, มาก, เลิศล้ำ (ป., ส.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อติเรกจิวร (อะติเหรกกะจีวอน) น. จีวรของภิกษุที่เขาถวายเพิ่มเข้ามานอกจากผ้าที่อธิษฐานเป็น
ไตรจีวร

อติเรก หมายถึง ว. พิเศษ (ป., ส.)

จีวร หมายถึง น. เครื่องนุ่งห่มของภิกษุสามเณรในพระพุทธศาสนา (ป., ส.)

อถรรพเวท (อะถัปปะเวด) น. ชื่อคัมภีร์ที่ 4 ของพระเวท ส่วนใหญ่ประพันธ์ขึ้นภายหลัง แต่มี
บางบทที่เก่ามากซึ่งนำมาจากฤคเวทก็มี

อาถรรพ์ หมายถึง สิ่งสืบเนื่องจากคัมภีร์อถรรพเวท, การทำพิธีตามตำราไสยศาสตร์
เพื่อให้เกิดสิริมงคลป้องกันภัยอันตราย หรือทำอันตรายผู้อื่น (ส.)

เวท หมายถึง น. ความรู้, ความรู้ทางศาสนา (ป., ส.)

อทินนาทาน (อะทินนาทาน) น. การถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้แก่ตน, การลักทรัพย์

อทินน หมายถึง ว. ซึ่งไม่ได้ให้ (ป.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

อธรรม (อะท่า) ว. ไม่เป็นธรรม, ไม่เที่ยงธรรม, ไม่ยุติธรรม

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. ความยุติธรรม, ความถูกต้อง (ส.)

อธิกมาส (อะทิกะมาด) น. เดือนที่เพิ่มขึ้นในปีจันทรคติ คือ ในปีนั้นมี 13 เดือน มีเดือน 8

สองหน เรียกว่า เดือน 8 สอง 8

อธิก หมายถึง ว. ยิ่ง, เกิน, มาก, เพิ่ม, เลิศ (ป., ส.)

มาส หมายถึง น. เดือน (ป., ส.)

อธิกวาร (อะทิกะวาน) น. วันที่เพิ่มขึ้นในปีจันทรคติ คือ ในปีนั้นเดือน 7 เป็นเดือนเต็ม มี
30 วัน

อธิก หมายถึง ว. ยิ่ง, เกิน, มาก, เพิ่ม, เลิศ (ป., ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่ง ๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

อธิกสุรทิน (อะทิกะสุระทิน) น. วันที่เพิ่มขึ้นในปีสุริยคติ คือ ในปีนั้นวันเพิ่มเข้าในเดือน
กุมภาพันธ์อีก 1 วัน เป็น 29 วัน

อธิก หมายถึง ว. ยิ่ง, เกิน, มาก, เพิ่ม, เลิศ (ป., ส.)

สุร หมายถึง น. พระอาทิตย์ (ป.)

ทิน หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

อิธิราช (อะทิวาด) น. พระเจ้าแผ่นดินผู้ยิ่งใหญ่

อิธิ หมายถึง คำนำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ยิ่ง, ใหญ่ (ป., ส.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อิธิवास (อะทิวาด) น. ที่อยู่, บ้าน

อิธิ หมายถึง คำนำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ยิ่ง, ใหญ่ (ป., ส.)

วาสะ หมายถึง น. ที่อยู่, บ้าน (ป., ส.)

อนธการ (อนทะกาน) น. ความมืด, ความมัว, ความมืดมน

อนธ หมายถึง ว. มืด, มืดมน (ป., ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

อนัตตา (อะนัตตา) ว. ไม่ใช่อัตตา, ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน

อน หมายถึง เป็นคำปฏิเสธ แปลว่า ไม่, ไม่ใช่ ให้ประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤต
ที่ขึ้นต้นด้วยสระ (ป., ส.)

ัตตา หมายถึง น. ตน (ป.)

อนันต์ (อะนัน) ว. ไม่มีสิ้นสุด, มากล้น

อน หมายถึง เป็นคำปฏิเสธ แปลว่า ไม่, ไม่ใช่ ให้ประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤต
ที่ขึ้นต้นด้วยสระ (ป., ส.)

ันต์ หมายถึง น. ปลายทาง, ที่จบ, อวสาน, ที่สุด (ป., ส.)

อนากุล (อะนา गुณ) ว. ไม่อากุล, ไม่คั่งค้าง

อน หมายถึง เป็นคำปฏิเสธ แปลว่า ไม่, ไม่ใช่ ให้ประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤต
ที่ขึ้นต้นด้วยสระ (ป., ส.)

ากุล หมายถึง ว. คั่งค้าง (ป., ส.)

อนาคต (อะนา คต) ว. ยังมาไม่ถึง

อน หมายถึง เป็นคำปฏิเสธ แปลว่า ไม่, ไม่ใช่ ให้ประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤต
ที่ขึ้นต้นด้วยสระ (ป., ส.)

คต หมายถึง ก. ถึงแล้ว, ไปแล้ว (ป.)

อนาคตกาล (อะนา คตตะกาน) น. กาลข้างหน้า, กาลที่ยังมาไม่ถึง

อนาคต หมายถึง ว. ยังมาไม่ถึง (ป., ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

อนาคามีผล (อะนาคามีผล) น. ธรรมที่พระอนาคามีได้บรรลุ

อนาคามี หมายถึง น. ผู้ไม่มาสู่กามธาตุอีก เป็นชื่อพระอารยบุคคลชั้นที่สาม (ป.)

ผล หมายถึง น. สิ่งที่เกิดจากการกระทำ (ป., ส.)

อนาคามีมรรค (อะนาคามีมก) น. ทางปฏิบัติที่ให้สำเร็จเป็นพระอนาคามี

อนาคามี หมายถึง น. ผู้ไม่มาสู่กามธาตุอีก เป็นชื่อพระอารยบุคคลชั้นที่สาม (ป.)

มรรค หมายถึง น. ทาง (ส.)

อนาจาร (อะนาคาน) น. ความประพฤติชั่ว, ความประพฤติน่าอับอาย

อน หมายถึง เป็นคำปฏิเสธ แปลว่า ไม่, ไม่ใช่ ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤต
ที่ขึ้นต้นด้วยสระ (ป., ส.)

าจาร หมายถึง น. ความประพฤติ, ความประพฤติดี (ป., ส.)

อนาทร (อะนาทอน) น. ความไม่เอื้อเฟื้อ, ความไม่เอาใจใส่, ความไม่พะวง

อน หมายถึง เป็นคำปฏิเสธ แปลว่า ไม่, ไม่ใช่ ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤต
ที่ขึ้นต้นด้วยสระ (ป., ส.)

าทร หมายถึง น. ความเอื้อเฟื้อ, ความเอาใจใส่, ความห่วงใย (ป., ส.)

อนาธิปไตย (อะนาทิปะไต) ว. ภาวะที่บ้านเมืองไม่มีรัฐบาล ไม่มีกฎหมายและระเบียบ ทำให้
เกิดความวุ่นวายทางการเมือง

อน หมายถึง เป็นคำปฏิเสธ แปลว่า ไม่, ไม่ใช่ ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤต
ที่ขึ้นต้นด้วยสระ (ป., ส.)

ธิปไตย หมายถึง น. อำนาจสูงสุดของรัฐที่จะใช้บังคับบัญชาภายในอาณาเขตของตน
(ป.)

อนามัย (อะนาไม) น. ความไม่มีโรค, สุขภาพ

อน หมายถึง เป็นคำปฏิเสธ แปลว่า ไม่, ไม่ใช่ ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤต
ที่ขึ้นต้นด้วยสระ (ป., ส.)

ามัย หมายถึง น. ความป่วยไข้, โรค, ความไม่สบาย (ป., ส.)

อนารยะ (อะนาระยะ) ว. ไม่ใช่อารยะ, ป่าเถื่อน

อน หมายถึง เป็นคำปฏิเสธ แปลว่า ไม่, ไม่ใช่ ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤต
ที่ขึ้นต้นด้วยสระ (ป., ส.)

ารยะ หมายถึง ว. เจริญ (ส.)

อนารยชน (อนาระยะชน) น. คนที่ยังไม่เจริญ, คนป่าเถื่อน

อนารยะ หมายถึง ว. ไม่ใช่อารยะ, ป่าเถื่อน (ส.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

อนารยธรรม (อนาระยะท่า) น. ความต่ำช้า, ความป่าเถื่อน

อนารยะ หมายถึง ว. ไม่ใช่อารยะ, ป่าเถื่อน (ส.)

ธรรม หมายถึง น. กฎ, กฎเกณฑ์ (ส.)

อนาลัญ (อะนาไล) น. การไม่มีที่อยู่

อน หมายถึง เป็นคำปฏิเสธ แปลว่า ไม่, ไม่ใช่ ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤต
ที่ขึ้นต้นด้วยสระ (ป., ส.)

อาลัญ หมายถึง น. ที่อยู่, ที่พัก, บ้าน, เรือน (ป., ส.)

อนิจกรรม (อะนิคจะกำ) น. ความตาย

อนิจ หมายถึง ว. ไม่ยั่งยืน, ไม่เที่ยง, ชั่วคราว, ไม่แน่นอน (ป.)

กรรม หมายถึง น. ความตาย (ส.)

อนิยต (อะนิยต) ว. ไม่แน่นอน

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

นิยต หมายถึง ก. กำหนด (ป., ส.)

อนินยม (อะนิยม) ว. ไม่มีกำหนด, ไม่ต้องด้วยกฎหรือแบบแผน, ไม่แน่นอน, นอกแบบ

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

นิยม หมายถึง น. การกำหนด (ป., ส.)

อนิกทรศนะ (อะนีกะทัตสะนะ) น. การตรวจพล

อนีกะ หมายถึง น. กองทัพในสมัยโบราณ (ป., ส.)

ทรศนะ หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง ทัศนะ
ก็ใช้ (ส.)

อนิกทัศนะ (อะนีกะทัตสะนะ) น. การตรวจพล

อนีกะ หมายถึง น. กองทัพในสมัยโบราณ (ป., ส.)

ทัศนะ หมายถึง น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง (ส.)

อนิจจะ (อะนิจจะ) ว. ไม่ดำ, ดี, งาม, น่านับถือ

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

นิจ หมายถึง ว. ต่ำ (ป.)

อนุกร (อะนุกอน) น. ผู้ช่วย

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

อนุกรรมการ (อะนุกัมภากาน) น.กรรมการสาขาของคณะกรรมการ

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

กรรมการ หมายถึง น. บุคคลที่ได้รับเลือกหรือได้รับแต่งตั้งเข้าเป็นคณะร่วมกันทำงาน
หรือกระทำการบางอย่างซึ่งได้รับมอบหมาย (ส.)

อนุการ (อะนุการ) น. การทำตาม, การเอาอย่าง

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

การ หมายถึง คำประกอบท้ายคำสมาสคำบาลีและสันสกฤต หมายถึง งาน, สิ่งหรือ
เรื่องที่ทำ (ป., ส.)

อนุคามิก (อะนุกามิก) ว. ตามไป, เกี่ยวเนื่อง

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

คามิก หมายถึง น. ผู้ไป, ผู้เดินทางไป (ป., ส.)

อนุคามิ (อะนุกามิ) น. ผู้ติดตาม, เพื่อน

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

คามิ หมายถึง ใช้ประกอบท้ายคำอื่น แปลว่า ผู้ไป, ผู้ถึง (ป., ส.)

อนุจร (อะนุจรอน) น. ผู้ประพฤติดีตาม, ผู้ติดิตตาม

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

จร หมายถึง ก. ประพฤติ (ป., ส.)

อนุชน (อะนุชน) น. คนรุ่นหลัง, คนรุ่นต่อไป

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

อนุชาติ (อะนุชาติ) น. ผู้เกิดตามมาไม่ดีกว่า หรือไม่เลวกว่าตระกูล

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง ก. เกิด (ป.)

อนุชิต (อะนุชิต) ก. ชนะเนื่อง ๆ

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

ชิต หมายถึง ก. ชนะแล้ว (ป., ส.)

อนุเถระ (อะนุเถระ) น. พระเถระชั้นผู้น้อย

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

เถระ หมายถึง น. พระผู้ใหญ่ (ป.)

อนุทิน (อะนุทิน) น. สมุดบันทึกประจำวัน

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

ทิน หมายถึง น. วัน (ป., ส.)

อนุบาล (อะนุบาน) ว. ที่คอยตามเลี้ยงดู, ที่คอยตามระวังรักษา

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่องจาก (ป., ส.)

บาล หมายถึง ก. เลี้ยง, รักษา, ปกครอง, (ป., ส.)

อนุประโยค (อะนุประโยค) น. ประโยคที่ทำหน้าที่แต่งมุขยประโยคให้มีความดีขึ้น

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เองๆ (ป., ส.)

ประโยค หมายถึง น. คำพูดหรือข้อความที่ได้ความบริบูรณ์ตอนหนึ่งๆ (ส.)

อนุปริญา (อะนุปะริญา) น. ชั้นความรู้ระดับอุดมศึกษาจากปริญญาตรี ซึ่งประสาทให้แก่
ผู้ที่สอบไล่ได้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เองๆ (ป., ส.)

ปริญา หมายถึง น. ความกำหนดรู้, ความหยั่งรู้, ความรอบรู้ (ป.)

อนุปสัมบัน (อะนุปะส่าบัน) น. ผู้ที่ไม่ได้เป็นภิกษุ หมายถึง สามเณร และคฤหัสถ์

อนุ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เองๆ (ป., ส.)

อุปสัมบัน หมายถึง น. ผู้อุปสมบทแล้ว, ภิกษุ (ป.)

อนุพัทธ์ (อะนุพัต) ว. ที่ติดต่อกัน, ที่เกี่ยวเนื่อง

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เองๆ (ป., ส.)

พัทธ์ หมายถึง ก. ผูก, ติด, เนื่อง (ป.)

อนุพันธ์ (อะนุพันธ์) ว. ที่ติดต่อกัน, ที่เกี่ยวเนื่อง

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เองๆ (ป., ส.)

พันธ์ หมายถึง ก. ผูก, มัด, ตี (ป., ส.)

อนุโพธ (อะนุโพต) น. การรู้แจ้งตาม

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เองๆ (ป., ส.)

โพธ หมายถึง น. ความรู้, ความเข้าใจ, ความฉลาด (ป., ส.)

อนุภรรยา (อะนุพันธ์ระยา) น. เมียน้อย

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เองๆ (ป., ส.)

ภรรยา หมายถึง น. ภริยา, เมีย, หญิงที่เป็นคู่ครองของชาย (ส.)

อนุภริยา (อะนุพะริยา) น. เมียน้อย

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

ภริยา หมายถึง น. ภรรยา, เมีย, หญิงที่เป็นคู่ครองของชาย (ป.)

อนุภาค (อะนุพาก) น. ขึ้นหรือส่วนเล็กมาก ๆ

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤต มีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน (ป.)

อนุมาน (อะนุมาน) ก. คาดคะเนตามหลักเหตุผล

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

มาน หมายถึง น. การวัด, การนับ, อัตราวัด (ป., ส.)

อนุมูล (อะนุมนุ) น. หมู่ธาตุซึ่งเมื่อเข้าสู่ปฏิกิริยาเคมีแล้ว ทั้งหมดจะเข้าทำปฏิกิริยาด้วยกัน โดยไม่แยกออกจากกัน

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

มูล หมายถึง ว. มวล, ทั้งหมด, ทั้งสิ้น (ป.)

อนุโมทนา (อะนุโมทะนา) ก. ยินดีตาม, ยินดีด้วย, พลอยยินดี

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย, ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

โมทนา หมายถึง ก. พลอยบันเทิง, พลอยยินดี (ป., ส.)

อนุโมทนาบัตร (อะนุโมทะนาบัตร) น. บัตรที่แสดงความพลอยยินดี หรืออนุโมทนาต่ออนุญกุลที่บุคคลนั้นๆ ได้ทำแล้ว

อนุโมทนา หมายถึง ก. ยินดีตาม, ยินดีด้วย, พลอยยินดี (ป., ส.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

อนุรักษ์ (อะนุรัก) ก. รักษาให้คงเดิม

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

รักษ์ หมายถึง ก. ระวัง, ดูแล, ป้องกัน, สงวน (ส.)

อนุรักษ์นิยม (อะนุรักสะนิยม) น. อุดมคติทางการเมือง การเศรษฐกิจ เป็นต้น ที่มีแนวโน้มไป
ในทางด้านทานการเปลี่ยนแปลง โดยยึดถือสนับสนุนระเบียบที่ตั้งมั่นอยู่แล้ว

อนุรักษ์ หมายถึง ก. รักษาให้คงเดิม (ส.)

นิยม หมายถึง น. ลัทธิ (ป., ส.)

อนุราช (อะนุราต) น. พระราชารอง, พระเจ้าแผ่นดินองค์รอง

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อนุรูป (อะนุรูป) ว. เป็นไปตาม

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

รูป หมายถึง น. สิ่งที่ได้รับรู้ได้ด้วยตา (ป., ส.)

อนุวงศ์ (อะนุวง) น. วงศ์ที่เนื่องมา, เชื้อพระวงศ์ชั้นผู้น้อย

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

วงศ์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เหล่ากอ, ตระกูล (ส.)

อนุศาสนาจารย์ (อะนุสาสะนาจาน) น. อาจารย์ผู้อบรมศีลธรรมของหน่วยราชการ

อนุศาสน์ หมายถึง น. การสอน (ส.)

อาจารย์ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

อนุสนธิ (อะนุสนธิ) น. การต่อเนื่อง, การสืบเนื่อง

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

สนธิ หมายถึง น. ที่ต่อ, การติดต่อ (ป., ส.)

อนุสัญญา (อะนุสันยา) น. ความตกลงระหว่างประเทศในเรื่องที่สำคัญเฉพาะเรื่อง ที่ทำเป็นมา
ตราสารสมบูรณ์แบบเช่นเดียวกับสนธิสัญญา

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

สัญญา หมายถึง น. ข้อตกลงระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย หรือหลายฝ่ายว่าจะกระทำหรือ
งดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง (ป.)

อนุศาสนิปาฏิหาริย์ (อะนุสาสะนีปาติหาน) น. การสอนเป็นอัศจรรย์ หมายถึง คำสั่งสอนอัน
อาจจูงใจคนให้นิยมเชื่อถือไปตามได้อย่างน่าอัศจรรย์

อนุศาสนี หมายถึง น. คำสั่งสอน (ป.)

ปาฏิหาริย์ หมายถึง น. สิ่งน่าอัศจรรย์, ความอัศจรรย์ (ป.)

อเนก (อะเหฺนุก) ว. มาก, หลาย

อน หมายถึง เป็นคำปฏิเสธ แปลว่า ไม่, ไม่ใช่ ใช้ประกอบหน้าศัพท์บาลีและสันสกฤต
ที่ขึ้นต้นด้วยสระ (ป., ส.)

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

อเนกวิธ (อะเหฺนุกกะวิด) ว. หลายอย่าง, ต่าง ๆ

อเนก หมายถึง ว. มาก, หลาย (ป., ส.)

วิธ หมายถึง น. อย่าง, ชนิด (ป.)

อเนกรรตประโยชน์ (อะเนกัตตะปะระโหฺยุก) น. ประโยชน์ใหญ่ที่มีใจความสำคัญอย่างน้อย 2

ใจความมารวมกันและใจความนั้นๆ จะต้องมีลักษณะเป็นประโยชน์โดยมีสันธาน
เป็นบทเชื่อมหรือละสันธานไว้ในฐานที่เข้าใจ

อเนก หมายถึง ว. มาก, หลาย (ป., ส.)

อรรถ หมายถึง น. เนื้อความ (ส.)

ประโยชน์ หมายถึง น. คำพูดหรือข้อความที่ได้ความบริบูรณ์ตอนหนึ่งๆ (ส.)

อบายภูมิ (อะบายยะพุม) น. ภูมิที่เกิดอันปราศจากความเจริญ มี 4 คือ นรก เปรตวิสัย

อสุรกายภูมิ และกำเนิดดิรัจฉาน

อบาย หมายถึง น. ที่ที่ปราศจากความเจริญ (ป.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

อบายมุข (อะบายยะมุก) น. ทางแห่งความฉิบหาย, เหตุแห่งความฉิบหาย (ป.)

อบาย หมายถึง น. ความฉิบหาย (ป.)

มุข หมายถึง น. ทาง (ป., ส.)

อปจายนธรรม (อะปะจายะนะท่า) น. การแสดงความเคารพ, การนับถือ, การนอบน้อม,
การถ่อมตน

อปจายน หมายถึง น. การแสดงความเคารพ, การนับถือ, การนอบน้อม (ป., ส.)

- **ธรรม** หมายถึง น. หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา (ส.)

อปจายนมัย (อะปะจายะนะไม) ว. ที่สำเร็จด้วยการประพฤติด่อมต่อผู้ใหญ่

อปจายน หมายถึง น. การแสดงความเคารพ, การนับถือ, การนอบน้อม (ป., ส.)

มัย หมายถึง ว. สำเร็จด้วย, แล้วด้วย, ประกอบด้วย (ป., ส.)

อปภาคย์ (อะปะพาก) ว. ปราศจากโชค, เคราะห์ร้าย, วาสนาน้อย

อป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า
ไม่, ปราศจาก (ป., ส.)

ภาคย์ หมายถึง น. โชค, โชคดี (ป., ส.)

อปมงคล (อะปะมงคน) ว. ปราศจากมงคล, ไม่เจริญ, เป็นกลางร้าย

อป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า
ไม่, ปราศจาก (ป., ส.)

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

อปมาน (อะปะมาน) น. การดูหมิ่น, การดูถูก

อป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า
ไม่, ปราศจาก (ป., ส.)

มาน หมายถึง น. ความถือตัว (ป., ส.)

อปยศ (อะปะยด) ว. ไร้ยศ, ปราศจากยศ

อป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า
ไม่, ปราศจาก (ป., ส.)

ยศ หมายถึง น. ความยกย่องนับถือเกียรติของตน, เกียรติคุณ (ส.)

อปรภาค (อะปะระพาก) น. ส่วนอื่นอีก, เวลาอื่นอีก, ภายหลัง

อปร หมายถึง ว. อื่นอีก (ป., ส.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, บั้น, ตอน, คราว (ป.)

อปรัณชาติ (อะปะรันนะชาติ) น. “อาหารอื่น” คือ ถั่ว งา และผักต่างๆ

อปรัณณ หมายถึง น. อาหารอื่น คือ อาหารนอกจากข้าว (ป.)

ชาติ หมายถึง คำเพิ่มข้างหลังของคำเดิม เมื่อเพิ่มแล้วความหมายคงเดิม หรือหมายถึง
พวกหรือหมู่ (ป., ส.)

อปราชัย (อะปะระไช) น. ความไม่แพ้, ความชนะ

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

ปราชัย หมายถึง น. ความแพ้ (ป.)

อปราชิต (อะปะระชาติ) ว. ไม่พ่ายแพ้

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

ปราชิต หมายถึง ก. แพ้ (ป.)

อปวาท (อะปะवाद) น. คำติเตียน

อป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า
ไม่, ปราศจาก (ป., ส.)

วาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

อปหาร (อะปะหาน) น. การปล้น, การขโมย

อป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า
ไม่, ปราศจาก (ป., ส.)

หาร หมายถึง น. สิ่งที่เขาไปได้, การนำไป, การถือเอา (ป., ส.)

อภัพผล (อะทับพะผลน) น. ผลที่ไม่สมควร, ผลทรม

อภัพ หมายถึง ว. ไม่สมควร, เป็นไปไม่ได้ (ป.)

ผล หมายถึง น. สิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำ (ป., ส.)

อภัยทาน (อะไพยะทาน) น. การให้ความไม่มีภัย

อภัย หมายถึง น. ความไม่มีภัย, ความไม่ต้องกลัว (ป., ส.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

อภัยโทษ (อะไพยะโทด) ก. ยกโทษหรือเปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาหรือลดโทษให้แก่ผู้ต้องคำพิพากษาให้ต้องรับโทษทางอาญาเมื่อสิ้นสุดคดีแล้ว เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญ

อภัย หมายถึง น. ความไม่มีภัย, ความไม่ต้องกลัว (ป., ส.)

โทษ หมายถึง น. ความไม่ดี, ความชั่ว, ความผิด, ผลร้าย (ส.)

อภิชาติ (อะพิชาติ) น. การเช่นฆ่า, การทำลายล้างให้หมดสิ้น

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง, วิเศษ, เหนือ (ป.)

ชาติ หมายถึง น. การฆ่า, การทำลาย (ป., ส.)

อภิจณา (อะพิจณา) น. ความทะเยอทะยาน, ความกระวนกระวาย

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง, วิเศษ, เหนือ (ป.)

จณา หมายถึง น. ความอยาก, ความต้องการ, ความปรารถนา (ป., ส.)

อภิชน (อะพิชน) น. ผู้สืบมาจากตระกูลสูง

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง, วิเศษ, เหนือ (ป.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

อภิชนาธิปไตย (อะพิชนะนาทิปะไต) น. ระบบการปกครองแบบหนึ่งที่มีอภิชนเป็นใหญ่

อภิชน หมายถึง น. ผู้สืบมาจากตระกูลสูง (ป., ส.)

ธิปไตย หมายถึง น. ความเป็นใหญ่ยิ่ง (ป.)

อภิชัย (อะพิไช) น. ความชนะ

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง, วิเศษ, เหนือ (ป.)

ชัย หมายถึง น. การชนะ, ความชนะ (ป., ส.)

อภิชาติ (อะพิชาติ) ว. เกิดดี, มีตระกูล

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง, วิเศษ, เหนือ (ป.)

ชาติ หมายถึง ก. เกิด (ป.)

อภิชาติ (อะพิชาติ) ว. มีชัย, ชนะแล้ว

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
พิเศษ, เหนือ (ป.)

ชาติ หมายถึง ก. ชนะแล้ว (ป., ส.)

อภินันท์ (อะพินัน) น. ความยินดียิ่ง, ความดีใจยิ่ง

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
พิเศษ, เหนือ (ป.)

นันท หมายถึง น. ความสนุก, ความยินดี, ความรื่นเริง (ป.)

อภินันทนาการ (อะพินันทนากาน) น. ความยินดียิ่ง

อภินันท์ หมายถึง น. ความยินดียิ่ง, ความดีใจยิ่ง (ป., ส.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

อภิปรัชญา (อะพิปรัชญา) น. ปรัชญาสาขาหนึ่ง ว่าด้วยความแท้จริง ซึ่งเป็นเนื้อหาสำคัญของ
ปรัชญา

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
พิเศษ, เหนือ (ป.)

ปรัชญา หมายถึง น. วิชาว่าด้วยหลักแห่งความรู้และความจริง (ส.)

อภิมานะ (อะพิมานะ) น. ความเย่อหยิ่ง, ความถือตัว

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
พิเศษ, เหนือ (ป.)

มานะ หมายถึง น. การถือตัว, ความอวดดีมานะทิฐิ (ป., ส.)

อภิมุข (อะพิมุข) น. หัวหน้า

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
พิเศษ, เหนือ (ป.)

มุข หมายถึง น. หัวหน้า (ป., ส.)

อภิรติ (อะพิระดี) น. ความรื่นรมย์ยินดียิ่ง

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
พิเศษ, เหนือ (ป.)

รติ หมายถึง น. รติ, ความยินดี, ความชอบใจ (ป., ส.)

อภิรติ (อะพิระติ) น. ความรื่นรมย์ยินดียิ่ง

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
วิเศษ, เหนือ (ป.)

รติ หมายถึง น. ความยินดี, ความชอบใจ (ป., ส.)

อภิราม (อะพิราม) ว. นำยินดียิ่ง, เป็นที่พอใจยิ่ง, งดงามยิ่ง

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
วิเศษ, เหนือ (ป.)

ราม หมายถึง ว. งาม, นำยินดี, นำรัก, นำชอบใจ (ป.)

อภิรุต (อะพิรุต) น. เสียง, เสียงร้อง

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
วิเศษ, เหนือ (ป.)

รุต หมายถึง น. เสียง, เสียงร้อง, เสียงสัตว์ (ป., ส.)

อภิรูป (อะพิรูป) ว. รูปงาม

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
วิเศษ, เหนือ (ป.)

รูป หมายถึง น. สิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตา (ป., ส.)

อภิลักขิตกาล (อะพิลักขิตตะกาน) น. เวลาที่กำหนดไว้, วันที่กำหนด

อภิลักขิต หมายถึง ว. หมายถึงไว้, กำหนดไว้ (ป.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

อภิลักขิตสมัย (อะพิลักขิตตะสะเมาะ) น. เวลาที่กำหนดไว้, วันที่กำหนด

อภิลักขิต หมายถึง ว. หมายถึงไว้, กำหนดไว้ (ป.)

สมัย หมายถึง น. เวลา, คราว (ป., ส.)

อภิเลปน (อะพิเลบ) น. การรูปได้

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
วิเศษ, เหนือ (ป.)

เลปน หมายถึง น. การได้, การทา, เครื่องรูปได้ (ป., ส.)

อภิวันท์ (อะพิวัน) ก. กราบไหว้

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
วิเศษ, เหนือ (ป.)

วันท หมายถึง ก. ไหว้, แสดงความเคารพ (ป.)

อภิสมโพธิ (อะพิสมโพต) น. ความตรัสรู้เองด้วยพระปัญญาอันยิ่ง หมายถึงเฉพาะการตรัสรู้เป็น
พระพุทธเจ้า

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
วิเศษ, เหนือ (ป.)

สมโพธิ หมายถึง น. การตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า (ป.)

อภิสมาจาร (อะพิสสมาจาน) น. มารยาทอันดี, ความประพฤติอันดี

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
วิเศษ, เหนือ (ป.)

สมาจาร หมายถึง น. ความประพฤติดี, ธรรมเนียม, ประเพณี (ป., ส.)

อภิสัมโพธิ (อะพิส่าโพต) น. ความตรัสรู้เองด้วยพระปัญญาอันยิ่ง หมายถึงเฉพาะการตรัสรู้เป็น
พระพุทธเจ้า

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
วิเศษ, เหนือ (ป.)

สัมโพธิ หมายถึง น. สมโพธิ, การตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า (ป.)

อภิสัมโพธิญาณ (อะพิส่าโพทียาน) น. ความตรัสรู้เองด้วยพระปัญญาอันยิ่ง หมายถึงเฉพาะการ
ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า

อภิสัมโพธิ หมายถึง น. ความตรัสรู้เองด้วยพระปัญญาอันยิ่ง หมายถึงเฉพาะการตรัสรู้
เป็นพระพุทธเจ้า (ป.)

ญาณ หมายถึง น. วิชาหยั่งรู้หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ, ความสามารถหยั่งรู้
เป็นพิเศษ (ป.)

อภิสิทธิ (อะพิสิต) น. สิทธินอกเหนือขอบเขต, สิทธิเหนือกฎหรือระเบียบที่วางไว้

อภิ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีความหมายว่า ยิ่ง,
วิเศษ, เหนือ (ป.)

สิทธิ หมายถึง น. อำนาจอันชอบธรรม (ป., ส.)

อภุตะ (อะพุตะ) ว. ไม่มี, ไม่เกิดขึ้น, ไม่ปรากฏ

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย

ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

ภุตะ หมายถึง น. ความมี, ความเป็น, ความปรากฏ, ความจริง, ความเกิด (ป., ส.)

อมรรัตน์ (อะมอนระรัต) น. เพชร

อมร หมายถึง ว. ไม่ตาย, ไม่เสื่อม, ยั่งยืน (ป., ส.)

รัตน์ หมายถึง น. แก้วที่ถือว่ามีค่ายิ่ง (ป.)

อมรราช (อะมอนระราด) น. "ราชาของเทวดา" คือ พระอินทร์

อมร หมายถึง น. ผู้ไม่ตาย, เทวดา (ป., ส.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

อมรสตรี (อะมะระสัดตรี) น. นางสวรรค์, นางฟ้า

อมร หมายถึง น. ผู้ไม่ตาย, เทวดา (ป., ส.)

สตรี หมายถึง น. ผู้หญิง, เพศหญิง (ส.)

อมรินทร์ (อะมะริน) น. พระอินทร์

อมร หมายถึง น. ผู้ไม่ตาย, เทวดา (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

อมเรนทร์ (อะมะเรน) น. พระอินทร์

อมร หมายถึง น. ผู้ไม่ตาย, เทวดา (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

อมเรศ (อะมะเรด) น. พระอินทร์

อมร หมายถึง น. ผู้ไม่ตาย, เทวดา (ป., ส.)

ีศ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

อมเรศวร (อะมะเรสวาน) น. พระอินทร์

อมร หมายถึง น. ผู้ไม่ตาย, เทวดา (ป., ส.)

ีศวร หมายถึง น. ความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ (ส.)

อมฤตบถ (อะมะรัตตะบด) น. ทางพระนิพพาน

อมฤต หมายถึง น. น้ำทิพย์, เครื่องทิพย์ (ส.)

บถ หมายถึง น. เท้า, รอยเท้า (ป.)

อมฤตรส (อะมะริตตะรส) น. น้ำทิพย์

อมฤต หมายถึง น. น้ำทิพย์, เครื่องทิพย์ (ส.)

รส หมายถึง น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยลิ้น (ป., ส.)

อมฤตยฺ (อะมะริตตะยฺ) น. ความไม่ตาย

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย

ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

มฤตยฺ หมายถึง น. ความตาย (ส.)

อຍุທ (อะยุด) ว. ไม่พ่ายแพ้, ปราบไม่ได้

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย

ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

ຍຸທ หมายถึง น. สงคราม, การพุ่งรบ (ป., ส.)

ອຣຕີ (อะระตี) น. ความไม่ยินดี, ความไม่พอใจ

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย

ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

ຣຕີ หมายถึง น. รติ, ความยินดี, ความพอใจ (ป., ส.)

ອຣຕີ (อะระตี) น. ความไม่ยินดี, ความไม่พอใจ

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย

ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

ຣຕີ หมายถึง น. ความยินดี, ความพอใจ (ป., ส.)

ອຣຣທຄລາ (อัถตะกะถา) น. คัมภีร์ที่อธิบายความพระบาลี, คัมภีร์ที่ไขความพระไตรปิฎก

ອຣຣທ หมายถึง น. เนื้อความ (ส.)

ຄລາ หมายถึง น. ถ้อยคำ, เรื่อง, คำอธิบาย, คำกล่าว (ป., ส.)

ອຣຣທຄາຕາຈາຣີ (อัถตะกะถาจาณ) น. อาจารย์ผู้แต่งอรรถกถา

ອຣຣທຄລາ (อัถตะกะถา) น. คัมภีร์ที่อธิบายความพระบาลี, คัมภีร์ที่ไขความพระไตรปิฎก

(ส.)

ອາຈາຣີ หมายถึง น. ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ส.)

ອຣຣທຄວີ (อัถตะกะวี) น. กวีผู้มีความสามารถในการแต่งร้อยกรองตามความเป็นจริง

ອຣຣທ หมายถึง น. เนื้อความ (ส.)

ຄວີ หมายถึง น. ผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญในศิลปะการประพันธ์บทกลอน (ป.)

อรรถคดี (อรรถะคดี) น. เรื่องที่ฟ้องร้องกันในศาล

อรรถ หมายถึง น. เนื้อความ (ส.)

คดี หมายถึง น. เรื่อง (ป.)

อรรถบท (อรรถะบท) น. แก่นเรื่อง, เนื้อความ, หัวข้อ, สาระ

อรรถ หมายถึง น. เนื้อความ (ส.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

อรรถปฏิสัมพันธ์ (อรรถะปะติสัมพันธ์) น. ปฏิสัมพันธ์ 1 ใน 4 อย่าง หมายถึงปัญญาอันแตกฉาน

ในอรรถ คือ ความเข้าใจที่สามารถคาดผลข้างหน้าอันเกิดสืบเนื่องไปจากเหตุ

อรรถ หมายถึง น. เนื้อความ (ส.)

ปฏิสัมพันธ์ หมายถึง น. ความแตกฉาน, ปัญญาอันแตกฉาน (ป.)

อรรถประโยชน์ (อรรถะปะโยช) น. ประโยชน์ที่ต้องการ

อรรถ หมายถึง น. เนื้อความ (ส.)

ประโยชน์ หมายถึง น. สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คึกมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ,

สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ (ส.)

อรรถรส (อรรถะรด) น. รสแห่งถ้อยคำ, ถ้อยคำที่ทำให้เกิดความซาบซึ้ง, ถ้อยคำที่ทำให้เกิด

อารมณ์สะเทือนใจ

อรรถ หมายถึง น. เนื้อความ (ส.)

รส หมายถึง น. ความไพเราะ (ป., ส.)

อรรถอธิบาย (อรรถะธิบาย) ก. ขยายความ, อธิบายความ

อรรถ หมายถึง น. เนื้อความ (ส.)

อธิบาย หมายถึง ก. ไขความ, ขยายความ, ชี้แจง (ป.)

อรรถคราส (อรรถะคราด) น. การมีจันทร์คราสและสุริยคราสครั้งดวง

อรรถ หมายถึง น. ครั้งหนึ่ง, ชีก, ส่วนหนึ่ง (ส.)

คราส หมายถึง ก. กิน (ส.)

อรรถจักร (อรรถะจัก) น. เรียกดวงชะตาของคนทีพระเคราะห์ไปรวมกันอยู่ข้างใดข้างหนึ่ง

อรรถ หมายถึง น. ครั้งหนึ่ง, ชีก, ส่วนหนึ่ง (ส.)

จักร หมายถึง น. บรรจบรอบแห่งปีหรือแห่งฤดู (ส.)

อรรถจันทร์ (อัครจันทร์) น. พระจันทร์ครึ่งซีก

อรรถ หมายถึง น. ครึ่งหนึ่ง, ซีก, ส่วนหนึ่ง (ส.)

จันทร์ หมายถึง น. ดวงเดือน (ส.)

อรรถนิศา (อัครนิศา) น. เวลาเที่ยงคืน

อรรถ หมายถึง น. ครึ่งหนึ่ง, ซีก, ส่วนหนึ่ง (ส.)

นิศา หมายถึง น. กลางคืน (ส.)

อรรถภาค (อัครภาค) น. ครึ่งหนึ่ง

อรรถ หมายถึง น. ครึ่งหนึ่ง, ซีก, ส่วนหนึ่ง (ส.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, บั้น, ตอน (ป.)

อรรถสระ (อัครสระ) น. เสียงกึ่งสระกึ่งพยัญชนะ

อรรถ หมายถึง น. ครึ่งหนึ่ง, ซีก, ส่วนหนึ่ง (ส.)

สระ หมายถึง น. เสียงพูดที่เปล่งออกมาโดยอาศัยการเคลื่อนไหวของลิ้นและริมฝีปาก เป็นสำคัญ แต่ไม่มีการสกัดกั้นจากอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งในปาก (ป.)

อรรถสมพล (อระสมะพน) น. กำลังไอน้ำ

อรรถ หมายถึง น. ไอน้ำ (ป.)

พล หมายถึง น. กำลัง (ป., ส.)

อรรหัตมรรค (อระหัตตะมก) น. ทางปฏิบัติที่สำเร็จเป็นพระอรหันต์

อรรหัต หมายถึง น. ความเป็นพระอรหันต์ (ป.)

มรรค หมายถึง น. ทาง (ส.)

อรรหัตตฆาต (อระหัตตะชาต) น. การฆ่าพระอรหันต์

อรรหัตต์ หมายถึง น. ชื่อพระอริยบุคคลชั้นสูงสุดใน 4 ชั้น คือ พระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามี และพระอรหันต์ (ป.)

ฆาต หมายถึง น. การฆ่า, การทำลาย (ป., ส.)

อรรินทร์ (อระริน) น. ผู้เป็นใหญ่ฝ่ายเข้าศึกหรือฝ่ายศัตรู

อรริ หมายถึง น. เข้าศึก, ผู้ที่ไม่ถูกต้องกัน (ป., ส.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

อริยทรัพย์ (อริยะทรัพย์) น. ทรัพย์อันประเสริฐมี 7 ประการ คือ ศรัทธา ศีล หิริ โอตตัปปะ
พาหุสัจจะ จาคะ ปัญญา

อริยะ หมายถึง น. เจริญ, เด่น, ประเสริฐ (ป.)

ทรัพย์ หมายถึง น. เงินตรา, สมบัติพัสถาน, สิ่งที่ดีกว่ามีค่าอาจไม่มีรูปร่างก็ได้ (ส.)

อริยมผล (อริยะผล) น. ชื่อโลกุตระธรรมในพระพุทธศาสนา มี 4 ชั้น คือ โสดาปัตติผล

สกทาคามีผล อนาคามีผล อรหัตผล

อริยะ หมายถึง น. เจริญ, เด่น, ประเสริฐ (ป.)

ผล หมายถึง น. สิ่งที่เกิดจากการกระทำ (ป., ส.)

อริยมรรค (อริยะมัค) น. ทางอันประเสริฐอันเป็นทางแห่งความดับทุกข์

อริยะ หมายถึง น. เจริญ, เด่น, ประเสริฐ (ป.)

มรรค หมายถึง น. ทาง (ส.)

อรุโณทัย (อะรุโนไท) น. เวลาตั้งขึ้นแห่งอรุณ, เวลาพระอาทิตย์เพิ่งขึ้น, เวลาเช้าตรู่

อรุณ หมายถึง น. เวลาใกล้พระอาทิตย์จะขึ้น, เวลาอรุณรุ่ง (ป., ส.)

อุทัย หมายถึง น. การเกิดขึ้น, การตั้งขึ้น (ป., ส.)

อรูป หมายถึง ว. ไม่มีรูป, ไม่ใช่รูป

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้หน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

รูป หมายถึง น. สิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตา (ป., ส.)

อรูปฌาน (อะรูปปะชาน) น. ฌานมีอรูปธรรมเป็นอารมณ์

อรูป หมายถึง ว. ไม่มีรูป, ไม่ใช่รูป (ป., ส.)

ฌาน หมายถึง น. ภาวะที่จิตสงบแน่วแน่เนื่องมาจากการเพ่งอารมณ์, การเพ่งอารมณ์
จนจิตแน่วแน่เป็นสมาธิ (ป.)

อรูปพรหม (อะรูปปะพรม) น. เทพในพรหมโลกตามคติพระพุทธศาสนา เป็นจำพวกไม่มีรูป

อรูป หมายถึง ว. ไม่มีรูป, ไม่ใช่รูป (ป., ส.)

พรหม หมายถึง น. ชื่อพระเป็นเจ้าผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์ (ป., ส.)

อรูปภพ (อะรูปปะพ) น. ภพของผู้ที่ได้อรูปฌาน 4

อรูป หมายถึง ว. ไม่มีรูป, ไม่ใช่รูป (ป., ส.)

ภพ หมายถึง น. โลก, แผ่นดิน (ป.)

อรุปรภูมิ (อะรุบปะหุม) น. อรุปรภพ, ภพของผู้ที่ได้อรุปรมาณ 4

อรุปร หมายถึง ว. ไม่มีรูป, ไม่ใช่รูป (ป., ส.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

อลังการศาสตร์ (อะรังگانระสาด) น. วิชาว่าด้วยวิธีการประพันธ์ที่จะทำให้เกิดอรรถรสและ

ความประทับใจ อำนวยประโยชน์ในการศึกษาวรรณคดีมาก

อลังการ หมายถึง น. การตกแต่ง, การประดับ (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

อลัชชี (อะลัดชี) น. ผู้ไม่อายุ, ผู้ประพฤตินอกจารีต

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย

ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

ลัชชี หมายถึง น. ผู้มีความละอาย, ผู้มีความกระดาก (ป.)

อโลหะ (อะโลหะ) น. ธาตุซึ่งมีสมบัติไม่เป็นโลหะ

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย

ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

โลหะ หมายถึง น. ธาตุที่ถลุงจากแร่แล้ว (ป., ส.)

อวกาศ (อะวะกาต) น. บริเวณที่อยู่นอกบรรยากาศของโลก

อว หมายถึง น. ปราศ, ต่ำ, ลง, หมดจด (ป., ส.)

อากาศ หมายถึง น. แก๊สผสมที่ประกอบด้วยไนโตรเจนและออกซิเจนเป็นส่วนใหญ่ใช้

หายใจหรือช่วยในการเผาไหม้เป็นต้น (ส.)

อวชาต (อะวะชาต) ว. มีกำเนิดเร็ว, ต่ำช้า

อว หมายถึง น. ปราศ, ต่ำ, ลง, หมดจด (ป., ส.)

ชาต หมายถึง ก. เกิด (ป.)

อวมงคล (อะวะมงคน) ว. ที่มีโชฆมงคล, เรียกรงานทำบุญเกี่ยวกับการศพว่า งานอวมงคล

อว หมายถึง น. ปราศ, ต่ำ, ลง, หมดจด (ป., ส.)

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

อวรโรค (อะวัค) น. เศษวรรค

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย

ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

วรรค หมายถึง น. ตอน, หมวด (ส.)

อวรุทธ์ (อะวะรุต) ว. ถูกจับได้

อว หมายถึง น. ปราบ, ต่ำ, ลง, หมดจด (ป., ส.)

รุทธ์ หมายถึง ก. ห้าม, กีด, กั้น, ดับ (ป., ส.)

อวิชา (อะวิตชา) น. ความไม่รู้แจ้ง หมายถึง **ไม่รู้แจ้งในอริยสัจ 4**

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

วิชา หมายถึง น. ความรู้แจ้ง (ป.)

อวิญญู (อะวินญู) ว. โง่, ไม่มีความรู้

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

วิญญู หมายถึง น. ผู้รู้แจ้ง, นักปราชญ์ (ป.)

อวิรุทธ์ (อะวิรุต) ว. ไม่ขัดข้อง, ไม่ผิดพลาด

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

รุทธ์ หมายถึง ก. ผิดปรกติ, มีอาการน่าสงสัย (ป., ส.)

อวิโรธน์ (อะวิโรด) น. ความไม่ประพฤติผิดธรรม, ความไม่คลาดจากธรรม

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

วิโรธน์ หมายถึง น. ความโกรธ, ความเคือง (ป., ส.)

อวิโรธนะ (อะวิโรทะนะ) น. ความไม่ประพฤติผิดธรรม, ความไม่คลาดจากธรรม

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

วิโรธน์ หมายถึง น. ความโกรธ, ความเคือง (ป., ส.)

อวิหิงสา (อะวิหิงสา) น. ความไม่เบียดเบียน

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

วิหิงสา หมายถึง น. ความเบียดเบียน (ป.)

อสังหาริมะ (อะสังหาริมมะ) ว. ซึ่งนำเอาไปไม่ได้, เคลื่อนที่ไม่ได้

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

สังหาริมะ หมายถึง น. ทรัพย์ที่เคลื่อนที่ได้, ทรัพย์ที่นำไปได้ (ป.)

อสังหาริมทรัพย์ (อะสังหาริมะขัม) น. ทรัพย์ที่นำไปไม่ได้ คือ ทรัพย์ที่ติดกับที่

อสังหาริมะ หมายถึง ว. ซึ่งนำเอาไปไม่ได้, เคลื่อนที่ไม่ได้ (ป.)

ทรัพย์ หมายถึง น. เงินตรา, สมบัติพิสดาน, สิ่งที่มีค่าอาจไม่มีรูปร่างก็ได้ (ส.)

อสังกรรม (อะสันณะกา) น. ความตาย

อสัง หมายถึง ว. ไม่รู้สึกตัว, ลึกลับ (ป.)

กรรม หมายถึง น. ความตาย (ส.)

อสังัญญี (อะสันยิ) ว. ไม่มีสังัญญา, หมดความรู้สึก, สลบ

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

สังัญญี หมายถึง ว. มีความหมายรู้ได้, มีความรู้สึก, มีความระลึก, มีความจำได้ (ป.)

อสังัญญีสัตว์ (อะสันยีสัต) น. พรหมพวกหนึ่งมีรูปแต่ไม่มีสังัญญา

อสังัญญี หมายถึง ว. ไม่มีสังัญญา, หมดความรู้สึก, สลบ (ป.)

สัตว์ หมายถึง น. สิ่งมีชีวิต ซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้ ส่วนมากมีความรู้สึกและ
เคลื่อนไหวย้ายที่ไปได้เอง (ส.)

อสังมทินพงศ์ (อะลำพินนะพง) น. เชื้อสายที่ไม่เจือปน

อสังมทิน หมายถึง ว. ไม่แตกต่าง, ไม่เจือปน (ป.)

พงศ์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เทือกเถา, เหล่ากอ, สกุล (ส.)

อสังมทินวงศ์ (อะลำพินนะวง) น. เชื้อสายที่ไม่เจือปน

อสังมทิน หมายถึง ว. ไม่แตกต่าง, ไม่เจือปน (ป.)

วงศ์ หมายถึง น. เชื้อสาย, เหล่ากอ, ตระกูล (ส.)

อสาธุ (อะสาทุ) ว. ไม่ดี, ไม่งาม, เลว, ชั่วช้า

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

สาธุ หมายถึง ว. ดีแล้ว, ชอบแล้ว (ป., ส.)

อสิธारा (อะสิธารา) น. คมดาบ, คมคัสตรา

อสิ หมายถึง น. ดาบ, มีด, กระบี่ (ป., ส.)

ธारा หมายถึง น. ชาย, ขอบ, คม (มีด) (ส.)

**อสีตยานุพยัญชนะ (อะสีตยะยานุพะยัณชนะ) น. ลักษณะน้อยๆ ในร่างกายของผู้ที่เป็นพระมหา
บุรุษมี 80 อย่าง**

อสีติ หมายถึง ว. แปรดสิบ (ป.)

อนุ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบหน้าคำศัพท์บาลีหรือสันสกฤตมีความหมายว่า น้อย,
ภายหลัง, รุ่นหลัง, ตาม, เนื่อง ๆ (ป., ส.)

พยัญชนะ หมายถึง น. ลักษณะของร่างกาย (ป.)

อสีติมหาสาวก (อะสีติมะหาสาวก) น. สาวกใหญ่ 80 องค์ของพระพุทธเจ้า

อสีติ หมายถึง ว. แปรดสิบ (ป.)

มหาสาวก หมายถึง น. พระสาวกชั้นผู้ใหญ่ของพระพุทธเจ้า 80 องค์ ซึ่งรวมพระอัคร
สาวกทั้ง 2 องค์เข้าไว้ในจำนวนนั้นด้วย (ป.)

อสุจิ (อะสุจิ) ว. ไม่สะอาด, ไม่บริสุทธิ์

อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสธหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)

สุจิ หมายถึง ว. สะอาด, หมดจด, ผ่องใส (ป.)

**อสุภกรรมฐาน (อะสุภพะกัมมะถาน) น. กรรมฐานที่ยึดเอาซากศพเป็นอารมณ์ เพื่อพิจารณาให้
เห็นความไม่งามความไม่เที่ยงแท้ของสังขาร**

อสุภ หมายถึง น. เรียกซากศพว่า อสุภ (ป.)

กรรมฐาน หมายถึง น. ที่ตั้งแห่งการงาน หมายถึงอุบายทางใจ มี 2 ประการ คือ

สมถกรรมฐานเป็นอุบายสงบใจและวิปัสสนากรรมฐานเป็นอุบายเรื่องปัญญา (ส.)

อสุภัสัญญา (อะสุภพะสังญา) น. การกำหนดรู้ว่าเป็นของไม่สวยงาม

อสุภ หมายถึง ว. ไม่งาม, ไม่สวย, ไม่ดี (ป.)

ัสัญญา หมายถึง น. ความจำ เป็นขั้นที่ 1 ใน 5 คือ รูป เวทนา ัสัญญา สังขาร
วิญญาณ (ป.)

อสุรกาย (อะสุระกาย) น. สัตว์เกิดในอบายภูมิพวกหนึ่ง เชื่อกันว่าชอบเที่ยวหลอกหลอนคน

อสุร หมายถึง น. อมนุษย์พวกหนึ่งเป็นศัตรูต่อเทวดา, เทตย์, ยักษ์, มาร, ผี (ป., ส.)

กาย หมายถึง น. หมู, พวก (ป., ส.)

- อเสกขบุคคล** (อะเสกขะบุคคล) น. ผู้ที่ไม่ต้องศึกษาอีก หมายถึง พระอรหันต์
อเสกขะ หมายถึง น. ผู้ที่ไม่ต้องศึกษาอีก หมายถึง พระอรหันต์ (ป.)
บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)
- อเสขบุคคล** (อะเสขะบุคคล) น. ผู้ที่ไม่ต้องศึกษาอีก หมายถึง พระอรหันต์
อเสขะ หมายถึง น. ผู้ที่ไม่ต้องศึกษาอีก หมายถึง พระอรหันต์ (ป.)
บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)
- อหิงสา** (อะหิงสา) น. ความไม่เบียดเบียน, การเว้นจากการทำร้าย
อ หมายถึง เป็นอักษรที่ใช้นำหน้าคำที่มาจากภาษาบาลี หรือสันสกฤต บอกความหมาย
ปฏิเสหหรือตรงกันข้าม แปลว่า ไม่ (ป., ส.)
หิงสา หมายถึง น. ความเบียดเบียน, การทำร้าย, การคิดให้เขาทนทุกข์ (ป., ส.)
- อักษรวิธี** (อักขะหุระวิธี) น. วิธีเขียนและอ่านหนังสือให้ถูกต้อง
อักขระ หมายถึง น. ตัวหนังสือ (ป.)
วิธี หมายถึง น. ทำนองหรือหนทางที่จะทำ (ป., ส.)
- อักษรวิบัติ** (อักขะหุระวิบัติ) น. การเขียน การอ่าน หรือออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักษรวิธี
อักขระ หมายถึง น. ตัวหนังสือ (ป.)
วิบัติ หมายถึง น. พิบัติ, ความฉิบหาย, ความหายนะ, ความเป็นอุปมงคล (ป., ส.)
- อักษรสมัย** (อักขะหุระสะใหม่) น. วิชาหนังสือว่าด้วยการอ่านการเขียน
อักขระ หมายถึง น. ตัวหนังสือ (ป.)
สมัย หมายถึง น. หลัก, คำสั่งสอน, ข้อตกลง (ป., ส.)
- อักษรานุกรม** (อักขะรานุกรม) น. หนังสือสำหรับค้นชื่อเรียงลำดับตัวอักษร
อักขระ หมายถึง น. ตัวหนังสือ (ป.)
อนุกรม หมายถึง น. ลำดับ, ระเบียบ, ชั้น (ส.)
- อักษรบท** (อักสอระบท) น. แผ่นผ้าที่เขียนสระ พยัญชนะ ใช้ในการเรียนการสอนในสมัยโบราณ
อักษร หมายถึง น. ตัวหนังสือ, วิชาหนังสือ (ส.)
บท หมายถึง น. ผ้าทอ, ผืนผ้า (ป.)
- อักษรลักษณะ** (อักสอระลัก) น. จดหมาย
อักษร หมายถึง น. ตัวหนังสือ, วิชาหนังสือ (ส.)
ลักษณะ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

อักษรศาสตร์ (อักษรโหราศาสตร์) น. วิชาการหนังสือ เน้นในด้านภาษาและวรรณคดี

อักษร หมายถึง น. ตัวหนังสือ, วิชาหนังสือ (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

อักษรศาสตร์ (อักษรโหราศาสตร์) น. จุดหมายของประธานาธิบดีหรือประมุขของประเทศซึ่งมีชื่อเป็น

อย่างอื่นที่ใช้ในการเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ

อักษร หมายถึง น. ตัวหนังสือ, วิชาหนังสือ (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. คำสั่ง, คำสั่งสอน (ป.)

อัคคีภัย (อัคคีไฟ) น. ภัยที่เกิดจากไฟ, ไฟไหม้

อัคคี หมายถึง น. ไฟ (ป.)

ภัย หมายถึง น. สิ่งที่น่ากลัว, อันตราย (ป., ส.)

อัคนิคณะ (อัคนิคณะ) น. เปลวไฟ

อัคนิ หมายถึง น. ไฟ (ส.)

คณะ หมายถึง น. หมู่, พวก (ป., ส.)

อัคนิวาหะ (อัคนิวาหะ) น. ควัน

อัคนิ หมายถึง น. ไฟ (ส.)

วาหะ หมายถึง น. พาห์, ผู้แบก, ผู้ถือ, ผู้ทรงไว้ (ป., ส.)

อัครชายา (อัครชะชายา) น. ตำแหน่งมเหสีรอง

อัคร หมายถึง ว. เลิศ, ยอด (ส.)

ชายา หมายถึง น. เมีย (ป., ส.)

อัครมหาเสนาบดี (อัครมะมหาเสนาบดี) น. หัวหน้าเสนาบดี

อัคร หมายถึง ว. เลิศ, ยอด (ส.)

มหา หมายถึง ว. ใหญ่, ยิ่งใหญ่ (ป., ส.)

เสนาบดี หมายถึง น. แม่ทัพ, ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ (ป., ส.)

อัครมเหสี (อัครมะเหสี) น. พระมเหสีเอกของพระเจ้าแผ่นดิน

อัคร หมายถึง ว. เลิศ, ยอด (ส.)

มเหสี หมายถึง น. ชายาพระเจ้าแผ่นดิน (ป.)

อัครสมณฑล (อัครระสมณะณฑล) น. ทูตที่สันตะปาปาทรงแต่งตั้งไปประจำสำนักประมุขของอัคร
รัฐหนึ่งในกรณีที่ไม่มีการแต่งตั้งเอกอัครสมณฑล มีฐานะเดียวกับรัฐทูต

อัคร หมายถึง ว. เลิศ, ยอด (ส.)

สมณะ หมายถึง น. ผู้สงบกิเลสแล้ว (ป.)

ทูต หมายถึง น. ผู้นำข้อความไปแจ้งทั้ง 2 ฝ่าย, ผู้รับใช้ไปเจรจาแทน, ผู้สื่อสาร (ป.)

อังสุธร (อังสุทอน) น. พระอาทิตย์

อังสุ หมายถึง น. แสง, รัศมี (ส.)

ธร หมายถึง น. การยึดไว้, การถือไว้, การทรงไว้, การมีไว้ (ป.)

อังสกุฎ (อังสะกุฎ) น. จงอยป่า

อังสะ หมายถึง น. ป่า, ไหล่ (ป.)

กุฎ หมายถึง น. เขาสัตว์, ส่วนที่ยื่นออกมา (ป., ส.)

อังสภาวะ (อังสะพาระ) น. ของแบก

อังสะ หมายถึง น. ป่า, ไหล่ (ป.)

ภาวะ หมายถึง น. ของหนัก, น้ำหนัก (ป.)

อัจฉริยบุคคล (อัครฉะริยะบุคคณ) น. บุคคลผู้มีปัญญาความสามารถเยี่ยมยอดมาแต่กำเนิด

อัจฉริยะ หมายถึง ว. วิเศษอัศจรรย์, มีความรู้ความสามารถเกินกว่าระดับปรกติมาก
(ป.)

บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)

อัจฉริยภาพ (อัครฉะริยะพาบ) น. ความเป็นผู้มีปัญญาความสามารถเกินกว่าระดับปรกติมาก

อัจฉริยะ หมายถึง ว. วิเศษอัศจรรย์, มีความรู้ความสามารถเกินกว่าระดับปรกติมาก
(ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

อัจฉริยลักษณ์ (อัครฉะริยะลัก) น. ลักษณะดีเด่นเป็นที่น่าอัศจรรย์

อัจฉริยะ หมายถึง ว. วิเศษอัศจรรย์, มีความรู้ความสามารถเกินกว่าระดับปรกติมาก
(ป.)

ลักษณ์ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

อัจฉริยลักษณะ (อัครจริยะลักษณะหุนะ) น. ลักษณะดีเด่นเป็นที่น่าอัศจรรย์

อัจฉริยะ หมายถึง ว. วิเศษอัศจรรย์, มีความรู้ความสามารถเกินกว่าระดับปรกติมาก

(ป.)

ลักษณะ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

อัชฌาจาร (อัครชาจาน) น. ความประพฤติชั่ว, การล่วงมรรยาท, การละเมิดประเพณี (ป.)

อัชฌา หมายถึง น. กิริยาดี (ป.)

อาจารย์ หมายถึง น. ความประพฤติ, ความประพฤติดี (ป., ส.)

อัญมณี (อัญยะมะณี) น. รัตนชาติที่เจียรไนแล้ว, แก้วมณีอื่นๆ นอกจากเพชรพลอย

อัญ หมายถึง ว. อื่น, ต่างไป, แปลกไป (ป.)

มณี หมายถึง น. แก้วหินมีค่าสีแดง ในจำพวกนพรัตน์ มักหมายถึงทับทิม (ป., ส.)

อัญประกาศ (อัญยะประกาศ) น. เครื่องหมายวรรคตอนรูปดังนี้ " " สำหรับเขียนค้อมคำหรือ

ข้อความ เพื่อแสดงว่าข้อความนั้นเป็นคำพูด หรือเพื่อเน้นความนั้นให้เด่นชัดขึ้น

อัญ หมายถึง ว. อื่น, ต่างไป, แปลกไป (ป.)

ประกาศ หมายถึง น. ข้อความที่แจ้งให้ทราบทั่วกัน (ส.)

อัญรูป (อัญยะรูป) น. ธาตุเดียวกันแต่มีสมบัติและรูปแบบต่างกัน เมื่อนำไปทำปฏิกริยากับธาตุ

อื่นธาตุเดียวกัน จะให้ผลเป็นสารประกอบอันเดียวกัน

อัญ หมายถึง ว. อื่น, ต่างไป, แปลกไป (ป.)

รูป หมายถึง น. สิ่งที่อยู่ได้ด้วยตา เป็นชั้นที่ 1 ในชั้นที่ 5 คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร

วิญญาณ (ป., ส.)

อัญฐาน (อัครฐาน) น. น้ำที่คั้นจากผลไม้ 8 อย่าง

อัญฐะ หมายถึง ว. แปร (ป.)

ฐาน หมายถึง น. น้ำสำหรับดื่ม, เครื่องดื่ม (ป., ส.)

อัญฐังค์ (อัครฐัง) น. องค์ 8, 8 ส่วน, 8 ชั้น

อัญฐะ หมายถึง ว. แปร (ป.)

องค์ หมายถึง น. ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบ (ป., ส.)

อัญฐังคิกมรรค (อัครฐังคิกะมรรค) น. มรรคประกอบด้วยองค์ 8

อัญฐังคิกะ หมายถึง ว. ประกอบด้วยองค์ 8, ส่วน 8 (ป.)

มรรค หมายถึง น. ทาง (ส.)

อัฐรังษะ (อัฐรังษะ) ว. มี 8 เหลี่ยม

อัฐระ หมายถึง ว. แปด (ป.)

อัฐสะ หมายถึง น. ส่วนของมูม (ป.)

อัฐเคราะห์ (อัฐเคราะห์) น. เรียกดาวเฉพาะ 8 ดวง คือ อาทิตย์ จันทร์ อังคาร พุธ

เสาร์ พฤหัสบดี ราหู และศุกร์

อัฐ หมายถึง ว. แปด (ป.)

เคราะห์ หมายถึง น. สิ่งที่น่าผลมาให้โดยไม่ได้คาดหมาย (ส.)

อัฐทิศ (อัฐทิศ) น. ชื่อพระแท่นรูป 8 เหลี่ยม ที่พระมหากษัตริย์ประทับเพื่อรับน้ำอภิเชกใน

พระราชพิธีบรมราชาภิเชก

อัฐ หมายถึง ว. แปด (ป.)

ทิศ หมายถึง น. ด้าน, ข้าง, ทาง, เบื้อง (ส.)

อัฐบาน (อัฐบาน) น. น้ำที่คั้นจากผลไม้ 8 อย่าง

อัฐ หมายถึง ว. แปด (ป.)

บาน หมายถึง น. น้ำสำหรับดื่ม, เครื่องดื่ม (ป., ส.)

อัฐศก (อัฐศก) น. เรียกปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 8 เช่น ปีชลาอัฐศก จุลศักราช 1348

อัฐ หมายถึง ว. แปด (ป.)

ศก หมายถึง น. ระบบการคำนวณนับเวลาเรียงลำดับกันเป็นปีๆ โดยถือเอาเหตุการณ์ใด

เหตุการณ์หนึ่งเป็นจุดเริ่มต้น (ส.)

อัฐิสังฐาน (อัฐิสังฐาน) น. ทรงกระดูก

อัฐิ หมายถึง น. กระดูกของคนที่เผ่าแล้ว (ป.)

สังฐาน หมายถึง น. รูปทรง, ลักษณะ (ป.)

อัฐจันทร์ (อัฐจันทร์) น. ที่นั่งเป็นชั้นๆ สำหรับการแสดงมีลักษณะเป็นรูปครึ่งวงกลม

อัฐ หมายถึง ว. กึ่ง, ครึ่ง, ซีก (ป.)

จันทร์ หมายถึง น. ดวงเดือน (ส.)

อัฐทากา (อัฐทากา) ว. รูปไข่, กลมรี

อัฐ หมายถึง น. ไข่ (ป., ส.)

ทากา หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

อัตชีวประวัติ (อัตตะชีวะประวัฑ) น. ประวัติชีวิตที่เจ้าของเขียนหรือเล่าด้วยตนเอง

อัต หมายถึง น. ตน, ตัวเอง (ป.)

ชีวประวัติ หมายถึง น. ประวัติชีวิตบุคคล (ป.)

อัตนัย (อัตตะไน) ว. ที่เปิดโอกาสให้แสดงความรู้หรือความคิดเห็นส่วนตัวได้

อัต หมายถึง น. ตน, ตัวเอง (ป.)

นัย หมายถึง น. ข้อความ (ป.)

อัตวินิบาตกรรม (อัตตะวินิบาตตะกำ) น. การฆ่าตัวตาย

อัต หมายถึง น. ตน, ตัวเอง (ป.)

วินิบาต หมายถึง น. การทำลาย, การฆ่า (ป., ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ (ส.)

อัตตโนบท (อัตตะโนบต) น. "บทเพื่อตน"

อัตตโน หมายถึง น. ของตน (ป.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

อัตตโนมัตติ (อัตตะโนมัต) น. ความเห็นส่วนตัว, ความเห็นโดยลำพัง

อัตตโน หมายถึง น. ของตน (ป.)

มัตติ หมายถึง น. ความเห็น, ความคิดเห็น (ป., ส.)

อัตถคต (อัตตะคต) น. ผู้ที่ได้ผ่านทางไกลหรืออยู่มานาน, คนแก่

อัตถ์ หมายถึง น. ทาง, ทางไกล, ระยะไกล (ป.)

คต หมายถึง ก. ถึงแล้ว, ไปแล้ว (ป.)

อัตถายุ (อัตถายุ) น. ชั่วอายุ, ชั่วชีวิต

อัตถ์ หมายถึง น. กาล, กาลยาวนาน (ป.)

อายุ หมายถึง น. เวลาที่ดำรงชีวิตอยู่, เวลาชั่วชีวิต, ช่วงเวลานับตั้งแต่เกิดหรือมีมาจนถึงเวลาที่กล่าวถึง, ระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ป.)

อันตกาล (อันตะกาน) น. เวลาตาย

อันต หมายถึง น. ความตาย, ความเสื่อมสิ้น (ป., ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

อันตกิริยา (อันตะกิริยา) น. "การกระทำซึ่งที่สุด" หมายถึง ตาย

อันต หมายถึง น. ความตาย, ความเสื่อมสิ้น (ป., ส.)

กิริยา หมายถึง น. การกระทำ (ป.)

อันตชาติ (อันตะชาต) น. คนต่ำช้า, คนไม่มีตระกูล

อันต หมายถึง น. ความตาย, ความเสื่อมสิ้น (ป., ส.)

ชาติ หมายถึง น. เหล่ากอ, เทือกเถา, เผ่าพันธุ์ (ป., ส.)

อันตรการณ (อันตะระกาน) น. เหตุขัดข้อง, อุปสรรค, ความติดขัด

อันตร หมายถึง ว. ภายใน, ชั้นใน (ป., ส.)

การณ หมายถึง น. เหตุ, เค้า, มูล (ป., ส.)

อันตรภาค (อันตะระพาก) น. ช่วงคะแนนหรือขอบเขตของคะแนนเป็นต้นในชั้นหนึ่งๆ ในตารางแจกแจงความถี่

อันตร หมายถึง ว. ภายใน, ชั้นใน (ป., ส.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, บั้น, ตอน, คราว (ป.)

อันตรสาวก (อันตะระสาวก) น. ฝ่ายสงฆ์

อันตร หมายถึง ว. อื่น, ต่างไป (ป., ส.)

สาวก หมายถึง น. ศิษย์ของศาสนา (ป.)

อันติมัจฉ (อันติมะสัจ) น. ความจริงขั้นสุดท้าย, ความจริงขั้นสูงสุด

อันติมะ หมายถึง ว. สุดท้าย, สูงสุด (ป.)

ัจฉ หมายถึง น. ความจริง, ความจริงใจ (ป.)

อันโตชน (อันโตชน) น. "คนภายใน" หมายถึง คนในตระกูล

อันโต หมายถึง คำใช้เป็นส่วนหน้าสมาส หมายความว่า ภายใน (ป., ส.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

อันโตนาที (อันโตนาที) น. ระยะเวลาโคจรของพระอาทิตย์ภายในราศีหนึ่งๆ โดยคิดเป็นวันใน 1 ปี แล้วเทียบส่วนมาเป็นมหานาทีใน 1 วัน

อันโต หมายถึง คำใช้เป็นส่วนหน้าสมาส หมายความว่า ภายใน (ป., ส.)

นาที หมายถึง น. ชื่อหน่วยเวลา เท่ากับ 1 ใน 60 ของชั่วโมง (ส.)

อันธการ (อันทะกาน) น. ความมืด, ความมัว, ความมืดมน

อันธ หมายถึง ว. มืด, มืดมน (ป., ส.)

การ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

อันธพาล (อันทะพาน) น. คนเกะกะระราน

อันธ หมายถึง ว. มืด, มืดมน (ป., ส.)

พาล หมายถึง น. คนชั่วร้าย, คนเกเร (ป.)

อัปภาคย์ (อัปปะพาก) ว. ปราศจากโชค, เคราะห์ร้าย, วาสนาน้อย

อป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า
ไม่, ปราศจาก (ป., ส.)

ภาคย์ หมายถึง น. โชค, โชคดี (ป., ส.)

อัปมงคล (อัปปะมกคน) ว. ปราศจากมงคล, ไม่เจริญ, เป็นลางร้าย

อป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า
ไม่, ปราศจาก (ป., ส.)

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

อัปยศ (อัปปะยต) ว. ไร้ยศ, ปราศจากยศ

อป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต มีความหมายว่า
ไม่, ปราศจาก (ป., ส.)

ยศ หมายถึง น. ความยกย่องนับถือเกียรติของตน, เกียรติคุณ (ส.)

อัมพฤกษ์ (อัมมะพฺรึก) น. ชื่อเส้นซึ่งเป็นศูนย์กลางของร่างกาย อยู่ด้านหน้าท้อง, อากาศที่
อวัยวะบางส่วน เช่น แขนขาอ่อนแรง

อัม หมายถึง น. ไข้เจ็บ, โรค (ส.)

พฤกษ์ หมายถึง น. ต้นไม้ (ส.)

อัมพาด (อัมมะพาด) น. อากาศที่อวัยวะบางส่วน เช่น แขนขาตายไปกระดูกไม่ได้, โรคลม

อัม หมายถึง น. ไข้เจ็บ, โรค (ส.)

พาด หมายถึง น. ลม (ป., ส.)

อัมพวัน (อัมพะวัน) น. ป่าหรือสวนมะม่วง

อัมพ หมายถึง น. ต้นมะม่วง (ป.)

วัน หมายถึง น. ป่า, ดง (ป.)

อัสวโกวิท (อัสสะวะโกวิด) น. ผู้มีความชำนาญในเรื่องม้า

อัสว หมายถึง น. ม้า (ส.)

โกวิท หมายถึง ว. ฉลาด, ชำนาญ (ป., ส.)

อัสวโกศล (อัสสะวะโกสน) ว. ผู้มีความชำนาญในเรื่องม้า

อัสว หมายถึง น. ม้า (ส.)

โกศล หมายถึง ว. ฉลาด (ส.)

อัสวเมธ (อัสสะวะเมต) น. ชื่อพระราชพิธีประกาศพระบรมเดชาญาของพระราชาธิราชใน
 วรรณคดีอินเดีย โดยจะทรงปล่อยม้าอุปการพร้อมทั้งกองทัพให้เข้าไปในประเทศ
 ต่างๆ ถ้าประเทศใดไม่ยอมอ่อนน้อมกองทัพจะเข้าโจมตี เมื่อครบ 1 ปีแล้ว
 กองทัพก็จะยกกลับพร้อมทั้งพระราชที่ถูกราบ พระราชาธิราชก็จัดพระราชพิธี
 โดยฆ่าม้านั้นบูชาโยน เรียกว่า พิธีอัสวเมธ

อัสว หมายถึง น. ม้า (ส.)

เมธ หมายถึง น. การเสด็จ, การบูชาโยน (ป., ส.)

อัสฏมงคล (อัสสะตะมกคน) น. สิ่งที่ถือว่าเป็นมงคล 8 อย่าง

อัสฏ หมายถึง ว. แปด (ส.)

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

อัสฏมงคล (อัสสะตะมกคน) น. สิ่งที่ถือว่าเป็นมงคล 8 อย่าง

อัสฏ หมายถึง ว. แปด (ส.)

มงคล หมายถึง น. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ (ป., ส.)

อัสฏายุธ (อัสสะดาอุด) น. อาวุธ 8 อย่าง

อัสฏ หมายถึง ว. แปด (ส.)

ายุธ หมายถึง น. อาวุธ, เครื่องมือที่ใช้ในการทำร้าย ทำลาย ป้องกัน ต่อสู้ หรือฆ่า
 (ป., ส.)

อัสฏาวุธ (อัสสะดาอุด) น. อาวุธ 8 อย่าง

อัสฏ หมายถึง ว. แปด (ส.)

อาวุธ หมายถึง น. เครื่องมือที่ใช้ในการทำร้าย ทำลาย ป้องกัน ต่อสู้ หรือฆ่า (ป.)

อัสต (อัสสะดอน) น. ม้าดี

อัส หมายถึง ม้า (ป.)

ต หมายถึง ว. ยิ่งกว่า (ป.)

อัสสุชล (อัสสุชน) น. น้ำตา

อัสสุ หมายถึง น. น้ำตา (ป.)

ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

อัสสุธारा (อัสสุทารา) น. ท่อน้ำตา

อัสสุ หมายถึง น. น้ำตา (ป.)

ธारा หมายถึง น. สายน้ำ, ลำธาร, ห้วย, หยาดน้ำ, ท่อน้ำ (ป., ส.)

อาการนาม (อาการระนาม) น. คำนามที่บอกกิริยาอาการหรือความปรากฏเป็นต่างๆ ของคน
สัตว์ และสิ่งของ ซึ่งมาจากคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ที่มีกมีคำ "การ" หรือ
"ความ" นำหน้า

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

นาม หมายถึง น. คำชนิดหนึ่งในไวยากรณ์สำหรับเรียกคน สัตว์ และสิ่งของต่างๆ (ป.)

อากาศธาตุ (อากาศสะทาด) น. ที่ว่าง, ที่ว่างเปล่า

อากาศ หมายถึง น. แก๊สผสมที่ประกอบด้วยไนโตรเจนและออกซิเจนเป็นส่วนใหญ่ใช้
หายใจหรือช่วยในการเผาไหม้เป็นต้น (ส.)

ธาตุ หมายถึง น. สิ่งที่อยู่เป็นส่วนสำคัญที่ค้ำกันเป็นร่างของสิ่งทั้งหลาย (ป.)

อากาศยาน (อากาศสะยาน) น. เครื่องนำไปทางอากาศ, ยานที่แล่นไปในอากาศ

อากาศ หมายถึง น. แก๊สผสมที่ประกอบด้วยไนโตรเจนและออกซิเจนเป็นส่วนใหญ่ใช้
หายใจหรือช่วยในการเผาไหม้เป็นต้น (ส.)

ยาน หมายถึง น. เครื่องนำไป, พาหนะต่างๆ (ป., ส.)

อาจารย์วาท (อาจารย์ระवाद) น. ลัทธิที่ถือตามคติที่อาจารย์ได้สั่งสอนสืบๆ กันมา

อาจารย์ หมายถึง น. อาจารย์, ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ (ป.)

วาท หมายถึง น. ลัทธิ, ความเห็น (ป., ส.)

อาชญากร (อาชญากรอน) น. ผู้ก่ออาชญากรรม, ผู้กระทำความผิดที่เป็นคดีอาญา

อาชญา หมายถึง น. โทษ (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

อาชญากรรม (อาชญากรำ) น. การกระทำความผิดทางอาญา

อาชญา หมายถึง น. โทษ (ส.)

กรรม หมายถึง น. การกระทำ (ส.)

อาชญาบท (อาชญาบด) น. ข้อกฎหมาย

อาชญา หมายถึง น. โทษ (ส.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

อาชญาบัตร (อาชญาบัตร) น. ใบอนุญาตซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกให้แก่ผู้รับอนุญาตเพื่อใช้

ประกอบอาชีพบางอย่างตามเขตที่กำหนด

อาชญา หมายถึง น. อำนาจ (ส.)

บัตร หมายถึง น. แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้ เป็นต้น มักทำด้วยกระดาษรูป

สี่เหลี่ยมผืนผ้า (ส.)

อาชญาสิทธิ์ (อาชญาสิด) น. อำนาจเด็ดขาด คือ สิทธิที่แม่ทัพได้รับพระราชทานจากพระเจ้า-

แผ่นดินในเวลาไปสงคราม เป็นต้น

อาชญา หมายถึง น. อำนาจ (ส.)

สิทธิ์ หมายถึง น. อำนาจอันชอบธรรม (ป., ส.)

อาชีวศึกษา (อาชีวะสิกสา) น. การศึกษาที่มุ่งไปในทางช่างฝีมือ

อาชีวะ หมายถึง น. การเลี้ยงชีพ, การทำมาหากิน (ป., ส.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม (ส.)

อาญาสิทธิ์ (อาญาสิด) น. อำนาจเด็ดขาด คือ สิทธิที่แม่ทัพได้รับพระราชทานจากพระเจ้า-

แผ่นดินในเวลาไปสงคราม เป็นต้น

อาญา หมายถึง น. อำนาจ (ป.)

สิทธิ์ หมายถึง น. อำนาจอันชอบธรรม (ป., ส.)

อาณาเกษตร (อาณากะเสด) น. เขตแดนในอำนาจปกครอง

อาณา หมายถึง น. อำนาจปกครอง (ป.)

เกษตร หมายถึง น. แดน (ส.)

อาณาเขต (อาณาเขต) น. เขตแดนในอำนาจปกครอง

อาณา หมายถึง น. อำนาจปกครอง (ป.)

เขต หมายถึง น. แดนที่กำหนดขีดคั่นไว้ (ป.)

อาณาจักร (อาณาจัก) น. เขตแดนที่อยู่ในอำนาจปกครองของประเทศหนึ่งๆ

อาณา หมายถึง น. อำนาจปกครอง (ป.)

จักร หมายถึง น. เขตแดน (ส.)

อาณานิคม (อาณานิคม) น. เมืองขึ้น, ประเทศที่อยู่ใต้อำนาจอธิปไตยของประเทศอื่น

อาณา หมายถึง น. อำนาจปกครอง (ป.)

นิคม หมายถึง น. หมู่บ้านขนาดใหญ่, ถิ่นฐานหรือชุมชนที่เกิดขึ้นจากการตั้งหลักแหล่ง

(ป.)

อาณาประชาราษฎร์ (อาณาประชาราต) น. พลเมืองที่อยู่ในอำนาจปกครอง

อาณา หมายถึง น. อำนาจปกครอง (ป.)

ประชาราษฎร์ หมายถึง น. พลเมือง, สามัญชนทั่วๆ ไปที่ไม่ใช่ข้าราชการ พ่อค้า หรือนักบวช ในความว่าข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน (ส.)

อาณาประโยชน์ (อาณาประโยค) น. ผลประโยชน์ส่วนตัวจากการที่ตนมีอำนาจปกครอง

อาณา หมายถึง น. อำนาจปกครอง (ป.)

ประโยชน์ หมายถึง น. สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ, สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ (ส.)

อาตมทาน (อาตตะมะทาน) น. การสละตัวเอง, การพลีตัว

อาตม หมายถึง น. ตน, ตัวตน (ส.)

ทาน หมายถึง น. การให้ (ป., ส.)

อาทิตย์วาร (อาทิตย์จะวาน) น. วันอาทิตย์

อาทิตย์ หมายถึง น. ชื่อวันที่ 1 ของสัปดาห์ (ป.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

อาทิตย์มณฑล (อาทิตย์ตะยะมนท) น. ดวงอาทิตย์, รูปที่แลดูแบนแห่งดวงอาทิตย์

อาทิตย์ หมายถึง น. ดวงตะวัน (ส.)

มณฑล หมายถึง น. วง, บริเวณ (ป., ส.)

อาทิตย์วาร (อาทิตย์จะวาน) น. วันอาทิตย์

อาทิตย์ หมายถึง น. ชื่อวันที่ 1 ของสัปดาห์ (ส.)

วาร หมายถึง น. วันหนึ่งๆ ในสัปดาห์ (ป., ส.)

อาเทศนาปาฏิหาริย์ (อาเทศสะนาปาตีหาน) น. การดักใจเป็นอัศจรรย์ หมายถึง การดักใจทายใจคนได้อย่างน่าอัศจรรย์

อาเทศนา หมายถึง น. การแสดงชัด, การชี้ขาด (ป.)

ปาฏิหาริย์ หมายถึง น. สิ่งที่น่าอัศจรรย์, ความอัศจรรย์ (ป.)

อาโปกสิณ (อาโปกะสิน) น. วิถีเจริญกรรมฐานโดยยึดหนองเอราตุน้ำเป็นอารมณ์

อาโป หมายถึง น. น้ำ (ป.)

กสิณ หมายถึง น. สมกรรมฐานหมวดหนึ่ง (ป.)

อาโปธาตุ (อาโปทาด) น. ของเหลวที่เอิบอาบซาบซึมไปได้ นับเป็นธาตุ 1 ในธาตุทั้ง 5

อาโป หมายถึง น. น้ำ (ป.)

ธาตุ หมายถึง น. สิ่งที่ดีถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่คุ้มกันเป็นร่างของสิ่งทั้งหลาย (ป.)

อาปานภูมิ (อาปานะพุม) น. ห้องต้ม, สถานที่เลี้ยงดูกัน

อาปานะ หมายถึง น. การต้ม, การเลี้ยง (ป., ส.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

อาปานศาลา (อาปานะศาลา) น. ห้องเครื่องต้ม

อาปานะ หมายถึง น. การต้ม, การเลี้ยง (ป., ส.)

ศาลา หมายถึง น. อาคารทรงไทย ปลายโถง ไม่กั้นฝา ใช้เป็นที่พักหรือเพื่อประโยชน์
การงานอย่างใดอย่างหนึ่ง (ส.)

อาภากร (อาพากอน) น. พระอาทิตย์

อาภา หมายถึง น. แสง, รัศมี, ความสว่าง (ป., ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

อามิสบูชา (อามิตสะบูชา) น. การบูชาด้วยสิ่งของ

อามิส หมายถึง น. สิ่งของวัตถุเครื่องล่อใจมีเงินเป็นต้น (ป.)

บูชา หมายถึง ก. แสดงความเคารพบุคคลหรือสิ่งที่มีศักดิ์ด้วยเครื่องสักการะ (ป., ส.)

อายุวัฒนนะ (อายุวัตตะนะ) น. เรียกว่ากินแล้วมีอายุยืนว่า ยาอายุวัฒนนะ

อายุ หมายถึง น. เวลาที่ดำรงชีวิตอยู่, เวลาชั่วชีวิต, ช่วงเวลานับตั้งแต่เกิดหรือมีมา
จนถึงเวลาที่กล่าวถึง, ระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ป.)

วัฒนนะ หมายถึง น. ความเจริญ, ความมั่งคั่ง (ป.)

อายุรกรรม (อายุระกัม) น. การรักษาโรคทางยา

อายุร หมายถึง น. อายุ, เวลาที่ดำรงชีวิตอยู่, เวลาชั่วชีวิต, ช่วงเวลานับตั้งแต่เกิดหรือมี
มาจนถึงเวลาที่กล่าวถึง, ระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ส.)

กรรม หมายถึง น. การ, การกระทำ, การงาน, กิจ (ส.)

อายุรแพทย์ (อายุระแพต) น. หมอรักษาโรคทางยา

อายุร หมายถึง น. อายุ, เวลาที่ดำรงชีวิตอยู่, เวลาชั่วชีวิต, ช่วงเวลานับตั้งแต่เกิดหรือมี
มาจนถึงเวลาที่กล่าวถึง, ระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ส.)

แพทย์ หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ส.)

อายุรเวช (อายุระเวศ) น. หมอรักษาโรคทางยา

อายุร หมายถึง น. อายุ, เวลาที่ดำรงชีวิตอยู่, เวลาชั่วชีวิต, ช่วงเวลานับตั้งแต่เกิดหรือมี
มาจนถึงเวลาที่กล่าวถึง, ระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ส.)

เวช หมายถึง น. หมอรักษาโรค (ป.)

อายุรเวท (อายุระเวศ) น. วิชาแพทย์, วิชาเกี่ยวกับสุขภาพและการรักษา

อายุร หมายถึง น. อายุ, เวลาที่ดำรงชีวิตอยู่, เวลาชั่วชีวิต, ช่วงเวลานับตั้งแต่เกิดหรือมี
มาจนถึงเวลาที่กล่าวถึง, ระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ส.)

เวท หมายถึง น. ความรู้ (ป., ส.)

อายุรศาสตร์ (อายุระสาด) น. ตำราหมอ, วิชาการรักษาโรคทางยา

อายุร หมายถึง น. อายุ, เวลาที่ดำรงชีวิตอยู่, เวลาชั่วชีวิต, ช่วงเวลานับตั้งแต่เกิดหรือมี
มาจนถึงเวลาที่กล่าวถึง, ระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

อารยชน (อาระยะชน) น. คนที่มีอารยธรรม

อารยะ หมายถึง ว. เจริญ (ส.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

อารยชาติ (อาระยะชาติ) น. ประเทศที่มีอารยธรรม

อารยะ หมายถึง ว. เจริญ (ส.)

ชาติ หมายถึง น. ประเทศ (ป., ส.)

อารยประเทศ (อาระยะประเทศ) น. ประเทศที่มีอารยธรรม

อารยะ หมายถึง ว. เจริญ (ส.)

ประเทศ หมายถึง น. บ้านเมือง, แคว้น (ส.)

อารยธรรม (อาระยะท่า) น. ความสงบสุขของสังคมที่ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งศีลธรรมและ
กฎหมาย

อารยะ หมายถึง ว. เจริญ (ส.)

ธรรม หมายถึง น. กฎ, กฎเกณฑ์ (ส.)

อาร์มภกตา (อาร์พะกะธา) น. คำปรารภ, คำเริ่มต้น, คำนำ

อาร์มภ์ หมายถึง น. การปรารภ (ป., ส.)

ภกตา หมายถึง น. ถ้อยคำ, เรื่อง, คำอธิบาย, คำกล่าว (ป., ส.)

อารัมภบท (อารำพะบต) น. คำปรารภ, คำเริ่มต้น, คำนำ

อารัมภ์ หมายถึง น. การปรารภ (ป., ส.)

บท หมายถึง น. ข้อความเรื่องหนึ่งๆ หรือตอนหนึ่งๆ (ป.)

อาราธนาธรรม (อาราดทะนาท่า) ก. ขอนิมนต์ให้ภิกษุหรือสามเณรแสดงธรรม

อาราธนา หมายถึง ก. เชื้อเชิญ, นิมนต์, อ้อนวอน (ป., ส.)

ธรรม หมายถึง น. คำสอนในศาสนา (ส.)

อาราธนาพระปริตร (อาราดทะนาพระปริต) ก. ขอนิมนต์ให้พระสงฆ์สวดมนต์

อาราธนา หมายถึง ก. เชื้อเชิญ, นิมนต์, อ้อนวอน (ป., ส.)

พระ หมายถึง ว. ยอด, เยี่ยม, ประเสริฐ, เลิศ (ป., ส.)

ปริตร หมายถึง น. พระพุทธมนต์ในเจ็ดตำนานที่เรียกว่า สัตปริตร และสิบสองตำนานที่เรียกว่า ทวาทศปริตร, ตำนานหนึ่ง เรียกว่า ปริตรหนึ่ง (ส.)

อาราธนาศีล (อาราดทะนาสิน) ก. ขอให้ภิกษุหรือสามเณรให้ไตรสรณคมณ์และศีล

อาราธนา หมายถึง ก. เชื้อเชิญ, นิมนต์, อ้อนวอน (ป., ส.)

ศีล หมายถึง น. ข้อบัญญัติทางพระพุทธศาสนาที่กำหนดการปฏิบัติกายและวาจา, การรักษากาย วาจาให้เรียบร้อย (ส.)

อาโลกกสิณ (อาโลกกะกะสิน) น. การเจริญสมถกรรมฐานโดยตั้งใจเพ่งแสงสว่างเป็นอารมณ์

อาโลก หมายถึง น. แสงสว่าง, ความสว่าง (ป., ส.)

กสิณ หมายถึง น. สมถกรรมฐานหมวดหนึ่งว่าด้วยอารมณ์ที่กำหนดธาตุ 4 (ป.)

อาวัชนาการ (อาวัตชะนากาน) น. ความรำพึง

อาวัชน หมายถึง น. การรับอารมณ์, การพิจารณา, การรำพึง (ป.)

อาการ หมายถึง น. ความเป็นอยู่, ความเป็นไป, สภาพ (ป., ส.)

อาศิรพจน์ (อาสิระพต) น. คำอวยพร

อาศิร หมายถึง น. การอวยพร (ส.)

พจน์ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

อาศิรพาท (อาสิระพาด) น. คำอวยพร

อาศิร หมายถึง น. การอวยพร (ส.)

พาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

อาศิรวจนะ (อาศิระวะจะนะ) น. คำอวยพร

อาศิร หมายถึง น. การอวยพร (ส.)

วจนะ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

อาศิรวาท (อาศิระवाद) น. คำอวยพร

อาศิร หมายถึง น. การอวยพร (ส.)

วาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

อาเศียรพจน์ (อาเศียนระพด) น. คำอวยพร

อาเศียร หมายถึง น. การอวยพร (ส.)

พจน์ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

อาเศียรพาท (อาเศียนระพาด) น. คำอวยพร

อาเศียร หมายถึง น. การอวยพร (ส.)

พาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

อาเศียรวจนะ (อาเศียนระวะจะนะ) น. คำอวยพร

อาเศียร หมายถึง น. การอวยพร (ส.)

วจนะ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

อาเศียรวาท (อาเศียนระवाद) น. คำอวยพร

อาเศียร หมายถึง น. การอวยพร (ส.)

วาท หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป., ส.)

อาสนศาลา (อาสะนะสะลา) น. โรงฉันอาหาร

อาสนะ หมายถึง น. ที่นั่ง, เครื่องปูรองนั่ง (ป., ส.)

ศาลา หมายถึง น. อาคารทรงไทย ปล่อยโถง ไม่กั้นฝา ใช้เป็นที่พักหรือเพื่อประโยชน์
การงานอย่างใดอย่างหนึ่ง (ส.)

อาสาสมัคร (อาสาสะมัก) ว. ที่เสนอตัวเข้าทำงานด้วยความสมัครใจ

อาสา หมายถึง ก. เสนอตัวเข้ารับทำ (ป.)

สมัคร หมายถึง ก. ยื่นความจำนงขอเข้าร่วมเป็นสมาชิกหรือร่วมในกิจกรรมอย่างใด
อย่างหนึ่ง (ส.)

อาสาฬหบูชา (อาสาฬหบูชา) น. การบูชาในวันเพ็ญเดือน 8 ซึ่งเป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดง
ปฐมเทศนา

อาสาฬห หมายถึง น. เดือนที่ 8 แห่งเดือนจันทรคติ (ป.)

บูชา หมายถึง ก. แสดงความเคารพบุคคลหรือสิ่งที่น่านับถือด้วยเครื่องสักการะ (ป., ส.)

อำมาตยาธิปไตย (อำมาตตะยาธิปะไต) น. ระบอบการปกครองที่ขุนนางหรือข้าราชการเป็น
ใหญ่

อำมาตย์ หมายถึง น. ข้าราชการ, ข้าเฝ้า (ส.)

อธิปไตย หมายถึง น. อำนาจสูงสุดของรัฐที่จะใช้บังคับบัญชาภายในอาณาเขตของตน
(ป.)

อิตถิลิงค์ (อิตถิลิง) น. เพศของคำที่เป็นเพศหญิง

อิตถิ หมายถึง น. หญิง (ป.)

ลิงค์ หมายถึง น. ประเภทคำไวยากรณ์ที่บอกให้รู้ว่าคำนั้นเป็นเพศอะไร (ป., ส.)

อิทธิปาฏิหาริย์ (อิทธิปาติหาน) น. ฤทธิ์เป็นอัศจรรย์ หมายถึง การแสดงฤทธิ์ที่พ้นวิสัยของ
สามัญมนุษย์ได้อย่างน่าอัศจรรย์

อิทธิ หมายถึง น. ฤทธิ์, อำนาจศักดิ์สิทธิ์ (ป.)

ปาฏิหาริย์ หมายถึง น. สิ่งน่าอัศจรรย์, ความอัศจรรย์ (ป.)

อิทธิพล (อิทธิพน) น. กำลังที่ยังผลให้สำเร็จ

อิทธิ หมายถึง น. ฤทธิ์, อำนาจศักดิ์สิทธิ์ (ป.)

พล หมายถึง น. กำลัง (ป., ส.)

อิทธิฤทธิ์ (อิทธิริด) น. อำนาจศักดิ์สิทธิ์

อิทธิ หมายถึง น. ฤทธิ์, อำนาจศักดิ์สิทธิ์ (ป.)

ฤทธิ์ หมายถึง น. อำนาจศักดิ์สิทธิ์, แรงแอำนาจ (ส.)

อินทศักดิ์ (อินทระศักดิ์) น. พระอินทราณี่, ขายาพระอินทร์

อินทร์ หมายถึง น. ชื่อเทวดาราชผู้เป็นใหญ่ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และชั้นจาตุมหาราช
(ส.)

ศักดิ์ หมายถึง น. ฐานะ (ส.)

อินทราภิเชก (อินทฺรพชก) น. การที่พระเจ้าแผ่นดินทำพิธีราชาภิเชกอีกครั้งหนึ่ง เมื่อปราบ
พระเจ้าแผ่นดินอื่นให้อยู่ในอำนาจได้มาก เพื่อยกพระองค์ขึ้นเป็นใหญ่เหนือ
พระเจ้าแผ่นดินทั้งหลาย

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

อภิเชก หมายถึง ก. แต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ (ส.)

อินทรายุธ (อินทฺรยุธ) น. สายรุ้ง, สายฟ้า, อาวุธพระอินทร์

อินทร์ หมายถึง น. ชื่อเทวดาราษฎ์เป็นใหญ่ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และชั้นจาตุมหาราช
(ส.)

อายุธ หมายถึง น. อาวุธ (ป., ส.)

อินทริยโคจร (อินทฺริยคจฺจน) ว. อยู่ในเขตความรู้สึกรู้จัก, ซึ่งรู้สึกได้

อินทริย์ หมายถึง น. ร่างกายและจิตใจ (ป., ส.)

โคจร หมายถึง น. อารมณ์ (ป., ส.)

อินทริยญาณ (อินทฺริยญาน) น. ความรู้สึก

อินทริย์ หมายถึง น. ร่างกายและจิตใจ (ป., ส.)

ญาณ หมายถึง น. วิชาหยั่งรู้ หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ, ความสามารถหยั่ง
รู้พิเศษ (ป.)

อินทริยสังวร (อินทฺริยสงฺวอน) น. ความสำรวมอินทริย์ 6 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ไม่ให้
ยินดียินร้ายในเวลาเห็นรูป ฟังเสียง ดมกลิ่น ลิ้มรส ถูกต้องไผ่ภูริัพพะ รั
ธรรมารมณ์ด้วยใจ

อินทริย์ หมายถึง น. ร่างกายและจิตใจ (ป., ส.)

สังวร หมายถึง น. ความสำรวม, ความระวัง (ป., ส.)

อิริยาบถ (อิริยาบถ) น. อาการที่ร่างกายอยู่ในท่าใดท่าหนึ่ง คือ ยืน เดิน นั่ง นอน

อิริยา หมายถึง น. อาการเคลื่อนไหว, กิริยา, ท่าทาง (ป.)

บถ หมายถึง น. ทาง (ป.)

อิสรภาพ (อิศฺระหฺระพ) น. ความเป็นใหญ่, ความเป็นไทแก่ตัว

อิสระ หมายถึง ว. เป็นใหญ่, เป็นไทแก่ตัว (ป.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

อิสริยยศ (อิตสะริยะยต) น. ยศอันยิ่งใหญ่, ยศที่แสดงถึงความยิ่งใหญ่

อิสริยะ หมายถึง น. ความเป็นใหญ่, ความเป็นเจ้า, ความยิ่งใหญ่ (ป.)

ยศ หมายถึง น. ความยกย่องนับถือเกียรติของตน, เกียรติคุณ, ฐานันดรที่
พระมหากษัตริย์โปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีสูงต่ำ
ตามลำดับกันไป (ส.)

อิสริยาภรณ์ (อิตสะริยาพอน) น. ตราเครื่องประดับเกียรติยศ เรียกเป็นสามัญว่า เหรียญตรา

อิสริยะ หมายถึง น. ความเป็นใหญ่, ความเป็นเจ้า, ความยิ่งใหญ่ (ป.)

อาภรณ์ หมายถึง น. เครื่องประดับ (ป., ส.)

อุณหภูมิจิ (อุณหะพุม) น. ระดับความสูงต่ำของความร้อน

อุณหะ หมายถึง ว. ร้อน, อบอุ่น (ป.)

ภูมิ หมายถึง น. แผ่นดิน, ที่ดิน (ป., ส.)

อุณาโลม (อุณาโลม) น. ขนระหว่างคิ้ว

อุณา หมายถึง น. ขนระหว่างคิ้ว (ป.)

โลม หมายถึง น. ขน (ป.)

อุดมการณ์ (อุดมมะกาน) น. หลักการที่วางระเบียบไว้เป็นแนวปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
ที่กำหนดไว้

อุดม หมายถึง ว. สูงสุด, ยิ่ง, เลิศ, มากมาย, บริบูรณ์ (ป., ส.)

การณ์ หมายถึง น. เหตุ, คำ, มูล (ป., ส.)

อุดมคติ (อุดมมะคะติ) น. จินตนาการที่ถือว่าเป็นมาตรฐานแห่งความดี ความงาม, และความ
จริง ทางใดทางหนึ่งที่มนุษย์ถือว่าเป็นเป้าหมายแห่งชีวิตของตน

อุดม หมายถึง ว. สูงสุด, ยิ่ง, เลิศ, มากมาย, บริบูรณ์ (ป., ส.)

คติ หมายถึง น. แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง (ป.)

อุดมศึกษา (อุดมมะสิศึกษา) น. การศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา

อุดม หมายถึง ว. สูงสุด, ยิ่ง, เลิศ, มากมาย, บริบูรณ์ (ป., ส.)

ศึกษา หมายถึง น. การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม (ส.)

อุดมภาพ (อุดมตะมะพาบ) น. ภาวะอันสูงสุด, ความสูงสุด

อุดม หมายถึง ว. สูงสุด, ยิ่ง, เลิศ, มาก, บริบูรณ์ (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

อุตตรายัน (อุตตรายัน) น. จุดสูงสุดทางเหนือ เมื่อดวงอาทิตย์ปรากฏในราววันที่ 22 มิถุนายน
เป็นจุดในหน้าร้อน มีกลางวันยาวที่สุด

อุตตร หมายถึง น. อุตร (ป., ส.)

ายัน หมายถึง น. การมาถึง (ป., ส.)

อุตตริมนุสธรรม (อุตตะหุริมะนุดสะท่า) น. คุณอย่างยอดเยี่ยมของมนุษย์ ได้แก่ธรรมวิเศษมี
การสำเร็จมาน สำเร็จมักผลเป็นต้น

อุตริ หมายถึง จ. ยิง (ป., ส.)

มนุส หมายถึง น. สัตว์ที่รู้จักใช้เหตุผล, สัตว์ที่มีจิตใจสูง (ป.)

ธรรม หมายถึง น. คุณความดี (ส.)

อุตสาหกรรม (อุตสาหะท่า) น. กิจกรรมที่ใช้ทุนและแรงงานเพื่อผลิตสิ่งของหรือจัดให้มีบริการ

อุตสาหะ หมายถึง น. ความบากบั่น, ความพยายาม, ความขยัน, อดทน (ส.)

กรรม หมายถึง น. การงาน, กิจ (ส.)

อุตุนิยมวิทยา (อุตุนิยมมะวิดทะยา) น. วิชาว่าด้วยเรื่องราวของบรรยากาศ

อุตุ หมายถึง น. ฤดู (ป.)

นิยม หมายถึง น. การกำหนด (ป., ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

อุทบาตร (อุทะบาต) น. หม้อน้ำ

อุท หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

บาตร หมายถึง น. ภาชนะชนิดหนึ่งสำหรับภิกษุสามเณรใช้รับอาหารบิณฑบาต (ส.)

อุทบาน (อุทะบาน) น. บ่อน้ำ, สระน้ำ

อุท หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

บาน หมายถึง น. น้ำสำหรับดื่ม, เครื่องดื่ม (ป., ส.)

อุทพินท์ (อุทะพิน) น. หยาดน้ำ

อุท หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

พินท์ หมายถึง น. หยาด, จุด (ป., ส.)

อุทกธारा (อุทกทะฮารา) น. สายน้ำ, ท่อน้ำ

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

ธारा หมายถึง น. สายน้ำ, ลำธาร, ห้วย, หยาดน้ำ, ท่อน้ำ (ป., ส.)

อุทกภัย (อุทกกะไพ) น. ภัยอันตรายที่เกิดจากน้ำท่วม

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

ภัย หมายถึง น. สิ่งน่ากลัว, อันตราย (ป., ส.)

อุทกวิทยา (อุทกกะวิดทะยา) น. วิชาว่าด้วยน้ำที่มีอยู่ในโลก

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

วิทยา หมายถึง น. ความรู้ (ส.)

อุทกศาสตร์ (อุทกกะสาด) น. วิชาว่าด้วยน้ำบนพื้นโลกเกี่ยวกับการวัดหรือการสำรวจแผนที่ทะเล

โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะเพื่อการเดินเรือ

อุทก หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)

ศาสตร์ หมายถึง น. ระบบวิชาความรู้ (ส.)

อุเทสิกเจดีย์ (อุเทสิกะเจดี) น. เจดีย์ที่สร้างอุทิศพระพุทธเจ้า ได้แก่ พระพุทธรูป

อุเทสิก หมายถึง น. เจดีย์ที่สร้างเป็นเครื่องระลึกถึงพระพุทธเจ้า (ป.)

เจดีย์ หมายถึง น. สิ่งซึ่งก่อเป็นรูปคล้ายลอมฟาง มียอดแหลม บรรจุสิ่งที่นับถือมี

พระธาตุเป็นต้น, สิ่งหรือบุคคลที่เคารพนับถือ (ป.)

อุบัติภัย (อุบัติไพ) น. ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

อุบัติเหตุ หมายถึง น. การเกิดขึ้น, กำเนิด, การบังเกิด (ป.)

ภัย หมายถึง น. สิ่งน่ากลัว, อันตราย (ป., ส.)

อุบัติเหตุ (อุบัติไพ) น. เหตุที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด, ความบังเอิญเป็น

อุบัติเหตุ หมายถึง น. การเกิดขึ้น, กำเนิด, การบังเกิด (ป.)

เหตุ หมายถึง น. สิ่งหรือเรื่องที่ทำให้เกิดผล, เค้ามูล (ป., ส.)

อุโบสถกรรม (อุโบสถกะกำ) น. การทำอุโบสถ

อุโบสถ หมายถึง น. เรียกการแสดงพระปาติโมกข์ของพระสงฆ์ทุกๆ กึ่งเดือน คือ ในวัน

ขึ้น 15 ค่ำ และวันแรม 15 ค่ำ ในเดือนขาดว่า การทำอุโบสถ (ป.)

กรรม หมายถึง น. การกระทำ (ส.)

อุปทูต (อุปทูต) น. ผู้รักษาการณ์ในตำแหน่งหรือรักษาการแทนหัวหน้าสถานเอกอัครราชทูตหรือหัวหน้าคณะแทนทางการทูต

อุป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า เข้าไป, ไกล, รอง (ป., ส.)

ทูต หมายถึง น. ผู้นำข้อความไปแจ้งทั้ง 2 ฝ่าย, ผู้รับใช้ไปเจรจาแทน, ผู้สื่อสาร (ป.)

อุปนัย (อุปน) น. วิธีการใช้เหตุผลที่ดำเนินจากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม

อุป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า เข้าไป, ไกล, รอง (ป., ส.)

นัย หมายถึง น. แนว, ทาง (ป.)

อุปมาโวหาร (อุปมาโวทาน) น. สำนวนเขียนที่กล่าวถึงเรื่องราวโดยยกสิ่งต่างๆ ขึ้นมาเปรียบเทียบประกอบ

อุปมา หมายถึง น. สิ่งหรือข้อความที่ยกมาเปรียบ (ป., ส.)

โวหาร หมายถึง น. ชั้นเชิงหรือสำนวนแต่งหนังสือหรือพูด (ป.)

อุปมาอุปไมย (อุปมาอุปไม) น. การเปรียบเทียบกัน

อุปมา หมายถึง น. สิ่งหรือข้อความที่ยกมาเปรียบ (ป., ส.)

อุปไมย หมายถึง น. สิ่งหรือข้อความที่พึงเปรียบเทียบกับสิ่งอื่นเพื่อให้เข้าใจแจ่มแจ้ง (ป.)

อุปยุวราช (อุปยุวระชาต) น. ตำแหน่งเจ้าในนครล้านช้างรองพระเจ้าแผ่นดิน แต่อยู่เหนืออุปราช

อุป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า เข้าไป, ไกล, รอง (ป., ส.)

ยุวราช หมายถึง น. พระราชกุมารที่ได้รับอภิเชกหรือทรงรับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งที่จะสืบราชสมบัติเป็นพระเจ้าแผ่นดินต่อไป (ป., ส.)

อุปราคา หมายถึง น. การทำให้ดำ, การทำให้มีมลทิน

อุป หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า เข้าไป, ไกล, รอง (ป., ส.)

ราคา หมายถึง น. ความกำหนดยินดีในกามารมณ์, ความใคร่ในกามคุณ (ป., ส.)

อุปริจร (อุประริจอน) ว. เคลื่อนที่ไปในอากาศ

อุปริ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า เบื้องบน ข้างบน (ป., ส.)

จร หมายถึง ก. ไป, เทียบไป (ป., ส.)

อุปริพุทธิ (อุประริพุดติ) ว. กอบด้วยปัญญาอันสูง

อุปริ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า เบื้องบน ข้างบน (ป., ส.)

พุทธิ หมายถึง น. ปัญญา, ความฉลาด (ป.)

อุปริภาค (อุประริพาก) น. ส่วนบน, ข้างบน

อุปริ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า เบื้องบน ข้างบน (ป., ส.)

ภาค หมายถึง น. ส่วน, ฝ่าย, บั้น, ตอน, คราว (ป.)

อุปริมปริยาย (อุประริมะปริยาย) น. เนื้อความอันสูงสุด

อุปริม หมายถึง ว. อยู่สูงสุด, เบื้องบนที่สุด (ป.)

ปริยาย หมายถึง น. การสอน, การเล่าเรื่อง (ป.)

อุปเวท (อุประเวด) น. คัมภีร์ "พระเวทรอง" ของอินเดียโบราณ เนื้อหามีลักษณะเป็นวิทยากร ไม่นับเป็นคัมภีร์ศาสนา

อุปะ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า เข้าไป, ไกล, รอง (ป., ส.)

เวท หมายถึง น. ความรู้ (ป., ส.)

อุปสมบทกรรม (อุปะสมบตทะกัม) น. การบวชเป็นภิกษุ

อุปสมบท หมายถึง ก. บวชเป็นภิกษุ (ป.)

กรรม หมายถึง น. การกระทำ (ส.)

อุปสัมปทา (อุปะส่ำปะทา) น. การบวชเป็นภิกษุ

อุปะ หมายถึง คำประกอบหน้าศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า เข้าไป, ไกล, รอง (ป., ส.)

สัมปทา หมายถึง น. ความถึงพร้อมด้วยความดี (ป., ส.)

อุบัติวันตราย (อุบัติวันตะราย) น. สิ่งอุบาทว์และอันตราย

อุบัติวะ หมายถึง ว. อุบาทว์, อัปรีช, จัญไร, ไม่เป็นมงคล (ป.)

อันตราย หมายถึง น. เหตุที่อาจทำให้ถึงแก่ความตายหรือพินาศ (ป., ส.)

อุรเคนทร์ (อุระเคน) น. พญานาค

อุระคะ หมายถึง น. “ผู้ไปดักขอก” คือ งู, นาค (ป.)

อินทร์ หมายถึง น. ผู้เป็นใหญ่ (ส.)

อุษณกร (อุตสะนะกอน) น. “ผู้กระทำความร้อน” หมายถึง พระอาทิตย์

อุษณ หมายถึง น. ความร้อน (ส.)

กร หมายถึง น. ผู้ทำ (ป.)

อุษณกาล (อุตสะนะกาน) น. ฤดูร้อน

อุษณ หมายถึง น. ฤดูร้อน (ส.)

กาล หมายถึง น. เวลา, คราว, ครั้ง, หน (ป., ส.)

อุษณรัศมี (อุตสะนะรัตสะหุมิ) ว. มีรัศมีร้อน หมายถึง พระอาทิตย์

อุษณ หมายถึง น. ความร้อน (ส.)

รัศมี หมายถึง น. แสงสว่างที่พวยพุ่งออกจากจุดกลาง, แสงสว่าง (ส.)

อุษณรุจี (อุตสะนะรุจี) ว. มีแสงอันร้อน หมายถึง พระอาทิตย์

อุษณ หมายถึง น. ความร้อน (ส.)

รุจี หมายถึง น. แสง, ความรุ่งเรือง (ป., ส.)

อุษาโยค (อุสาโยก) น. เวลาใกล้รุ่ง

อุษา หมายถึง น. แสงเงินแสงทอง, เข้าตรู่, รุ่งเช้า (ส.)

โยค หมายถึง น. การประกอบ, การใช้, การร่วม (ป., ส.)

อุสุการ (อุสุกาน) น. ช่างทำธนู

อุสุ หมายถึง น. ธนู, หน้าไม้, เครื่องยิง (ป.)

การ หมายถึง น. ผู้ทำ (ป., ส.)

อุสุภราช (อุสุพะราต) น. พญาวัว

อุสุภ หมายถึง น. วัวผู้ (ป.)

ราช หมายถึง น. พญา (ป., ส.)

เอกฉันท์ (เอกกะฉัน) ว. มีความเห็นเป็นอย่างเดียวกันหมด

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

ฉันท์ หมายถึง น. ความร่วมความคิดความเห็นกัน (ป.)

เอกชน (เอกกะชน) น. บุคคลคนหนึ่งๆ

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

ชน หมายถึง น. คน (ป., ส.)

เอกเทศ (เอกกะเทศ) น. ส่วนหนึ่งต่างหาก, เฉพาะตัว, เฉพาะบุคคล

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

เทศ หมายถึง น. ประเทศ, บ้านเมือง, ถิ่นที่ (ส.)

เอกนัย (เอกกะไน) น. นัยหนึ่ง, นัยอันเดียวกัน

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

นัย หมายถึง น. ข้อสำคัญ (ป.)

เอกบุคคล (เอกกะบุคคน) น. คนเยียมยอด, คนประเสริฐ

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

บุคคล หมายถึง น. คน (ป.)

เอกบุรุษ (เอกกะบุหฺรุด) น. คนเยียมยอด, คนประเสริฐ

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

บุรุษ หมายถึง น. ผู้ชาย, เพศชาย (ส.)

เอกพจน์ (เอกกะพด) น. คำที่กล่าวถึงสิ่งเดียว

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

พจน์ หมายถึง น. คำพูด, ถ้อยคำ (ป.)

เอกภาพ (เอกกะพบ) น. ระบบซึ่งเป็นผลรวมของกาเล็กซี่ทั้งหมด

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. โลก, แผ่นดิน (ป.)

เอกภาคี (เอกกะพาตี) น. ฝ่ายเดียว หมายถึง ประเทศที่ปลื้กตัวปฏิบัติกาทางกาการเมืองเป็นต้น

โดยลำพัง

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

ภาคี หมายถึง น. ผู้มีส่วนร่วม, ผู้เป็นฝ่าย (ป.)

เอกภาพ (เอกกะพาบ) น. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

ภาพ หมายถึง น. ความ, ความมี, ความเป็น (ป., ส.)

เอกมัย (เอกกะไม) ว. เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน, เป็นแบบเหมือนกัน

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

มัย หมายถึง ว. ประกอบด้วย (ป., ส.)

เอกรรตประโยค (เอกัดตะประโยค) น. ประโยคที่มีเนื้อความเดียวมีบทกริยาสำคัญเพียงบทเดียว

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

อรรต หมายถึง น. เนื้อความ (ส.)

ประโยค หมายถึง น. คำพูดหรือข้อความที่ได้ความบริบูรณ์ตอนหนึ่งๆ (ส.)

เอกรรต (เอกกะรด) น. รสอันเอก ได้แก่ วิมุตติรส คือ รสที่เกิดจากการหลุดพ้นจากกิเลส

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

รต หมายถึง น. ความไพเราะ (ป., ส.)

เอกราช (เอกกะราด) ว. เป็นอิสระแก่ตน, ไม่ขึ้นแก่ใคร

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

ราช หมายถึง น. พระเจ้าแผ่นดิน (ป., ส.)

เอกรูป (เอกกะรูป) น. รูปแบบอย่างเดียวกัน

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

รูป หมายถึง น. เคাঁโครง, แบบ (ป., ส.)

เอกลักษณะ (เอกกะลัก) น. ลักษณะที่เหมือนกันหรือมีร่วมกัน

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

ลักษณะ หมายถึง น. สมบัติเฉพาะตัว (ส.)

เอกศก (เอกกะสก) น. เรียกปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 1 เช่น ปีมะแมเอกศก จุลศักราช 1341

เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)

ศก หมายถึง น. ระบบการคำนวณนับเวลาเรียงลำดับเป็นปีๆ โดยถือเอาเหตุการณ์ใด

เหตุการณ์หนึ่งเป็นจุดเริ่มต้น (ส.)

- เอกศักดิ์** (เอกกะศักดิ์) ว. จงรักต่อคนคนเดียว, ชื่อตรง
เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)
ศักดิ์ หมายถึง น. ความจงรัก, ความเลื่อมใสยิ่ง (ส.)
- เอกสาร** (เอกกะสาน) น. หนังสือที่เป็นหลักฐาน
เอก หมายถึง ว. ชั้นที่ 1 (ป., ส.)
สาร หมายถึง น. ข้อความ, ถ้อยคำ, หนังสือ (ป., ส.)
- เอกสิทธิ์** (เอกกะลิด) น. สิทธิพิเศษที่ให้แก่บุคคลโดยเฉพาะ
เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)
สิทธิ์ หมายถึง น. อำนาจอันชอบธรรม (ป., ส.)
- เอกอธิปไตย** (เอกาธิปะไต) น. ระบอบการปกครองโดยคนคนเดียว
เอก หมายถึง ว. หนึ่ง (ป., ส.)
อธิปไตย หมายถึง น. อำนาจสูงสุดของรัฐที่จะใช้บังคับบัญชาภายในอาณาเขตของตน (ป.)
- เอกังสพยากรณ์** (เอกังสะพะยากอน) น. "การพยากรณ์โดยส่วนเดียว" หมายถึง การพยากรณ์โดยเด็ดขาดเพียงสถานเดียวโดยไม่มีข้อแม้
เอกังส หมายถึง น. ส่วนหนึ่ง, ความเป็นหนึ่ง (ป.)
พยากรณ์ หมายถึง ก. ทำนายหรือคาดการณ์โดยอาศัยหลักวิชา (ป., ส.)
- เอกังสวาที** (เอกังสะวาที) น. "ผู้กล่าวโดยส่วนเดียว" หมายถึง ผู้กล่าวยืนยันเด็ดขาดเพียงสถานเดียวโดยไม่มีข้อแม้
เอกังส หมายถึง น. ส่วนหนึ่ง, ความเป็นหนึ่ง (ป.)
วาที หมายถึง น. ผู้พูด, ผู้กล่าว, ผู้ชี้แจง, ผู้โต้แย้ง (ป., ส.)
- โคมชล** (โอะคะชน) น. น้ำในห้วงลึก
โอะมะ หมายถึง น. ห้วงน้ำ (ป., ส.)
ชล หมายถึง น. น้ำ (ป., ส.)
- โคมสงสาร** (โอะคะสงสาน) น. การเวียนเกิดเวียนตายในห้วงของกิเลส
โอะมะ หมายถึง น. กิเลสที่ท่วมทับจิตใจของหมู่สัตว์ (ป., ส.)
สงสาร หมายถึง น. การเวียนว่ายตายเกิด, การเวียนเกิดเวียนตาย (ป., ส.)

โษษฐุภัย (โษษฐุพะ) น. ภัยที่เกดจากค้ำพุด

โษษฐุ หมายถึง น. ปาก (ส.)

ภัย หมายถึง น. สึ่งน้ากล้ว, อ้นดราย (ป., ส.)

โษษถกรรม (โษษถณะกำ) น. การเพษย์แผนกใช้ยา, การร้กษาใช้ด้วยวิธีใช้ยา

โษษถ หมายถึง น. ยาแก้โรค, ยาร้กษาโรค (ป.)

กรรม หมายถึง น. การ, การงาน, กิจ (ส.)

โษษฐุริยสมบัตติ (โษษฐุริยะสมบัตติ) น. สมบัตติแห่งพระราชาธิบัตติ

โษษฐุริย หมายถึง น. โษษฐุวรรย, สมบัตติแห่งพระราชาธิบัตติ (ส.)

สมบัตติ หมายถึง น. ความถึงพร้อม หมายถึง ทรัพย์สิน เงิน ทอง ของใช้เป็นต้น ที่มี
อยู่ (ป., ส.)

